

Włoski początkujący A1

Busuu <https://www.busuu.com/>

Rozdział 1 –

Ciao!

Naucz się różnych form powitań

Ciao!

Cześć!

Cześć!

„**Ciao**” to prawdopodobnie najbardziej znane na świecie włoskie słowo.

Ciao, io sono Paolo.

Cześć, jestem Paolo.

Ciao, io sono Lucia!

Cześć, jestem Lucia!

Wyrażenia „**io sono**” używamy, kiedy chcemy się przedstawić.

Piacere.

Miło mi cię poznać.

Io sono Francesco. Piacere!

Jestem Francesco. Miło cię poznać!

Słowa „**piacere**” używamy, kiedy kogoś poznajemy.

Przedstawianie się

Naucz się wyrażień takich jak „mi chiamo...”

Come ti chiami?

Jak masz na imię?

Ciao! Mi chiamo Anna. Tu come ti chiami?

Cześć! Mam na imię Anna. A ty jak masz na imię?

„**Chiami**” i „**sono**” to dwa różne czasowniki.

Mi chiamo Giulia.

Mam na imię Giulia.

Ciao! Mi chiamo Claudio. Piacere!

Cześć! Mam na imię Claudio. Miło cię poznać!

„**Chiamo**” i „**sono**” to dwa różne czasowniki.

Ciao!

Do widzenia!

Ciao, Lucrezia!

Do widzenia, Lucrezio!

Ciao używamy zarówno na przywitanie się, jak i pożegnanie.

Rozmawianie o swoim samopoczuciu

Naucz się wyrażen takich jak „bene, grazie”

Come stai?

Jak się masz?

Ciao, Matteo! Come stai?

Cześć, Matteo! Jak się masz?

„**Come stai?**” używamy, kiedy chcemy dowiedzieć się, jak czuje się ktoś, kogo znamy.

Come stai?

Jak się masz?

Ona mówi: „**Come stai?**”.

Bene, grazie!

Dobrze, dziękuję!

Bene, grazie!

Dobrze, dziękuję!

Na pytanie „Jak się masz?” możemy odpowiedzieć: „**Bene, grazie!**”.

Benissimo, grazie!

Bardzo dobrze, dziękuję!

Benissimo, grazie!

Bardzo dobrze, dziękuję!

Kiedy czujemy się **bardzo dobrze**, możemy powiedzieć „**benissimo**”.

Mi chiamo Gianna. Tu come ti chiami?

Mam na imię Gianna. Jak masz na imię?

Gianna chce poznać Twoje imię.

„Come ti chiami?” znaczy „Jak masz na imię?”

Ciao, io sono Claudia. Piacere!

Cześć, jestem Claudia. Miło cię poznać!

Claudia podaje nam swoje imię.

Sto benissimo. E tu?

Bardzo dobrze. A u ciebie?

On mówi nam, że **czuje się bardzo dobrze**.

Rozwijanie biegłości językowej

Przedstaw się i opowiedz o swoim samopoczuciu

Mi chiamo Gianna. Tu come ti chiami?

Mam na imię Gianna. Jak masz na imię?

Gianna chce poznać Twoje imię.

„Come ti chiami?” znaczy „Jak masz na imię?”

Ciao, io sono Claudia. Piacere!
Cześć, jestem Claudia. Miło cię poznać!
Claudia podaje nam swoje imię.

Sto benissimo. E tu?
Bardzo dobrze. A u ciebie?
On mówi nam, że **czuje się bardzo dobrze**.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Ciao, io sono Claudia. Piacere!
Cześć, jestem Claudia. Miło cię poznać!
Claudia podaje nam swoje imię.

„Come ti chiami?” znaczy „Jak masz na imię?”

Sto benissimo. E tu?
Bardzo dobrze. A u ciebie?
On mówi nam, że **czuje się bardzo dobrze**.

Io sono Francesco. Piacere!
Jestem Francesco. Miło cię poznać!
Słowa „**piacere**” używamy, kiedy kogoś poznajemy.

Ciao, io sono Lucia!
Cześć, jestem Lucia!
Wyrażenia „**io sono**” używamy, kiedy chcemy się przedstawić.

Ciao!
Cześć!
„**Ciao**” to prawdopodobnie najbardziej znane na świecie włoskie słowo.

Ciao, Lucrezia!
Do widzenia, Lucrezio!
Ciao używamy zarówno na przywitanie się, jak i pożegnanie.

Bene, grazie!
Dobrze, dziękuję!
Na pytanie „Jak się masz?” możemy odpowiedzieć: „**Bene, grazie!**”.
Benissimo, grazie!
Bardzo dobrze, dziękuję!
Kiedy czujemy się **bardzo dobrze**, możemy powiedzieć „**benissimo**”.

Rozdział 2

Rozmawianie o narodowościach

Naucz się różnych narodowości

Di dove sei?

Skąd jesteś? Di dove sei?

Skąd jesteś?

Kiedy chcemy się dowiedzieć, skąd ktoś pochodzi, mówimy „**Di dove sei?**”.

Ciao! Io sono italiana.

Cześć! Jestem Włoszką.

Ona mówi: „Io sono **italiana**”.

Rodzaj męski czy żeński?

Jeśli wyraz kończy się na **-o**, zazwyczaj jest **rodzaju męskiego**. Jeśli kończy się na **-a**, zazwyczaj jest **rodzaju żeńskiego**.

Paolo è **italiano**. – mężczyzna

Paola è **italiana**. – kobieta

Sono italiano. Jestem Włochem

Sono italiana. Jestem Włoszką.

Sei brasiliano o brasiliana?

Jesteś Brazylijczykiem czy Brazylijką?

Sono **brasiliano**.

Silvio jest Brazylijczykiem: **brasiliano**.

Sei tedesco o tedesca?

Jesteś Niemcem czy Niemką?

Io sono tedesco.

Ja jestem Niemcem.

„Germano” w języku włoskim nie oznacza narodowości. Mówimy „**tedesco / tedesca**”.

Elsa jest Niemką.

Elsa mówi: „Sono **tedesca**”.

Sei americano o americana?

Jesteś Amerykaninem czy Amerykanką?

Non sono italiana. Sono americana.

Nie jestem Włoszką. Jestem Amerykanką.

Ona mówi, że jest Amerykanką, nie Włoszką.

Sono **italiana**. Kobieta mówi, że jest **Włoszką**.

Io sono tedesco.

Ja jestem Niemcem.

Di dove sei?

Skąd jesteś?

Joel jest Brazylijczykiem. Joel mówi: „Sono **brasiliano**”.

Czytanie krótkich wiadomości

Przeczytaj tekst, w którym dwie osoby się sobie przedstawiają

Ciao!

Come ti chiami? Io sono Natalie. Piacere!

Sono francese, di Nizza. Però **non vivo a Nizza**. Ora **vivo a Roma**.

Tu **sei francese?** **Dove vivi?**

Io sono Natalie. Piacere!

Kobieta podaje **swoje imię**.

Kobieta mówi „**io sono Natalie**”, co jest jedną z metod na **podanie swojego imienia** po włosku.

Sono di Nizza, però vivo a Roma.

Jestem z Nicei, ale mieszkam w Rzymie.

Aby powiedzieć, skąd jesteśmy, używamy „**sono di + miasto**”.

Aby powiedzieć, gdzie mieszkamy, używamy „**vivo a + miasto**”.

Natalie jest Francuzką i mieszka w Rzymie.

Ciao, Natalie! Mi chiamo Matteo. Piacere!

Sto bene, grazie. E tu? Come va?

Non sono francese. Sono italiano, di Bologna. Anch'io **vivo a Roma**.

Ciao Natalie. Mi chiamo Matteo. Piacere!

„**Piacere**” oznacza „**Miło mi cię poznać**”.

Kiedy spotykamy kogoś po raz pierwszy, mówimy „**piacere**”.

anch'io

ja też

PRZYKŁAD

Anch'io vivo a Roma!

Ja też mieszkam w Rzymie!

Anch'io vivo a Roma.

Matteo mieszka w Rzymie.

„**Anch'io**” znaczy „ja też”, więc Matteo również mieszka w Rzymie.

Anch'io sto bene. Grazie.

Ja też dobrze. Dziękuję.

„**Anch'io**” znaczy „ja też”.

Rozwijanie biegłości językowej

Powiedz, skąd jesteś i gdzie mieszkasz

Ciao! Sono brasiliana.

Cześć! Jestem Brazylijką.

W stosunku do **kobiety** używamy narodowości zakończonych na **-a**.

Vivo a Verona.

Mieszkam w Weronie.

Verona jest włoskim miastem. Aby podać miejsce swojego zamieszkania, mówimy „**vivo a + miasto**”.

Sono tedesca. Vivo a Berlino.

Jestem Niemką. Mieszkam w Berlinie.

Di dove sei? Sono di Napoli.

Sei americana? No, sono francese.

Sono cinese. Vivo a Pechino.

Jestem Chińczykiem. Mieszkam w Pekinie.

Mówimy: „Vivo a + **miasto**”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Non sto bene. Sto male.

Nie czuję się dobrze. Czuję się źle.

On mówi, że czuje się **źle**.

Ciao! Mi chiamo Paola. Sono di Roma, ma vivo a Londra.

Kobieta jest z Rzymu, ale mieszka w Londynie.

Vivo a Milano, però sono di Berlino.

Mieszkam w Mediolanie, ale jestem z Berlina.

Aby powiedzieć, gdzie mieszkasz, używasz „**vivo a + miasto**”. Aby powiedzieć, skąd jesteś, używasz „**sono di + miasto**”.

No, non sono francese. Sono **cinese**.

Sono cinese, di Pechino.

Jestem Chinką z Pekinu.

Ona mówi: „Sono **cinese**”.

Sei francese o brasiliano?

Jesteś Francuzem czy Brazylijczykiem?

Sono tedesca. Vivo a Berlino.

Jestem Niemką. Mieszkam w Berlinie.

Sono cinese. Vivo **a** Pechino.

Jestem Chińczykiem. Mieszkam w Pekinie.

Mówimy: „Vivo **a + miasto**”.

Anch'io sto bene. Grazie.

Ja też dobrze. Dziękuję.

„**Anch'io**” znaczy „ja też”.

Natalie jest Francuzką i mieszka w Rzymie.

Anch'io vivo a Roma.

Non sono italiana. Sono americana.

Nie jestem Włoszką. Jestem Amerykanką.

Ona mówi, że jest Amerykanką, nie Włoszką.

Io sono tedesco.

Ja jestem Niemcem.

Joel jest Brazylijczykiem.

Joel mówi: „Sono **brasiliano**”.

Di dove sei?

Skąd jesteś?

Silvio jest Brazylijczykiem: **brasiliano**.

Sono **italiana**.

Kobieta mówi, że jest **Włoszką**.

Rozdział 3

Nauka powitań i pożegnań formalnych

Poznaj oficjalne formy powitań, takie jak „buongiorno”

Buongiorno

Dzień dobry

Buongiorno. Sono Giorgio Rossi.

Dzień dobry. Nazywam się Giorgio Rossi.

Mówimy „**buongiorno**”.

„**Ciao**” i „**buongiorno**”

W języku włoskim bardzo ważne jest stosowanie zwrotów formalnych, dlatego warto wiedzieć, kiedy stosujemy „**ciao**” i „**buongiorno**”!

w stosunku do przyjaciół, krewnych i ogólnie w sytuacjach nieformalnych

Ciao, Marco!
(Cześć, Marco!)

w stosunku do osób starszych, nieznanym i ogólnie w sytuacjach formalnych

Buongiorno, signora.
(Dzień dobry, proszę pani.)

Ciao, Clara, come va?

Cześć, Claro. Jak się masz?

Zwrotu „**ciao**” używamy w stosunku do przyjaciół, zaś „**buongiorno**” jest powitaniem bardziej formalnym.

Buonasera

Dobry wieczór

Buonasera, signore.

Dobry wieczór, proszę pana.

„**Buongiorno**” używamy rano, a „**buonasera**” po południu lub wieczorem.

Buonasera

Dobry wieczór

Ona mówi: „**Buonasera**, sono Patrizia Rei”.

Wskazówka!

W języku włoskim powitań formalnych możemy użyć o podanych porach dnia:

rano

Buongiorno. ☀️ □

(Dzień dobry.)

po południu i wieczorem

Buonasera. □

(Dobry wieczór.)

Buongiorno

Buonasera

Arrivederci

Do widzenia

Arrivederci, Signor Pini.

Do widzenia, panie Pini.

Mówimy „**arrivederci**”.

Arrivederci, signora Rossi.

Do widzenia, pani Rossi.

Kiedy wychodzimy, mówimy „**arrivederci**”.

Buongiorno, Buonasera

Zwrotów „**buongiorno**” i „**buonasera**” używamy, wchodząc, zaś „**arrivederci**”, wychodząc.

Arrivederci, signora.

Mężczyzna mówi „**do widzenia**”.

„**Arrivederci**” jest pożegnaniem formalnym.

Buongiorno. Sono Michele Galdi. Piacere.

Dzień dobry. Nazywam się Michele Galdi. Miło mi panią poznać.

Zwrotu „**buonasera**” używamy po południu lub wieczorem.

rozmowa między współpracownikami

Oni używają zwrotów formalnych, takich jak „**buonasera**”, i podają nazwiska.

Okazywanie uprzejmości

Naucz się wyrażeń takich jak „grazie” i „prego”

Grazie

Dziękuję

Grazie!

Dziękuję!

Mówimy „**grazie**”

Prego

Nie ma za co / Proszę

Prego!

Proszę!

Wyrazu „**grazie**” używamy, aby podziękować, a „**prego**”, aby odpowiedzieć na podziękowanie.

Grazie, Paola!

Aby komuś podziękować, mówimy „**grazie**”.

Per favore

Proszę

Mi aiuti, per favore?

Czy możesz mi pomóc, proszę?

On mówi: „Mi aiuti, **per favore**?”.

buongiorno, per favore, grazie

Mężczyzna mówi „**buongiorno**”, „**per favore**” i „**grazie**”.

Come, scusa?

Przepraszam? / Słucham? (kiedy się czegoś nie zrozumiało)

Kobieta mówi „**come, scusa?**”, wyrażenie proszące kogoś o powtórzenie.

Buongiorno, Gianni. Come stai?

Aby poprosić o pomoc, mówisz „**per favore**”.

Mężczyzna czegoś nie rozumie.

Aby poprosić kogoś o powtórzenie, mówisz „**come, scusa?**”.

Grazie, Giulia.

Dziękuję, Giulio.

Prego!

Nie ma za co!

On mówi „**prego**”.

Rozmawianie w sposób formalny

Naucz się rozmawiać w sposób nieformalny

Come si chiama?

Jak się pan nazywa?

Buonasera. Come si chiama?

Dobry wieczór! Jak się pani nazywa?

Zwrotu „**come si chiama?**” używamy w sytuacjach formalnych, np. w szpitalu lub na uniwersytecie.

Włoski formalny i nieformalny!

W języku włoskim występują podobne pytania, ale niektóre z nich są **nieformalne**, a niektóre **formalne**.

Pytanie nieformalne

Come ti chiami?

(Jak się nazywasz?)

Pytanie formalne

Come si chiama?

(Jak się pan nazywa?)

Come ti chiami?

Come si chiama?

„Come ti chiami?” to pytanie nieformalne, **„come si chiama?”** to pytanie formalne.

Buongiorno. Sono Sandra Mattei. Lei come si chiama?

„Come si chiama?” to pytanie formalne, które zadajemy, aby okazać komuś szacunek

E Lei?

A pan(i)? (formalnie)

Io sono italiano. E Lei?

Jestem Włochem. A pan?

„E Lei?” to **formalny** sposób powiedzenia: „E tu?”.

Mężczyzna pyta o czyjeś nazwisko w sposób formalny.

Zwrotów **„e Lei?”** lub **„come si chiama?”** używamy w sytuacjach formalnych, np. w kancelarii prawnej.

Tu” czy „Lei”?

Zaimka **„tu”** (ty) używamy w **sytuacjach nieformalnych**, np. w domu lub na siłowni, a

„Lei” (pan/pani) używamy w **sytuacjach formalnych**, jak w szpitalu, kancelarii prawnej lub na uniwersytecie.

Uwaga!

Litera **L** w **„Lei”** (pan/pani) jest zawsze duża!

Io sono Paolo. E **tu**?

(Jestem Paolo. A ty?)

Io sono Paolo Rossi. E **Lei**?

(Jestem Paolo Rossi. A pan?)

Buonasera, sono Eva Rossi e sono italiana. E Lei? Di dov'è?

Dobry wieczór! Nazywam się Eva Rossi i jestem Włoszką. A pan? Skąd pan pochodzi?

„E Lei?” to zwrot **formalny**.

Come sta?

Jak się pan(i) ma?

Buonasera. Come sta?

Zwrotu **„come stai?”** używamy w stosunku do przyjaciół i krewnych, a **„come sta?”**, aby okazać szacunek.

Buonasera. Come sta?

Dobry wieczór! Jak się pan ma?

Di dov'è?

Skąd pan(i) pochodzi?

Io sono francese. E Lei? Di dov'è?

Jestem Francuzką. A pan? Skąd pan pochodzi?

Zwrotu **„di dove sei?”** używamy w stosunku do znajomych z roku, a **„di dov'è?”** w stosunku do profesorów.

Come, scusi?

Jak, przepraszam? (formalnie)

Come, scusi?

Zwrotu „**come, scusi?**” używamy w sytuacjach formalnych.

Come sta? Bene, grazie. E Lei?

Di dov'è? Sono italiano, di Milano.

Come si chiama? Massimo Felici, piacere.

Porozmawiaj z innymi

Wysłuchaj krótkiej rozmowy

Lucia: Ciao!

Francesco: Ciao! Come ti chiami?

Lucia: Mi chiamo Lucia. E tu?

Francesco: Io sono Francesco. Piacere!

Lucia: Piacere!

z Brazylii

Francesco uważa, że Lucia jest Niemką, ale ona mówi, że jest **Brazylijką**.

Io sono italiano e vivo a Bologna.

Jestem Włochem i mieszkam w Bolonii.

Aby powiedzieć, gdzie mieszkasz, mówisz „**vivo a + miasto**”.

Lucia prosi Francesca, aby **powtórzył**, gdzie mieszka.
Lucia mówi „**come, scusa?**”, ponieważ nie rozumie wymowy „Bologna”.

Ah, grazie!

Och, dziękuję!

Edward: Buonasera, sono Edward Fox.

Giorgia: Buonasera, sono Giorgia Bove. Come sta?

Edward: Bene, grazie. E Lei?

Giorgia: Anch'io, grazie. Lei è inglese?

Edward: No, sono americano.

Giorgia: Come, scusi?

Edward: Sono americano, di New York. E Lei di dov'è?

Giorgia: Io sono italiana.

Edward: Scusi, devo andare. Arrivederci!

Giorgia: Arrivederci!

Edward i Giorgia używają **zwrotów formalnych**, jak „**come sta?**” i „**e Lei?**”.

Zarówno Edward, jak i Giorgia czują się dobrze.

Giorgia mówi „**anch'io**”, więc oboje czują się dobrze.

Sono americano, di New York. E Lei, di dov'è?

Jestem Amerykaninem z Nowego Jorku. A pani? Skąd pani jest?
Giorgia uważa, że Edward jest **Brytyjczykiem**, ale on mówi, że jest **Amerykaninem**.

Rozwijanie biegłości językowej

Naucz się używać zwrotów formalnych

Buongiorno. Io sono Giulio Russo. E Lei come si chiama?
Dzień dobry. Jestem Giulio Russo. A pan(i) jak się nazywa?
Giulio Russo mówi w sposób **formalny**.

Buongiorno.
Dzień dobry.

Buonasera, sono la signora Marini. Vivo a Roma.
Dobry wieczór! Nazywam się Marini. Mieszkam w Rzymie.

Buongiorno, sono Marco Testa. Piacere.
Dzień dobry. Nazywam się Marco Testa. Miło mi pana/panią poznać.
Mówimy „**buongiorno**”.

Arrivederci!
Do widzenia!

Wyraz „**arrivederci**” zapisuje się za pomocą dwóch „r”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

rozmowa między współpracownikami
Oni używają zwrotów formalnych, takich jak „**buonasera**”, i podają nazwiska.

Arrivederci, signora.

Mężczyzna mówi „**do widzenia**”.

„**Arrivederci**” jest pożegnaniem formalnym.

Buongiorno, Buonasera
Zwrotów „**buongiorno**” i „**buonasera**” używamy, wchodząc, zaś „**arrivederci**”, wychodząc.

Buongiorno. Sono Michele Galdi. Piacere.
Dzień dobry. Nazywam się Michele Galdi. Miło mi panią poznać.

Zwrotu „**buonasera**” używamy po południu lub wieczorem.

Zarówno Edward, jak i Giorgia czują się dobrze.
Giorgia mówi „**anch'io**”, więc oboje czują się dobrze.

Edward i Giorgia używają **zwrotów formalnych**, jak „**come sta?**” i „**e Lei?**”.

Sono americano, di New York. E Lei, di dov'è?
Jestem Amerykaninem z Nowego Jorku. A pani? Skąd pani jest?
Giorgia uważa, że Edward jest **Brytyjczykiem**, ale on mówi, że jest **Amerykaninem**.

Buonasera. Come sta?

Zwrotu „**come stai?**” używamy w stosunku do przyjaciół i krewnych, a „**come sta?**”, aby okazać szacunek.

Come, scusi?

Zwrotu „**come, scusi?**” używamy w sytuacjach formalnych.

Io sono francese. E Lei? Di dov'è?
Jestem Francuzką. A pan? Skąd pan pochodzi?

Zwrotu „**di dove sei?**” używamy w stosunku do znajomych z roku, a „**di dov'è?**” w stosunku do profesorów.

buongiorno, per favore, grazie

Mężczyzna mówi „**buongiorno**”, „**per favore**” i „**grazie**”.

Kobieta mówi „**come, scusa?**”, wyrażenie proszące kogoś o powtórzenie.

Mężczyzna czegoś nie rozumie.

Aby poprosić kogoś o powtórzenie, mówisz „**come, scusa?**”.

Grazie, Giulia.

Dziękuję, Giulio.

Prego!

Nie ma za co!

On mówi „**prego**”.

Arrivederci!

Do widzenia!

Wyraz „**arrivederci**” zapisuje się za pomocą dwóch „r”.

Buonasera, sono la signora Marini. Vivo a Roma.

Dobry wieczór! Nazywam się Marini. Mieszkam w Rzymie.

Buongiorno, sono Marco Testa. Piacere.

Dzień dobry. Nazywam się Marco Testa. Miło mi pana/panią poznać.

Mówimy „**buongiorno**”.

Buongiorno. Io sono Giulio Russo. E Lei come si chiama?

Dzień dobry. Jestem Giulio Russo. A pan(i) jak się nazywa?

Giulio Russo mówi w sposób **formalny**.

Rozdział 4

Wymowa włoskich samogłosek

Naucz się wymawiać „a”, „e”, „i”, „o”, „u”

a, e, i, o, u

a, e, i, o, u

a, e, i, o, u

To są włoskie samogłoski.

a, e, i, o, u

a, e, i, o, u

Venezia

W wyrazie „Venezia” (Wenecja) występuje kilka samogłosek.

W wyrazie „Venezia” występują samogłoski „e”, „i” oraz „a”.

e, o, a, i, u

e, o, a, i, u

Oto wskazówka gramatyczna! □

Te pięć samogłosek jest kluczem do zrozumienia, czy wyraz odnosi się do:

mężczyzny lub **kobiety**

osoby lub **grupy osób**

mówiącego lub **kogoś innego**

italiano

Włoch

birre

piwa

parlo

mówię

a, e, i, o, u

a, e, i, o, u

Słyszysz wyraz „scusi”, w którym występują samogłoski „u” oraz „i”.

cameriera

kelnerka

ristorante

restauracja

aeroporto

lotnisko

stazione

stacja

vacanza

urlop

bevi

pijesz

Zaimki osobowe

Naucz się używać zaimków osobowych „io”, „tu”, „lui” i „lei”

Io sono americano. E tu?

Ja jestem Amerykaninem. A ty?

„Io” to zaimek osobowy oznaczający „ja”.

Zaimki osobowe

Wyrazy takie jak „io” (ja) i „tu” (ty) nazywane są **zaimkami osobowymi**. Używamy ich do określania **osoby, o której mówimy**, nas samych lub kogoś innego.

Io sono Ali, e **tu**?

(Jestem Ali, a ty?)

Io sono Mimmo. E **tu**?

Wyrazy takie jak „io” (ja) i „tu” (ty) nazywane są **zaimkami osobowymi**.

lei

ona

lei

ona

„Lei” to zaimek osobowy oznaczający **kobietę**.

lui

on

lui

on

„Lui” to zaimek osobowy oznaczający **mężczyznę**

Lei” i „lui”

„Lei” używamy w stosunku do kobiety, zaś „lui” w stosunku do mężczyzny.

Lei è Francesca.

(Ona ma na imię Francesca).

Lui è Francesco.

(On ma na imię Francesco).

Wskazówka!

O tych czterech zaimkach osobowych mówi się, że są w **liczbie pojedynczej**, ponieważ **odnoszą się tylko do jednej osoby**.

Io sono Marco.

Tu sei Lucia.

Lui è Paolo.

Lei è Anna.

io, tu, lui, lei

Każdy z tych wyrazów odnosi się tylko do **jednej osoby**.

O tych czterech zaimkach osobowych mówi się, że są w **liczbie pojedynczej**, ponieważ **odnoszą się tylko do jednej osoby**.

Wskazówka!

Kiedy jest jasne, o kim mówimy, często **pomijamy zaimek osobowy**.

Io sono russa.

(Jestem Rosjanką.)

Tu sei americano?

(Czy jesteś Amerykaninem?)

Sono russa.

Sei americano?

Sei americano?

Często mówimy „Sei americano?” zamiast „Tu sei americano?”.

Aby brzmieć bardziej naturalnie, często **pomijamy zaimki osobowe**.

Czasownik „essere”

Opowiedz o sobie za pomocą czasownika „essere”

io, tu, lui, lei

ja, ty, on, ona

„io”, „tu”, „lui” i „lei” to **zaimki osobowe w liczbie pojedynczej**.

essere

być

Wskazówka!

Każdemu zaimkowi osobowemu („io”, „tu”, „lui”, „lei”) odpowiada inna forma czasownika „**essere**” (być).

Io sono felice.

(Ja jestem szczęśliwa.)

Tu sei stanco?

(Czy ty jesteś zmęczony?)

Io sono felice.

Ja jestem szczęśliwa.

Mówimy „**io sono**”.

Tu sei stanco?

Czy jesteś zmęczony?

Tu sei stanco?

Czy jesteś zmęczony?

Mówimy „tu sei”.

sono, sei

„Sono” i „sei” to dwie formy czasownika „essere”.

Wskazówka!

„Lui” (on) i „lei” (ona) mają tę samą formę czasownika „essere”: „è”.

Lui è inglese.

(On jest Anglikiem.)

Lei è brasiliana.

(Ona jest Brazylijką.)

Lui è inglese. Lei è brasiliana.

On jest Anglikiem. Ona jest Brazylijką.

Lui è inglese.

On jest Anglikiem.

Mówimy „lui / lei è”.

Lei è brasiliana.

Ona jest Brazylijką.

Mówimy „lui / lei è”.

Lei è stanca.

„È” jest formą czasownika „essere” (być).

„È” jest formą czasownika „essere” dla zaimka „lui” (on) i „lei” (ona).

Rozmawianie o swojej rodzinie

Poznaj słowa do mówienia o różnych członkach swojej rodziny

mia madre

moja matka

PRZYKŁAD

Mia madre si chiama Angela.

Moja matka ma na imię Angela.

Mia madre si chiama Angela.

Moja matka ma na imię Angela.

Słowo „mamma” jest bardziej kolokwialne niż „madre”.

mio padre

mój ojciec

PRZYKŁAD

Mio padre si chiama Giovanni.

Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Mio padre si chiama Giovanni.

Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Wskazówka!

Aby podać czyjeś imię, mówimy **si chiama** (ma na imię / nazywa się). Zwrotu tego używamy **zarówno w stosunku do kobiet, jak i mężczyzn**.

Mia madre **si chiama** Angela.

(Moja matka ma na imię Angela.)
Mio padre **si chiama** Giovanni.
(Mój ojciec ma na imię Giovanni.)

Mio **padre** si chiama Giovanni.
Rozmówczyni opowiada o swoim **ojcu**.

Rozmówczyni mówi „Mio **padre** si chiama Giovanni”, co znaczy „Mój **ojciec** ma na imię Giovanni”.

Mia madre si chiama Angela
Moja matka ma na imię Angela.

Wskazówka!

Przed rzeczownikami **rodzaju żeńskiego** używamy **mia**, a przed rzeczownikami **rodzaju męskiego** używamy **mio**.

mia madre
(moja matka)
mio padre
(mój ojciec)

Mia madre si chiama Sandra e mio padre si chiama Paolo.
Moja matka ma na imię Sandra, a mój ojciec ma na imię Paolo.
Mówimy „**mia madre**” i „**mio padre**”.

mia nonna
moja babcia

PRZYKŁAD

Mia nonna si chiama Sofia.
Moja babcia ma na imię Sofia.
Mia nonna si chiama Sofia.
Moja babcia ma na imię Sofia.

mio nonno
mój dziadek

PRZYKŁAD

Mio nonno si chiama Vittorio.
Mój dziadek ma na imię Vittorio.
Mio nonno si chiama Vittorio.
Mój dziadek ma na imię Vittorio.
Tata naszej mamy lub naszego taty to „**il nonno**”.

Mia **nonna** si chiama Sofia.

Rozmówca mówi „Mia **nonna** si chiama Sofia”, co znaczy „Moja **babcia** ma na imię Sofia”.

Włoski niedzielny obiad

Chociaż włoskie rodziny są obecnie mniejsze niż w przeszłości, tradycja "**pranzo della domenica**" (niedzielnego obiadu) pozostaje kluczowym elementem włoskiej kultury. W każdą niedzielę wiele rodzin spotyka się, aby zjeść razem duży posiłek: w restauracji lub częściej w domu, gdzie wspaniale przyrządza go *mamma* lub *nonna*.

mio marito mój mąż

PRZYKŁAD

Mio marito si chiama Antonio.

Mój mąż ma na imię Antonio.

Mio marito si chiama Antonio.

Mój mąż ma na imię Antonio.

mia moglie

moja żona

PRZYKŁAD

Mia moglie si chiama Lucia.

Moja żona ma na imię Lucia.

Mia moglie si chiama Lucia.

Moja żona ma na imię Lucia.

marito mąż

moglie żona

mia nonna, mio nonno, mia madre, mio padre
moja babcia, mój dziadek, moja matka, mój ojciec

mio padre, nonno, maritonia

mia madre, mamma, nonna, moglie

Mio padre si chiama Giovanni.

Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Mio **nonno** si chiama Paolo e mia **nonna** si chiama Maria.

Rozmówca mówi „Mio nonno si chiama Paolo e mia nonna si chiama Maria” (Mój dziadek ma na imię Paolo, a moja babcia ma na imię Maria).

Mio padre si chiama Giovanni.

Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Mia nonna si chiama Sofia.

Moja babcia ma na imię Sofia.

Mama naszej mamy lub naszego taty to „**la nonna**”.

Mio nonno si chiama Vittorio.

Mój dziadek ma na imię Vittorio.

Tata naszej mamy lub naszego taty to „**il nonno**”.

Mia nonna si chiama Sofia.

Moja babcia ma na imię Sofia.

Mia madre si chiama Angela e mio padre si chiama Giovanni.

Moja matka ma na imię Angela, a mój ojciec ma na imię Giovanni.

Mia **moglie** si chiama Lucia.

Moja żona ma na imię Lucia.

Mężczyzna mówi o swojej żonie: „mia moglie”.

Mio padre si chiama Giovanni.

Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Mężczyzna mówi o swoim ojcu: „mio padre”.

Przedstawianie innych

Naucz się wyrażać takich jak „questo è...” i „questa è...”

mia sorella

moja siostra

PRZYKŁAD

Mia sorella si chiama Paola.

Moja siostra ma na imię Paola.

Mia sorella si chiama Paola.

Moja siostra ma na imię Paola.

mio fratello

mój brat

PRZYKŁAD

Mio fratello si chiama Roberto.

Mój brat ma na imię Roberto.

Mio fratello si chiama Roberto.

Mój brat ma na imię Roberto.

Syn naszych rodziców to „**il fratello**”.

Mia **sorella** si chiama Paola.

Mia sorella” znaczy „moja siostra”.

mio fratello

mia Sorela

Wskazówka!

Aby przedstawić **kobietę**, mówimy **questa è...** i podajemy jej imię. W przypadku **mężczyzny** mówimy **questo è...**

Questa è Sara.

(To jest Sara.)

Questo è Filippo.

(To jest Filippo.)

Questa è Sara.

To jest Sara.

Questa è mia sorella.

To jest moja siostra.

Mówimy: „**Questa è mia sorella**”.

Questo è Filippo.

To jest Filippo.

Questo è mio fratello e questa è mia sorella.

Aby przedstawić **mężczyznę**, używamy **questo è...**, natomiast aby przedstawić **kobietę**, używamy **questa è....**

Questo è mio fratello.

To jest mój brat.
Mówimy: „Questo è mio fratello”.

mia figlia
moja córka

PRZYKŁAD

Questa è mia figlia Alessia.
To jest moja córka Alessia.

mio figlio
mój syn

PRZYKŁAD

Questo è mio figlio Michele.
To jest mój syn Michele.

Questa è mia **figlia** Paola e questo è mio **figlio** Roberto.
Mia figlia” znaczy „moja córka”, a „mio figlio” znaczy „mój syn”.

Questo è mio figlio.
Questa è mia figlia.

Questo è mio figlio.
To jest mój syn.
Kobieta mówi o swoim synu: „Questo è mio figlio”.

Questo è **mio figlio** Federico e questa è **mia sorella** Carla.
Mówiąca opowiada o swoim synu i siostrze.

Questo è mio fratello e questa è mia sorella.
To jest mój brat, a to jest moja siostra.
Mówimy: „Questo è mio fratello” i „Questa è mia sorella”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przeczytaj tekst w języku włoskim i przećwicz umiejętność mówienia

Ciao a tutti! Io sono Gloria e sono argentina, di Mendoza.
Mia madre si chiama Lina e mio padre si chiama Ricardo.

Gloria è argentina.
Gloria è di Mendoza.

Mia madre si chiama Lina e mio padre si chiama Ricardo.

Gloria mówi o swoich **rodzicach**.

Mia madre” znaczy „moja matka”, a „mio padre” znaczy „mój ojciec”.

Mia madre si chiama Lina e mio padre si chiama Ricardo.
Moja matka ma na imię Lina, a mój ojciec ma na imię Ricardo.

Ciao Busuu! Sono Ben e sono tedesco, di Amburgo.
Mia moglie si chiama Imogen. Lei è inglese, di Bristol.
Mio figlio si chiama Jonas e mia figlia si chiama Amelie.

Mia moglie si chiama Imogen.
Mia moglie” znaczy „moja żona”.

Lei è inglese, di Bristol.
Ona jest Angielką z Bristolu.

Ben mówi o żonie i dzieciach.

Mio figlio si chiama Jonas e mia **figlia** si chiama Amelie.
Mój syn ma na imię Jonas, a córka ma na imię Amelie.

Ciao! Sono Yukiko e sono giapponese.
Sono di Shiga, vicino a Kyoto.
Questo è mio fratello. Lui si chiama Takashi.
E questa è mia sorella. Lei si chiama Rumi.

Yukiko mówi o rodzeństwie.
Questo è mio fratello.
Questa è mia sorella.

Kto ma na imię Rumi? Siostra Yukiko

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

sono, sei

„Sono” i „sei” to dwie formy czasownika „essere”.

Lei è stanca.

„È” jest formą czasownika „essere” (być).

„È” jest formą czasownika „essere” dla zaimka „lui” (on) i „lei” (ona).

io, tu, lui, lei

Każdy z tych wyrazów odnosi się tylko do **jednej osoby**.

O tych czterech zaimkach osobowych mówi się, że są w **liczbie pojedynczej**, ponieważ **odnoszą się tylko do jednej osoby**.

Wybierz wyraz, który możemy pominąć, aby brzmieć bardziej naturalnie.

Io, Tu

Mio marito si chiama Antonio.
Mój mąż ma na imię Antonio.
Mia moglie si chiama Lucia.
Moja żona ma na imię Lucia.

Mia **nonna** si chiama Sofia.

Rozmówca mówi „Mia **nonna** si chiama Sofia”, co znaczy „Moja **babcia** ma na imię Sofia”.
Mia moglie” znaczy „moja żona”.

Lei è inglese, di Bristol.
Ona jest Angielką z Bristolu.

Mio figlio si chiama Jonas e mia **figlia** si chiama Amelie.

Mój syn ma na imię Jonas, a córka ma na imię Amelie.

Mia madre si chiama Angela e mio padre si chiama Giovanni.

Moja matka ma na imię Angela, a mój ojciec ma na imię Giovanni.

Mio padre si chiama Giovanni.

Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Mężczyzna mówi o swoim ojcu: „mio padre”.

Mia **moglie** si chiama Lucia.

Moja żona ma na imię Lucia.

Mężczyzna mówi o swojej żonie: „mia moglie”.

Questa è mia **figlia** Paola e questo è mio **figlio** Roberto.

Mia figlia” znaczy „moja córka”, a „mio figlio” znaczy „mój syn”.

e, o, a, i, u

e, o, a, i, u

Słyszysz wyraz „scusi”, w którym występują samogłoski „u” oraz „i”.

bevi

pijesz

Questo è **mio figlio** Federico e questa è **mia sorella** Carla.

Mówiąca opowiada o swoim synu i siostrze.

„Figlio” znaczy „syn”, a „sorella” znaczy „siostra”.

Questo è mio fratello e questa è mia sorella.

To jest mój brat, a to jest moja siostra.

Mówimy: „Questo è **mio fratello**” i „Questa è **mia sorella**”.

Rozdział 5

Podawanie miejsca zamieszkania

Naucz się wyrażać takich jak „dove abiti?”

abitare

mieszkać

PRZYKŁAD

Abito a Lisbona.

Mieszkam w Lizbonie.

Abito a Lisbona.

Mieszkam w Lizbonie.

Dove abiti?

Gdzie mieszkasz?

Zwróć uwagę!

Czasownik „**abitare**” zmienia się w zależności od tego, o kim mówimy.

Io abito a Lisbona.

(Mieszkam w Lizbonie.)

Tu dove abiti?

(Gdzie mieszkasz?)

Dove **abiti?**

„Abiti” pochodzi od „abitare”.

Mówiąc o „tu” (ty), zmieniamy czasownik „abitare” (mieszkać/żyć) na „abiti”.

Wskazówka!

Formy czasownika „**abitare**” można utworzyć w dwóch prostych krokach.

Krok 1: usuń trzy ostatnie litery („-are”). Pozostała część wyrazu oznacza **temat** i nie ulega zmianie.

abitare ➔ temat: **abit-**

Jaki jest temat czasownika „abitare”?

abit-
abit-

Wskazówka!

Krok 2: do tematu („**abit-**”) dodaj odpowiednią końcówkę („**o**” lub „**i**”) właściwą osobie, o której mówisz.

temat „abitare” + końcówka

io abito

tu abiti

Abito a Seul. E tu?
Mieszkam w Seulu. A ty?
Mówimy „io abito” i „tu abiti”.

Abito a Dublino.
Mieszkam w Dublinie.

Presente indicativo

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasowników zakończonych na „-are” (I. poj.)

abitare, parlare, lavorare

mieszkać, rozmawiać, pracować

abitare mieszkać
parlare rozmawiać
lavorare pracować

Czy pamiętasz?

Wiemy już, że w celu uzyskania właściwej formy czasownika musimy najpierw **usunąć ostatnie trzy litery** („-are”). Pozostała część wyrazu jest **tematem** i **nie ulega zmianie**.

czasownik

abitare

parlare

lavorare

temat

abit-

parl-

lavor-

lavor-
lavor-
lavorare
pracować
parl-
parl-
parlare
mówić

Czy pamiętasz?

Aby czasownik został użyty poprawnie, musimy **do tematu dodać nową końcówkę**. Nowa końcówka zależy od osoby, o której mówimy.

zaimek osobowy

io

tu

temat + końcówka

abito, parlo, lavoro

abiti, parli, lavori

Lavoro a Firenze.

Pracuję we Florencji.

Lavoro a Firenze.

Pracuję we Florencji.

Mówimy „io lavoro” i „tu lavori”.

Dove lavori?

Gdzie pracujesz?

Dove lavori?

Gdzie pracujesz?

Mówimy „io lavoro” i „tu lavori”.

Parli molto bene l'italiano!

Bardzo dobrze mówisz po włosku!

Parli molto bene l'italiano.

„Parli” znaczy „mówisz”.

„Parli” jest formą czasownika „parlare” dla zaimka osobowego „tu” (ty).

Wskazówka!

Aby utworzyć formy czasowników dla „lui” (on) i „lei” (ona), do tematu musimy dodać „-a”.
 Formy dla „lui” i „lei” są zawsze identyczne!

zaimek osobowy

lui, lei

temat + końcówka

abita, parla, lavora

Lei lavora a Napoli.

Ona pracuje w Neapolu.

Lei lavora a Napoli.

Ona pracuje w Neapolu.

Mówimy „io lavoro” i „lui / lei lavora”.

Lui parla molto bene l'italiano!

On bardzo dobrze mówi po włosku.

Lui parla molto bene l'italiano.

On bardzo dobrze mówi po włosku.

Mówimy „lui / lei parla”.

io abito

tu abiti

lui, lei abita

Lei lavora a Napoli.

Ona pracuje w Neapolu.

Zaimki osobowe zazwyczaj wstawiamy **przed** czasownikiem: „lei lavora”.

io parlo

tu parli

lui, lei parla

Rozwijanie biegłości językowej

Powiedz, gdzie mieszkasz i gdzie pracujesz

Sono di Napoli ma abito a Bologna.
Jestem z Neapolu, ale mieszkam w Bolonii.
Mówimy „**essere di** + miasto” i „**abito a** + miasto”.

Sono di Roma ma abito a Bari.
Jestem z Rzymu, ale mieszkam w Bari.
Mówimy „**essere di** + miasto” i „**abito a** + miasto”.

Abito a Palermo.
Mieszkam w Palermo.
Mówimy „**abito a** + miasto”.

Lavoro in una città italiana.
Pracuję we włoskim mieście.
Mówimy „**lavoro in un** + miejsce r. m. (np. ufficio)”
lub „**lavoro in una** + miejsce r. ż. (np. città)”

Abito a Cagliari e lavoro in un ristorante.
Mieszkam w Cagliari i pracuję w restauracji.
Mówimy „**lavoro in un** + miejsce r. m. (np. ufficio)”
lub „**lavoro in una** + miejsce r. ż. (np. città)”

Abito in Italia e **lavoro** in una scuola.
Mieszkam we Włoszech i pracuję w szkole.
Mówimy „**lavoro in un** + miejsce r. m. (np. ufficio)”
lub „**lavoro in una** + miejsce r. ż. (np. città)”.

Zadawanie pytań

Naucz się intonacji do zadawania pytań

Dove lavori ?
Gdzie pracujesz?

Wskazówka!

Zadając pytanie, zawsze **podnosimy ton głosu** na końcu zdania.
Zapisując pytanie, na końcu wstawiamy **znak zapytania** (?).

Come va?
(Jak się masz?)
Dove lavori?
(Gdzie pracujesz?)

Come va?

Zadając pytanie po włosku, **podnosimy ton głosu na końcu zdania**.

Lui è di Firenze? — Lui è di Firenze.

On jest z Florencji? — On jest z Florencji.

Lei abita a Verona? — Lei abita a Verona.

Ona mieszka w Weronie? — Ona mieszka w Weronie.

Lei abita a Verona?
Ona mieszka w Weronie?

Tu studi a Milano? — Tu studi a Milano.

Studiujesz w Mediolanie? – Studiujesz w Mediolanie.

Tu studi a Milano.

Studiujesz w Mediolanie.

Lei è tedesca? - Lei è tedesca.

Ona jest Niemką? – Ona jest Niemką.

Lui è Mario. - Lui è Mario?

On ma na imię Mario. — On ma na imię Mario?

Mówiąca stwierdza „Lui è cinese” (On jest Chińczykiem). To nie jest pytanie, ponieważ ton głosu mówiącej **nie** podnosi się na końcu.

Mówiący pyta „Lui lavora a Venezia?” (On pracuje w Wenecji?).

Czasownik „essere”

Naucz się używać czasownika „essere”

noi

my

„**Noi**” to zaimek osobowy odnoszący się do „**ja**” oraz **innej osoby lub innych osób**.

voi

wy

loro

oni / one

Wskazówka!

„**Noi**”, „**voi**” i „**loro**” noszą nazwę **zaimków osobowych w liczbie mnogiej**, ponieważ używamy ich w **stosunku do dwóch lub więcej osób**, niezależnie od płci.

noi

(my)

voi

(wy)

loro

(oni / one)

noi, voi, loro

Tych wyrazów używamy w stosunku do **dwóch lub więcej osób**.

„**Noi**”, „**voi**” i „**loro**” noszą nazwę **zaimków osobowych w liczbie mnogiej**, ponieważ używamy ich w **stosunku do dwóch lub więcej osób**, niezależnie od płci.

tu ty

voi wy

loro, noi, voi

Noi siamo amici.

Jesteśmy przyjaciółmi.

Noi **siamo** amici.

„Siamo” pochodzi od czasownika „essere” (być).

„Siamo” jest formą czasownika „essere” (być) dla zaimka osobowego w liczbie mnogiej „noi” (my).

Voi siete spagnoli?

Czy wy jesteście Hiszpanami?

Voi siete spagnoli?

Czy wy jesteście Hiszpanami?

Mówimy „noi siamo” i „voi siete”.

Wskazówka!

Jak już wiemy, każdy zaimek osobowy posiada odpowiadającą mu unikalną formę czasownika „**essere**” (być).

Noi siamo amici.

(Jesteśmy przyjaciółmi.)

Voi siete spagnoli?

(Czy wy jesteście Hiszpanami?)

Loro sono di Calcutta.

Oni są z Kalkuty.

Io sono di Delhi e loro sono di Calcutta.

Ja jestem z New Delhi, a oni są z Kalkuty.

„Sono” może odnosić się do „io” lub „loro”: kontekst pomaga nam zrozumieć, o kim mowa.

Dobre wieści!

„**Sono**” jest formą czasownika „**essere**” zarówno dla „**loro**”, (oni) jak i „**io**” (ja). Jedno słówko mniej do zapamiętania!

Io sono di Delhi.

(Ja jestem z New Delhi.)

Loro sono di Calcutta.

(Oni są z Kalkuty.)

noi siamo

voi siete

io, loro sono

ów jak rodowity Włoch ☐☐

Zwróć uwagę, że zaimki osobowe często pomijamy – dzięki temu Twój włoski brzmi naturalniej! Robimy tak, kiedy z kontekstu lub innych wyrazów w zdaniu jasno wynika, o kim mówimy.

Voi siete amici?

(Czy wy jesteście przyjaciółmi?)

Loro sono amici.

(Oni są przyjaciółmi.)

➡☐ **Siete** amici?

➡☐ **Sono** amici.

Możemy pominąć wyraz „**noi**” (my), ponieważ „**siamo**” jest specjalną formą czasownika „**essere**” dla „**noi**”.

Eccellente! ☑

Teraz znasz już wszystkie formy terażniejszego czasownika „essere”!

essere

io **sono**

tu **sei**

lui, lei **è**

noi **siamo**

voi **siete**

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Aby zapytać o czyjeś imię, używamy „**Come ti chiami?**”.

Io sono Luisa. Piacere. E tu? Come ti chiami?

Jestem Luisa. Miło cię poznać. A ty? Jak masz na imię?

Zaimka „**tu**” używamy, zwracając się do kogoś w sposób **nieformalny**.

Mi chiamo Filippo. Piacere.

Mam na imię Filippo. Miło cię poznać.

Sto bene, grazie. E tu?

Aby powiedzieć, że u nas wszystko w porządku, używamy „**sto bene**”.

Oggi non sto bene. Sto così così.

Nie czuję się dziś dobrze. Czuję się tak sobie.

Mówimy „**sto bene**”, „**sto male**”, „**sto così così**”.

Di dove sei?

Skąd pochodzisz?

Kiedy chcemy się dowiedzieć, skąd ktoś pochodzi, mówimy „**Di dove sei?**”.

argentina

W stosunku do **kobiety** używamy „argentina”, a w stosunku do **mężczyzny** używamy „argentino”.

Io sono austriaco, di Vienna.

Mężczyzna mówi, że jest **Austriakiem**.

Come, **scusa**? Non ho capito...

Przepraszam, nie zrozumiałam...

Kiedy kogoś dobrze nie zrozumieliśmy, używamy „**Come, scusa?**”.

Buongiorno. Come si chiama?

Dzień dobry, jak się pan nazywa?

Rano mówimy „**buongiorno**”, a **po południu** lub **wieczorem** „**buonasera**”.

Sono

„**Sono**” to **forma** czasownika „**essere**”.

Piacere, signor Santi. Io sono Gianna Rossi.

Kobieta mówi w sposób **formalny**.

W **sytuacjach formalnych** używamy wyrazów takich jak „**signore / signora**”, a także podajemy swoje **imię i nazwisko**.

Arrivederci, signora Rossi!

Do widzenia, pani Rossi!

W **sytuacjach formalnych** mówimy „**arrivederci**”.

Per favore, mi puoi aiutare?

Czy możesz mi pomóc, proszę?

Prosząc o coś uprzejmie, mówimy „**per favore**”.

Grazie.

Dziękuję.

Dziękując komuś, mówimy „**grazie**”.

Lui è stanco.

Dzisiaj on jest zmęczony.

„**È**” to forma czasownika „**essere**”.

Loro sono molto felici.

Oni są bardzo szczęśliwi.

Mówimy „**loro sono**”.

marito

W stosunku do **męża** mówimy „**marito**”, a w stosunku do **żony** „**moglie**”.

io parlo il portoghese.

lui, lei parla il francese.

Voi **siete** italiani, di Milano.

Wy jesteście Włochami z Mediolanu.

Mówimy „**voi siete**”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Lei lavora a Napoli.

Ona pracuje w Neapolu.

Zaimki osobowe zazwyczaj wstawiamy **przed** czasownikiem: „lei lavora”.

Mówiący pyta „Lui lavora a Venezia?” (On pracuje w Wenecji?).

Lui è Mario. - Lui è Mario?

On ma na imię Mario. — On ma na imię Mario?

Lavoro in una città italiana.

Pracuję we włoskim mieście.

Mówimy „**lavoro in un** + miejsce r. m. (np. ufficio)” lub „**lavoro in una** + miejsce r. ż. (np. città)”.

Abito a Palermo.

Mieszkam w Palermo.

Mówimy „**abito a** + miasto”.

Abito a Cagliari e lavoro in un ristorante.

Mieszkam w Cagliari i pracuję w restauracji.

Mówimy „**lavoro in un** + miejsce r. m. (np. ufficio)” lub „**lavoro in una** + miejsce r. ż. (np. città)”.

Abito in Italia e **lavoro** in una scuola.

Mieszkam we Włoszech i pracuję w szkole.

Mówimy „**lavoro in un** + miejsce r. m. (np. ufficio)” lub „**lavoro in una** + miejsce r. ż. (np. città)”.

Noi **siamo** amici.

„Siamo” pochodzi od czasownika „essere” (być).

„Siamo” jest formą czasownika „essere” (być) dla zaimka osobowego w liczbie mnogiej „noi” (my).

Noi, Loro

siete

Lui parla molto bene l'italiano.

On bardzo dobrze mówi po włosku.

Mówimy „lui / lei parla”.

parlare

mówić

marito

W stosunku do **męża** mówimy „**marito**”, a w stosunku do **żony** „**moglie**”.

Come, **scusa**? Non ho capito...

Przepraszam, nie zrozumiałam...

Kiedy kogoś dobrze nie zrozumieliśmy, używamy „**Come, scusa?**”.

Voi **siete** italiani, di Milano.

Wy jesteście Włochami z Mediolanu. Mówimy „**voi siete**”.

voi
wy

„**Voi**” to zaimek osobowy odnoszący się do **grupy osób**, do której nie zaliczamy siebie.

Lei abita a Verona?

Ona mieszka w Weronie?

Jaki jest temat czasownika „abitare”? abit- abit-

Abito a Dublino.

Mieszkam w Dublinie.

Rozdział 6

Spójniki

Naucz się używać wyrazów takich jak „ma” i „o”

Parlo il tedesco e il francese.

Mówię po niemiecku i francusku.

- Parlo il tedesco e il francese.
Mówię po niemiecku i francusku.

Maria è italiana o spagnola?

Czy Maria jest Włoszką czy Hiszpanką?

Maria è italiana o spagnola?

Elisa pyta, czy Maria jest Włoszką czy Hiszpanką.

Ho due cani ma non ho gatti.

Mam dwa psy, ale nie mam kotów.

Sia i cani che i gatti sono animali domestici.

Zarówno psy, jak i koty są zwierzętami domowymi.

Obie są Włoszkami.

Non capisco né l'inglese né il francese.

Nie rozumiem ani angielskiego, ani francuskiego.

I miei genitori sono brasiliani quindi parlo il portoghese.

Moi rodzice są Brazylijczykami, dlatego mówię po portugalsku.

I miei genitori sono francesi quindi parlo il francese.

Moi rodzice są Francuzami, więc mówię po francusku.

Vado al supermercato perché non ho niente da mangiare.

Idę do supermarketu, ponieważ nie mam nic do jedzenia.

Vado al supermercato perché non ho niente da mangiare.

To zdanie przedstawia powód zrobienia czegoś.

Czy wiesz, że...?

W języku włoskim „**perché**” używamy, aby powiedzieć zarówno „dlaczego”, jak i „ponieważ”.

Perché vai al supermercato?

(**Dlaczego** idziesz do supermarketu?)

Perché non abbiamo niente da mangiare.

(**Ponieważ** nie mamy nic do jedzenia.)

Parlo lo spagnolo perché i miei genitori sono spagnoli.
Non parlo né il francese né l'inglese ma parlo il tedesco.

Parlo il tedesco e il francese.
Mówię po niemiecku i francusku.

Ho due cani ma non ho gatti.
Mam dwa psy, ale nie mam kotów.

Non capisco né l'inglese né il francese.
Capisco l'inglese e il francese.

Sia i cani che i gatti sono animali domestici.

Né io né lei parliamo l'inglese.
Ani ona, ani ja nie mówimy po angielsku.

Perché, Perché

Né io né lei parliamo l'inglese.
Ani ona, ani ja nie mówimy po angielsku.

Rozmawianie o powodach nauki włoskiego

Opowiedz o swojej motywacji do nauki włoskiego

Imparo l'italiano.

Uczę się włoskiego.

Imparo l'italiano.
Uczę się włoskiego.

lavorare
pracować

PRZYKŁAD

Imparo l'italiano per lavorare in Italia.

Uczę się włoskiego, aby pracować we Włoszech.

Imparo l'italiano per lavorare in Italia.

Uczę się włoskiego, aby pracować we Włoszech.

Aby podać powód, używamy „per”, po którym wstawiamy czasownik taki jak „**lavorare**”.

Wskazówka!

Aby podać **powód**, możesz powiedzieć „per”, a następnie wstawić **czasownik** taki jak „**viaggiare**” (podróżować).

Perché impari l'italiano?

(Dlaczego uczysz się włoskiego?)

Imparo l'italiano **per viaggiare** in Italia.

(Uczę się włoskiego, aby podróżować po Włoszech.)

studiare
studiować

PRZYKŁAD

Imparo l'italiano per **studiare** a Milano.

Uczę się włoskiego, aby studiować w Mediolanie.

Imparo l'italiano per studiare a Milano.

Uczę się włoskiego, aby studiować w Mediolanie.

Aby podać powód, używamy „per”, po którym wstawiamy czasownik taki jak „studiare”.

Imparo l'italiano per **viaggiare** in Italia.

Uczę się włoskiego, aby podróżować po Włoszech.

Aby podać powód, używamy „per”, po którym wstawiamy czasownik taki jak „viaggiare” (podróżować).

parlare

rozmawiać

PRZYKŁAD

Imparo l'italiano per parlare con la mia famiglia.

Uczę się włoskiego, aby rozmawiać z rodziną.

Imparo l'italiano per parlare con la mia famiglia.

Uczę się włoskiego, aby rozmawiać z rodziną.

trovare

znaleźć

PRZYKŁAD

Imparo l'italiano per trovare nuovi amici.

Uczę się włoskiego, aby znaleźć nowych przyjaciół.

Imparo l'italiano per divertimento.

Uczę się włoskiego dla przyjemności.

Imparo l'italiano per parlare con i miei parenti.

Uczę się włoskiego, aby rozmawiać z krewnymi.

Uczenie się różnych języków

Rozmawianie o tym, skąd jesteś i udzielanie informacji o językach, którymi się posługujesz

Alexei: Ciao a tutti! Sono Alexei, ho 18 anni e sono russo, di Mosca.

Imparo l'italiano per studiare all'università a Milano e per trovare nuovi amici.

Maria: Ciao! Sono Maria, ho 31 anni e sono brasiliana, di San Paolo.

Imparo l'italiano per parlare con i miei parenti. Mio marito è italiano, di Napoli.

Matt: Ciao a tutti! Io sono Matt, ho 55 anni e sono americano, di Seattle.

Imparo l'italiano per divertimento e per viaggiare in Italia.

Vorrei visitare Roma, Firenze e Venezia.

per studiare in Italia

studiować we Włoszech

Imparo l'italiano per trovare nuovi amici.

Uczę się włoskiego, aby znaleźć nowych przyjaciół.

per parlare con i suoi parenti

aby rozmawiać z krewnymi

Imparo l'italiano per divertimento.

Uczę się włoskiego dla przyjemności

Imparo l'italiano per **parlare** con i miei parenti.

Uczę się włoskiego, aby rozmawiać z rodziną.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Perché impari l'italiano?

Dlaczego uczysz się włoskiego?

Imparo l'italiano per **viaggiare** in Italia.

Uczę się włoskiego, aby podróżować po Włoszech.

Imparo l'italiano per divertimento.

Uczę się włoskiego dla przyjemności.

Imparo l'italiano per studiare a Milano.

Uczę się włoskiego, aby studiować w Mediolanie.

Imparo l'italiano per studiare a Milano.

Uczę się włoskiego, aby studiować w Mediolanie.

Imparo io imparo l'italiano per trovare nuovi amici.

Uczę się włoskiego, aby znaleźć nowych przyjaciół.

io imparo

Rodzajniki określone

Naucz się używać rodzajników w celu porozmawiania o językach

Imparo l'italiano e lo spagnolo su Busuu.

Na Busuu uczę się włoskiego i hiszpańskiego.

Wskazówka!

Aby utworzyć nazwę języka, korzystamy z określającego pochodzenie przymiotnika **rodzaju męskiego**.

il tedesco

(język niemiecki)

il cinese

(język chiński)

Parlo il **tedesco** e il **cinese**.

Wszystkie nazwy języków w języku włoskim są rzeczownikami rodzaju męskiego.

Wskazówka!

Rodzajników określonych używamy, aby **przedstawić konkretny rzeczownik**, a mianowicie określoną osobę, rzecz (jak np. język) czy określone zwierzę.

Rodzajnika **l'** (z apostrofem) używamy przed wszystkimi rzeczownikami rozpoczynającymi się na **samogłoskę (a, e, i, o, u)**.

l'inglese

(język angielski)

l'arabo

(język arabski)

l'olandese

(język niderlandzki)

Parli molto bene l'inglese!

Mówisz po angielsku bardzo dobrze!

Przed nazwą języka używamy rodzajnika określonego: „l'inglese”.

Studio l'arabo all'università.

Studiuję arabski na uniwersytecie.

Nazwy języków obcych są rodzaju męskiego, dlatego mówimy: „l'arabo”.

Wskazówka!

Rodzajnika „lo” używamy w kilku przypadkach, np. kiedy nazwa języka zaczyna się na literę „s”, po której występuje **spółgłoska**.

lo spagnolo
(język hiszpański)

lo svedese
(język szwedzki)

Elena impara lo svedese.

Elena uczy się szwedzkiego.

Nazwy języków obcych są rodzaju męskiego, dlatego mówimy: „l'arabo”.

Parlo l'italiano e lo spagnolo.

Mówię po włosku i hiszpańsku.

Lei studia il tedesco.

Ona studiuje niemiecki.

Właściwym rodzajnikiem określonym dla języka niemieckiego jest „il”: „il tedesco”.

Sonia studia il russo da sei mesi.

Sonia uczy się rosyjskiego od sześciu miesięcy.

Nazwy języków obcych są rodzaju męskiego, dlatego mówimy: „l'arabo”.

Sonia studia il russo da sei mesi.

Sonia uczy się rosyjskiego od sześciu miesięcy.

Nazwy języków obcych są rodzaju męskiego, dlatego mówimy: „l'arabo”.

il portoghese

l'italiano

lo spagnolo

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Imparo l'italiano per studiare a Milano.

Uczę się włoskiego, aby studiować w Mediolanie.

Imparo | io imparo l'italiano per trovare nuovi amici.

Uczę się włoskiego, aby znaleźć nowych przyjaciół.

io imparo

Sonia studia il russo da sei mesi.

Sonia uczy się rosyjskiego od sześciu miesięcy.

Nazwy języków obcych są rodzaju męskiego, dlatego mówimy: „l'arabo”.

Parlo il tedesco e il cinese.

Wszystkie nazwy języków w języku włoskim są rzeczownikami rodzaju męskiego.

Lei studia il tedesco.

Ona studiuje niemiecki.

Właściwym rodzajnikiem określonym dla języka niemieckiego jest „il”: „il tedesco”.

Parlo l'italiano e lo spagnolo.

Mówię po włosku i hiszpańsku.

Imparo l'italiano per divertimento.

Uczę się włoskiego dla przyjemności.

Imparo l'italiano per trovare nuovi amici.

Uczę się włoskiego, aby znaleźć nowych przyjaciół.

Imparo l'italiano per parlare con i miei parenti.

Uczę się włoskiego, aby rozmawiać z krewnymi.

Non capisco né l'inglese né il francese.

Anna nie rozumie ani angielskiego, ani francuskiego.

ma = ale

I miei genitori sono francesi quindi parlo il francese.

Moi rodzice są Francuzami, więc mówię po francusku.

Obie są Włoszkami.

Vado al supermercato perché non ho niente da mangiare.

To zdanie przedstawia powód zrobienia czegoś.

Imparo l'italiano per **parlare** con i miei parenti.

Uczę się włoskiego, aby rozmawiać z rodziną.

Rozdział 7: Jak się czujesz?

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Io sono Luisa. Piacere. E tu? Come ti chiami?

Jestem Luisa. Miło cię poznać. A ty? Jak masz na imię?

Zaimka „**tu**” używamy, zwracając się do kogoś w sposób **nieformalny**.

Mi chiamo Filippo. Piacere.

Mam na imię Filippo. Miło cię poznać.

Sto bene, grazie. E tu?

Filippo mówi, że czuje się źle.

Aby powiedzieć, że u nas wszystko w porządku, używamy „**sto bene**”.

Oggi non sto bene. Sto così così.

Nie czuję się dziś dobrze. Czuję się tak sobie.

Mówimy „**sto bene**”, „**sto male**”, „**sto così così**”.

Di dove sei?

Skąd pochodzisz?

Kiedy chcemy się dowiedzieć, skąd ktoś pochodzi, mówimy „**Di dove sei?**”.

argentina

W stosunku do **kobiety** używamy „argentina”, a w stosunku do **mężczyzny** używamy „argentino”.

Io sono austriaco, di Vienna. Mężczyzna mówi, że jest **Austriakiem**.

Come, **scusa**? Non ho capito...

Przepraszam, nie zrozumiałam...

Kiedy kogoś dobrze nie zrozumieliśmy, używamy „**Come, scusa?**”.

Buongiorno. Come si chiama?

Dzień dobry, jak się pan nazywa?

Rano mówimy „**buongiorno**”, a **po południu** lub **wieczorem** „**buonasera**”.

Sono

„**Sono**” to **forma** czasownika „**essere**”.

Piacere, signor Santi. Io sono Gianna Rossi.

Kobieta mówi w sposób formalny.

W **sytuacjach formalnych** używamy wyrazów takich jak „**signore / signora**”, a także podajemy swoje **imię i nazwisko**.

Arrivederci, signora Rossi!

Do widzenia, pani Rossi!

W **sytuacjach formalnych** mówimy „**arrivederci**”.

Per favore, mi puoi aiutare?

Czy możesz mi pomóc, proszę?

Prosząc o coś uprzejmie, mówimy „**per favore**”.

Grazie.

Dziękuję.

Dziękując komuś, mówimy „**grazie**”.

Lui è stanco.

Dzisiaj on jest zmęczony.

„**È**” to forma czasownika „**essere**”.

Loro sono molto felici.

Oni są bardzo szczęśliwi.

Mówimy „**loro sono**”.

marito

W stosunku do **męża** mówimy „**marito**”, a w stosunku do **żony** „**moglie**”.

io parlo il portoghese.

lui, lei parla il francese.

Mówimy „**io parlo**” i „**lui, lei parla**”.

Voi **siete** italiani, di Milano.

Wy jesteście Włochami z Mediolanu.

Mówimy „**voi siete**”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

portoghese, tedesco

„Inglese” oraz „italiano” zaczynają się na samogłoskę, więc używamy rodzajnika określonego „**l**”

Studio l'italiano su Busuu da due settimane.

Używamy rodzajnika **l'** (z apostrofem), ponieważ „italiano” zaczyna się na samogłoskę.

Rzeczownik „italiano” zaczyna się na samogłoskę „**i**”.

spagnolo, svedese, sloveno

„**Spagnolo**”, „**svedese**” i „**sloveno**” zaczynają się na „**s**” + spółgłoskę, więc używamy rodzajnika określonego „**lo**”.

Abito in Valle d'Aosta. Parlo l'italiano e **il** francese.

Mieszkam w Dolinie Aosty. Mówię po włosku i francusku.

Studio **lo** spagnolo all'università.

Studiuję hiszpański na uniwersytecie.

Abito in Alto Adige. Parlo l'italiano e **il** tedesco.

Mieszkam w Górnej Adydze. Mówię po włosku i niemiecku.

Parli molto bene **il** russo!

Bardzo dobrze mówisz po rosyjsku!

Wymowa włoskich samogłosek

Naucz się wymawiać „a”, „e”, „i”, „o”, „u”

Venezia

W wyrazie „Venezia” (Wenecja) występuje kilka samogłosek.

W wyrazie „Venezia” występują samogłoski „e”, „i” oraz „a”.

parlo
mówię

Scusi

Słyszysz wyraz „scusi”, w którym występują samogłoski „u” oraz „i”.

stazione
stacja

vacanza
urlop

birre
piwa

aeroporto
lotnisko

bevi
pijesz

Rozmawianie o swoim samopoczuciu

Naucz się wyrazów takich jak „felice” i „triste”

felice

szczęśliwy / szczęśliwa

PRZYKŁAD

Sono molto felice!

Jestem bardzo szczęśliwa!

Sono molto felice!

Jestem bardzo szczęśliwa!

triste

smutny / smutna

PRZYKŁAD

Perché sei triste?

Dlaczego jesteś smutna?

Sono **triste**.

Triste” znaczy „smutna”. To zdanie znaczy: „Jestem smutna.”

Wskazówka!

Wiemy już, że wyrazów takich jak „inglese” (Anglik/Angielka) czy „cinese” (Chińczyk/Chinka) używamy zarówno w stosunku do kobiet, jak i mężczyzn.

Ta sama reguła ma zastosowanie w wyrazach „felice” (szczęśliwy/szczęśliwa) i „triste” (smutny/smutna).

felice, triste

Tych wyrazów możemy użyć zarówno w stosunku do **mężczyzn** jak i **kobiet**.
Przymiotników zakończonych na „e” używamy w celu określenia zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

stanco / stanca

zmęczony /zmęczona

PRZYKŁAD

Sono un po' stanco.

Jestem nieco zmęczony.

Sei stanco?

Czy jesteś zmęczony?

Sono un po' stanca.

Jestem nieco zmęczona.

Wskazówka!

Wiemy również, że wyrazu „americano” (Amerykanin) używamy w stosunku do mężczyzn, a „americana” (Amerykanka) w stosunku do kobiet.

Ta sama reguła odnosi się do wielu innych wyrazów, jak „stanco” (zmęczony) i „stanca” (zmęczona).

Lui è un po' stanco.

Lei è molto stanca.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Sono molto **stanca**.

Jestem bardzo zmęczona.

Presente indicativo

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasowników zakończonych na „-are”

Noi lavoriamo in un ufficio qui vicino.

Pracujemy w pobliskim biurze.

Mówimy „noi lavoriamo”.

Wskazówka!

Aby stworzyć **liczbę mnogą czasowników regularnych** takich jak „lavorare” (pracować) najpierw musimy odciąć ostatnie trzy litery „-are”, a następnie do tematu („lavor-”) dodać następujące końcówki:

lavorare

noi lavoriamo

voi lavorate

loro lavorano

Lavorate ancora?

Czy wy nadal pracujecie?

Mówimy „tu lavori”, „noi lavoriamo” i „**voi lavorate**”.

Lavorate o studiate? Pracujecie czy studiujecie?

Nie ma takiego słowa jak „lavorete”; mówimy „**voi lavorate**”.

Valerio e Lucia lavorano in un bar.
Valerio i Lucia pracują w „bar”.
„Valerio e Lucia” to „loro”, więc „**loro lavorano**”.
Loro non abitano in questo quartiere.
To znaczy „Oni nie mieszkają w tej okolicy”.

Da quanto tempo abitate qui?
Jak długo tutaj mieszkacie?
Mówimy „noi abitiamo”, „loro abitano” i „**voi abitate**”.
parliamo

Io e mia moglie impariamo l'italiano da sei mesi.
Moja żona i ja uczymy się włoskiego od sześciu miesięcy.

mangiare

jeść

PRZYKŁAD

Mangiamo un panino?
Zjemy kanapkę?

Wskazówka!

Kiedy temat czasownika kończy się na literę „-i”, jak w przypadku „**studiare**” (studiować) czy „**mangiare**” (jeść), nie musimy dodawać kolejnej litery „-i” do form zaimka **noi**”.

zaimek osobowy	temat	forma „noi”
studiare	studi-	studiamo
mangiare	mangi-	mangiamo

Noi studiamo legge.
Studujemy prawo.

noi mangiamo
voi mangiate
loro mangiano

Lavorate o studiate?
Pracujecie czy studiujecie?
Nie ma takiego słowa jak „lavorete”; mówimy „**voi lavorate**”.

Odsłuchaj rozmowę.

Francesco e Elisa	Donata, Rocco! Ciao!
Rocco e Donata	Ciao! Che bella coincidenza! Come mai siete qui?
Francesco e Elisa	in un ufficio qui vicino da tre mesi. E voi?
Rocco e Donata	Noi in questo quartiere da molti anni.
Francesco e Elisa	È molto bello qui! ancora nel vostro bar?
Rocco e Donata	No, adesso siamo pensionati. E i vostri figli?
Francesco e Elisa	Luca e Chiara entrambi legge a Trento. Sono molto bravi!
Rocco e Donata	Quante belle novità! Ok, ho un'idea! Siete liberi dopo il lavoro? qualcosa insieme stasera?

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Wybierz języki, do których stosujemy rodzajnik określony lo.

spagnolo, svedese, sloveno

„Spagnolo”, „svedese” i „sloveno” zaczynają się na „s” + spółgłoskę, więc używamy rodzajnika określonego „lo”.

Parli molto bene **il** russo!

Bardzo dobrze mówisz po rosyjsku!

Bevi pijesz

Scusi

Słyszysz wyraz „scusi”, w którym występują samogłoski „u” oraz „i”.

aeroporto

lotnisko

vacanza

urlop

Sono molto **stanca**.

Jestem bardzo zmęczona.

Come, **scusa**? Non ho capito...

Przepraszam, nie zrozumiałam...

Kiedy kogoś dobrze nie zrozumieliśmy, używamy „**Come, scusa?**”.

marito

W stosunku do **męża** mówimy „**marito**”, a w stosunku do **żony** „**moglie**”.

Loro sono molto felici.

Oni są bardzo szczęśliwi.

Mówimy „**loro sono**”.

Voi **siete** italiani, di Milano.

Wy jesteście Włochami z Mediolanu.

Mówimy „**voi siete**”.

Lui è stanco.

Dzisiaj on jest zmęczony.

„**È**” to forma czasownika „**essere**”.

parliamo

Loro non abitano in questo quartiere.

To znaczy „Oni nie mieszkają w tej okolicy”.

Da quanto tempo abitate qui?

Jak długo tutaj mieszkanie?

Mówimy „noi abitiamo”, „loro abitano” i „**voi abitate**”.

Noi studiamo legge.

Studujemy prawo.

Io e mia moglie impariamo l'italiano da sei mesi.

Moja żona i ja uczymy się włoskiego od sześciu miesięcy.

e, o, a, i, u

e, o, a, i, u

birre

piwa

Sono un po' stanca.

Jestem nieco zmęczona.

Rozdział 8: Życie towarzyskie

Wymowa samogłosek akcentowanych

Naucz się wymawiać samogłoski akcentowane

a, e, i, o, u - à, è, ì, ò, ù

Busuu

à, è, ì, ò, ù

amore, euro, italiano, otto, uomo

miłość, euro, włoski, osiem, mężczyzna

città, caffè, lunedì, però, tiramisù

miasto, kawa, poniedziałek, ale, tiramisu

Kiedy wyraz kończy się samogłoską **akcentowaną**, **akcent pada na ostatnią samogłoskę**.

caffè

lunedì

lunedì, tirami su

Kiedy wyraz kończy się samogłoską akcentowaną, **akcent pada na tę ostatnią samogłoskę**.

città, caffè, però

meta, metà

cel (podróży), pół

metà

pół

Papa, papà

papież, tata

Najpierw słyszysz „papà” (tata), a następnie „Papa” (papież).

Pierwszym usłyszonym wyrazem jest „papà” (tata), bo akcent (à) pada na ostatnią samogłoskę.

caffè

kawa

tiramisù

tiramisu

città

miasto

però

ale

amore

Słyszysz wyraz „amore” (miłość). Akcent pada na środek wyrazu, na samogłoskę „o”.

lunedì

poniedziałek

papà

tata

meta

cel (podróży)

Rozmawianie o przyjaciółach i znajomych

Naucz się wyrazów takich jak „donna” i „uomo”

la donna

kobieta

PRZYKŁAD

La donna è bella.

Ta kobieta jest piękna.

l'uomo

mężczyzna

PRZYKŁAD

L'uomo è alto.

Ten mężczyzna jest wysoki.

la donna

Znaczy "**kobieta**".

la ragazza

dziewczyna / młoda kobieta

PRZYKŁAD

La ragazza è simpatica.

Ta młoda kobieta jest sympatyczna.

il ragazzo

chłopak / młody mężczyzna

PRZYKŁAD

Il ragazzo è giovane.

Ten mężczyzna jest młody.

l'uomo mężczyzna

la donna kobieta

l'amico / l'amica

przyjaciel / przyjaciółka

PRZYKŁAD

Voi siete amici.

Wy jesteście przyjaciółmi.

il collega / la collega

kolega / koleżanka

PRZYKŁAD

Loro sono colleghi.

Są współpracownikami.

il collega / la collega

Znaczy "**kolega / koleżanka**".

Kto znalazł przyjaciela...

We Włoszech mówi się „*chi trova un amico, trova un tesoro!*” (Dosłownie: Kto znalazł przyjaciela, znalazł skarb!)
To tak jak u nas w Polsce!

Rodzajniki określone

Naucz się rodzajników takich jak „il” i „la”

il gatto

Wyraz napisany **pogrubioną czcionką** jest rodzaju męskiego.

Wskazówka!

„**il**” i „**lo**” używamy z rzeczownikami rodzaju męskiego, zaś „**la**” z rzeczownikami rodzaju żeńskiego. Kiedy rzeczownik zaczyna się na samogłoskę, używamy rodzajnika „**l**” zarówno dla rodzaju żeńskiego, jak i męskiego.

Rodzaj męski

il ragazzo, **lo** stivale, **l'**amico
(chłopak, but, przyjaciel)

Rodzaj żeński

la donna, **la** sedia, **l'**amica
(kobieta, krzesło, przyjaciółka)

la casa

Rodzajnik „**la**” używany jest z wszystkimi rzeczownikami rodzaju żeńskiego.

l'uomo

Rodzajnika **l'** możemy użyć zarówno z rzeczownikami rodzaju żeńskiego, jak i męskiego, które zaczynają się na samogłoskę.

Wskazówka!

Zazwyczaj rzeczowniki kończące się na **-o** są rodzaju męskiego, a rzeczowniki kończące się na **-a** są rodzaju żeńskiego. Rzeczowniki kończące się na **-e** mogą być zarówno rodzaju męskiego, jak i żeńskiego, dlatego musisz zapamiętać ich rodzaj podczas nauki! Spójrz na poniższe przykłady.

il vino, **il** gatto, **il** mare
(wino, kot, morze)

la pasta, **la** festa, **la** voce
(makaron, przyjęcie, głos)

casa, donna, tazza

Wyrazy **rodzaju żeńskiego** zazwyczaj kończą się na „**-a**”, a wyrazy **rodzaju męskiego** kończą się na „**-o**”.

l'amico
przyjaciel

Wyrazy **rodzaju żeńskiego** zazwyczaj kończą się na „**-a**”, a wyrazy **rodzaju męskiego** kończą się na „**-o**”.

la voce
głos

Aby poznać rodzaj gramatyczny wyrazu kończącego się na „**-e**”, musimy spojrzeć na **rodzajnik**.

il Mare

Wyrazy kończące się na **-e** mogą być rodzaju żeńskiego lub męskiego.

cioccolato, cestino, libro

Wyrazy **rodzaju żeńskiego** zazwyczaj kończą się na „**-a**”, a wyrazy **rodzaju męskiego** kończą się na „**-o**”.

Wskazówka!

Jak wiemy, od każdej zasady istnieją wyjątki. Oto kilka z nich:

Rzeczowniki rodzaju żeńskiego, które kończą się na **-o**:

la mano, la radio, la foto
(ręka, radio, zdjęcie)

Rzeczowniki rodzaju męskiego, które kończą się na **-a**:

il cinema, il problema
(kino, problem)

la moto
motocykl

Istnieją też rzeczowniki, które są **wyjątkami**: „la moto” kończy się na „-o”, ale jest **rodzaju żeńskiego**.

Il gatto si chiama Pallino.
Kot ma na imię Pallino.

Wyrazy **rodzaju żeńskiego** zazwyczaj kończą się na „-a”, a wyrazy **rodzaju męskiego** kończą się na „-o”.

La casa è grande.
Dom jest duży.

Wyrazy **rodzaju żeńskiego** zazwyczaj kończą się na „-a”, a wyrazy **rodzaju męskiego** kończą się na „-o”.

L'amico di Paola si chiama Giorgio.
Przyjaciół Paoli ma na imię Giorgio.

Rodzajnika określonego „**l**” używamy, kiedy rzeczownik zaczyna się **nasamogłoskę**.

Il vino è molto buono.
Wino jest bardzo dobre.

„**Il vino**” (rzeczownik rodzaju męskiego) to napój produkowany z winogron.

festa, bambina

Rodzajnika określonego „**la**” używamy, gdy rzeczownik jest rodzaju żeńskiego, jak „**festa**” lub „**bambina**”.

Wskazówka!

W większości przypadków, kiedy rzeczownik odnosi się do osoby, może przyjmować zarówno rodzaj męski, jak i żeński. Kiedy odnosi się do mężczyzny, kończy się na **-o**, a kiedy odnosi się do kobiety, kończy się na **-a**.

il bambino – la bambina
(dziecko)

l'amico – l'amica
(przyjaciół – przyjaciółka)

la ragazza
dziewczyna / młoda kobieta

Il bambino / la bambina
dziecko

Wskazówka!

Jednak nie wszystkie rzeczowniki zachowują się w ten sposób: niektóre mają tylko **jedną formę**, taką samą zarówno dla rodzaju żeńskiego, jak i męskiego. Zmianie podlegają rodzajniki takich rzeczowników, a nie ich ostatnie litery.

il collega – la collega
(kolega – koleżanka)

il giornalista – la giornalista
(dziennikarz – dziennikarka)

il collega
kolega

il / lo / la

Te rodzajniki zawsze pomagają w rozpoznaniu rodzaju gramatycznego rzeczownika.

Opisywane wyglądu osób

Naucz się wyrażen takich jak „essere giovane”

moro / mora

brunet / brunetka

PRZYKŁAD

Lei è mora.

Ona jest brunetką.

biondo / bionda

blondyn / blondynka

PRZYKŁAD

Lui è biondo.

On jest blondynem.

moro / mora brunet / brunetka

biondo / bionda blondyn / blondynka

alto / alta

wysoki / wysoka

PRZYKŁAD

Tua madre è alta o bassa?

Czy twoja matka jest wysoka czy niska?

alto / alta

To znaczy „wysoki / wysoka”.

basso / bassa

niski / niska

PRZYKŁAD

Tu sei basso.

Ty jesteś niski.

basso

anziano / anziana

stary / stara

PRZYKŁAD

Noi non siamo anziani.

My nie jesteśmy starzy.

giovane

młody / młoda

PRZYKŁAD

Io sono giovane. Jestem młody / młoda.

giovane

bionda, bassa, mora

Tua madre è alta o bassa?

Czy twoja matka jest wysoka czy niska?

Tua madre è mora?

Voi siete biondi.

Noi non siamo anziani.

Tua madre è alta o bassa?

Czy twoja matka jest wysoka czy niska?

Rozwijanie biegłości językowej

Naucz się opisywać wygląd fizyczny

Io sono giovane.

Jestem młody / młoda.

Noi non siamo anziani.

My nie jesteśmy starzy.

Io sono alto e mio padre è basso.

Ja jestem wysoki, a mój tata jest niski.

Tua madre è alta o **bassa**?

Czy twoja matka [k]jest wysoka[/k] czy niska?

Il ragazzo ha i capelli lunghi e la ragazza ha i capelli corti.

Chłopak ma długie włosy, a dziewczyna ma krótkie włosy.

Io ho i capelli corti e mori ma lei ha i capelli **lunghi** e biondi.

Ja mam krótkie, ciemne włosy, a ona ma długie blond włosy.

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Joel: Ciao, scusa. È qui la lezione di italiano?

Emma: Ehi, ciao, sì. Sei un nuovo studente, vero?

Joel: Esatto! Mi chiamo Joel. Piacere. E tu?

Emma: Sono Emma. Anch'io sono una studentessa. Di dove sei?

Joel: Sono portoghese. E tu?

Emma: Sono canadese, di Toronto. Ma vivo in Italia da due anni.

Joel: Oh, che bello! Perché impari l'italiano?

Emma: Perché mio marito è italiano, quindi imparo la lingua per parlare con la sua famiglia. E tu?

Joel: Imparo l'italiano per divertimento. Ho tanti amici italiani.

Emma: Che bello! Ah, guarda! Arriva il nostro insegnante di italiano.

Joel: Chi è?

Emma: È quel ragazzo alto e moro con i capelli lunghi.

Joel: E chi è quella ragazza bionda con i capelli corti?

Emma: Lei si chiama Kristina, è l'insegnante di tedesco.

Insegnante: Ciao ragazzi. Tu sei Joel, vero? Andiamo a lezione, dai!
Dalej

Oni właśnie się poznali. Używają wyrażen takich jak „**mi chiamo**” i „**piacere**”.

Sono Emma. Anch'io sono una studentessa. Di dove sei?

Jestem Emma. Ja też jestem studentką. Skąd pochodzisz?

Aby dowiedzieć się, skąd ktoś pochodzi, używamy „**Di dove sei?**”

Joel è portoghese.

Emma è canadese.

„**Portoghese**” i „**Canadese**” to narodowości, które kończą się na **-e**, więc **nie ulegają zmianie**.

Vivo in Italia da due anni.

Mieszkam we Włoszech od dwóch lat.

Mówimy „**vivere in**” i podajemy nazwę **kraju**.

Oh, che bello! Perché impari l'italiano?

Och, to miło! Dlaczego uczysz się włoskiego?

Aby poznać **powód**, używamy „**perché**”, co oznacza „dlaczego” / „ponieważ”.

Emma uczy się włoskiego, ponieważ jest żoną Włocha.

Emma mówi, że jej **mąż** jest Włochem.

Perché mio marito è italiano, quindi imparo la lingua per parlare con la sua famiglia. E tu?

Mój mąż jest Włochem, więc uczę się języka, żeby móc rozmawiać z jego rodziną. A ty?

Wyrazu „**per**” używamy, żeby przedstawić **cel**.

Imparo l'italiano per divertimento.

Uczę się włoskiego dla przyjemności.

On uczy się włoskiego dla przyjemności: „**per divertimento**”.

È alto, moro, con i capelli lunghi.

Jest wysoki i ma długie, ciemne włosy.

E chi è quella ragazza bionda con i capelli corti?

A kim jest ta młoda blondynka z krótkimi włosami?

„**Biondo**” zachowuje się tak jak „italiano” / „italiana”: „**biondo**” używamy w stosunku do **mężczyzn**, a „**bionda**” w stosunku do **kobiet**.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

La casa è grande.

Dom jest duży.

Wyrazy **rodzaju żeńskiego** zazwyczaj kończą się na „**-a**”, a wyrazy **rodzaju męskiego** kończą się na „**-o**”.

la ragazza

dziewczyna / młoda kobieta

il / lo / la

Te rodzajniki zawsze pomagają w rozpoznaniu rodzaju gramatycznego rzeczownika.

Il bambino / la bambina
dziecko

il collega
kolega

Tua madre è alta o bassa?
Czy twoja matka jest wysoka czy niska?

Pierwszym usłyszonym wyrazem jest „papà” (tata), bo akcent (à) pada na ostatnią samogłoskę.

città, caffè, lunedì, però, tiramisù
miasto, kawa, poniedziałek, ale, tiramisu
papà
tata

Słyszysz wyraz „amore” (miłość). Akcent pada na środek wyrazu, na samogłoskę „o”.

meta
cel (podróży)

Io ho i capelli corti e mori ma lei ha i capelli **lunghi** e biondi.
Ja mam krótkie, ciemne włosy, a ona ma długie blond włosy.

Il ragazzo ha i capelli lunghi e la ragazza ha i capelli corti.
Chłopak ma długie włosy, a dziewczyna ma krótkie włosy.

Wyrazy kończące się na **-e** mogą być rodzaju żeńskiego lub męskiego.

la moto
motocykl

Istnieją też rzeczowniki, które są **wyjątkami**: „la moto” kończy się na „-o”, ale jest **rodzaju żeńskiego**.

giovane

È alto, moro, con i capelli lunghi.
Jest wysoki i ma długie, ciemne włosy.

Imparo l'italiano per divertimento.
Uczę się włoskiego dla przyjemności.

On uczy się włoskiego dla przyjemności: „**per divertimento**”.

E chi è quella ragazza bionda con i capelli corti?

A kim jest ta młoda blondynka z krótkimi włosami?

„Biondo” zachowuje się tak jak „italiano” / „italiana”: „**biondo**” używamy w stosunku do **mężczyzn**, a „**bionda**” w stosunku do **kobiet**.

Znaczy "kolega / koleżanka".

Rozdział 9: Kawiarnia

Rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego

Poznaj rodzaj męski i żeński rzeczowników

uomo, gatto, donna, birra

W języku włoskim wszystkie wyrazy określające ludzi, zwierzęta i rzeczy mają rodzaj gramatyczny.

Rzeczowniki mogą być rodzaju męskiego („uomo”, „gatto”) lub żeńskiego („donna”, „birra”).

Wskazówka!

Podobnie jak w języku polskim, tak i w języku włoskim **wszystkie rzeczowniki** (wyrazy określające ludzi, zwierzęta i rzeczy) posiadają **rodzaj gramatyczny**. W języku włoskim występuje **rodzaj męski** i **rodzaj żeński**.

rodzaj męski: uomo (*mężczyzna*), gatto (*kot*)

rodzaj żeński: donna (*kobieta*), birra (*piwo*)

Wskazówka!

Większość rzeczowników rodzaju męskiego kończy się na „o”, zaś **większość rzeczowników rodzaju żeńskiego** kończy się na „a”.

omo, gatto, donna, birra

Większość rzeczowników rodzaju męskiego kończy się na „o”.

pizza rodzaj żeński

cappuccino rodzaj męski

Oto wskazówka gramatyczna!

Niektóre rzeczowniki **nie** kończą się na „o” czy „a”.

Na przykład

ragù (sos boloński) jest **rodzaju męskiego**,

zaś **stazione** (stacja) jest **rodzaju żeńskiego**.

ragù, stawione

Rzeczowniki włoskie mogą kończyć się na inne litery niż „o” czy „a”.

Zamawianie jedzenia i picia

Naucz się wyrazów takich jak „cornetto” i „cappuccino”

un caffè

espresso

PRZYKŁAD

Un caffè, per favore.

Poproszę espresso.

Un caffè, per favore.

Poproszę espresso.

Pij espresso tak, jak robią to Włosi!

Prosząc we Włoszech o „caffè”, otrzymasz espresso.

Aby wypić je jak Włoch, zrób to, „**al banco**” (przy barze). □

Możesz je również wypić „**al tavolo**” (przy stoliku), jednak wówczas możesz zostać obciążony dodatkową opłatą.

un cornetto

rogalik

PRZYKŁAD

Vorrei un cornetto.

Chciałabym rogalika.

Vorrei un cornetto.

Chciałabym rogalika.

Mówimy „**cornetti**”, ponieważ wyglądem przypominają **małe rogi** zwierzęcia.

Wskazówka!

Zamówienie możemy zacząć od zwrotu „**vorrei**” (chciałbym / chciałabym) lub, będąc z innymi osobami, od słów „**per me**” (dla mnie).

Aby zakończyć zdanie w sposób uprzejmy, mówimy „**per favore**” (proszę) lub „**grazie**” (dziękuję).

Vorrei un cornetto, per favore.

(Chciałabym rogalika, proszę.)

Per me un caffè, grazie.

(Dla mnie espresso, dziękuję.)

Vorrei un caffè, per favore.

Chciałbym espresso, proszę.

Wyrazu „**vorrei**” używamy do wyrażania uprzejmych próśb.

un panino

panino (rodzaj kanapki)

PRZYKŁAD

Per me un panino, grazie.

Dla mnie panino, dziękuję.

Per me un panino, grazie.

Dla mnie panino, dziękuję.

Mężczyzna chce tylko „**un panino**”, nie chce dwóch czy więcej kanapek.

un cappuccino

cappuccino

PRZYKŁAD

Per me un cappuccino, per favore.

Dla mnie cappuccino, proszę.

Per me un cappuccino, per favore.

Dla mnie cappuccino, proszę.

Per me un cappuccino, per favore.

Dla mnie cappuccino, proszę.

una birra

piwo

PRZYKŁAD

Per me una birra, grazie.

Dla mnie piwo, dziękuję.

Per me una birra, grazie.

Dla mnie piwo, dziękuję.

Per me una birra, grazie.

Dla mnie piwo, dziękuję.

Cameriera: Buongiorno!

Cliente: Buongiorno. Vorrei un panino.

Cameriera: Sì. Al prosciutto o vegetariano?

Cliente: Al prosciutto, per favore.

Cameriera: E da bere?

Buongiorno. Vorrei un panino.
Dzień dobry! Chciałbym kanapkę.
Al prosciutto, per favore.
Z szynką, proszę.
Per me un cappuccino, grazie.
Dla mnie cappuccino, dziękuję.
Un caffè e un cornetto, per favore.
Espresso i rogalika, proszę.

Wymowa litery „c”

Naucz się wymawiać literę „c”

Ciao! Tu sei Alice?

Cześć! Czy ty jesteś Alice?

Wskazówka!

Kiedy po literze „c” występuje „e” lub „i” (**ce, ci**), wówczas „c” brzmi jak „c” w „ciao”.

Ciao. Io sono spagnola, di Barcellona. E tu?
(*Cześć. Ja jestem Hiszpanką z Barcelony. A ty?*)

Ciao. Io sono spagnola, di Barcellona. E tu?

Literę „c” w „ciao” wymawia się jak „c” w „Barcellona”.

Sei giapponese o cinese?
Jesteś Japonką czy Chinką?
Un'aranciata, per favore.
Poproszę sok pomarańczowy w puszcze.

Wskazówka!

Kiedy po „c” występuje **każda inna litera**, wówczas „c” brzmi jak „c” w „caffè”.

Un **caffè macchiato** e un **cornetto**, per favore.
(Poproszę espresso macchiato i rogalika).

Io sono tedesco. Tu sei colombiana o messicana?

Ja jestem Niemcem. Czy ty jesteś Kolumbijką, czy Meksykanką?

Sono cinese, di Pechino.

Literę „c” wymawiamy tak jak w „ciao” tylko wtedy, kiedy widzimy „ci” lub „ce”.

Wskazówka!

Zwróć szczególną uwagę na wyrazy, w których występują litery „**CHI**” i „**CHE**”, takie jak „pistacchio” (pistacja) czy „bruschetta” (bruschetta, włoska przystawka). „Ch” zawsze wymawiamy jak „c” w „caffè”.

CHI: pistacchio; Pechino

CHE: bruschetta; anche

Un caffè macchiato e un cornetto, per favore.
Poproszę espresso macchiato i rogalika.

Vorrei un gelato al **pistacchio**.
Chciałabym lody pistacjowe.

Una bruschetta, per favore.
Poproszę bruschettę.

Vorrei un bicchiere di vino bianco.
Kieliszek białego wina.

Sono Martin, sono cileno.
Jestem Martin, jestem Chilijczykiem.
Sono Lukas e sono austriaco.
Jestem Lukas i jestem Austriakiem.

Opisywanie jedzenia i picia

Naucz się używać przymiotników w celu opisanego jedzenia i picia

piccolo / piccola
mały / mała / małe

PRZYKŁAD

Buonasera. Vorrei una birra piccola.
Dobry wieczór. Chciałabym małe piwo.
Buonasera. Vorrei una birra piccola.
Dobry wieczór. Chciałabym małe piwo.

grande
duży / duża / duże

PRZYKŁAD

Una coca cola grande, per favore.
Dużą colę, proszę.
Una coca cola grande, per favore.
Dużą colę, proszę.
Una coca cola **piccola**, grazie.
„**Piccola**” znaczy mała.

Wskazówka!

Zazwyczaj przymiotniki umieszczamy **po rzeczowniku**, który opisują:

Un **caffè lungo**.
(„Przedłużone” espresso.)
Una bottiglia di **vino rosso**.
(Butelka czerwonego wina.)

Vorrei un caffè lungo.
Chciałabym „przedłużone” espresso.
Wyrazu „**vorrei**” używamy do wyrażania uprzejmych próśb.
Vorrei una bottiglia di vino rosso.
Chciałabym butelkę czerwonego wina.
Mówimy „**vino rosso**”.

caldo / calda
gorący / gorąca / gorące

PRZYKŁAD

Vorrei una cioccolata calda.
Chciałabym gorącą czekoladę.

freddo / fredda
zimny / zimna / zimne

PRZYKŁAD

Una pasta fredda, grazie. Sałatkę makaronową, dziękuję. (dosłownie: makaron na zimno)

Vorrei un panino freddo.
Chciałbym kanapkę na zimno.

vuoto / vuota

zwykły, bez nadzienia (dosłownie: pusty)

PRZYKŁAD

Buongiorno. Un cornetto vuoto, per favore.

Dzień dobry. Poproszę rogalik bez nadzienia.

Buongiorno. Un cornetto vuoto, per favore.

Dzień dobry. Poproszę rogalik bez nadzienia.

doppio / doppia

podwójny / podwójna / podwójne

PRZYKŁAD

Un caffè doppio, grazie.

Podwójne espresso, dziękuję.

Un caffè doppio, grazie.

Podwójne espresso, dziękuję.

Un cornetto vuoto e un caffè doppio, grazie.

Poproszę zwykłego rogalika i podwójne espresso. Dziękuję.

frizzante

gazowany / gazowana / gazowane

PRZYKŁAD

Vorrei una bottiglia di acqua frizzante.

Chciałbym butelkę gazowanej wody.

Vorrei una bottiglia di acqua frizzante.

Chciałbym butelkę gazowanej wody.

naturale

niegazowany / niegazowana / niegazowane

PRZYKŁAD

Ah, e vorrei anche una bottiglia di acqua naturale.

Och, chciałbym również butelkę wody niegazowanej.

Vorrei anche una bottiglia di acqua naturale.

Chciałbym również butelkę wody niegazowanej.

Woda może być również „frizzante” (gazowana), ale on chce „**acqua naturale**”.

Zamawianie w kawiarni

Zamów coś do jedzenia i picia

Cameriera: Buongiorno. Prego.

Alex: Buongiorno. Allora... Un cornetto vuoto e un panino.

Cameriera: Sì...

Alex: Una cioccolata calda, un tè caldo al limone e un caffè doppio.

Cameriera: Bene... Altro?

Alex: Ah, sì... E anche una bottiglia grande di acqua.

Cameriera: L'acqua: naturale o frizzante?

Alex: Naturale, per favore.

Cameriera: È tutto?

Alex: Sì, grazie.

Buongiorno. Allora... Un cornetto vuoto e un panino.

Dzień dobry. Więc... zwykłego rogalika i kanapkę.

Rogalik może być „**vuoto**” (zwykły) lub „**ripieno**” (nadziewany), ale nie „**voto**”.

Una cioccolata **calda**.

Gorącą czekoladę.

Mówimy „una cioccolata **calda**”.

E un caffè doppio.

I podwójne espresso.

Mówimy „un caffè **doppio**”.

Ah, sì... E anche una bottiglia **grande** di acqua.

Ach... Jeszcze dużą butelkę wody.

Mówimy „una bottiglia **grande**”.

L'acqua: naturale o frizzante?

Woda: niegazowana czy gazowana?

Mówimy „l'acqua **frizzante**”.

Naturale, per favore.

Niegazowana, proszę.

Mówimy „l'acqua **naturale**”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Vorrei una birra in bottiglia.

Poproszę piwo butelkowane.

Vorrei un bicchiere di acqua frizzante.

Chciałabym szklankę gazowanej wody.

Vorrei una birra alla spina.

Poproszę piwo beczkowe.

Un tè **freddo** al limone.

Mrożoną herbatę cytrynową.

Vorrei una bottiglia piccola di acqua frizzante.

Poproszę małą butelkę wody gazowanej.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Vorrei una bottiglia piccola di acqua frizzante.

Poproszę małą butelkę wody gazowanej.

Un tè **freddo** al limone.

Mrożoną herbatę cytrynową.

Per me un cappuccino, per favore.

Dla mnie cappuccino, proszę.

ragù, stazione

Rzeczowniki włoskie mogą kończyć się na inne litery niż „o” czy „a”.

uomo, gatto, donna, birra

Większość rzeczowników rodzaju męskiego kończy się na „o”.

Un caffè e un cornetto, per favore.

Espresso i rogalika, proszę.

Un caffè macchiato e un cornetto, per favore.

Poproszę espresso macchiato i rogalika.

Una bruschetta, per favore.

Poproszę bruschettę.

Vorrei un gelato al pistacchio.

Chciałabym lody pistacjowe.

Sei giapponese o cinese?

Jesteś Japonką czy Chinką?

Sono cinese, di Pechino.

Literę „c” wymawiamy tak jak w „ciao” tylko wtedy, kiedy widzimy „ci” lub „ce”.

Vorrei un bicchiere di vino bianco.

Kieliszek białego wina.

Vorrei anche una bottiglia di acqua naturale.

Chciałbym również butelkę wody niegazowanej.

Woda może być również „frizzante” (gazowana), ale on chce „**acqua naturale**”.

Vorrei un panino freddo.

Chciałbym kanapkę na zimno.

Un cornetto vuoto e un caffè doppio, grazie.

Poproszę zwykłego rogalika i podwójne espresso. Dziękuję.

Sono Lukas e sono austriaco.

Jestem Lukas i jestem Austriakiem.

Sono Martin, sono cileno.

Jestem Martin, jestem Chilijczykiem.

Ah, sì... E anche una bottiglia **grande** di acqua.

Ach... Jeszcze dużą butelkę wody.

Mówimy „una bottiglia **grande**”.

Naturale, per favore.

Niegazowana, proszę.

Mówimy „l'acqua **naturale**”.

Rozdział 10: Metody płatności we Włoszech

Rodzajniki nieokreślone

Poznaj „un”, „uno”, „una”, „un”

Wskazówka!

W wielu zdaniach **rodzaj gramatyczny rzeczownika możemy określić, patrząc na jego rodzajnik**, czyli innymi słowy krótki wyraz występujący przez rzeczownikiem.

rodzaj męski
Vorrei **un** panino.
(Chciałbym kanapkę.)

rodzaj żeński
Vorrei **una** birra.
(Chciałbym piwo.)

Vorrei un panino.

Vorrei un tiramisù.

„Un” i „tiramisù” musi być tego samego rodzaju gramatycznego.
Rodzajnik („un”) i występujący po nim rzeczownik („tiramisù”) musi mieć ten sam rodzaj gramatyczny.

Wskazówka!

Różnicę pomiędzy tymi rodzajnikami poznamy w dalszej części kursu.

Na chwilę obecną musisz zapamiętać ich **rodzaj gramatyczny**.

Rodzaj męski: uno, un

Rodzaj żeński : una, un'

un cane, uno studente, una stazione, un'insalata

pies, student, stacja, sałatka

Io sono uno studente.

Jestem studentem.

Mówimy „**uno** studente” i „**una** studentessa”.

Per me un' insalata.

Dla mnie sałatka.

Mówimy „**un'** insalata”

uno, un rodzaj męski

una, un' rodzaj żeński

Un caffè, per favore.

„Caffè” (espresso) jest rzeczownikiem **rodzaju męskiego**.

„Un” jest rodzajnikiem rodzaju męskiego, więc rzeczownik „caffè” musi być również rodzaju męskiego.

Uno spumante, per favore.

„Spumante” (włoskie wino musujące) jest rzeczownikiem **rodzaju żeńskiego**.

„Uno” jest rodzajnikiem rodzaju męskiego, więc rzeczownik „spumante” musi być również rodzaju męskiego.

Vorrei un tè.

„Tè” (herbata) jest rzeczownikiem **rodzaju męskiego**.

„Un” jest rodzajnikiem rodzaju męskiego, więc rzeczownik „tè” musi być również rodzaju męskiego.

Io sono uno studente.

Jestem studentem.

Mówimy „**uno** studente” i „**una** studentessa”.

Vorrei un bicchiere d'acqua.

Chciałbym szklankę wody.

Mówimy „**un** bicchiere”.

Io ho una moto.

„Una” jest rodzajnikiem rodzaju żeńskiego.

Per me uno spritz, grazie.

W tym zdaniu rzeczownik „spritz” (popularny włoski aperitif) jest **rodzaju męskiego**.

„Uno” jest rodzajnikiem rodzaju męskiego, więc rzeczownik „spritz” musi być również rodzaju męskiego.

Rodzajniki nieokreślone

Naucz się używać czterech rodzajników nieokreślonych

una, un

Wskazówka!

Rzeczowniki rodzaju **męskiego** mają **dwa rodzajniki**: „un” i „uno”. „Un” jest o wiele bardziej popularny niż „uno”, którego używamy tylko w kilku przypadkach, tj. kiedy rzeczownik zaczyna się na „y” lub „s” i spółgłoskę.

Per me **un** bicchiere di vino rosso.
(Dla mnie kieliszek czerwonego wina.)

Vorrei **uno** yogurt.
(Chciałabym jogurt.)

Uno spumante, per favore.
(Wino musujące, proszę.)

Per me un bicchiere di vino rosso.
Dla mnie kieliszek czerwonego wina.
Mówimy „**un** bicchiere”.

Vorrei uno yogurt.
Chciałabym jogurt.

W przypadku wyrazów rodzaju męskiego **zaczynających się** na „y” używamy „**uno**”.

Uno spumante, per favore.

Wino musujące, proszę.

W przypadku wyrazów rodzaju męskiego **zaczynających się** na „s” + **spółgłoskę** używamy „**uno**”.

Per me uno spumante.

Vorrei un panino.

Masz ochotę na typowy włoski aperitif?

„**Aperol spritz**” (lub po prostu „**spritz**”) to aperitif o pomarańczowym kolorze wywodzący się z północno-wschodnich Włoch, który ostatnio stał się jednym z najpopularniejszych koktajli na świecie. Ten orzeźwiający drink zrobiony jest z alkoholu Aperol, prosecco, wody gazowanej oraz lodu.

We Włoszech często serwowany jest z oliwkami i czipsami.

Uno spritz, per favore.
(Spritz, proszę.)

Uno spritz, per favore.

Spritz, proszę.

W przypadku wyrazów rodzaju męskiego **zaczynających się** na „s” + **spółgłoskę** używamy „**uno**”.

Wskazówka!

Rzeczowniki rodzaju **żeńskiego** również mają **dwa rodzajniki**: „un' ” i „una”. „Un' ” (z apostrofem) używamy do rzeczowników zaczynających się na **samogłoskę (a, e, i, o, u)**, zaś „una” używamy do **wszystkich innych rzeczowników**:

Per me **un'**insalata.

(Dla mnie sałatka.)

Vorrei **una** bottiglia di acqua.

(Chciałabym butelkę wody.)

Per me un' insalata.

Dla mnie sałatka.

W przypadku wyrazów rodzaju żeńskiego **zaczynających się na samogłoskę** używamy „un”.

Vorrei una bottiglia d'acqua.

Chciałabym butelkę wody.

uno, un

Rodzajniki nieokreślone rodzaju męskiego to „un” i „uno”.

una, un'

Rodzajniki nieokreślone rodzaju żeńskiego to „una” i „un”.

Metody płatności we Włoszech

Naucz się płacić we Włoszech

pagare con la carta

zapłacić kartą

pagare in contanti

zapłacić gotówką

Vorrei pagare in contanti.

Chciałabym zapłacić gotówką.

Płacąc banknotami i monetami, mówimy „pagare in contanti”.

Gotówką czy kartą?

W małych sklepach lub mniej turystycznych rejonach możesz zauważyć napis **solo contanti**. □

Jeśli masz mało gotówki, możesz powiedzieć **Posso pagare con la carta?**

Posso pagare con la carta?

(Czy mogę zapłacić kartą?)

Solo contanti.

(Tylko gotówka.)

Posso pagare **con la carta?**

Tak powiesz, aby zapytać, czy możesz zapłacić kartą.

To zdanie znaczy „Czy mogę zapłacić kartą?”.

Posso pagare in contanti?

Czy mogę zapłacić gotówką?

Solo contanti.

„Solo contanti” znaczy „tylko gotówka”.

Wskazówka!

We Włoszech wyraz **bancomat** ma dwa znaczenia: odnosi się zarówno do **bankomatu**, jak również stanowi ogólne określenie **kart debetowych**. □ □

C'è un **bancomat** qui vicino?

(Czy w pobliżu jest bankomat?)

Posso pagare con il **bancomat**?

(Czy mogę zapłacić kartą debetową?)

C'è un bancomat qui vicino?

Czy w pobliżu jest bankomat?

C'è un bancomat qui vicino?

Czy w pobliżu jest bankomat?

Posso pagare con il bancomat?

Czy mogę zapłacić kartą debetową?

Posso pagare con il bancomat?

Czy mogę zapłacić kartą debetową?

lo scontrino

paragon

PRZYKŁAD

Fare prima lo scontrino alla cassa.

Najpierw zapłać rachunek przy kasie.

Fare prima lo scontrino alla cassa.

Najpierw zapłać rachunek przy kasie.

Cameriera: Buongiorno.

Federico: Buongiorno. Faccio prima lo scontrino alla cassa?

Cameriera: Sì, per favore.

Federico: Ok. Vorrei un panino al formaggio e una bottiglia piccola di acqua frizzante, per favore.

Mi dispiace, solo contanti.

Przykro mi. Tylko gotówka.

Czy w pobliżu jest bankomat?

Posso pagare in contanti?

Czy mogę zapłacić gotówką?

Posso pagare con la carta?

Czy mogę zapłacić kartą?

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Prendiamo un' insalata e un panino.

Weźmiemy sałatkę i kanapkę.

E da bere? **Uno** spritz?

A do picia? Spritz?

W przypadku wyrazów rodzaju męskiego **zaczynających się na „s” + spółgłoskę** używamy „**uno**”.

Luigi: "Per me **un** aperitivo." Angela: "E per me **un'** aranciata."

„Aperitivo” (aperitif) jest rodzaju męskiego,
zaś „aranciata” (sok pomarańczowy w puszcze) jest rodzaju żeńskiego.

Un' (z apostrofem) jest rodzajnikiem określającym rzeczowniki rodzaju żeńskiego, rozpoczynające się na samogłoskę (a, e, i, o, u).

un, panino, uno, yogurt

Per me **un** cappuccino, per favore.

Poproszę cappuccino.

Uno spumante, per favore.

Wino musujące, proszę.

W przypadku wyrazów rodzaju męskiego **zaczynających się na „s” + spółgłoskę** używamy „**uno**”.

Prendiamo un' insalata e un panino.

Weźmiemy sałatkę i kanapkę.

Rzeczowniki regularne w l. mn.

Naucz się liczby mnogiej wyrazów takich jak „cornetto”, „torta” czy „caffè”

una pasticceria

cukiernia

PRZYKŁAD

Nel mio quartiere c'è una pasticceria.

W mojej okolicy jest cukiernia.

Wskazówka!

Wiemy już, że większość rzeczowników zakończonych na „-o” jest **rodzaju męskiego**.

Aby utworzyć **liczbę mnogą**, musimy po prostu **zastąpić ostatnią literę „-o” przez „-i”**.

un cornetto

Tre **cornetti** alla crema, grazie.
(Trzy rogaliki z kremem, dziękuję.)

Due cappuccini, grazie.

Dwie cappuccino, dziękuję.

Mówimy „un cappuccino” i „due cappuccini”

Due **cornetti** alla crema, per favore.

„Cornetti” to liczba mnoga od „cornetto”.

Wskazówka!

Włosi przychodzą do swojej lokalnej „**pasticceria**”, aby zjeść śniadanie lub wypić kawę, a także, zwłaszcza w weekendy, kupić pudełko „**pasticcini**” (małych babeczek).

Babeczki wypełnione są różnego rodzaju kremami lub udekorowane świeżymi owocami. Dzięki temu każdy znajdzie coś dla siebie!

un pasticcino

Vorrei altri due **pasticcini** alla frutta.
(Poproszę jeszcze dwie babeczki z owocami.)

Vorrei altri due **pasticcini** alla frutta.

Poproszę jeszcze dwie babeczki z owocami.

Mówimy „un pasticcino” i „due pasticcini”.

Wskazówka!

Wiemy również, że większość rzeczowników zakończonych na „-a” jest **rodzaju żeńskiego**. Aby utworzyć ich **liczbę mnogą**, **ostatnią literę „-a” zastępujemy przez „-e”**.

una torta

Vorrei due **torte** al limone.
(Poproszę dwa placki cytrynowe.)

Vorrei tre fette di torta alle mele.
Poproszę trzy kawałki ciasta jabłkowego.
Kobieta chce **trzy kawałki** szarlotki, nie talerze.

Vorrei una torta al limone.

Vorrei due torte al cioccolato.

Due cioccolate calde e due cannoli.
Dwie gorące czekolady i dwa cannoli.

Wskazówka!

Ostatnia sprawa: rzeczowniki zakończone na **samogłoski akcentowane** (à, è, ì, ò, ù) mogą być zarówno rodzaju męskiego, jak i żeńskiego, dlatego musimy je sprawdzać! Niezależnie od ich rodzaju gramatycznego, **formy liczby pojedynczej i mnogiej są takie same:**

un caffè

Quattro **caffè**, per favore.
(Cztery espresso, proszę.)

Quattro caffè, per favore.
Cztery espresso, proszę.
tiramisù

Tiramisù” jest zarówno formą liczby pojedynczej, jak i mnogiej.

Wskazówka!

„**Babà**” (lub „babbà”) to wyjątkowy przysmak pochodzący z południowych Włoch. Ta drożdżowa babeczka w kształcie grzybka, nasączona likierem rumowym lub cytrynowym, jest jednym z najbardziej znanych neapolitańskich przysmaków.

Vorrei cinque **babà**.
(Poproszę pięć drożdżowych babeczek.)

Vorrei cinque babà.
Poproszę pięć drożdżowych babeczek.

Wyrazy w liczbie pojedynczej posiadające samogłoskę akcentowaną (à, è, ì, ò, ù) nie zmieniają się w liczbie mnogiej.

fetta fette

pasticcino pasticcini

tiramisù tirami su

Zamawianie „pasticcini”

Poznaj wyrażenia kluczowe podczas zamawiania jedzenia

Commessa: Buongiorno. Prego!

Simone: Sì, buongiorno. Vorrei cinque pasticcini alla frutta.

Commessa: Bene. Poi?

Simone: Due fette di quella torta al cioccolato....

Commessa: Certo.

Simone: Due torte: una alle mele e una al limone. Ah, e anche due babà con crema al pistacchio.

Commessa: Altro?

Simone: No, grazie, è tutto.

Sì, buongiorno. Vorrei cinque pasticcini alla frutta.

Tak, dzień dobry. Chciałbym pięć babeczek z owocami.

Większość rzeczowników rodzaju męskiego kończy się na „o”: aby stworzyć ich liczbę mnogą, ostatnią literę „o” zamieniamy na „i”.

Due fette di quella torta al cioccolato....

Dwa kawałki tego ciasta czekoladowego...

Większość rzeczowników rodzaju żeńskiego kończy się na „a”: aby stworzyć ich liczbę mnogą, ostatnią literę „a” zamieniamy na „e”.

Due torte: una alle mele e una al limone. Ah, e anche due babà con crema al pistacchio.

Dwa ciasta: jabłkowe i cytrynowe. Ach, i jeszcze dwie babeczki drożdżowe z kremem pistacjowym.

Zarówno rzeczowniki rodzaju męskiego, jak i żeńskiego, które kończą się na samogłoskę akcentowaną (à, è, ì, ò, ù), nie zmieniają się w liczbie mnogiej.

Due **torte**: una alle mele e una al limone. Ah, e anche due babà con crema al pistacchio.

Dwa ciasta: jabłkowe i cytrynowe. Ach, i jeszcze dwie babeczki drożdżowe z kremem pistacjowym.

Większość rzeczowników rodzaju żeńskiego kończy się na „a”: aby stworzyć ich liczbę mnogą, ostatnią literę „a” zamieniamy na „e”.

Quattro **cannoli**, grazie.

Cztery cannoli, dziękuję.

Większość rzeczowników rodzaju męskiego kończy się na „o”: aby stworzyć ich liczbę mnogą, ostatnią literę „o” zamieniamy na „i”.

Sprawdzian

uno, un

Rodzajniki nieokreślone rodzaju męskiego to „un” i „uno”.

Vorrei una bottiglia d'acqua.

Chciałabym butelkę wody.

una, un'

Rodzajniki nieokreślone rodzaju żeńskiego to „una” i „un”.

Czy w pobliżu jest bankomat?

Mi dispiace, solo contanti.

Przykro mi. Tylko gotówka.

Posso pagare con la carta?

Czy mogę zapłacić kartą?

Per me **un** cappuccino, per favore.

Poproszę cappuccino.

E da bere? **Uno** spritz?

A do picia? Spritz?

W przypadku wyrazów rodzaju męskiego **zaczynających się na „s” + spółgłoskę** używamy „uno”.

Uno spumante, per favore.

Wino musujące, proszę.

W przypadku wyrazów rodzaju męskiego **zaczynających się na „s” + spółgłoskę** używamy „uno”.

Due **torte**: una alle mele e una al limone. Ah, e anche due babà con crema al pistacchio. Dwa ciasta: jabłkowe i cytrynowe. Ach, i jeszcze dwie babeczki drożdżowe z kremem pistacjowym.

Większość rzeczowników rodzaju żeńskiego kończy się na „a”: aby stworzyć ich liczbę mnogą, ostatnią literę „a” zamieniamy na „e”.

Quattro **cannoli**, grazie.

Cztery cannoli, dziękuję.

Większość rzeczowników rodzaju męskiego kończy się na „o”: aby stworzyć ich liczbę mnogą, ostatnią literę „o” zamieniamy na „i”.

Vorrei altri due **pasticcini** alla frutta.

Poproszę jeszcze dwie babeczki z owocami.

Mówimy „un **pasticcino**” i „due **pasticcini**”.

„Tiramisù” jest zarówno formą liczby pojedynczej, jak i mnogiej.

Vorrei cinque babà.

Poproszę pięć drożdżowych babeczek.

Wyrazy w liczbie pojedynczej posiadające samogłoskę akcentowaną (à, è, ì, ò, ù) nie zmieniają się w liczbie mnogiej.

Fare prima lo scontrino alla cassa.

Najpierw zapłać rachunek przy kasie.

„Uno” jest rodzajnikiem rodzaju męskiego, więc rzeczownik „spumante” musi być również rodzaju męskiego.

„Un” jest rodzajnikiem rodzaju męskiego, więc rzeczownik „caffè” musi być również rodzaju męskiego.

Vorrei un panino.

Występuje tylko jeden rodzajnik („un”).

Io ho una moto.

„Una” jest rodzajnikiem rodzaju żeńskiego.

Per me uno spritz, grazie.

„Uno” jest rodzajnikiem rodzaju męskiego, więc rzeczownik „spritz” musi być również rodzaju męskiego.

Rozdział 11: W pracy

Wymowa litery „g”

Naucz się wymawiać literę „g”

Vorrei un gelato.

Poproszę lody.

Wskazówka!

Kiedy po literach „g” i „gg” występuje „i” lub „e”, wówczas „g” brzmi jak „g” w „gelato”.

GI: Viaggio spesso per lavoro.
(Często podróżuję służbowo.)

GE: Vivo a Genova.
(Mieszkam w Genui.)

Abito a **Genova** ma **viaggio** spesso per lavoro.
Literę „g” w „Genova” wymawia się jak „g” w „viaggio”.

Studi a Perugia?

Czy studiujesz w Perugii?

Studi a Perugia?

Czy studiujesz w Perugii?

Sei argentino?

Czy jesteś Argentyńczykiem?

Vorrei uno yogurt alla fragola.

Chciałabym jogurt truskawkowy.

Wskazówka!

Kiedy po literach „g” i „gg” występuje „**jakakolwiek inna litera**”, wówczas „g” brzmi jak „g” w „yogurt”.

Sei **inglese** o **gallese**?

(Jesteś Anglikiem czy Walijczykiem?)

Vorrei le **linguine** alle **vongole**.

(Poproszę linguine z małżami.)

Sei inglese o gallese?

Jesteś Anglikiem czy Walijczykiem?

Vorrei le **linguine** alle **vongole**.

Poproszę linguine z małżami.

Wskazówka!

Zwróć szczególną uwagę na wyrazy zawierające litery „**ghi**” i „**ghe**”:
w takich przypadkach litery „g” i „gg” wymawiamy jak „g” w „yogurt”!

GHI: **ghiaccio** (*lód*); **funghi** (*grzyby*)

GHE: **margherita** (*pizza margherita*); **portoghese** (*portugalczyk / portugalka*)

Vorrei una limonata senza ghiaccio.

Poproszę lemoniadę bez lodu.

Vorrei una limonata senza ghiaccio.

Poproszę lemoniadę bez lodu.

Per me una margherita.

Dla mnie margherita.

Sono portoghese.

Literę „g” w „ghe” zawsze wymawiamy jak „g” w „yogurt”.

yogurt funghi

gelato Perugia

Sei inglese o gallese?

Jesteś Anglikiem czy Walijczykiem?

Liczby od jeden do dziesięciu – wprowadzenie

Naucz się liczyć od 1 do 10

uno, due, tre

jeden, dwa, trzy

PRZYKŁAD

Vorrei due cornetti caldi, per favore.

Poproszę dwa gorące rogaliki.

Vorrei due cornetti caldi, per favore.

Poproszę dwa gorące rogaliki.

uno jeden

due dwa

tre trzy

quattro, cinque, sei

cztery, pięć, sześć

PRZYKŁAD

Vorrei quattro panini e cinque birre.

Chciałabym cztery kanapki i pięć piw.

quattro 4

cinque 5

sei 6

due, quattro, cinque

sette, otto

siedem, osiem

PRZYKŁAD

Ci sono sette bicchieri di birra.

Jest siedem szklanek piwa.

Ci sono **sette** bicchieri di birra.

Jest siedem szklanek piwa.

sette 7

otto 8

nove, dieci

dziewięć, dziesięć

PRZYKŁAD

Sono nove euro e dieci centesimi.

To dziewięć euro i dziesięć centów.

Sono dieci euro, per favore.

Dziesięć euro proszę.

tre, nove, sette

Opisywanie pracy zawodowej

Naucz się wyrazów takich jak „operaio” i „commesso”

Che lavoro fai?

Czym się zajmujesz?

Wskazówka!

Aby zapytać kogoś, czym się zajmuje, możemy powiedzieć „Che lavoro fai?”. Używamy czasownika „**essere**”, po którym wstawiamy **rodzajnik** oraz **nazwę zawodu**.

Che lavoro fai?

(Czym się zajmujesz?)
Sono un operaio.
(Jestem pracownikiem fabryki.)

un operaio / un'operaia
pracownik fabryki / pracownica fabryki

PRZYKŁAD

Sono un operaio. E tu?
Jestem pracownikiem fabryki. A ty?

Lei è un'operaia.
Ona jest pracownicą fabryki.

Sono un operaio. E tu?
Jestem pracownikiem fabryki. A ty?

un commesso / una commessa
sprzedawca / sprzedawczyni

PRZYKŁAD

Sono una commessa.
Jestem sprzedawczynią.

Lui è un commesso.
On jest sprzedawcą.

un cameriere / una cameriera
kelner / kelnerka

PRZYKŁAD

Sono un cameriere. E tu?
Jestem kelnerem. A ty?

Sono una cameriera.
„Cameriera” znaczy kelnerka.

un commesso / una commessa sprzedawca/sprzedawczyni
un operaio / un'operaia pracownik fabryki / pracownica fabryki
un cameriere / una cameriera kelner/kelnerka

un infermiere / un'infermiera
pielęgniarz/pielęgniarka

PRZYKŁAD

Mia moglie è un'infermiera.
Moja żona jest pielęgniarką.

Mia moglie è un'infermiera.
Moja żona jest pielęgniarką.

„Un infermiere” to mężczyzna; „un'infermiera” to kobieta.

un insegnante / un'insegnante
nauczyciel / nauczycielka

PRZYKŁAD

Sono un insegnante di chimica.
Jestem nauczycielem chemii.

Sei un'insegnante?

Czy ty jesteś nauczycielką?

„**Insegnante**” to wyraz opisujący nauczycieli szkół podstawowych i średnich.

uno stagista / una stagista

stażysta / stażystka

PRZYKŁAD

Lui è uno stagista.

On jest stażystą.

Lui è uno stagista.

On jest stażystą.

Wskazówka!

W przypadku zawodów kończących się na „-ante” i „-ista” oraz **nazw zawodów pochodzenia obcego** istnieje tylko **jedna forma męska i żeńska**. W takiej sytuacji należy zwrócić uwagę na rodzajnik, który jest kluczowy do zrozumienia, o kim mówimy!

Rodzaj męski

un insegnante, **uno** stagista, **un** manager.

Rodzaj żeński

un'insegnante, **una** stagista, **una** manager.

un manager / una manager

kierownik / kierowniczką

PRZYKŁAD

Mia figlia è una manager.

Moja córka jest kierowniczką.

Lui è un manager.

On jest kierownikiem.

È una manager o una stagista?

„Una” jest rodzajnikiem rodzaju żeńskiego.

un giornalista / una giornalista

dziennikarz / dziennikarka

PRZYKŁAD

Sono un giornalista.

Jestem dziennikarzem.

Sono un giornalista.

Jestem dziennikarzem.

„Giornalaio” sprzedaje gazety, a „**giornalista**” pisze artykuły do gazet.

un insegnante un'insegnante

uno stagista una stagista

un manager una manager

Opisywanie swojego stanowiska pracy

Naucz się wyrazów takich jak „negozio” i „ufficio”

un negozio

sklep

PRZYKŁAD

Sono una commessa. Lavoro in un negozio in centro.
Jestem sprzedawczynią. Pracuję w sklepie w centrum miasta.

Sono un commesso, lavoro in un **negozio** in centro.

On pracuje w sklepie.

un ufficio

biuro

PRZYKŁAD

Sono un'impiegata. Lavoro in un ufficio qui vicino.

Jestem pracownicą biurową. Pracuję w pobliskim biurze.

Sono un impiegato, lavoro in un ufficio qui vicino.

Jestem pracownikiem biurowym. Pracuję w pobliskim biurze.

Jak długo tutaj pracujesz?

Aby zapytać kogoś, jak długo pracuje na obecnym stanowisku, używamy wyrażenia „**Da quanto tempo**”, po którym używamy **czasu teraźniejszego**. Aby udzielić odpowiedzi na to pytanie, możemy powiedzieć „**da... mesi/anni**” (od/przez... miesięcy/lata).

Da quanto tempo lavori in questo negozio?

(Jak długo pracujesz w tym sklepie?)

Lavoro qui **da** sei mesi. E tu?

(Pracuję tutaj od sześciu miesięcy. A ty?)

Io non lavoro, **sono** pensionato **da** un anno.

(Ja nie pracuję. Od roku jestem na emeryturze.)

Stella, da quanto tempo lavori in questo negozio?

Nicola pyta Stellę, jak długo pracuje w sklepie.

Lavoro qui da sei mesi.

Pracuję tutaj od sześciu miesięcy.

Aby powiedzieć, **jak długo coś robimy**, używamy przyimka „**da**”.

una scuola

szkoła

PRZYKŁAD

Sono un insegnante, lavoro in una scuola elementare.

Jestem nauczycielem, pracuję w szkole podstawowej.

Sono un insegnante, lavoro in una scuola elementare.

Jestem nauczycielem, pracuję w szkole podstawowej.

un negozio sklep

un ufficio biuro

una scuola szkoła

una fabbrica

fabryka

PRZYKŁAD

Sono un ingegnere e lavoro in una fabbrica. Jestem inżynierem i pracuję w fabryce.

un ospedale

szpital

PRZYKŁAD

Sono una dottoressa. Lavoro in un ospedale da sette anni.

Jestem lekarką. Pracuję w szpitalu od siedmiu lat.

Mio figlio è ingegnere. Lavora in una **fabbrica**.

Jej syn („figlio”) pracuje w fabryce.

Sono un dottore, lavoro in un ospedale da sette anni.

Jestem lekarzem. Pracuję w szpitalu od siedmiu lat.

un ristorante

restauracja

PRZYKŁAD

Il mio ragazzo è un cuoco e lavora in questo ristorante da cinque mesi.

Il mio ragazzo è un cuoco e lavora in questo ristorante da cinque mesi.

Mój chłopak jest szefem kuchni i pracuje w tej restauracji od pięciu miesięcy.

Mój chłopak jest szefem kuchni i pracuje w tej restauracji od pięciu miesięcy.

Un ingegnere lavora in una fabbrica.

Una dottoressa lavora in un ospedale.

Una cuoca lavora in un ristorante.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Sono un'infermiera e lavoro in un ospedale pubblico.

Jestem pielęgniarką i pracuję w szpitalu publicznym.

Lavoro in un ristorante da cinque mesi.

Pracuję w restauracji od pięciu miesięcy.

Da quanto tempo lavori in una scuola superiore?

Jak długo pracujesz w szkole średniej?

Mio figlio è un manager. Lavora in un ufficio a Roma.

Mój syn jest kierownikiem. Pracuje w biurze w Rzymie.

Lavoro in un **ristorante** italiano da sei mesi.

Pracuję we włoskiej restauracji od sześciu miesięcy.

Formalny i nieformalny język włoski

Zastosowanie zwrotów i czasowników w sytuacjach formalnych i nieformalnych

„Lei” (pan/pani) jest zaimkiem formalnym. Używamy go w stosunku do przedstawicieli różnych zawodów, nieznanym lub osób starszych.

Wskazówka!

Zaimka **formalnego „Lei”** (pan/pani) używamy, aby brzmieć bardziej **uprzejmie** w rozmowie z mężczyzną lub kobietą.

Używamy go często, np. pisząc lub mówiąc do:

- urzędnika państwowego / urzędniczki państwowej,
- osoby w naszym wieku lub starszej od nas, której nie znamy zbyt dobrze,
 - nieznanego / nieznanym,
- przedstawicieli różnych zawodów (lekarza / lekarki, nauczyciela / nauczycielki, sprzedawcy / sprzedawczyni itd.)

Lei nieznanomy / nieznanoma

tu przyjaciel / przyjaciółka

„Lei” czy „lei”?

Często zaimek **„Lei”** zapisujemy dużą literą w oficjalnych dokumentach oraz aby odróżnić go od **„lei”** (ona).

Signora Smith, **Lei** è americana? (*Pani Smith, czy jest pani Amerykanką?*)

Marco, **lei** è americana? (*Marco, czy ona jest Amerykanką?*)

Lei pan/pani

lei ona

Wskazówka!

Zarówno w stosunku do **„Lei”** (pan/pani), jak i **„lei”** (ona) używamy **tych samych form czasownika**.

zaimek osobowy

tu

Lei

essere

sei

è

LAVORARE

lavori

lavora

Signora Wilson, **Lei** è americana?

To jest pytanie **formalne**.

To zdanie znaczy „Pani Smith, czy jest pani Amerykanką?”.

Dottor Gomez, Lei dove lavora?

Doktorze Gomez, gdzie pan pracuje?

W przypadku zaimka **„Lei”** używamy form czasownika odpowiadających zaimkom **„lui, lei”**: „lui, lei, Lei lavora”.

tu sei, lavori

lui, lei, Lei è, lavora

Czytanie i wypełnianie formularzy

Naucz się wypełniać różnego rodzaju formularze

isciversi

zapisać się

PRZYKŁAD

Vorrei iscrivermi al corso di italiano.

Chciałbym zapisać się na kurs włoskiego.

Vorrei iscrivermi al corso di italiano.

Chciałbym zapisać się na kurs włoskiego.

nazionalità

narodowość

PRZYKŁAD

Qual è la tua nazionalità?

Jakiej jesteś narodowości?

Vorrei iscrivermi al corso di italiano.

Io sono tedesca.

data di nascita

data urodzenia

PRZYKŁAD

Qual è la tua data di nascita?

Jaka jest twoja data urodzenia?

La mia data di nascita è il 4 maggio 1992.

Moja data urodzenia to 4 maja 1992 r.

luogo di nascita

miejsce urodzenia

PRZYKŁAD

Qual è il tuo luogo di nascita?

Jakie jest twoje miejsce urodzenia?

Qual è la tua nazionalità? Sono francese.

Qual è la tua data di nascita? Il 20 aprile 1980.

Qual è il tuo luogo di nascita? Sono nata a Parigi.

punto

@ , kropka

PRZYKŁAD

La mia email è papao@busuu.com.

Mój adres e-mail to papao@busuu.com.

La mia email è papao@busuu.com.

Mężczyzna mówi, że jego adres e-mail to papao@busuu.com.

numero di telefono

numer telefonu

PRZYKŁAD

Qual è il tuo numero di telefono?

Jaki jest twój numer telefonu?

Vorrei iscrivermi al corso di italiano.

Chciałbym zapisać się na kurs włoskiego.

Qual è la tua **data di nascita**?

Kobieta pyta mężczyznę o datę urodzenia.

. punto

@ chiocciola

Zapisywanie się na kurs językowy

Naucz się zapisywać na kurs językowy

Coordinatrice: Buongiorno! Ti posso aiutare?

Mike: Ciao! Sì... vorrei iscrivermi al corso di italiano. Mi chiamo Mike.

Coordinatrice: Va bene, Mike. Qual è la tua nazionalità e dove vivi?

Mike: Sono canadese e vivo a Perugia.

Coordinatrice: La tua data e il tuo luogo di nascita?

Mike: Sono nato il 4 maggio 1992 a Toronto.

Coordinatrice: Va bene, Mike. Abbiamo quasi finito. Qual è la tua email?

Mike: La mia email è michi@busuu.com.

Coordinatrice: Ottimo. Hai un numero di telefono?

Mike: Sì! Il mio numero è 444 09 82 33.

Coordinatrice: Va bene Mike. Questo è il modulo completo della tua iscrizione.

Mike: Grazie mille!

Mężczyzna chce zapisać się na kurs włoskiego jako języka obcego.

Ciao! Sì... vorrei iscrivermi al corso di italiano. Mi chiamo Mike.
Dzień dobry! Tak... Chciałbym zapisać się na kurs włoskiego. Mam na imię Mike.
„Appuntare” oznacza robienie notatek; w przypadku **kursu językowego** mówimy „iscriversi”.

Mężczyzna mówi, że jest **Kanadyjczykiem** i mieszka w Perugii.

Va bene, Mike. Qual è la tua nazionalità e dove vivi?

Dobrze, Mike. Jakiej jesteś narodowości i gdzie mieszkasz?

Aby dowiedzieć się, skąd ktoś pochodzi, używamy „la **nazionalità**”.

Kobieta pyta Mike'a o „**data** di nascita” i „**luogo** di nascita”.

La tua data e il tuo **luogo** di nascita?

Twoja data i miejsce urodzenia?

Kobieta pyta Mike'a o „**data** di nascita” i „**luogo** di nascita”.

La mia email è michi chiocciola busuu.com.

Mój adres e-mail to michi@busuu.com.

Symbol @ określamy jako „**chiocciola**”.

444 09 82 33
444 09 82 33

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Dottor Gomez, Lei dove lavora?

Doktorze Gomez, gdzie pan pracuje?

W przypadku zaimka „Lei” używamy form czasownika odpowiadających zaimkom „lui, lei”:
„lui, lei, Lei lavora”.

Vorrei le linguine alle vongole.

Poproszę linguine z małżami.

Per me una margherita.

Dla mnie margherita.

Vorrei una limonata senza ghiaccio.

Poproszę lemoniadę bez lodu.

Sono portoghese.

Literę „g” w „ghe” zawsze wymawiamy jak „g” w „yogurt”.

- Vorrei iscrivermi al corso di italiano.
Chciałbym zapisać się na kurs włoskiego.

Qual è la tua **data di nascita**?

Kobieta pyta mężczyznę o datę urodzenia.

La mia email è papao@busuu.com.

Mężczyzna mówi, że jego adres e-mail to papao@busuu.com.

Lavoro qui da sei mesi.

Pracuję tutaj od sześciu miesięcy.

Aby powiedzieć, **jak długo coś robimy**, używamy przyimka „da”.

È una manager o una stagista?

„Una” jest rodzajnikiem rodzaju żeńskiego.

Sono un giornalista.

Jestem dziennikarzem.

„Giornalaio” sprzedaje gazety, a „**giornalista**” pisze artykuły do gazet.

Sono una cameriera.

„Cameriera” znaczy kelnerka.

Mio figlio è un manager. Lavora in un ufficio a Roma.

Mój syn jest kierownikiem. Pracuje w biurze w Rzymie.

Lavoro in un **ristorante** italiano da sei mesi
Pracuję we włoskiej restauracji od sześciu miesięcy.

Da quanto tempo lavori in una scuola superiore?

Jak długo pracujesz w szkole średniej?

Da quanto tempo lavori in questo **negozio**?

Jak długo pracujesz w tym sklepie?

Sono dieci euro, per favore.

Dziesięć euro proszę.

tre, nove, sette

Sono un dottore, lavoro in un ospedale da sette anni.

Jestem lekarzem. Pracuję w szpitalu od siedmiu lat.

Il mio ragazzo è un cuoco e lavora in questo ristorante da cinque mesi.

Mój chłopak jest szefem kuchni i pracuje w tej restauracji od pięciu miesięcy.

Rozdział 12: Sporty

Nauka słownictwa sportowego

Naucz się wyrazów typu „il giocatore”

la palla

piłka

PRZYKŁAD

Prendi la palla!

Złap piłkę!

Per caso hai visto la palla?

Czy nie widziałeś przypadkiem piłki?

W zależności od **wielkości piłki** mówimy również „**la pallina**” (mała piłka / piłeczka) lub „**il pallone**” (duża piłka).

la pallavolo

siatkówka

PRZYKŁAD

La pallavolo è il mio sport preferito.

Mój ulubiony sport to siatkówka.

Non sono bravo a pallavolo.

Nie jestem dobry w siatkówkę.

„**Pallavolo**” oznacza „latająca piłka”.

Ieri ho giocato a **pallavolo**.

Kobieta nie mówi o „calcio” (piłce nożnej); mówi o „**pallavolo**” (piłce siatkowej).

la pallacanestro

koszykówka

PRZYKŁAD

So giocare a pallacanestro.

Umiem grać w koszykówkę.

Preferisci la pallavolo o la pallacanestro?

Wolisz siatkówkę czy koszykówkę?

„Il canestro” to rodzaj kosza, stąd „piłka w koszu”.

pallavolo, pallacanestro

„**Pallavolo**” (siatkówka) i „**pallacanestro**” (koszykówka) to nazwy dwóch dyscyplin sportowych.

zy wiesz, że...?

W języku włoskim występuje wiele angielskich słów. W rzeczywistości często słyszy się Włochów mówiących „**volley**” i „**basket**” zamiast „**pallavolo**” i „**pallacanestro**”.

Ti piace **la pallavolo**?

Ti piace **la pallacanestro**?

Ti piace **il volley**?

Ti piace **il basket**?

Mężczyzna mówi o **koszykówce**.
Możemy powiedzieć „**la pallacanestro**” lub „**il basket**”.

giocatore / la giocatrice

zawodnik / zawodniczka

PRZYKŁAD

Sono una giocatrice di calcio.

Jestem piłkarką.

Sono un giocatore di pallacanestro.

Jestem koszykarzem.

„**Giocatore**” pochodzi od czasownika „**giocare**” (grać).

È una giocatrice di pallavolo.

Jest siatkarką.

Jest zapaloną siatkarką.

Amo tantissimo la pallavolo. Uwielbiam siatkówkę.

Sono un giocatore di calcio. Jestem piłkarzem.

„**Giocatore**” pochodzi od czasownika „**giocare**” (grać). „**Pallavolo**” oznacza „latająca piłka”.

Rozmawianie o uprawianym sporcie

Naucz się wyrażen takich jak „fare palestra”

fare palestra

chodzić na siłownię

PRZYKŁAD

Nel tempo libero mi piace fare palestra.

W czasie wolnym lubię chodzić na siłownię.

Nel tempo libero mi piace fare palestra.

W czasie wolnym lubię chodzić na siłownię.

Aby powiedzieć, co lubimy robić, używamy „**mi piace**” + bezokolicznik.

Czasownik „fare”

Czasownika „**fare**” (dosłownie „robić”) używamy w rozmowach o różnego rodzaju **sportach i czynnościach, wykonywanych w czasie wolnym**.

Przyjrzyjmy się innym przykładom!

fare yoga

uprawiać jogę

PRZYKŁAD

Nel tempo libero mi piace fare yoga.

W wolnym czasie lubię uprawiać jogę.

Mi piace **fare** yoga.

Czasownika „**fare**” używamy, aby porozmawiać o sporcie i czynnościach wykonywanych w czasie wolnym.

„Fare yoga” znaczy „uprawiać jogę”.

fare nuoto

pływać

PRZYKŁAD

Mi piace fare nuoto.

Lubię pływać.

Nel tempo libero mi piace fare nuoto.

W wolnym czasie lubię pływać.

Mówimy „fare **nuoto**”.

fare yoga uprawiać jogę

fare nuoto pływać

fare palestra chodzić na siłownię

fare jogging

biegać

PRZYKŁAD

Nel tempo libero mi piace fare jogging.

W wolnym czasie lubię biegać

Nel tempo libero mi piace fare jogging.

W wolnym czasie lubię biegać

Aby powiedzieć, co lubimy robić, używamy „**mi piace**” + **bezokolicznik**.

fare danza classica

ćwiczyć balet

PRZYKŁAD

Tua figlia vuole fare danza classica?

Czy twoje dziecko chce tańczyć balet?

fare danza classica

ćwiczyć balet

Mówimy „fare **danza classica**”.

Czasownik „fare”

Naucz się nazw popularnych dyscyplin sportu

Fare yoga.

„Fare” używamy, aby opowiedzieć o różnego rodzaju sportach i czynnościach wykonywanych w czasie wolnym.

Wskazówka!

„Fare” jest czasownikiem **nieregularnym** co oznacza, że nie ma określonego wzorca odmiany

Poszczególnych form należy po prostu nauczyć się na pamięć. Potraktuj to jak zabawną grę pamięciową.

fare
io **faccio**
tu **fai**
lui, lei **fa**

Io faccio nuoto.

Czasownik „fare” jest nieregularny, co oznacza, że nie odmienia się według wzorca.

Io faccio palestra.
Chodzę na siłownię.
Mówimy „io **faccio**”.

Tu fai jogging?
Czy uprawiasz bieganie?
Mówimy „tu **fai**”.

Fa danza classica.
Ona ćwiczy balet.
Mówimy „lui/lei **fa**”.

Alessandra fa sport molto spesso.
Alessandra bardzo często uprawia sport.
Mówimy „Alessandra (lei) **fa**”.

Che sport fai?

To zdanie odnosi się do „tu”.

„Fai” jest formą „fare” dla zaimka w funkcji podmiotu „tu”. To zdanie znaczy: „Jaki sport uprawiasz?”.

io faccio
tu fai
lui / lei fa

Wskazówka!

Oto kolejne trzy formy dla podmiotu „noi” (my), „voi” (wy/państwo) i „loro” (oni/one).
Spróbuj **zapamiętać** je przed przystąpieniem do kolejnych ćwiczeń!

fare
noi **facciamo**
voi **fate**
loro **fanno**

facciamo, fate
„Noi facciamo” i „voi fate” to formy czasownika „fare”.

Voi fate yoga spesso?
Czy często uprawiacie jogę?
Mówimy „voi **fate**”.

Fanno palestra.
Oni chodzą na siłownię.
Mówimy „loro **fanno**”.

Loro che sport fanno?
Jaki sport oni uprawiają?
Mówimy „loro **fanno**”.

noi facciamo
voi fate
loro fanno

Opisywanie uprawianych sportów

Opowiedz o sportach, które lubisz

correre

biegać

PRZYKŁAD

La mattina mi piace correre.

Lubię biegać rano.

fare trekking

wędrować / urządzać piesze wycieczki

PRZYKŁAD

Ci piace fare trekking in montagna.

Uwielbiamy wędrować po górach.

fare trekking

To znaczy „**biegać**”.

To znaczy „**wędrować / urządzać piesze wycieczki**”.

correre biegać

fare trekking wędrować / urządzać piesze wycieczki

nuotare

pływać

PRZYKŁAD

Sanno nuotare così così.

Oni potrafią pływać w miarę dobrze.

Nuotare

To znaczy „**pływać**”.

sciare

jeździć na nartach

PRZYKŁAD

Non sappiamo sciare molto bene.

My nie potrafimy jeździć na nartach zbyt dobrze.

pattinare

jeździć na rolkach

PRZYKŁAD

Secondo me è meglio pattinare.

Ja wolę jazdę na rolkach.

Sciare

To znaczy „**jeździć na łyżwach**”.

To znaczy „**jeździć na nartach**”.

nuotare pływać

sciare jeździć na nartach

correre biegać

fare trekking

To znaczy „wędrować / urządzać piesze wycieczki”.

Rozmawianie o sportach

Naucz się rozmawiać o dyscyplinach sportowych

Enrico: Martina, tu che sport fai?

Martina: Faccio danza classica da dieci anni. E tu?

Enrico: Io faccio nuoto.

Martina: Ah, anche Antonio, il mio ragazzo, fa nuoto. Dice che è uno sport bellissimo.

Enrico: Vero! Io e mia moglie facciamo anche jogging ma il nuoto mi piace molto di

io faccio nuoto
tu fai danza classica

Mówimy „**io faccio**” i „**tu fai**”.

Martina, tu che sport fai?

Martina, jaki sport uprawiasz?

Mówimy „**lo sport**”.

Kobieta tańczy balet. Mężczyzna pływa.

Ah, anche Antonio, il mio ragazzo, **fa** nuoto. Dice che è uno sport bellissimo.
Och, mój chłopak Antonio też uprawia pływanie. Mówi, że to jest piękny sport.
Mówimy „**Antonio** (lui) **fa**”.

noi facciamo jogging
voi fate sport

Dove **fate** jogging?

Gdzie uprawiacie bieganie?

Mówimy „**voi fate**”.

Dove **fate** jogging?

Gdzie uprawiacie bieganie?

Zwróć uwagę na akcenty

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Nel tempo libero mi piace **fare** yoga.

W wolnym czasie lubię uprawiać jogę.

Aby powiedzieć, co lubimy robić, używamy „**mi piace**” + bezokolicznik.

W wolnym czasie lubię chodzić na siłownię.

Nel tempo libero mi piace fare nuoto.

W wolnym czasie lubię pływać.

Nel tempo libero mi piace fare **danza** classica.

W wolnym czasie lubię ćwiczyć balet.

Nel tempo libero mi piace fare jogging.

W wolnym czasie lubię biegać

Nel tempo libero mi piace **fare** jogging.

W wolnym czasie lubię biegać.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Fanno palestra.

Oni chodzą na siłownię.

Mówimy „loro **fanno**”.

Che sport fai?

To zdanie odnosi się do „tu”.

„Fai” jest formą „fare” dla zaimka w funkcji podmiotu „tu”. To zdanie znaczy: „Jaki sport uprawiasz?”.

facciamo, fate

„Noi facciamo” i „voi fate” to formy czasownika „fare”.

Voi fate yoga spesso?

Czy często uprawiacie jogę?

Mówimy „voi **fate**”.

Loro che sport fanno?

Jaki sport oni uprawiają?

Io faccio nuoto.

Czasownik „fare” jest nieregularny, co oznacza, że nie odmienia się według wzorca.

Nel tempo libero mi piace **fare** jogging.

W wolnym czasie lubię biegać.

Nel tempo libero mi piace fare jogging.

W wolnym czasie lubię biegać

Sciare

To znaczy „**jeździć na nartach**”.

Sono un giocatore di pallacanestro.

Jestem koszykarzem.

„**Giocatore**” pochodzi od czasownika „**giocare**” (grać).

È una giocatrice di pallavolo.

Jest siatkarką.

pallavolo, pallacanestro

„**Pallavolo**” (siatkówka) i „**pallacanestro**” (koszykówka) to nazwy dwóch dyscyplin sportowych.

Mężczyzna mówi o koszykówce.

Możemy powiedzieć „**la pallacanestro**” lub „**il basket**”.

Nel tempo libero mi piace fare jogging.

W wolnym czasie lubię biegać

Aby powiedzieć, co lubimy robić, używamy „**mi piace**” + bezokolicznik.

fare danza classica

ćwiczyć balet

Rozdział 13: Czas wolny

Zadawanie pytań

Naucz się intonacji do zadawania pytań

Dove lavori ?

Gdzie pracujesz?

Wskazówka!

Zadając pytanie, zawsze **podnosimy ton głosu** na końcu zdania. Zapisując pytanie, na końcu wstawiamy **znak zapytania (?)**.

Come va?

(Jak się masz?)

Dove lavori?

(Gdzie pracujesz?)

Come va?

Zadając pytanie po włosku, **podnosimy ton głosu na końcu zdania**.

Lui è di Firenze? — Lui è di Firenze.

On jest z Florencji? — On jest z Florencji.

Lei abita a Verona? — Lei abita a Verona.

Ona mieszka w Weronie? — Ona mieszka w Weronie.

Lei abita a Verona?

Ona mieszka w Weronie?

Tu studi a Milano? — Tu studi a Milano.

Studujesz w Mediolanie? – Studujesz w Mediolanie.

Tu studi a Milano.

Studujesz w Mediolanie.

Mówiący stwierdza „Lui è di Firenze” (On jest z Florencji).

To nie jest pytanie, ponieważ ton głosu mówiącej **nie** podnosi się na końcu.

Mówiący pyta „Lui lavora a Venezia?” (On pracuje w Wenecji?).

Rozmawianie o czasie wolnym

Naucz się czasowników takie jak „cucinare” i „uscire”

Cosa fai nel tempo libero?

Co robisz w wolnym czasie?

Wskazówka!

Aby powiedzieć, co lubimy robić, możemy użyć „**mi piace**” (ja lubię), a następnie czasownika opisującego daną czynność w **bezokoliczniku** (podkreślonego poniżej):

Nel tempo libero **mi piace cucinare**.
(W wolnym czasie lubię gotować.)

cucinare

gotować / przyrządzać

PRZYKŁAD

Nel tempo libero mi piace cucinare.

W wolnym czasie lubię gotować.

mi, piace

Aby powiedzieć, co lubimy robić, używamy „**mi piace**” + **bezokolicznik**.

fare sport

uprawiać sport

PRZYKŁAD

Nel tempo libero mi piace fare sport.

W wolnym czasie lubię uprawiać sport.

lavorare in giardino

uprawiać ogród

PRZYKŁAD

Nel tempo libero mi piace lavorare in giardino.

W wolnym czasie lubię pracować w ogrodzie.

Nel tempo libero mi piace fare sport.

W wolnym czasie lubię uprawiać sport.

Nel tempo libero mi piace lavorare in giardino.

W wolnym czasie lubię pracować w ogrodzie.

Aby powiedzieć, co lubimy robić, używamy „**mi piace**” + **bezokolicznik**.

cucinare gotować / przyrządzać

fare sport uprawiać sport

lavorare in giardino uprawiać ogród

leggere

czytać

PRZYKŁAD

La sera mi piace leggere libri.

Wieczorami lubię czytać książki.

La sera mi piace leggere libri.

Wieczorami lubię czytać książki.

uscire

wychodzić

PRZYKŁAD

Il fine settimana mi piace uscire con gli amici.

W weekendy lubię wychodzić z przyjaciółmi.

guardare la TV
oglądać telewizję

PRZYKŁAD

Nel tempo libero mi piace guardare film.

W wolnym czasie lubię oglądać filmy.

uscire wychodzić

leggere czytać

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Sabine: Sono pensionata quindi ho molto tempo libero. Mi piace fare sport e cucinare. La sera mi piace leggere libri e guardare film.

Lena: Sono una studentessa e abito con la mia famiglia. Nel tempo libero mi piace lavorare in giardino, suonare il pianoforte e cucinare ricette italiane!

Pedro: Studio e lavoro quindi non ho molto tempo libero. La sera mi piace fare sport e il fine settimana mi piace uscire con gli amici.

Nel tempo libero mi piace cucinare.

W wolnym czasie lubię gotować.

Nel tempo libero mi piace **fare sport**.

W wolnym czasie lubię uprawiać sport.

Nel tempo libero mi piace guardare film.

W wolnym czasie lubię oglądać filmy.

Nel tempo libero mi piace **cucinare** ricette italiane.

W wolnym czasie lubię przyrządzać dania według włoskich przepisów.

Il fine settimana mi piace uscire con gli amici.

W weekendy lubię wychodzić z przyjaciółmi.

Liczenie od 11 do 30

Nauč się liczyć od 11 do 30

undici
jedenaście

PRZYKŁAD

Oggi mio figlio compie undici anni.

Dzisiaj są jedenaste urodziny mojego syna.

dodici
dwanaście

PRZYKŁAD

È il dodici ottobre.

Jest dwunasty października.

tredici
trzynaście

PRZYKŁAD

Domani è il tredici luglio.
Jutro jest 13 lipca.

quattordici
czternaście

PRZYKŁAD

Il quattordici febbraio è San Valentino.
Czternastego lutego są Walentynki.

quindici
piętnaście

PRZYKŁAD

È nata il quindici luglio.
Ona urodziła się piętnastego lipca.

quattordici
czternaście

sedici, diciassette, diciotto, diciannove
szesnaście, siedemnaście, osiemnaście, dziewiętnaście

PRZYKŁAD

Posso votare all'età di diciotto anni.
Mogę głosować w wieku 18 lat.

sedici szesnaście
diciassette siedemnaście
tredici trzynaście

diciotto
osiemnaście

venti, ventuno
dwadzieścia, dwadzieścia jeden

PRZYKŁAD

La strada è lunga venti metri.
Ta ulica ma 20 metrów długości.

Wskazówka!

W języku włoskim liczenie od 20 do 29 jest łatwe, ponieważ do wyrazu „venti” dodajemy cyfry od 1 do 9:

20 + 2 = ventidue

20 + 3 = ventitré

Tylko liczby 21 i 28 są nieregularne: „**ventuno**” i „**ventotto**”.

ventisei
dwadzieścia sześć

trenta
trzydzieści

PRZYKŁAD

Questo weekend il mio amico compie trent'anni.

W ten weekend są trzydzieste urodziny mojego przyjaciela.

trenta trzydzieści
venti dwadzieścia

Wskazówka!

Teraz, kiedy znasz już liczbę 30 („trenta”), możesz policzyć do 39. Analogicznie, dodajemy cyfry od 1 do 9:

30 + 4 = **trentaquattro**

30 + 6 = **trentasei**

A liczby 31 i 38 są oczywiście nieregularne: „**trentuno**,” i „**trentotto**”.

undici, dodici, tredici, quattordici
jedenaście, dwanaście, trzynaście, czternaście
ventinove
dwadzieścia dziewięć

Przysłowki częstotliwości

Opowiedz o częstotliwości wykonywania różnych czynności

ogni giorno
codziennie / każdego dnia

PRZYKŁAD

Studio l'italiano su Busuu ogni giorno.

Uczę się włoskiego na Busuu każdego dnia.

Studio l'italiano su Busuu ogni giorno.

Uczę się włoskiego na Busuu każdego dnia.

ogni sera
co wieczór / codziennie wieczorem

PRZYKŁAD

Guardo Netflix ogni sera.

Oglądam Netflix co wieczór.

ogni mattina
co rano / codziennie rano

PRZYKŁAD

Prendiamo il treno ogni mattina alle 7.

Wsiadamy do pociągu co rano o 7:00.

Prendo l'autobus ogni **sera** alle 8.

Ona wsiada do autobusu co rano o 8:00.

„Ogni sera” znaczy „co wieczór”.

Biorę prysznic co rano.

ogni sera co wieczór / codziennie wieczorem
ogni giorno codziennie / każdego dnia
ogni mattina co rano / codziennie rano

I fine settimana
w weekendy

PRZYKŁAD

Il fine settimana faccio la spesa.

W weekendy chodzę na zakupy spożywcze.

- Il fine settimana faccio la spesa.
W weekendy chodzę na zakupy spożywcze.

Il fine settimana faccio la spesa.

W weekendy chodzę na zakupy spożywcze.

due, tre, quattro ... volte alla settimana

dwa, trzy, cztery... razy na tydzień

PRZYKŁAD

Mio marito cucina due o tre volte alla settimana.

Mój mąż gotuje dwa lub trzy razy w tygodniu.

Alice lavora da casa **una volta alla settimana**.

To zdanie jest o czymś, co zdarza się raz w tygodniu.

To zdanie znaczy „Alice pracuje z domu raz w tygodniu.”

Mio marito cucina due o tre volte alla settimana.

Mój mąż gotuje dwa lub trzy razy w tygodniu.

due, volte, alla, settimana

Prendo l'autobus ogni **sera** alle 8.

Ona wsiada do autobusu co rano o 8:00.

„Ogni sera” znaczy „co wieczór”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Mio marito cucina ogni giorno .

Mój mąż gotuje każdego dnia.

Lavoro da casa due volte alla settimana.

Dwa razy w tygodniu pracuję z domu.

Il **fine** settimana non lavoro.

Nie pracuję w weekendy.

Leggo il giornale ogni mattina.

Czytam gazetę co rano.

Faccio la doccia ogni mattina alle 7.

Biorę prysznic co rano o 7:00.

Faccio sport tre **volte** alla settimana.
Uprawiam sport trzy razy w tygodniu.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Il fine settimana mi piace uscire con gli amici.
W weekendy lubię wychodzić z przyjaciółmi.

ventisei

dwadzieścia sześć

due, volte, alla, settimana

Alice lavora da casa **una volta alla settimana**.

To zdanie jest o czymś, co zdarza się raz w tygodniu.

To zdanie znaczy „Alice pracuje z domu raz w tygodniu.”

Prendo l'autobus ogni **sera** alle 8.

„Ogni sera” znaczy „co wieczór”.

Mio marito cucina due o tre volte alla settimana.
Mój mąż gotuje dwa lub trzy razy w tygodniu.

Mówiący pyta „Lui lavora a Venezia?” (On pracuje w Wenecji?).

To nie jest pytanie, ponieważ ton głosu mówiącej **nie** podnosi się na końcu.

Tu studi a Milano.

Studiujesz w Mediolanie.

Lei abita a Verona?

Ona mieszka w Weronie?

undici, dodici, tredici, quattordici

jedenaście, dwanaście, trzynaście, czternaście

ventinove

dwadzieścia dziewięć

Faccio sport tre **volte** alla settimana.
Uprawiam sport trzy razy w tygodniu.

Lavoro da casa due volte alla settimana.

Dwa razy w tygodniu pracuję z domu.

Faccio la doccia ogni mattina alle 7.

Biorę prysznic co rano o 7:00.

Leggo il giornale ogni mattina.

Czytam gazetę co rano.

mi, piace

Aby powiedzieć, co lubimy robić, używamy „mi piace” + bezokolicznik.

La sera mi piace leggere libri.

Wieczorami lubię czytać książki.

Rozdział 15: Przedmioty

Rozmawianie o przedmiotach codziennego użytku

Naucz się wyrazów takich jak „borsa” i „portafoglio”

il telefono / il cellulare

telefon komórkowy

PRZYKŁAD

Il mio numero di telefono è +852 967845605.

Mój numer telefonu to +852 967845605.

il portafoglio

portfel

PRZYKŁAD

È tuo questo portafoglio marrone?

Czy ten brązowy portfel jest twój?

il portafoglio

Znaczy "portfel".

a borsa

torebka

PRZYKŁAD

Hai la mia borsa? Questa non è la mia.

Masz moja torebkę? Ta nie jest moja.

le chiavi

klucze

PRZYKŁAD

Quelle chiavi sono vostre. Le nostre sono più piccole.

Tamte klucze są wasze. Nasze są mniejsze.

la borsa

torebka

Quelle chiavi sono vostre. Le nostre sono più piccole.

Tamte klucze są wasze. Nasze są mniejsze.

gli occhiali

okulary

PRZYKŁAD

Cosa ne pensi di questi occhiali?

Co sądzisz o tych okularach?

il computer

komputer

PRZYKŁAD

Questo computer è lento! Il suo è veloce.

Ten komputer jest wolny. Jego/Jej jest szybki.

il libro

książka

PRZYKŁAD

Che libro mi consigli?

Jaką książkę polecasz?

il libro książka

il computer komputer

gli occhiali okulary

Che libro mi consigli?

Jaką książkę polecasz?

il cellulare telefon komórkowy

il libro książka

le chiavi klucze

l'orologio

zegarek

PRZYKŁAD

Metto sempre l'orologio.

Zawsze noszę zegarek.

il giornale

gazeta

PRZYKŁAD

Alessio legge il giornale tutti i giorni.

Alessio czyta gazetę każdego dnia.

l'accendino

zapalniczka

PRZYKŁAD

Scusa, hai un accendino?

Przepraszam, masz zapalniczkę?

Hai la mia borsa?

Czy ty masz moją torbę?

l portafoglio

portfel

il portafoglio portfel
l'accendino zapalniczka
il libro książka

Che libro mi consigli?
Jaką książkę polecasz?

Rozmawianie o przedmiotach codziennego użytku

Opisz przedmioty użytku codziennego

Alessandro: Hai tutto quello che ti serve per il viaggio?

Lara: Sì, è tutto nella mia borsa.

Alessandro: Sei sicura? Quel portafoglio non è tuo?

Lara: Oh sì, è vero.

Alessandro: E gli occhiali blu non sono tuoi?

Sì, è tutto nella mia borsa.
Tak, wszystko jest w mojej torbie.
Mówimy „la **borsa**”.

Mężczyzna pyta, czy portfel należy do kobiety.
Mężczyzna mówi „Quel **portafoglio** non è tuo?”.

E gli occhiali blu non sono tuoi?
A czy te niebieskie okulary nie są twoje?
Mówimy „gli **occhiali** blu”.

Si, **sono** i miei occhiali. Sono così distratta!
Tak, to są moje okulary. Jestem taka rozkojarzona!
Kobieta mówi, że ostatnio jest bardzo rozkojarzona.

le chiavi
klucze
Mężczyzna mówi kobiecie, żeby nie zapomniała zabrać **kluczy**.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Quelle chiavi sono vostre. Le nostre sono più piccole.
Tamte klucze są wasze. Nasze są mniejsze.
È tuo questo portafoglio marrone?
Czy ten brązowy portfel jest twój?

Il mio numero di telefono è...
Questo portafoglio marrone è tuo?
Hai la mia borsa?

Poznaj miesiące roku

Naucz się podawać daty za pomocą liczb i miesięcy

il mese
miesiąc

PRZYKŁAD

Giugno è il sesto mese dell'anno.

Czerwiec jest szóstym miesiącem roku.

l'anno
rok

PRZYKŁAD

Ci sono dodici mesi in un anno.

W roku jest dwanaście miesięcy.

Ci sono dodici mesi in un anno.

W roku jest dwanaście miesięcy.

gennaio
styczeń

PRZYKŁAD

La mia scuola apre dopo il 6 gennaio.

Moja szkoła jest otwarta po 6 stycznia.

febbraio
luty

PRZYKŁAD

Il 14 febbraio festeggiamo San Valentino.

Walentynki obchodzimy 14 lutego.

marzo
marzec

PRZYKŁAD

Marzo è il mese dopo febbraio.

Marzec to miesiąc, który występuje po lutym.

Marzo è il mese dopo febbraio.

Marzec to miesiąc, który występuje po lutym.

gennaio styczeń

febbraio luty

marzo marzec

aprile
kwiecień

PRZYKŁAD

Quest'anno, Pasqua cade in aprile.

W tym roku Wielkanoc przypada w kwietniu.

maggio
maj

PRZYKŁAD

Maggio è il quarto o il quinto mese dell'anno?

Maj jest czwartym czy piątym miesiącem roku?

giugno
czerwiec

PRZYKŁAD

Io vado in vacanza a giugno.

W czerwcu jadę na wakacje.

luglio
lipiec

PRZYKŁAD

Il mio compleanno è a luglio.

Moje urodziny są w lipcu.

agosto
sierpień

PRZYKŁAD

Di solito, vado in ferie ad agosto.

Na wakacje zwykle jeżdżę w sierpniu.

giugno czerwiec

luglio lipiec

agosto sierpień

settembre
wrzesień

PRZYKŁAD

A settembre inizia la scuola.

We wrześniu zaczynają się zajęcia.

ottobre
październik

PRZYKŁAD

In alcuni paesi si festeggia Halloween in ottobre.

Niektóre kraje w październiku obchodzą Halloween.

novembre
listopad

PRZYKŁAD

Novembre viene prima di dicembre.

Listopad jest przed grudniem.

dicembre
grudzień

PRZYKŁAD

La vigilia di Natale si festeggia il 24 dicembre.

Wigilia obchodzona jest 24 grudnia.

Il 1° novembre è il giorno di Tutti i Santi.

Dzień Wszystkich Świętych jest 1 listopada.

gennaio, febbraio, marzo, aprile, maggio, giugno
styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec
giugno, luglio, agosto, settembre, ottobre
czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik

„Chi” czy „che”?

Poznaj zastosowanie „chi” i „che” w zdaniach pytających

Ciao. Che fai?

Cześć. Co robisz?

Ciao Eva! Che fai?

Cześć, Evo! Co robisz?

„**Che**” używamy w pytaniach odnoszących się do przedmiotów, a „**chi**” w pytaniach odnoszących się do ludzi.

Chi parla?

Kto mówi?

Pronto, sono Lucia Rossi. Chi parla?

Halo, tu Lucia Rossi. Kto mówi?

„**Chi**” używamy w pytaniach odnoszących się do ludzi.

Ciao! Che cosa mangi?

„Cosa” można użyć z „**che**”, ale nie z „**chi**”.

Można powiedzieć „**che cosa...?**”, ale nie „**chi cosa...?**”.

Pronto? Chi parla?

Halo? Kto mówi?

Za pomocą „**chi**” odnosisz się do osoby.

Che cos'è?

Co to jest?

„**Che cos'è?**” to utarte wyrażenie i nie bój się go używać.

Chi parla?

Che fai?

„**Chi**” używamy w stosunku do **osoby**, a „**che**” w stosunku do tego, **co** robimy.

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Mio figlio impara il giapponese, ma mia figlia impara il coreano.

Mój syn uczy się japońskiego, ale moja córka uczy się koreańskiego.

Gdy chcemy **wyrazić sprzeczność lub kontrast**, używamy „**ma**”.

Kobieta mówi, że **ani** jej brat, **ani** siostra nie grają w tenisa. Mówi: **né... né...**

Vado al ristorante.

Idę do restauracji.

Aby coś **zjeść**, idziemy do **restauracji** (ristorante).

Mio padre lavora in una fabbrica. Fa l'operaio.

Mój tata pracuje w fabryce. Jest robotnikiem.

„**L'operaio**” pracuje w **fabryce**; „**il cameriere**” pracuje w **restauracji**.

Lavoro in un ospedale. Faccio l'infermiere.

Lavoro in una scuola. Faccio l'insegnante

L'infermiere” pracuje w **szpitalu**; „**l'insegnante**” pracuje w **szkole**.

vuoto

„**Doppio**” i „**vuoto**” to dwa słowa **określające** kawę i rogalika.

La mia email è mirto chiocciola busuu.com

Mój adres e-mail to mirto „małpa” busuu.com.

Symbol @ określamy jako „**chiocciola**”.

Jej dziadek chce się **zapisać na zajęcia jogi**, więc jest uczniem.

Da quanto tempo lavori in questa scuola?

Jak długo pracujesz w tej szkole?

„**Da quanto tempo...?**” to utarte wyrażenie pozwalające zapytać kogoś, **jak długo** coś robi.

Ogni giorno faccio palestra.

Codziennie ćwiczę.

Robiąc coś **każdego dnia**, mówimy „**ogni giorno**”.

Il fine settimana faccio jogging.

W weekendy biegam.

Kobieta mówi, że ogląda telewizję „**ogni sera**”.

io sono colombiana

tu sei messicana.

lei è argentina.

Mówimy „io **sono**, tu **sei**, lui / lei **è**”.

Vorrei uno yogurt alla fragola.

Chciałbym jogurt truskawkowy.

Prosząc o coś uprzejmie, mówimy „**vorrei**”.

dwa razy w tygodniu

Ona mówi, że pływa „**due volte alla settimana**”.

C'è un bancomat qui vicino?

Czy w pobliżu jest bankomat?

Aby coś kupić, idziemy do sklepu; potrzebując **pieniędzy**, korzystamy z „**bancomat**”.

Imparo l'italiano per **parlare** con la mia famiglia.

Uczę się włoskiego, żeby móc rozmawiać z rodziną.

lo scontrino

paragon

Najpierw musimy wziąć z kasy **paragon** (lo scontrino).

Vorrei una birra piccola.

Chciałabym małe piwo.

Posso pagare con il **bancomat**?

Czy mogę zapłacić kartą?

Określenia „**bancomat**” używamy w odniesieniu zarówno do **bankomatu**, jak i **karty kredytowej lub debetowej**.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

È tuo questo portafoglio marrone?

Czy ten brązowy portfel jest twój?

Quelle chiavi sono vostre. Le nostre sono più piccole.

Tamte klucze są wasze. Nasze są mniejsze.

Che libro mi consigli?

Jaką książkę polecasz?

Che cos'è?

Co to jest?

„**Che cos'è?**” to utarte wyrażenie i nie bój się go używać.

Ciao! Che cosa mangi?

„Cosa” można użyć z „**che**”, ale nie z „chi”.

Można powiedzieć „**che cosa...?**”, ale nie „chi cosa...?”.

giugno, luglio, agosto, settembre, ottobre

czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik

vuoto

„**Doppio**” i „**vuoto**” to dwa słowa **określające** kawę i rogalika.

C'è un bancomat qui vicino?

Czy w pobliżu jest bankomat?

Aby coś kupić, idziemy do sklepu; potrzebując **pieniędzy**, korzystamy z „**bancomat**”.

Posso pagare con il **bancomat**?

Czy mogę zapłacić kartą?

Określenia „**bancomat**” używamy w odniesieniu zarówno do **bankomatu**, jak i **karty kredytowej lub debetowej**.

Vorrei una birra piccola.

Chciałabym małe piwo.

Vorrei uno yogurt alla fragola.

Chciałbym jogurt truskawkowy.

Prosząc o coś uprzejmie, mówimy „**vorrei**”.

Jej dziadek chce się **zapisać na zajęcia jogi**, więc jest uczniem.

Kobieta mówi, że ogląda telewizję „**ogni sera**”.

Imparo l'italiano per **parlare** con la mia famiglia.

Uczę się włoskiego, żeby móc rozmawiać z rodziną.

o scontrino

paragon

Najpierw musimy wziąć z kasy **paragon** (lo scontrino).

Ona mówi, że pływa „**due volte alla settimana**”

Ci sono dodici mesi in un anno.

W roku jest dwanaście miesięcy.

Il 1° novembre è il giorno di Tutti i Santi.

Dzień Wszystkich Świętych jest 1 listopada.

Rozdział 16: Składniki

Rozmawianie o składnikach i ilościach

Naucz się wyrazów takich jak „zucchero” i „sale”

lo zucchero

cukier

PRZYKŁAD

Mi potresti passare un po' di zucchero?

Czy możesz podać mi trochę cukru?

il sale

sól

PRZYKŁAD

Il cibo è salato, c'è troppo sale.

Jedzenie jest słone, jest w nim za dużo soli.

lo Zuccheri

l'olio

olej

PRZYKŁAD

Devo comprare una bottiglia da un litro di olio d'oliva.

Muszę kupić litrową butelkę oliwy z oliwek.

Włoskie przesady! □

Dla starożytnych Rzymian **olej** i **sól** były dwoma bardzo cennymi towarami. Nawet dzisiaj, kiedy olej wyleje się na ziemię, a sól rozsypie, dla wielu Włochów jest to prawdziwa tragedia! □

il latte

mleko

PRZYKŁAD

È rimasto solo mezzo litro di latte.

Zostało tylko pół litra mleka.

il pane

chleb

PRZYKŁAD

Una pagnotta di pane, per favore.

Poproszę bochenek chleba.

il riso

ryż

PRZYKŁAD

Ho bisogno di un pacco di riso, non ne è rimasto molto.

Potrzebuję paczkę ryżu, nie zostało już dużo.

Ho bisogno di un pacco di riso, non ne è rimasto molto.

Potrzebuję paczkę ryżu, nie zostało już dużo.

Una pagnotta di pane, per favore. Poproszę bochenek chleba.

Ho bisogno di un pacco di riso, non ne è rimasto molto.
Potrzebuję paczkę ryżu, nie zostało już dużo.
Una pagnotta di pane, per favore.
Poproszę bochenek chleba.

Określniki ilościowe

Porozmawiaj o jedzeniu i ilościach

poco / poca
mało / niewiele

PRZYKŁAD

Di solito cerco di mangiare poca carne.
Zazwyczaj staram się jeść mało mięsa.

molto / tanto
dużo / wiele

PRZYKŁAD

I dottori consigliano di mangiare molta frutta.
Lekarze zalecają spożywanie dużej ilości owoców.
Di solito cerco di mangiare poca carne.
Zazwyczaj staram się jeść mało mięsa.

troppo
zbyt dużo / zbyt wiele

PRZYKŁAD

Andrea è a dieta, sta cercando di non mangiare troppi dolci.
Andrea jest na diecie, próbuje nie jeść zbyt wielu słodczy.

abbastanza
dość

PRZYKŁAD

C'è abbastanza pasta per tre persone?
Czy jest dość makaronu dla trzech osób?
Andrea è a dieta, sta cercando di non mangiare **troppi** dolci.
C'è abbastanza pasta per tre persone?
Czy jest dość makaronu dla trzech osób?

Wskazówka!

Jak być może udało Ci się zgadnąć, przymiotniki muszą **zgadzać się pod względem rodzaju gramatycznego i liczby** z opisywanym rzeczownikiem, stąd też różne formy w wyrażeniach kluczowych. „Poco”, „molto”, „tanto” oraz „troppo” posiadają cztery różne formy, jednak „abbastanza” posiada tylko jedną formę.

rodzaj męski, liczba pojedyncza: poco, molto, tanto, troppo

rodzaj męski, liczba mnoga: pochi, molti, tanti, troppi

rodzaj żeński, liczba pojedyncza: poca, molta, tanta, troppa

rodzaj żeński, liczba mnoga: poche, molte, tante, troppe

tante, abbastanza, poca

Andrea è a dieta, sta cercando di non mangiare troppi dolci.
Andrea jest na diecie, próbuje nie jeść zbyt wielu słodczy.
Abbiamo **poco** latte. Puoi andare a comprarlo?
Zostało nam niewiele mleka. Czy możesz pójść i kupić trochę?

Wymowa liter „sc”

Naucz się wymawiać litery „sc”

scusi / pesce

przepraszam / ryba

pesce

W tym wyrazie występuje dźwięk „sz” taki jak w wyrazie „muszla”.

Wymowa „sce” i „sci”

Litery „sc” wymawiamy tak jak w *pesce*, kiedy występuje **po nich samogłoska „e”** lub „i”.

sce: scendere (wysiąść), scegliere (wybrać)

sci: prosciutto (szynka), sciare (jeździć na nartach)

Dovete scendere alla prossima fermata.

Musisz wysiąść na następnym przystanku.

Scegliere un dolce.

wybrać deser

prosciutto

szynka

Mi piace molto sciare!

Naprawdę lubię jeździć na nartach.

Wskazówka!

Kiedy po „sc” występują **inne litery** niż wcześniej wymienione, zbitkę „sc” wymawiamy tak jak w wyrazie *scusi*.

scuola: szkoła

mascarpone: ser mascarpone

scrivere: pisać

scozzese: Szkot / Szkotka

scendere, scuola

Kiedy po „sc” występuje samogłoska „i” lub „e” (jak w wyrazie „scendere”), zbitkę „sc” wymawiamy jak „sz” w wyrazie „muszla”.

Nel tempo libero mi piace scrivere.

W wolnym czasie lubię pisać.

Logan è scozzese, di Edimburgo.

Logan jest Szkotem z Edynburga.

Wskazówka!

Zwróć szczególną uwagę na wyrazy zawierające litery „**schi**” i „**sche**”. W takich przypadkach litery „sc” wymawiamy zawsze jak w „**scusi**”.

sche: bruschetta (*bruschetta*), scherzo (*żart*)

schi: schiena (*plecy*), maschile (*męski*)

Come antipasto vorrei una bruschetta.

Na przystawkę poproszę bruschettę.

scherzo

żart praktyczny

Mi fa male la schiena!

Bolą mnie plecy.

prosciutto

szynka

prosciutto, sciare

scherzo, scozzese

Come antipasto vorrei una bruschetta.

Na przystawkę poproszę bruschettę.

Mi piace molto **sciare**!

Naprawdę lubię jeździć na nartach.

Mi fa male la **schiena**.

Bolą mnie plecy.

Liczenie od 40 do 100

Naucz się liczyć od 40 do 100

quaranta

czterdzieści

PRZYKŁAD

Ci sono quarantaquattro quadri.

Są czterdzieści cztery obrazy.

Ci sono quarantaquattro quadri.

Są czterdzieści cztery obrazy.

cinquanta

pięćdziesiąt

PRZYKŁAD

Sai contare fino a cinquantacinque?

Czy potrafisz policzyć do pięćdziesięciu pięciu?

Sai contare fino a **cinquantacinque**?

Mężczyzna pyta, czy jego przyjaciółka potrafi liczyć do pięćdziesięciu pięciu.

Wskazówka!

Liczenie w języku włoskim od 40 do 49 oraz od 50 do 59 jest proste, ponieważ korzystamy po prostu z wyrazu „**quaranta**” lub „**cinquanta**” i **dodajemy cyfry od 1 do 9:**

40 + 4 = **quarantaquattro**

50 + 5 = **cinquantacinque**

Uwaga! Liczby, w których występuje **1** lub **8** są zawsze nieregularne: **usuwamy ostatnią literę „a” z „-anta”**.

40 + 1 = **quarantuno**

40 + 8 = **quarantotto**

50 + 1 = **cinquantuno**

50 + 8 = **cinquantotto**

quarantuno, cinquantotto

sessanta
sześćdziesiąt

PRZYKŁAD

Non bere sessantasei caffè!

Nie pij sześćdziesięciu sześciu espresso!

Non bere sessantasei caffè!

Nie pij sześćdziesięciu sześciu espresso!

settanta
siedemdziesiąt

PRZYKŁAD

Ho una collezione di settantasette dischi.

Mam kolekcję siedemdziesięciu siedmiu płyt.

Ho una collezione di settantasette dischi.

Mam kolekcję siedemdziesięciu siedmiu płyt.

Wskazówka!

Skoro znasz już liczby „**sessanta**” (60) i „**settanta**” (70), możesz policzyć do 69 lub 79, **dodając cyfry od 1 do 9**. Liczby, w których występuje **1** lub **8** są jak zawsze **nieregularne!**

60 + 1 = **sessantuno**

60 + 6 = **sessantasei**

70 + 7 = **settantasette**

70 + 8 = **settantotto**

ottanta
osiemdziesiąt

PRZYKŁAD

L'ottantotto è il mio numero preferito!

Moją ulubioną liczbą jest osiemdziesiąt osiem.

L'**ottantotto** è il mio numero preferito!

Kobieta mówi, że jej ulubioną liczbą jest osiemdziesiąt osiem.

novanta
dziewięćdziesiąt

PRZYKŁAD

La mia casa è il numero novantanove.

Mój dom ma numer dziewięćdziesiąt dziewięć.

99

Wskazówka!

Dzięki „**ottanta**” (80) i „**novanta**” (90) możesz utworzyć pozostałe liczby, **dodając cyfry od 1 do 9**. Jak zawsze pamiętamy, że liczby, w których występuje **1** lub **8** są **nieregularne!**

80 + 2 = **ottantadue**

80 + 8 = **ottantotto**

90 + 1 = **novantuno**

90 + 9 = **novantanove**

cento

sto

PRZYKŁAD

Fra cento giorni ho un esame!

Za sto dni mam egzamin!

Fra cento giorni ho un esame!

Za sto dni mam egzamin!

Dlaczego 100 dni do egzaminu?

We włoskich szkołach średnich, podobnie jak w polskich, odbywa się egzamin, do którego się odlicza:

100 dni do egzaminu końcowego

quarantuno, cinquantotto

Vorrei settantacinque grammi di prosciutto e cento grammi di salame.

Poproszę siedemdziesiąt pięć gram szynki i sto gram salami.

24 ventiquattro

14 quattordici

84 ottantaquattro

Il mio numero di telefono è cinquantacinque-trentatré-novantuno-tredici.

Kobieta mówi, że jej numer telefonu to 55 33 91 13.

Ho settantasette anni.

Mam siedemdziesiąt siedem lat.

Wymowa liter „gn” i „gl”

Naucz się wymawiać litery „gn” i „gl”

bolognese, aglio

sos boloński, czosnek

Wskazówka!

Zacznijmy od **gn**: dwóch liter, tworzących **tylko jeden dźwięk!** (odpowiadający polskiemu „ń”)
Aby go wymówić:

1. Przyciśnij środek (nie górę!) języka do podniebienia.
2. Wymów długi dźwięk „n”, przytrzymując środek języka dociśnięty do górnego podniebienia.

gnocchi, lasagne, campagna, signora, bagno

gnocchi, lasagne, wieś, pani, łazienka

Gnocchi al pomodoro.

„Gn” wymawiamy jak tylko jeden dźwięk.

Vorrei le lasagne.

Chciałbym lasagne.

Dov'è il bagno?

Gdzie jest toaleta?

Buongiorno, signora Rossi!

Dzień dobry, pani Rossi.

Wskazówka!

Teraz przyjrzyjmy się nieco trudniejszemu dźwiękowi: „gli”.

Aby wymówić ten dźwięk:

1. Przyciśnij środek (nie górę!) języka do podniebienia.
2. Wymów dźwięk podobny do „L”, ale przytrzymaj środek języka dociśnięty do podniebienia.
3. Wymawiając ten dźwięk, spróbuj wypuszczać powietrze po obu stronach języka.

voglio, biglietto, figlio, moglie, tagliatelle

chcę, bilet, syn, żona, tagliatelle

Voglio una pizza!

Chcę pizzę!

Mia figlia ha otto anni.

Moja córka ma osiem lat.

La moglie di Roberto è inglese.

Dwuznak „g” wymawiamy inaczej i jako jeden dźwięk tylko wtedy, kiedy występuje po nim samogłoska „i” (jak w „moglie”, żona).

Quanto costa un biglietto?

Ile kosztuje jeden bilet?

Per me le tagliatelle alla bolognese e una bottiglia di acqua naturale.

Zarówno w „tagliatelle” (rodzaj długiego makaronu), jak i w „bottiglia” (butelka) występuje ten sam dźwięk „gl”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

L'**ottantotto** è il mio numero preferito!

Kobieta mówi, że jej ulubioną liczbą jest osiemdziesiąt osiem.

La moglie di Roberto è inglese.

Dwuznak „g” wymawiamy inaczej i jako jeden dźwięk tylko wtedy, kiedy występuje po nim samogłoska „i” (jak w „moglie”, żona).

Per me le tagliatelle alla bolognese e una bottiglia di acqua naturale.

Zarówno w „tagliatelle” (rodzaj długiego makaronu), jak i w „bottiglia” (butelka) występuje ten sam dźwięk „gl”.

il riso

Znaczy "**ryż**"

Mi fa male la **schiena**.

Bolą mnie plecy.

scherzo, scozzese

Come antipasto vorrei una **bruschetta**.

Na przystawkę poproszę bruschettę.

Mi piace molto **sciare**!

Naprawdę lubię jeździć na nartach.

scherzo

żart praktyczny

Mi fa male la schiena!

Bolą mnie plecy.

Come antipasto vorrei una bruschetta.

Na przystawkę poproszę bruschettę.

Una pagnotta di pane, per favore.

Poproszę bochenek chleba.

Ho bisogno di un pacco di riso, non ne è rimasto molto.

Potrzebuję paczkę ryżu, nie zostało już dużo.

Vorrei le lasagne.

Chciałbym lasagne.

Andrea è a dieta, sta cercando di non mangiare troppi dolci.

Andrea jest na diecie, próbuje nie jeść zbyt wielu słodczy.

Abbiamo **poco** latte. Puoi andare a comprarlo?

Zostało nam niewiele mleka. Czy możesz pójść i kupić trochę?

C'è abbastanza pasta per tre persone?

Czy jest dość makaronu dla trzech osób?

tante, abbastanza, poca

Ho settantasette anni.

Mam siedemdziesiąt siedem lat.

Vorrei settantacinque grammi di prosciutto e cento grammi di salame.

Poproszę siedemdziesiąt pięć gram szynki i sto gram salami.

Rozdział 17: Przez telefon

Rozpoczynanie rozmowy telefonicznej

Poznaj wyrażenia takie jak „pronto?”

Pronto?

Tak, słucham?

Pronto? Sono Paolo.

Halo? Tu Paolo.

„**Pronto?**” to popularne wyrażenie używane w celu rozpoczęcia rozmowy;

„**il conto**” to rachunek w restauracji.

Posso parlare con Claudia?

Czy mogę rozmawiać z Claudią?

Pronto? Sono Giovanna. Posso parlare con Claudia?

Halo? Tu Giovanna. Czy mogę rozmawiać z Claudią?

„**Parlare**” to czynność wykonywana przez telefon; „**cantare**” to czynność wykonywana przez piosenkarzy.

C'è Stefano?

Czy jest Stefano?

Pronto? Sono Paolo. C'è Stefano?

Halo? Tu Paolo. Czy jest Stefano?

Aby zapytać, czy ktoś jest po drugiej stronie, mówimy: „**C'è...?**”.

Odbieranie połączenia telefonicznego

Poznaj wyrażenia takie jak „un attimo”

Chi parla?

Kto mówi?

Sì? Chi parla?

Tak? Kto mówi?

Zaimka „**chi**” używamy, zadając pytanie o osobę.

Un attimo, per favore.

Chwileczkę, proszę.

Sì, un attimo, per favore.

Tak, chwileczkę, proszę.

Innym sposobem powiedzenia „**un attimo**” jest „**un momento**”.

Sì, te lo passo.

Tak, poproszę go do telefonu. / Tak, poproszę ją do telefonu.

Sì, te la passo.

Tak, poproszę ją do telefonu.

Wyrażenia „**te lo passo**” używamy, aby powiedzieć o **mężczyźnie** a „**te la passo**”, aby powiedzieć o **kobiecie**.

Chi parla?

Kto mówi?

Sì? Chi parla?

Tak? Kto mówi?

Zaimka „**chi**” używamy, zadając pytanie o osobę.

Un attimo, per favore.

Chwileczkę, proszę.

Sì, un attimo, per favore.

Tak, chwileczkę, proszę.

Innym sposobem powiedzenia „**un attimo**” jest „**un momento**”.

Sì, te lo passo.

Tak, poproszę go do telefonu. / Tak, poproszę ją do telefonu.

Sì, te la passo.

Tak, poproszę ją do telefonu.

Wyrażenia „**te lo passo**” używamy, aby powiedzieć o **mężczyźnie** a „**te la passo**”, aby powiedzieć o **kobiecie**.

Kończenie rozmowy telefonicznej

Poznaj wyrażenia takie jak „ti richiamo”

Ti richiamo. Ciao!

Zadzwonię do ciebie później. Na razie!

Pronto, sono Matteo. Puoi parlare? No? Ti richiamo. Ciao!

Halo, tu Matteo. Czy możesz rozmawiać? Nie? Zadzwonię do ciebie później. Na razie!

„**Ri** w „**ti richiamo**” oznacza „**ponownie**”, więc „zadzwonię do ciebie ponownie”.

Ciao ciao!

Cześć, cześć!

Mamma, devo andare. Va bene! Ti richiamo, ciao ciao.
Mamo, muszę iść. Dobrze, zadzwonię do ciebie później! Cześć, cześć.
Rozmawiając przez telefon, Włosi lubią często mówić „**ciao**”.

Ile razy Włosi mówią „ciao”?!

Nie ma właściwej odpowiedzi. Pewne jest tylko to, że wielu Włochów przed zakończeniem rozmowy bez końca powtarza „**ciao**”. Dopóki jedna z osób się rozłączy!

dwa

Mężczyzna mówi „ciao” dwa razy.

Słuchanie rozmowy telefonicznej

Przećwicz rozumienie rozmowy telefonicznej

Paolo risponde al telefono

Paolo: Pronto?

Giorgia: Ciao, Paolo. Sono Giorgia. C'è Michela?

Paolo: Ciao, Giorgia. Sì, Michela è in casa. Te la passo?

Giorgia: Sì, grazie.

Paolo mówi „**Pronto?**”, więc zaczyna rozmowę telefoniczną.

w domu

Michela jest w domu.

Ciao, Giorgia. Sì, Michela è in casa. Te **la** passo?

Cześć, Giorgia. Tak, Michela jest w domu... Mam ją poprosić do telefonu?

„**Te la**” to „**pronome combinato**” – zagadnienie gramatyczne, które pojawi się w późniejszej części kursu Busuu.

Giorgia musi poczekać.

„**Un attimo**” to wyrażenie używane, aby powiedzieć komuś, że musi poczekać.

Paolo chiama Massimo

Miriam: Pronto?

Paolo: Buongiorno. Posso parlare con Massimo?

Miriam: Chi parla?

Paolo: Sono Paolo, un amico.

Buongiorno. Posso parlare con Massimo?

Dzień dobry. Czy mogę rozmawiać z Massimo?

„**Posso parlare con...?**” używamy, kiedy chcemy porozmawiać z kimś przez telefon.

Chi parla?

Kto mówi?

W pytaniach „**chi**” używamy w odniesieniu do osoby, a „**che**” w odniesieniu do przedmiotu lub faktu.

richiamare

„**Ri** w „**ti richiamo**” oznacza „**ponownie**”, więc „zadzwonię do ciebie ponownie”.

Ok, ti richiamo. Ciao ciao!

Okej, zadzwonię do ciebie później. Na razie.

„**Ri** w „**ti richiamo**” oznacza „**ponownie**”, więc „zadzwonię do ciebie ponownie”.

Rozwijanie biegłości językowej

Weź udział w rozmowie telefonicznej

Pronto, sono Lucio. C'è Anna?

Halo, tu Lucio. Czy jest Anna?

„**Pronto?**” to popularne wyrażenie używane w celu rozpoczęcia rozmowy.

Chi parla?

Kto mówi?

Zaimka „**chi**” używamy, zadając pytanie o osobę.

Posso parlare con Francesca?

Czy mogę rozmawiać z Francescą?

„**Posso parlare con...?**” używamy, kiedy chcemy porozmawiać z kimś przez telefon.

Sì, un attimo, per favore.

Tak, chwileczkę, proszę.

Innym sposobem powiedzenia „**un attimo**” jest „**un momento**”.

Ti **richiamo**. Ciao.

Zadzwoń do ciebie później. Na razie.

„**Ri** w „**ti richiamo**” oznacza „**ponownie**”, więc „zadzwoń do ciebie ponownie”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Sì, un attimo, per favore.

Tak, chwileczkę, proszę.

Innym sposobem powiedzenia „**un attimo**” jest „**un momento**”.

Sì, te la passo.

Tak, poproszę ją do telefonu.

Wyrażenia „**te lo passo**” używamy, aby powiedzieć o **mężczyźnie** a „**te la passo**”, aby powiedzieć o **kobiecie**.

Ok, ti richiamo. Ciao ciao!

Okej, zadzwonię do ciebie później. Na razie.

„**Ri** w „**ti richiamo**” oznacza „**ponownie**”, więc „zadzwoń do ciebie ponownie”.

Buongiorno. Posso parlare con Massimo?

Dzień dobry. Czy mogę rozmawiać z Massimo?

„**Posso parlare con...?**” używamy, kiedy chcemy porozmawiać z kimś przez telefon.

Paolo mówi „**Pronto?**”, więc zaczyna rozmowę telefoniczną.

Chi parla?

Kto mówi?

W pytaniach „**chi**” używamy w odniesieniu do osoby, a „**che**” w odniesieniu do przedmiotu lub faktu.

richiamare

„**Ri** w „**ti richiamo**” oznacza „**ponownie**”, więc „zadzwoń do ciebie ponownie”.

Ciao, Giorgia. Sì, Michela è in casa. Te **la** passo?

Cześć, Giorgio. Tak, Michela jest w domu... Mam ją poprosić do telefonu?

„**Te la**” to „**pronomine combinato**” – zagadnienie gramatyczne, które pojawi się w późniejszej części kursu Busuu.

Rozdział 18: Przyjęcie urodzinowe

Poznanie wyrażen z „fare”

Naucz się wyrażen takich jak „fare gli anni”

Oggi è il mio compleanno. Faccio 35 anni.

Dzisiaj są moje urodziny. Kończę 35 lat.

Czy pamiętasz formy czasownika „fare”? „lo **faccio**”, ale „noi **facciamo**”.

fare gli anni

kończyć (ileś lat)

PRZYKŁAD

Oggi faccio 30 anni.

Dziś kończę 30 lat.

fare una torta

robić ciasto

PRZYKŁAD

Facciamo una torta perché domani è il nostro compleanno.

Robimy ciasto, bo jutro są nasze urodziny.

- faccio gli anni.

Kończę (ileś) lat.

Nie ma wyrażenia „faccio maggio”, ale można powiedzieć „faccio gli anni **a maggio**”; w stosunku do „voi używamy **fate**”.

fare una festa

urządzić przyjęcie / robić imprezę

PRZYKŁAD

Facciamo una festa per il tuo compleanno?

Urządzimy przyjęcie z okazji twoich urodzin?

Fanno cinquanta anni! Oni kończą 50 lat.

Faccio una festa! Urządzam imprezę!

Mężczyzna mówi, że Giada **urządza jutro imprezę**. Nie wiemy, czy robi ciasto.

È il compleanno di mio fratello. Gli voglio fare un regalo.

To są urodziny mojego brata. Chcę zrobić mu prezent.

Nie można ludziom „fare gli anni”, ale można zrobić im **prezent!**

fare un regalo

dać prezent

PRZYKŁAD

Fare regali è sempre difficile per me!

Robienie prezentów zawsze jest dla mnie trudne!

Facciamo un regalo a papà!

Zróbmy tacie prezent!

Kiedy chcemy dać komuś prezent, możemy powiedzieć: „**Facciamo un regalo a...!**”.

Mężczyzna nie może dać Chiarze prezentu, więc kobieta proponuje, aby **zrobił ciasto**.

Facciamo una foto prima di mangiare la torta!

Zróbmy zdjęcie zanim zjemy ciasto!

„**Foto**” nie ulega zmianie niezależnie od tego, czy używa się go w liczbie pojedynczej (**la foto**) czy mnogiej (**le foto**).

fare una foto

zrobić zdjęcie

PRZYKŁAD

Mi puoi fare una foto?

Czy możesz zrobić mi zdjęcie?

„**Fare**” to magiczny czasownik! ☑

Istnieje wiele innych wyrażzeń, których używamy z czasownikiem „**fare**”. Spróbuj użyć ich w rozmowie ze **społecznością Busuu** i przekonaj się, czy używasz ich poprawnie!

fare sport

(uprawiać sport)

fare yoga

(uprawiać jogę)

fare una foto

(robić zdjęcie)

Giulia fa 28 anni.

Giulia fa una foto.

una torta e un regalo

ciasto i prezent

Kobieta mówi, żeby na urodziny Giorgia zrobić ciasto i kupić prezent.

Oggi faccio 29 **anni**!

Dziś kończę 29 lat.

W języku włoskim **podwójne spółgłoski** są ważne. „**Anni**” zapisuje się z podwójną literą „**n**”.

faccio gli anni.

Kończę (ileś) lat.

Nie ma wyrażenia „faccio maggio”, ale można powiedzieć „faccio gli anni **a maggio**”; w stosunku do „voi” używamy „**fate**”.

„**Anche a me**” czy „**neanche a me**”?

Poznaj różnicę między „**anche a me**” a „**neanche a me**”

Anche a me.

ja też

Anche a me!

Lubię robić zdjęcia. – Ja też!

Jeśli Ty **też lubisz** coś robić, powiedz „**anche a me**”.

Neanche a me.

ja też nie

Neanche a me.

Nie lubię robić prezentów... – Ja też nie.

Jeśli Ty **też nie lubisz** czegoś robić, powiedz „**neanche a me**”.

Kobieta, podobnie jak mężczyzna, lubi robić ciasta. Powie: „**anche a me**” (ja też).

Jaka jest różnica? □

Wyrażeń „**anche a me**” i „**neanche a me**” możemy użyć z czasownikiem „**piacere**” (lubić). Zapytaj siebie, czy **ty też lubisz coś robić** albo **nie lubisz czegoś robić**.

Mi piace questa torta. E a te?

Anche a me.

Non mi piace fare le foto. E a te?

Neanche a me.

Anche a me.

Lubię robić zdjęcia... – Ja też!

Jeśli Ty **też lubisz** coś robić, powiedz „**anche a me**”.

Neanche a me piace andare alle feste.

Ja też nie lubię chodzić na przyjęcia.

Jeśli Ty **też nie lubisz** czegoś robić, powiedz „**neanche a me**”.

A me non piace questa torta. E a te? **Neanche** a me!

A me piace fare sport. E a te? **Anche** a me!

Wznoszenie toastu

Naucz się wyrażać takich jak „cin cin”

Buon compleanno!

Wszystkiego najlepszego z okazji urodzin!

Oggi fai 35 anni? Buon compleanno!

Kończysz dzisiaj 35 lat? Wszystkiego najlepszego z okazji urodzin!

Życząc wszystkiego najlepszego z okazji urodzin, mówimy „**buon compleanno**”. „Buon anno” to „szczęśliwego Nowego Roku”.

Domani festeggio il mio compleanno.

Jutro obchodzę swoje urodziny.

„**Festa**” to „przyjęcie”; „**festeggiare**” to „obchodzić / świętować”.

festeggiare

obchodzić / świętować / uczcić

PRZYKŁAD

Festeggi il tuo compleanno?

Czy obchodzisz swoje urodziny?

On lubi obchodzić swoje urodziny.

Kobieta **lubi** obchodzić swoje urodziny, mężczyzna **również**, dlatego mężczyzna mówi: „**anche a me**”.

Quante candeline spegni per il tuo prossimo compleanno?

Ile świeczek zdmuchniesz w swoje następne urodziny?

Zwróć uwagę na ostatnią samogłoskę: „candelina” jest w **liczbie pojedynczej**, „candeline” jest w **liczbie mnogiej**.

spegnere le candeline

zdmuchnąć świeczki

PRZYKŁAD

Oggi è il tuo compleanno? Devi spegnere le candeline!
Dzisiaj są twoje urodziny? Musisz zdmuchnąć świece!

Buon compleanno! □

Dla wielu Włochów urodziny są bardzo ważne. Jedzą, piją, świętują z przyjaciółmi i rodziną, a także zdmuchują świece.

Oto **włoska wersja** piosenki „Sto lat”. □

Tanti auguri a te, tanti auguri a te, tanti auguri a Marco, tanti auguri a te!

Spegni le candeline!

Zdmuchnij świece!

Czy znasz słowo „spegni”? Występuje w nim dźwięk „GN”.

Facciamo un brindisi e cantiamo tutti tanti auguri a te!

Wznieśmy toast i zaśpiewajmy wszyscy „Sto lat”!

„**Un brindisi**” jest tym, co robimy przed wypiciem wina lub szampana; wyrażenie „**un brindì**” nie istnieje.

fare un brindisi

wznieść toast

PRZYKŁAD

Facciamo un brindisi!

Wznieśmy toast!

Oni **wznoszą toast**, a nie zdmuchują świece.

Cin cin!

Na zdrowie!

Quando facciamo un brindisi diciamo "cin cin"!

Wznosząc toast, mówimy „cin cin”!

„**Cin cin**” prawdopodobnie pochodzi od dźwięku stukających się kieliszków.

Cin cin!

„**Cin cin**” to popularne wyrażenie używane podczas wznoszenia toastu. Innym sposobem powiedzenia „cin cin!” jest „**salute**” (dosłownie: zdrowie).

Cin cin!

Salute!

Oni wznoszą toast.

„**Cin cin**” i „**salute**” to dwa wyrażenia używane przy wznoszeniu toastu po włosku.

Słuchanie wiadomości głosowej

Posłuchaj wiadomości głosowej na temat przyjęcia urodzinowego

Ciao Lucia!

Domani **festeggio** il mio compleanno. Vieni anche tu alla **fiesta**?

Ah! Puoi fare una **torta**? La torta al cioccolato va benissimo. Dai, per favore! Non voglio altri **regali**. Ricorda che a Laura non piace il cioccolato al latte, e **neanche** a me.

Una cosa: quando faccio gli **anni** mi tiri le orecchie e mi dai tanti baci. Quest'anno

il compleanno Mężczyzna obchodzi swoje **urodziny**.

Domani festeggio il mio compleanno. Vieni anche tu alla festa?
Jutro obchodzę swoje urodziny. Czy ty też wybierasz się na przyjęcie?
Mężczyzna mówi, że jutro obchodzi swoje urodziny: „io festeggio”.
Ah! Puoi fare una torta? La torta al cioccolato va benissimo. Dai, per favore! Non voglio altri regali.

Mężczyzna chce tylko **ciasta czekoladowego**. Nie chce innych prezentów.

A Laura non piace il cioccolato al latte, e neanche a me.

Laura nie lubi mlecznej czekolady; ja też nie.

Jeśli ktoś czegoś **nie lubi** i Ty **też tego nie lubisz**, powiedz „**neanche a me**”.

Włoska tradycja □

Wielu Włochów kultywuje tradycję **ciągnięcia za uszy osobę, która ma urodziny**. Ile razy? To zależy od jej wieku. Jeśli ktoś kończy 35 lat, zostanie pociągnięty za uszy 35 razy.

spegnere, le, candeline

Zanim wypowiemy życzenie, „spegniamo le candeline”.

Per **il** brindisi ho il tuo vino rosso preferito.

Do toastu mam twoje ulubione czerwone wino.

Życząc komuś szczęścia, wznosimy „un brindisi”.

Rozwijanie biegłości językowej

Powiedz, jak obchodzisz swoje urodziny

Oggi 33 anni.

Dziś kończę 33 lata.

Mówimy „io **faccio** ... anni”; „io bacio” pochodzi od czasownika „baciare” (całować).

Faccio una festa per il mio compleanno.

Urządzam przyjęcie z okazji urodzin.

Kobieta mówi, że z okazji swoich urodzin urządza przyjęcie.

Non mi piace **festeggiare** il mio compleanno.

Nie lubię obchodzić swoich urodzin.

Mężczyzna nie lubi obchodzić swoich urodzin.

Per il mio compleanno mi piace **spegnere** le candeline.

W swoje urodziny lubię zdmuchiwać świece.

„**Spegnere**” to czasownik **nieregularny**, dlatego mówimy „io **spengo**”.

Faccio una torta al cioccolato.

Robię ciasto czekoladowe.

Zwróć uwagę na **podwójne spółgłoski**! W „**faccio**” występuje podwójna litera „**c**”.

Non mi piace fare foto il giorno del mio **compleanno**.

Nie lubię robić zdjęć w swoje urodziny.

Mówimy „il compleanno”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Anche a me piace il tiramisù.

Ja też lubię tiramisu.

Jeśli Ty **też lubisz** coś robić, powiedz „**anche a me**”.

Neanche a me.

Nie lubię robić prezentów... – Ja też nie.

Jeśli Ty **też nie lubisz** czegoś robić, powiedz „**neanche a me**”.

Neanche a me piace andare alle feste.

Ja też nie lubię chodzić na przyjęcia.

Jeśli Ty **też nie lubisz** czegoś robić, powiedz „**neanche a me**”.

Kobieta, podobnie jak mężczyzna, lubi robić ciasta. Powie: „**anche a me**” (ja też).

Oni wznoszą toast.

„**Cin cin**” i „**salute**” to dwa wyrażenia używane przy wznoszeniu toastu po włosku.

Spegni le candeline!

Zdmuchnij świece!

Czy znasz słowo „spegni”? Występuje w nim dźwięk „**GN**”.

Quando facciamo un brindisi diciamo "cin cin"!

Wznosząc toast, mówimy „cin cin”!

„**Cin cin**” prawdopodobnie pochodzi od dźwięku stukających się kieliszków.

Oni **wznoszą toast**, a nie zdmuchują świece!

spegnere, le, candeline

Zanim wypowiemy życzenie, „spegniamo le candeline”.

Per **il** brindisi ho il tuo vino rosso preferito.

Do toastu mam twoje ulubione czerwone wino.

Życząc komuś szczęścia, wnosimy „un brindisi”.

Domani festeggio il mio compleanno. Vieni anche tu alla festa?

Jutro obchodzę swoje urodziny. Czy ty też wybierasz się na przyjęcie?

Mężczyzna mówi, że jutro obchodzi swoje urodziny: „io festeggio”.

A Laura non piace il cioccolato al latte, e neanche a me.

Laura nie lubi mlecznej czekolady; ja też nie.

Jeśli ktoś czegoś **nie lubi** i Ty **też tego nie lubisz**, powiedz „**neanche a me**”.

Non mi piace fare foto il giorno del mio **compleanno**.

Nie lubię robić zdjęć w swoje urodziny.

Mówimy „il compleanno”.

Faccio una torta al cioccolato.

Robię ciasto czekoladowe.

Zwróć uwagę na **podwójne spółgłoski**! W „**faccio**” występuje podwójna litera „**c**”.

Non mi piace festeggiare il mio compleanno.

Nie lubię obchodzić swoich urodzin.

Mężczyzna nie lubi obchodzić swoich urodzin.

Per il mio compleanno mi piace spegnere le candeline.

W swoje urodziny lubię zdmuchiwać świece!

„**Spegnere**” to czasownik **nieregularny**, dlatego mówimy „io **spengo**”.

Oggi faccio 29 **anni**!

Dziś kończę 29 lat.

W języku włoskim **podwójne spółgłoski** są ważne. „**Anni**” zapisuje się z podwójną literą „**n**”.

una torta e un regalo

ciasto i prezent

Kobieta mówi, żeby na urodziny Giorgia zrobić ciasto i kupić prezent.

Rozdział 19: Zwierzęta domowe

Rozmawianie o zwierzętach domowych

Naucz się wyrazów takich jak „gatto” i „cane”

Hai animali domestici?

Czy masz zwierzęta?

Hai animali domestici?

Czy masz zwierzęta?

Aby zapytać kogoś, czy ma zwierzęta, mówimy „**Hai animali domestici?**”.

Ho un gatto.

Mam kota.

Mężczyzna mówi, że ma kota.

un gatto / una gatta

kocur, kotka

PRZYKŁAD

Il gatto si chiama Romeo: lui è un coccolone.

Kot ma na imię Romeo: uwielbia, gdy się go przytula.

Kobieta mówi, że ma kotkę.

Mężczyzna pyta: Czy masz zwierzęta? Kobieta odpowiada: Tak, mam kotkę. Wabi się Mimi.

Avete un cane o un gatto?

Macie psa czy kota?

Avete un cane o un gatto?

Macie psa czy kota?

Mówimy „un cane”.

Wskazówka!

W języku włoskim mówimy „**il cane è il miglior amico dell'uomo**” (Pies jest najlepszym przyjacielem człowieka). Czyż tak samo nie mówimy po polsku? ☐ ♥ ☐

Mężczyzna i jego żona mają suczkę.

Mężczyzna mówi: Ja i moja żona mamy suczkę. Wabi się Lucy i jest bardzo grzeczna.

Ho tre cani, un maschio e due femmine. Si chiamano Bruno, Kora e Luna.

Mam trzy psy: psa i dwie suczki. Wabią się Bruno, Kora i Luna.

Mówimy „**un cane**” i „**tre cani**”.

Non hanno cani o gatti ma hanno due pesci.

Oni nie mają psów i kotów, ale mają dwie rybki.

cani, gatti, pesci

„Cane”, „gatto” i „pesce” to określenia **zwierząt**.

Rozmawianie o zwierzętach domowych

Wysłuchaj dialogu między dwójkiem przyjaciół

Laura: Alessandro, tu hai animali domestici?

Alessandro: Sì, ho due cani e una gatta.

Laura: Ah, e come si chiamano?

Alessandro: I cani si chiamano Rocky e Layla. E la gatta si chiama Trilly. E tu, hai animali domestici?

Alessandro, tu hai animali domestici?

Alessandro, czy masz zwierzęta?

Mówimy „gli **animali domestici**”.

Mężczyzna mówi, że ma **dwa psy i kota**.

I **cani** si chiamano Rocky e Layla. E la gatta si chiama Trilly.

Psy wabią się Rocky i Layla. A kotka wabi się Trilly.

Mówimy „il **cane / i cani**”.

un cane, un gatto, e quattro pesci

psa, kocura i cztery rybki

Ona mówi „**un cane, un gatto e quattro pesci**”.

Il **gatto** si chiama Romeo: lui è un coccolone.

Kot ma na imię Romeo: uwielbia, gdy się go przytula.

Mówimy „il **gatto / i gatti**”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Abbiamo un cane femmina. Si chiama Pallina.

Przetłumacz: Mamy suczkę. Wabi się Pallina.

Kobieta mówi, że ma suczkę.

Sì, io e mio marito abbiamo un cane, un gatto e quattro **pesci**.

Tak, ja i mój mąż mamy psa, kocura i cztery rybki.

Mówimy „**un pesce**” i „**quattro pesci**”.

„C'è” i „ci sono”

Naucz się używać zdań takich jak „c'è un gatto”

C'è un cane nel parco.

W parku jest pies.

W przypadku **wyrazów w liczbie pojedynczej** używamy „**c'è**”.

Wskazówka!

„**C'è**” (jest) używamy z rzeczownikami w **liczbie pojedynczej**.

C'è un cane nel parco.

(W parku jest pies.)

C'è un gatto sul divano.

(Na sofie jest kot.)

C'è un gatto sul divano.

Na sofie jest kot.

W przypadku **wyrazów w liczbie pojedynczej** używamy „**c'è**”.

Ci sono cinque pesci. Tam jest pięć ryb.

„**Ci sono**” używamy z **wyrazami w liczbie mnogiej**: „**ci sono cinque pesci**”.

Ci sono cinque pesci.

Tam jest pięć ryb.

W przypadku **wyrazów w liczbie mnogiej** używamy „**ci sono**”.

Wskazówka!

„**Ci sono**” (jest / są) używamy z rzeczownikami w **liczbie mnogiej**.

Ci sono cinque pesci.

(Tam jest pięć ryb.)

C'è un cane nel parco.

Ci sono molti animali domestici.

W przypadku **wyrazów w liczbie pojedynczej** używamy „**c'è**”, a w przypadku **wyrazów w liczbie mnogiej** używamy „**ci sono**”.

C'è, ci, sono

Aby wyrazić obecność istot ożywionych i nieożywionych, używamy „**c'è**” i „**ci sono**”.

Wskazówka!

Aby zadać pytanie, możemy powiedzieć „**Quanti...ci sono?**” (Ile tam jest...?).

Odpowiemy na nie w następujący sposób: „**C'è/Ci sono...**” (Tam jest / Tam są...).

Quanti gatti ci sono?

C'è un gatto.

Quanti pesci ci sono?

Ci sono quattro pesci.

Quanti pesci ci sono?

Ile tam jest ryb?

Quanti gatti ci sono? C'è un gatto.

Quanti pesci ci sono? Ci sono tre pesci.

Wskazówka!

„**Non c'è**” lub „**non ci sono**” używamy, aby powiedzieć, że czegoś lub kogoś gdzieś nie ma.

Non c'è un gatto.

(Tam nie ma kota.)

Non ci sono cani nel parco.

(W parku nie ma psów.)

Non ci sono cani nel parco.

W parku nie ma psów.

„**Non c'è**” lub „**non ci sono**” używamy, aby powiedzieć, że czegoś lub kogoś gdzieś nie ma.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Quanti pesci ci sono?

Ile tam jest ryb?

Quanti gatti ci sono? **Ci sono** quattro gatti.

Ile tam jest kotów? Tam są cztery koty.

Quanti cani ci sono a casa tua? **Non ci sono** cani a casa mia.

Ile psów jest w twoim domu? W moim domu nie ma psów.

Quanti cani ci sono nel parco?

Ile psów jest w parku?

Non ci sono molti animali domestici.

Tam nie ma wielu zwierząt.

„**Non c'è**” lub „**non ci sono**” używamy, aby powiedzieć, że czegoś lub kogoś gdzieś nie ma.

Quanti cani ci sono a casa tua? **Non ci sono** cani a casa mia.

Ile psów jest w twoim domu? W moim domu nie ma psów.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Ho tre cani, un maschio e due femmine. Si chiamano Bruno, Kora e Luna.

Mam trzy psy: psa i dwie suczki. Wabią się Bruno, Kora i Luna.

Mówimy „**un cane**” i „**tre cani**”.

cani, gatti, pesci

„**Cane**”, „**gatto**” i „**pesce**” to określenia **zwierząt**.

Mężczyzna mówi: Ja i moja żona mamy suczkę. Wabi się Lucy i jest bardzo grzeczna.

Avete un cane o un gatto?

Macie psa czy kota?

Mówimy „**un cane**”.

Sì, io e mio marito abbiamo un cane, un gatto e quattro **pesci**.

Tak, ja i mój mąż mamy psa, kocura i cztery rybki.

Mówimy „**un pesce**” i „**quattro pesci**”.

Non ci sono cani nel parco.

W parku nie ma psów.

„**Non c'è**” lub „**non ci sono**” używamy, aby powiedzieć, że czegoś lub kogoś gdzieś nie ma.

Ci sono cinque pesci.

Tam jest pięć ryb.

W przypadku **wyrazów w liczbie mnogiej** używamy „**ci sono**”.

C'è, ci, sono

Aby wyrazić obecność istot ożywionych i nieożywionych, używamy „**c'è**” i „**ci sono**”.

Non ci sono molti animali domestici.

Tam nie ma wielu zwierząt.

„**Non c'è**” lub „**non ci sono**” używamy, aby powiedzieć, że czegoś lub kogoś gdzieś nie ma.

Quanti cani ci sono nel parco?

Ile psów jest w parku?

Quanti cani ci sono a casa tua? **Non ci sono** cani a casa mia.

Ile psów jest w twoim domu? W moim domu nie ma psów.

Rozdział 20: Jedzenie i picie

Słownictwo dotyczące jedzenia i picia

Poznaj włoskie jedzenie i picie

Mangiamo la carne due volte a settimana.

Jemy mięso dwa razy w tygodniu.

„**La carne**” znaczy mięso.

la carne

mięso

PRZYKŁAD

Mangiamo la carne due volte alla settimana.

Jemy mięso dwa razy w tygodniu.

Mi piace molto il pesce!

Naprawdę lubię rybę!

„**Il pesce**” oznacza rybę.

il pesce

ryba

PRZYKŁAD

Mi piace molto il pesce!

Naprawdę lubię rybę!

Mangiamo la carne due volte alla settimana.

To znaczy „Jemy mięso dwa razy w tygodniu”.

„**La carne**” znaczy mięso.

Cucino spesso il pesce o la carne con le verdure.

Często przyrządzam mięso lub rybę z warzywami.

Typowym dodatkiem do ryb lub mięsa są „**le verdure**” (warzywa).

L

e verdure

warzywa

PRZYKŁAD

Cucino spesso il pesce o la carne con le verdure.

Często przyrządzam mięso lub rybę z warzywami.

La zuppa di lenticchie è molto buona!

Zupa z soczewicy jest naprawdę dobra!

W kuchni włoskiej istnieją różne rodzaje zup, np. „**la zuppa di lenticchie**” (zupa z soczewicy).

la zuppa

zupa

PRZYKŁAD

La zuppa di lenticchie è molto buona!

Zupa z soczewicy jest naprawdę dobra!

Non ho molta fame. Prendo solo l'insalata con la mozzarella.

Nie jestem bardzo głodny. Wezmę tylko sałatkę z mozzarellą.

„**L'insalata con la mozzarella**” to typowe włoskie drugie danie.

l'insalata

sałatka

PRZYKŁAD

Non ho molta fame. Prendo solo l'insalata con la mozzarella.

Nie jestem bardzo głodny. Wezmę tylko sałatkę z mozzarellą.

il formaggio

ser

PRZYKŁAD

Il pecorino è un famoso formaggio italiano.

Pecorino jest słynnym włoskim serem.

il formaggio

ser

Wyrazu „**vorrei**” używamy do wyrażania uprzejmych prośb.

i salumi

wędliny

PRZYKŁAD

Il mio ragazzo ama i salumi!

Mój chłopak uwielbia wędliny!

prosciutto, mortadella, salame

To są „salumi”.

Odsłuchaj rozmowę

Katia Quante cose buone! Non so cosa prendere...

Pietro In questo ristorante la di lenticchie è molto buona.

Katia Ehm, no. Io prendo la carne con l'. Tu?

Pietro Il con le verdure.

Katia Niente formaggio o ?

Pietro Mah, no. Oggi non ho molta fame.

Włoskie menu

Poznaj różne części włoskiego menu

Questi antipasti sono molto buoni!

Te przystawki są naprawdę dobre!

„**Gli antipasti**” znaczy przystawki.

antipasti

przystawki

PRZYKŁAD

Questi **antipasti** sono molto buoni!

Te przystawki są naprawdę dobre!

Wskazówka!

W pierwszej części włoskiego menu znajdują się *antipasti* (przystawki).

W restauracjach jako *antipasti* podaje się zazwyczaj różnorodne *salumi e formaggi* (wędliny i sery), marynowane lub smażone warzywa oraz oliwki.

Antipasti

Przed daniem głównym podaje się „antipasti”.

Gli antipasti” znaczy przystawki.

Gli antipasti erano abbastanza buoni ma i primi erano terribili.
Przekąski były wystarczająco smaczne, ale danie główne było okropne.
„I **primi**” to pierwsze danie.

primi

pierwsze danie

PRZYKŁAD

Gli **antipasti** erano abbastanza buoni ma i **primi** erano terribili.
Przekąski były wystarczająco smaczne, ale danie główne było okropne.

secondi

drugie danie

PRZYKŁAD

Prendo due **secondi**. Non ho voglia di mangiare la pasta.
Zjem dwa drugie dania. Nie mam ochoty jeść makaronu.

Wskazówka!

Na **primi** podaje się *pasta, riso, gnocchi, risotto e zuppa* (makaron, ryż, gnocchi, risotto i zupę).

Do *secondi di carne e di pesce* (dania mięsne i rybne) zazwyczaj podaje się *contorni* (dodatki do dania głównego), takie jak *verdure grigliate* (grillowane warzywa), *patate al forno* (pieczone ziemniaki) czy *insalata* (sałatki).

"Buonasera. Prego." - "Buonasera. Vorrei un **primo**."

Kelner może zaproponować jej jedno z dań z **makaronem**.

Na „primo” można zjeść zarówno makaron, ryż, risotto, gnocchi, jak i zupę.

Volete anche dei contorni?

Czy chcieli państwo do tego jakieś dodatki?

„I **contorni**” to ziemniaki, sałatka lub warzywa.

contorni

dodatki do dania głównego

PRZYKŁAD

Volete anche dei [k]contorni[/k]?

Czy chcieli państwo do tego jakieś dodatki?

primi pasta, riso, risotti e zuppe

secondi carne e pesce

contorni verdure, patate e insalata

dolci

desery

PRZYKŁAD

Il mio passatempo è fare i dolci.

Moim hobby jest robienie deserów.

bevande

napoje

PRZYKŁAD

Ordiniamo delle bevande.

Zamówmy drinki.

il gelato, il tiramisù, la torta

Il gelato” (lody), „il tiramisù” (tiramisu) i „la torta” (ciasto) to „dolci” (desery).

Zwróć uwagę na małą czcionkę!

Jeśli chcesz zamówić *menù a prezzo fisso* (zestaw obiadowy w ustalonej cenie), sprawdź, czy *bevande incluse* (napoje są wliczone w cenę), czy też *bevande escluse* (napoje nie są wliczone w cenę).

Le bevande **sono incluse**.
(Napoje są wliczone w cenę).

Le bevande **sono escluse**.
(Napoje nie są wliczone w cenę).

Il menù a prezzo fisso costa 20 euro, bevande escluse.

Zestaw obiadowy kosztuje 20 euro, bez napojów.

Mówimy „**bevande escluse**”.

Wprowadzenie do „prendere”

Naucz się używać „prendere” podczas składania zamówienia

Prendo una pizza.

Poproszę pizzę.

Mówimy „io prendo”.

prendere

poproszę (gdy chcemy coś zamówić; dosłownie: brać)

PRZYKŁAD

prendere una pizza

zamówić pizzę

Prendo il formaggio.

„Prendo” pochodzi od „prendere”.

„Prendo” jest nieregularną formą czasownika „prendere” dla zaimka „io” (ja).

Prendo il formaggio.

Poproszę ser.

„Prendo” jest nieregularną formą czasownika „prendere” dla zaimka „io” (ja).

Prendo la carne. Poproszę mięso.

prendere la carne (zamówić mięso)

prendere una pizza

zamówić pizzę

prendere l'insalata

zamówić sałatkę

Zamawianie potraw

Naucz się zamawiać popularne włoskie dania

Prende la bistecca?
Czy zamawia pan stek?
Mówimy „**la bistecca**”.

la bistecca
stek

PRZYKŁAD

Prende la bistecca?
Czy zamawia pan stek?

La "fiorentina" è una bistecca di vitello tipica della Toscana.
„Fiorentina” to typowy toskański stek z cielęciny.
Mówimy „la bistecca di **vitello**”.

il vitello
cielęcina

PRZYKŁAD

La "fiorentina" è una bistecca di vitello tipica della Toscana.
„Fiorentina” to typowy toskański stek z cielęciny.

Prendo la bistecca di manzo con le verdure grigliate.
Zamówię stek wołowy z grillowanymi warzywami.
Mówimy „la bistecca di **manzo**”.

il manzo
wołowina

PRZYKŁAD

Prendo la bistecca di manzo con le verdure grigliate.
Zamówię stek wołowy z grillowanymi warzywami.

Czy wiesz, że...?

Wiele włoskich przepisów mówi o tym, aby do przygotowania „*ragù alla bolognese*” (sosu bolońskiego) użyć zarówno wieprzowiny („*maiale*”), jak i wołowiny („*manzo*”).

Faccio il ragù alla bolognese con carne di maiale e di manzo.
Sos boloński robię z mięsa wieprzowego i wołowego.
Mówimy „**il ragù**”.

il ragù alla bolognese
sos boloński

PRZYKŁAD

Faccio il ragù alla bolognese con carne di maiale e di manzo.
Sos boloński robię z mięsa wieprzowego i wołowego.

Faccio il ragù alla bolognese.
Sos boloński robię z mięsa wieprzowego i wołowego.
Mówimy „**il ragù alla bolognese**”.

Per me gli arrosticini di agnello con l'insalata.
Dla mnie „arrosticini” (szaszłyki) jagnięce z sałatką.
Mówimy „**l'agnello**”.

l'agnello
jagnięcina

PRZYKŁAD

Per me gli arrosticini di agnello con l'insalata.

Dla mnie „arrosticini” (szaszłyki) jagnięce z sałatką.

Czy wiesz, że...?

„Arrosticini” to szaszłyki zrobione z małych kawałków jagnięciny („agnello”) lub mięsa owczego. Są typowe dla Abruzji, małego regionu znajdującego się w środkowych Włoszech.

Chcesz delektować się nimi jak miejscowy? Ściągaj mięso ze szpikulca kawałek po kawałku zębami.

Agnello jagnięcina

Per me il pollo con le patate.

Dla mnie kurczak z ziemniakami.

Mówimy „**il pollo**”.

il pollo

kurczak

PRZYKŁAD

Per me il pollo con le patate.

Dla mnie kurczak z ziemniakami.

Per me il **pollo** con le patate.

„Il pollo” znaczy: kurczak.

Odsłuchaj rozmowę.

Cameriera Buonasera, signore.

Paolo Buonasera.

Cameriera È pronto per ordinare?

Paolo Sì.

Cameriera Stasera abbiamo anche gli arrosticini di , tipici di questa regione.

Sono fantastici!

Paolo Mmm... No, grazie, non mangio l'agnello. Prendo la alla fiorentina con le verdure grigliate.

Cameriera Certo. La bistecca, di o di vitello?

Paolo Di manzo.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Prendo la carne con l'insalata.

Wezmę mięso z sałatką.

Prendo il pesce con le verdure.

Poproszę rybę z warzywami.

Prendo il pesce con le verdure.

Poproszę rybę z warzywami.

Prendo i salumi con il formaggio.

Poproszę wędliny z serem.

Prendo la **zuppa**. Poproszę zupę.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Per me il pollo con le patate.
Dla mnie kurczak z ziemniakami.
Mówimy „**il pollo**”.

Per me il **pollo** con le patate.
„Il pollo” znaczy: kurczak.

To zdanie znaczy: Dla mnie kurczak z ziemniakami.

Faccio il ragù alla bolognese.
Sos boloński robię z mięsa wieprzowego i wołowego.
Mówimy „**il ragù alla bolognese**”.

Per me gli arrosticini di agnello con l'insalata.
Dla mnie „arrosticini” (szaszłyki) jagnięce z sałatką.
Mówimy „**l'agnello**”.

il formaggio
ser

Wyrazu „**vorrei**” używamy do wyrażania uprzejmych próśb.

Non ho molta fame. Prendo solo l'insalata con la mozzarella.
Nie jestem bardzo głodny. Wezmę tylko sałatkę z mozzarellą.
„L'insalata con la mozzarella” to typowe włoskie drugie danie.

prosciutto, mortadella, salame
To są „**salumi**”.

prendere una pizza
zamówić pizzę

prendere l'insalata
zamówić sałatkę

Il menù a prezzo fisso costa 20 euro, bevande escluse.
Zestaw obiadowy kosztuje 20 euro, bez napojów.
Mówimy „**bevande escluse**”.

Volete anche dei contorni?
Czy chcieli państwo do tego jakieś dodatki?
„**I contorni**” to ziemniaki, sałatka lub warzywa.

Buonasera. Prego." - "Buonasera. Vorrei un **primo**."

Kelner może zaproponować jej jedno z dań z **makaronem**.

Na „primo” można zjeść zarówno makaron, ryż, risotto, gnocchi, jak i zupę.
il gelato, il tiramisù, la torta
„Il gelato” (lody), „il tiramisù” (tiramisu) i „la torta” (ciasto) to „dolci” (desery).

Prendo la **zuppa**.
Poproszę zupę.

Prendo il pesce con le verdure.
Poproszę rybę z warzywami.

Prendo i salumi con il formaggio.
Poproszę wędliny z serem.

Rozdział 21: Restauracja

Presente indicativo

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasowników zakończonych na „-ere” (I. poj.)

Io prendo un caffè.
Zamówię espresso.
Mówimy „io prendo”.

Wskazówka!

Formy czasownika „**prendere**” można utworzyć na dwa łatwe sposoby.

Krok 1: usuwamy trzy ostatnie litery („-ere”). Pozostała część wyrazu jest **tematem** i nie ulega zmianie.

czasownik	temat
prendere	prend-
prend-	
prend-	

Wskazówka!

Krok 2: do **każdego podmiotu** (osoby wykonującej daną czynność) do tematu dodajemy różne końcówki.

Na przykład końcówką dla podmiotu „**io**” (ja) jest „**o**”, a dla „**tu**” (ty) jest „**i**”.

prendere

io prendo

tu prendi

Przykład

Io **prendo** un caffè.
(Zamówię espresso.)

Tu cosa **prendi**?
(Co zamawiasz?)

Tu cosa prendi?

Co zamawiasz?

Mówimy „io **prendo**”, „tu **prendi**”.

Tu **prendi** un caffè?

Tak możesz powiedzieć do przyjaciół.

„**Prendi**” jest formą „prendere” dla „tu” (ty). „Tu” używamy w stosunku do przyjaciół i rodziny.

Wskazówka!

Formą „prendere” dla „Lei” („wy / państwo”) jest „**prende**”.

Nieformalnie: Tu cosa **prendi**?
(Co zamawiasz?)

Formalnie: Lei cosa **prende**?
(Co pan / pani zamawia?)

Tu cosa **prendi**?

Co zamawiasz?

„**Prendi**” jest formą „prendere” dla „tu” (ty). „Tu” używamy w stosunku do przyjaciół i rodziny.

Lei cosa **prende**?

Co pani zamawia?

Mówimy „io **prendo**”, „tu **prendi**”, „lui / lei **prende**”.

Jeden czasownik dla trzech podmiotów!

„**Prende**” jest również formą dla podmiotów „**lui**” (on) i „**lei**” (ona).

Lui prende la pasta.
(On zamówi makaron.)

Lei prende il pesce.
(Ona zamówi rybę.)

Lui prende la pasta e lei prende il pesce.
On zamówi makaron, a ona zamówi rybę.

„**Prende**” jest również formą dla podmiotów „**lui**” (on) i „**lei**” (ona).

io prendo

tu prendi

lui, lei prende

Mówimy „io **prendo**”, „tu **prendi**”, „lui / lei **prende**”.

Rozmawianie o swoich preferencjach

Opowiedz o swoich zwyczajach żywieniowych

Mangio il pesce ma non mangio la carne.

Jem ryby, ale nie jem mięsa.

Aby powiedzieć, że czegoś **nie robimy**, przed czasownikiem wstawiamy „**non**”.

mangiare

jeść

Wskazówka!

Aby powiedzieć, że czegoś nie jemy, mówimy „**(io) non mangio...**”, a następnie podajemy nazwę jedzenia.

Mangio il formaggio.

(Jem ser.)

Non mangio il formaggio.

(Nie jem sera.)

Non mangio il formaggio.

Nie jem sera.

Aby powiedzieć, że czegoś **nie robimy**, przed czasownikiem wstawiamy „**non**”.

vegetariano / vegetariana

vegetarianin / vegetarianka

PRZYKŁAD

Sono vegetariana. Mangio le verdure ma non mangio la carne.

Jestem vegetarianką. Jem warzywa, ale nie jem mięsa.

Sono vegetariana. Mangio le verdure ma non mangio la carne.

Jestem vegetarianką. Jem warzywa, ale nie jem mięsa.

Aby powiedzieć, że czegoś **nie robimy**, przed czasownikiem wstawiamy „**non**”.

il maiale

wieprzowina

PRZYKŁAD

Faccio il ragù alla bolognese con carne di maiale e di manzo.

Sos boloński robię z mięsa wieprzowego i wołowego.

Non mangio il maiale.

Mężczyzna z nagrania nie je wieprzowiny.

To zdanie znaczy: Nie jem wieprzowiny.

i latticini produkty mleczne

PRZYKŁAD

Non mangio i latticini.

Nie jem produktów mlecznych.

Non mangio i latticini.

Nie jem produktów mlecznych.

Mówimy „**i latticini**”

vegano / vegana weganin / weganka

PRZYKŁAD

Sono vegana.

Jestem weganką.

Sono vegana.

Jestem weganką.

Mówimy „**essere vegano / vegana**”.

Sono vegano. Non mangio i latticini.

Jestem weganinem. Nie jem produktów mlecznych.

Sono vegetariana. Mangio le verdure ma non mangio la carne.

Jestem wegetarianką. Jem warzywa, ale nie jem mięsa.

Aby powiedzieć, że czegoś **nie robimy**, przed czasownikiem wstawiamy „**non**”.

Odsłuchaj rozmowę.

Pietro Carlotta, cosa prendi?

Carlotta Mmmm... non so.

Pietro ?

Carlotta No, la carne.

Pietro Ah, sei ?

Carlotta No, non sono vegetariana. Mangio il pesce ma non mangio la carne.
Io prendo il riso con le verdure. E tu, cosa prendi?

Pietro La zuppa di lenticchie.

Carlotta Io prendo anche il formaggio. Tu?

Pietro No, grazie. Sono . Non mangio .

Różne rodzaj kaw

Poznaj różnego rodzaju włoskie kawy

Per me un caffè macchiato.

Poproszę espresso macchiato.

Espresso z odrobiną mleka i pianką to „un caffè **macchiato**”.

un caffè macchiato

espresso macchiato (espresso z odrobiną spienionego mleka)

PRZYKŁAD

Per me un caffè macchiato.

Poproszę espresso macchiato.

Un caffè! ☐

Pomimo tego, że we Włoszech często można usłyszeć „**espresso**”, to jednak bardziej popularny jest wyraz „**caffè**” (kawa) lub „**caffè normale**” (zwykła kawa).

Un caffè macchiato, per favore.

Kobieta zamawia espresso z niewielką ilością spienionego mleka.

Jeśli masz ochotę na „espresso”, możesz po prostu poprosić o „caffè” lub „caffè normale”.

Prendi un caffè macchiato o normale?

Zamawiasz espresso macchiato czy zwykłe?

Akcenty w języku włoskim są bardzo ważne. Faktycznie mówimy „caffè”.

Prendiamo un caffè macchiato e un caffè corretto.

Zamawiamy espresso macchiato i espresso z likierem.

Espresso z odrobiną likieru to „un caffè **corretto**”.

un caffè corretto

espresso z likierem (espresso z niewielką ilością likieru)

PRZYKŁAD

Prendiamo un caffè macchiato e un caffè corretto.

Zamawiamy espresso macchiato i espresso z likierem.

Jaki rodzaj likieru?

Wiele osób zamawia „**caffè corretto**” z „*grappa*” (włoskim brandy) lub „*sambuca*” (włoskim likierem o smaku anyżowym).

Powszechnie uważa się, że „*caffè corretto*” pomaga w trawieniu po obfitym posiłku.

Prendiamo un caffè lungo e un caffè corretto.

Zamówimy przedłużone espresso i espresso z likierem.

Kawa nieco dłuższa niż espresso to „un caffè **lungo**”.

un caffè lungo

przedłużone espresso (dłużej parzone espresso z nieco większą ilością wody)

PRZYKŁAD

Prendiamo un caffè lungo e un caffè corretto.

Zamówimy przedłużone espresso i espresso z likierem.

Prendiamo un caffè normale e un caffè ristretto.

Zamawiamy zwykłe espresso i skrócone espresso.

Kawa nieco krótsza niż espresso to „un caffè **ristretto**”.

un caffè ristretto

skrócone espresso (espresso z mniejszą ilością wody)

PRZYKŁAD

Prendiamo un caffè normale e un caffè ristretto.

Zamawiamy zwykłe espresso i skrócone espresso.

Prendiamo un caffè normale e un caffè ristretto.

Zamawiamy zwykłe espresso i skrócone espresso.

un caffè corretto espresso z likierem

un caffè lungo przedłużone espresso

un caffè ristretto skrócone espresso

Mów jak miejscowy

Często pomija się wyraz „caffè” i mówi po prostu „*un lungo*”, „*un macchiato*”, „*un ristretto*” itd.

Prendiamo un lungo e un macchiato.

(Zamówimy przedłużone espresso i espresso macchiato.)

Avete il caffè americano?

Czy mają państwo kawę z ekspresu?

Szczególnie długa kawa to „un caffè **americano**”.

un caffè americano

kawa z ekspresu (espresso rozcieńczone dużą ilością gorącej wody, podawane w większej filiżance)

PRZYKŁAD

Avete il caffè americano?

Czy mają państwo kawę z ekspresu?

Prendiamo un macchiato e un corretto.

Zamawiamy espresso macchiato i espresso z likierem.

Prendiamo un caffè ristretto e un caffè corretto.

Zamówimy skrócone espresso i espresso z likierem.

Słowa i wyrażenia

skrócone espresso **ristretto**

un caffè macchiato espresso macchiato (espresso z odrobiną spienionego mleka)

un caffè corretto espresso z likierem (espresso z niewielką ilością likieru)

un caffè lungo przedłużone espresso (dłużej parzone espresso z nieco większą ilością wody)

un caffè ristretto skrócone espresso (espresso z mniejszą ilością wody)

un caffè americano kawa z ekspresu (espresso rozcieńczone dużą ilością gorącej wody, podawane w większej filiżance)

Składanie zamówienia w restauracji

Rozwiń umiejętność słuchania dłuższego dialogu

Cameriere: Buonasera, signori.

Ivan: Buonasera.

Cameriere: Come state?

Maria: Molto bene, grazie. E Lei?

Cameriere: Tutto bene, grazie. Siete in vacanza in Italia?

Ivan: Sì, siamo in un hotel a Firenze. Ma siamo polacchi.

Cameriere: Complimenti, parlate molto bene l'italiano.

Maria: Oh, grazie! Studiamo l'italiano... da quanto, Ivan? Un anno?

Ivan: Sì, circa un anno, per viaggiare in Italia. Facciamo un corso di italiano online su Busuu. E abbiamo amici italiani a Varsavia.

Sono polacchi.
Są Polakami.

Studiano l'italiano da un anno.

Od roku uczą się języka włoskiego.

Oni od roku uczą się włoskiego, żeby podróżować po Włoszech, a także ze względu na włoskich przyjaciół w Warszawie.

Cameriere: Siete pronti per ordinare?

Maria: Io sì. Tu?

Ivan: Sì, sono pronto. Come primo piatto prendo gli gnocchi al formaggio.

Cameriere: Gnocchi al formaggio per il signore... E per Lei, signora?

Maria: Per me il risotto con le verdure.

Cameriere: Risotto con le verdure, bene. Prendete anche un secondo?

Maria: Sì, io vorrei una bistecca di manzo.

Cameriere: E il contorno? Abbiamo verdure grigliate, insalata...

Maria: Le verdure grigliate.

Cameriere: La bistecca di manzo con le verdure grigliate. E per Lei, signore? Oggi abbiamo anche il vitello con le patate. È buonissimo.

Ivan: Eh, no, non mangio il vitello. Prendo il pesce con le patate.

Cameriere: Perfetto. E da bere?

Maria: Una bottiglia di acqua naturale... no, scusi, frizzante.

Ivan: E una bottiglia di vino bianco.

Cameriere: Bene. Altro?

Ivan: Per me no.

Maria: No, grazie. Forse prendo un dessert... Avete il tiramisù?

Ivan prende gli gnocchi e Maria il risotto.
Ivan bierze gnocchi, a Maria risotto.

Czego nie je Ivan?

il vitello
cielęcina

Jako dodatek Maria zamawia „le verdure grigliate” (warzywa grillowane), a Ivan zamawia „le patate” (ziemniaki).

Presente indicativo

Nauč się tworzyć czas terażniejszy czasowników zakończonych na „-ere” (l. mn.)

Prendiamo due caffè.
Zamawiamy dwa espresso.
Mówimy „noi prendiamo”.

prendere
prendere

Czy pamiętasz?

Czasownik „**prendere**” należy do grupy czasowników zakończonych na „**ere**”, do której należy również „**vivere**” (mieszkać) i „**leggere**” (czytać).

prendere, leggere, vivere

Te czasowniki należą do tej samej grupy.

Wszystkie podane czasowniki należą do grupy czasowników regularnych zakończonych na „**ere**”.

Wskazówka!

Aby zbudować czasowniki regularne, musimy usunąć końcówkę („**ere**”).

Pozostała część nosi nazwę tematu i nie ulega zmianie.

czasownik	temat
prendere (poproszę)	prend-
vivere (mieszkać)	viv-
leggere (czytać)	legg-

Zaznacz tematy czasowników „prendere”, „vivere” i „leggere”.

prend, viv, legg

Aby dowiedzieć się, jaki jest **temat** tych czasowników, musimy usunąć „**-ere**”.

Wskazówka!

Mając temat, można dodać jedną z trzech końcówek liczby mnogiej („**iamo**”, „**ete**”, „**ono**”).

Przyjrzyj się trzem formom liczby mnogiej czasownika „prendere”.

prendere	przykład
noi prendiamo	Prendiamo due caffè. (Zamawiamy dwa espresso.)
voi prendete	Cosa prendete ? (Co państwo zamawiacie?)
loro prendono	Non prendono il dessert. (Oni nie zamawiają deseru.)

Cosa prendete?

Co państwo zamawiacie?

Mówimy „voi prendete”.

Loro non prendono il dolce.

Oni nie zamawiają deseru.

Mówimy „loro prendono”.

Czasowniki regularne

Czasowniki regularne są łatwe! Jak tylko nauczysz się ich końcówek, możesz tworzyć formy setek czasowników!

vivere	leggere
noi viviamo	noi leggiamo
voi vivete	voi leggete
loro vivono	loro leggono

Dove vivete?

Gdzie państwo mieszkacie?`

Mówimy „voi vivete”.

Mio marito e mio figlio leggono il giornale.
Mój mąż i syn czytają gazetę.
Mówimy „mio marito e mio figlio (loro) leggono”.

noi prendiamo, viviamo, leggiamo
voi prendete, vivete, leggete
loro prendono, vivono, leggono

Dove **vivete**?
Gdzie wy wszyscy mieszkacie?

Rozwijanie biegłości językowej

Porozmawiaj o zwyczajach żywieniowych

Sono vegetariana da tre anni.
Jestem wegetarianką od trzech lat.
Aby powiedzieć, **jak długo coś robimy**, używamy przyimka „**da**”.

Non mangio la carne.
Nie jem mięsa.
Non mangio i latticini.
Nie jem produktów mlecznych.
il pollo

la bistecca
l'agnello

Per me gli arrosticini di agnello con l'insalata.
Dla mnie „arrosticini” (szaszłyki) jagnięce z sałatką.
Mówimy „**l'agnello**”.

Per me il **pollo** con le patate.
Dla mnie kurczak z ziemniakami.
Uważaj na podwójne spółgłoski! Mówimy „pollo”, nie „polo”

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Dove **vivete**?
Gdzie wy wszyscy mieszkacie?
My czytamy gazetę.
Lui prende la pasta e lei prende il pesce.
On zamówi makaron, a ona zamówi rybę.
„**Prende**” jest również formą dla podmiotów „**lui**” (on) i „**lei**” (ona).

Sono polacchi.
Są Polakami.
Sono **vegano**. Non mangio i latticini.
Jestem weganinem. Nie jem produktów mlecznych.
Non mangio i latticini.
Nie jem produktów mlecznych.

Per me gli arrosticini di agnello con l'insalata.
Dla mnie „arrosticini” (szaszłyki) jagnięce z sałatką.
Mówimy „**l'agnello**”.

Per me il **pollo** con le patate.
Dla mnie kurczak z ziemniakami.

Uważaj na podwójne spółgłoski! Mówimy „pollo”, nie „polo”.
Jako dodatek Maria zamawia „le verdure grigliate” (warzywa grillowane), a Ivan zamawia „le patate” (ziemniaki).

il vitello
cielęcina

Ivan prende gli gnocchi e Maria il risotto.
Ivan bierze gnocchi, a Maria risotto.

Non mangio i latticini.
Nie jem produktów mlecznych.

Mówimy „**i latticini**”.

Sono vegetariana. Mangio le verdure ma non mangio la carne.
Jestem wegetarianką. Jem warzywa, ale nie jem mięsa.

Aby powiedzieć, że czegoś **nie robimy**, przed czasownikiem wstawiamy „**non**”.

Sono vegana.
Jestem weganką.

Mówimy „**essere vegano / vegana**”.

Sono vegano. Non mangio i latticini.
Jestem weganinem. Nie jem produktów mlecznych.

Tu cosa prendi?
Co zamawiasz?

Mówimy „**io prendo**”, „**tu prendi**”.

prend, viv, legg

Aby dowiedzieć się, jaki jest **temat** tych czasowników, musimy usunąć „**-ere**”.

Mio marito e mio figlio leggono il giornale.
Mój mąż i syn czytają gazetę.

Mówimy „mio marito e mio figlio (loro) leggono”.

Rozdział 22: Więcej o „**avere**”

Poznanie wyrażen z „**avere**”

Naucz się wyrażen takich jak „**avere fame**”

Ho sete.
Jestem spragniona.

avere sete
być spragnionym

avere fame
być głodnym

avere fame
być głodnym

Wskazówka!

Aby powiedzieć po włosku „być głodnym”, używamy czasownika „**avere**”, który znaczy „mieć”.

Dlatego „**avere fame**” dosłownie znaczy „mieć głód”.

avere fame

„**Avere fame**” znaczy: „być głodnym”.

„Avere” dosłownie znaczy „mieć”. Jednak wyrażenie „avere fame” znaczy „być głodnym”.

avere sonno

być sennym

Ho sonno.

Jestem śpiący.

Czasownik „avere”

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasownika „avere” (I. poj.)

Ho sete.

Jestem spragniony.

Chcąc coś zjeść, mówimy „**ho fame**”; chcąc się czegoś napić, mówimy „**ho sete**”.

Ho fame!

To znaczy: „Jestem głodny.”

Ho” jest formą czasownika „avere” dla zaimka „io”. „Avere fame” znaczy „być głodnym”.

Hai sonno?

Czy ty jesteś śpiący?

Wskazówka!

Formą „avere” dla zaimka „tu” jest „**hai**”.

„H” jest nieme!

avere

io **ho**

tu **hai**

przykład

Io **ho** fame.

(Jestem głodna.)

Tu **hai** sonno?

(Czy ty jesteś śpiący?)

Hai sete?

Czy ty jesteś spragniona?

Mówimy „Tu hai sete.”

Io ho fame.

Tu hai sonno?

Ostatnia wskazówka!

Formą „avere” dla „lui” (on) i „lei” (ona) jest „**ha**”.

Jak zwykle „h” jest nieme!

avere

lui **ha**

lei **ha**

przykład

Lui **ha** sonno. (On jest śpiący.)

Lei **ha** fame? (Czy ona jest głodna?)

Lui ha sonno.
On jest śpiący.
Mówimy „Lui ha sonno.”

Ho fame.
Jestem głodny/głodna.
io ho
tu hai
lui, lei ha

Poznanie wyrażen z „avere”

Naucz się wyrażen takich jak „avere freddo”

Milo ha caldo.
Milo jest gorąco.
Mówimy „Milo (lui) ha caldo”.

avere caldo

jest gorąco

Hai caldo?

To znaczy: Czy jest Ci gorąco?

„Hai” jest formą czasownika „avere” dla zaimka „tu”.
„Avere caldo” znaczy: „jest gorąco” (dosłownie mieć gorąco).

Ho freddo!
Jest mi zimno!
Mówimy „Io ho freddo.”

avere freddo

jest zimno

Hai freddo?
Czy jest ci zimno?
Mówimy „Tu hai freddo?”.

Poznanie wyrażen z „avere”

Wyraż kiepskie samopoczucie za pomocą czasownika „avere”

Ho mal di testa.
Boli mnie głowa
Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

avere mal di testa

boli kogoś głowa (dosłownie: mieć ból głowy)

PRZYKŁAD

Mia madre ha [k]mal[/k] di testa.
Moją matkę boli głowa.

Wskazówka!

Wyraz „**mal**” (skrót od „male”) znaczy „ból”.

Aby powiedzieć, gdzie nas boli, używamy wyrażenia „**mal di...**”, a po nim podajemy nazwę części ciała.

avere mal di testa
(mieć ból głowy)
avere mal di pancia
(mieć ból brzucha)

Mia madre ha mal di testa.
Moją matkę boli głowa.
Kiedy coś nas boli, mówimy „**mal**”, co jest formą skróconą od „male” (ból, cierpienie).

avere mal di pancia
mieć ból brzucha

PRZYKŁAD

Mia figlia ha mal di pancia.
Moją córkę boli brzuch.

Ho mal di pancia.
Boli mnie brzuch.

Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mia figlia ha **mal di pancia**.

To znaczy: Moją córkę boli brzuch.

„Avere mal di pancia” znaczy „mieć ból brzucha”.

- Mia moglie ha spesso mal di schiena.
Moją żonę często bolą plecy.
Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

avere mal di schiena
mieć ból pleców

PRZYKŁAD

Mio marito ha spesso mal di schiena.
Mojego męża często bolą plecy.

Mio marito ha spesso mal di schiena.
Mojego męża często bolą plecy.

Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mia figlia ha mal di pancia.
Moją córkę boli brzuch.

Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mio figlio ha mal di denti.
Mojego syna boli ząb.

Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

avere mal di denti
mieć ból zęba

PRZYKŁAD

Mio figlio ha mal di denti.
Mojego syna boli ząb.

Mia figlia ha mal di pancia.
Moją córkę boli brzuch.

Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mia moglie ha spesso mal di schiena.
Moją żonę często bolą plecy.

Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Czasownik „avere”

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasownika „avere” (l. mn.)

Voi avete fame?

Czy jesteście głodni?

Mówimy „voi avete”.

Noi abbiamo freddo.

Nam jest zimno.

Wskazówka!

Przyjrzyj się formom „avere” odnoszącym się do zaimków „noi” (my) i „voi” (wy).

avere
noi abbiamo
voi avete

przykład
Noi abbiamo freddo. (Nam jest zimno.)
Voi avete fame? (Czy jesteście głodni?)

Abbiamo sonno.

„Abbiamo” pochodzi od czasownika „avere”.

„Abbiamo” jest formą czasownika „avere”, odnoszącą się do podmiotu w liczbie mnogiej „noi” (my). W języku włoskim często pomijamy zaimek („noi”).

Avete fame?

Czy jesteście głodni?

Mówimy „voi avete”.

Hai sete? Czy jesteś spragniony?

Avete sete? Czy jesteście spragnieni?

Wskazówka!

Na koniec przedstawiamy formę „avere” w odniesieniu do „hanno”.

Zwróć uwagę na nieme „h”!

avere
loro hanno

przykład
Loro hanno un po' caldo. (Im jest trochę gorąco.)

Loro hanno mal di testa.

Ich boli głowa.

Mówimy „Loro hanno mal di testa”

Avete sete?

Czy jesteście spragnieni?

Mówimy „voi avete”

Noi abbiamo mal di testa.

Voi avete mal di pancia?

Loro hanno mal di denti?

Avete sonno?

Czy jesteście śpiący?

Mówimy „voi avete”.

Loro **hanno** sonno.
Oni są śpiący.
Mówimy „loro hanno”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Ho sete.
Jestem spragniona.
Mówimy „lo ho sete.”

Ho sonno.

„**Ho**” pochodzi od czasownika „**avere**”.

„Ho” jest unikalną formą czasownika „avere” dla zaimka „io”.

To zdanie znaczy: „Jestem śpiąca.”

Ho sete.
Jestem spragniona.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Mia figlia ha mal di pancia.
Moją córkę boli brzuch.
Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mio marito ha spesso mal di schiena.
Mojego męża często bolą plecy.
Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mio figlio ha mal di **pancia**.
Mojego syna boli brzuch.
Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mia figlia ha mal di pancia.
Moją córkę boli brzuch.
Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Mio figlio ha mal di denti.
Mojego syna boli ząb.
Kiedy coś nas boli, mówimy „**avere mal di** + część ciała”.

Ho sonno.

„**Ho**” pochodzi od czasownika „**avere**”.

„Ho” jest unikalną formą czasownika „avere” dla zaimka „io”.

To zdanie znaczy: „Jestem śpiąca.”

Ho sete.
Jestem spragniona.

Ho freddo!
Jest mi zimno!
Mówimy „lo ho freddo.”

Hai freddo?

Czy jest ci zimno?

Mówimy „Tu hai freddo?”.

Ho sonno.

Jestem śpiący.

avere fame

„Avere fame” znaczy: „być głodnym”.

„Avere” dosłownie znaczy „mieć”. Jednak wyrażenie „avere fame” znaczy „być głodnym”.

Ho fame.

Jestem głodny/głodna.

Lui ha sonno.

On jest śpiący.

Mówimy „Lui ha sonno.”

Jestem śpiąca.

Kobiecie nie chce się ani jeść, ani pić. Chce jej się spać: „ho sonno.”

Avete sonno?

Czy jesteście śpiący?

Mówimy „voi avete”.

Loro **hanno** sonno.

Oni są śpiący.

Mówimy „loro hanno”.

Noi abbiamo freddo.

Nam jest zimno.

Loro hanno mal di testa.

Ich boli głowa.

Mówimy „Loro hanno mal di testa.”

Rozdział 23: Czasowniki nieregularne

Czasownik "dovere"

Odkryj czasownik modalny „dovere”

Devi riposare.

Musisz odpocząć.

Mówimy „tu devi”.

Devi andare a casa e devi riposare.

Musisz pójść do domu i odpocząć.

Lui deve studiare.

On musi studiować.

io devo

tu devi

lui, lei deve

Hai sete? **Devi** bere!

Jesteś spragniony? Musisz się napić!

Mówimy „tu devi”.

Antonio deve cucinare.
Antonio musi gotować.
Mówimy „Antonio (lui) deve”.

Io devo bere più acqua.
Tu devi dormire di più.
Lei deve prendere un'aspirina.

Prowadzenie krótkich rozmów

Wysłuchaj dialogu między dwojgiem przyjaciół

Giulia: Cosa volete fare tu e tuo fratello oggi pomeriggio?

Alessandro: Leo deve studiare e io vorrei andare in centro ma non posso.

Giulia: Perché? Devi lavorare?

Alessandro: No, devo pulire la casa. E tu cosa fai?

Giulia: Io e la mia migliore amica vogliamo andare al mare.

io devo pulire la casa.

lui deve studiare.

Mówimy „io devo” i „lui deve”.

Leo musi się uczyć.

Mężczyzna mówi, że jego brat Leo **musi się uczyć**.

Perché? **Devi** lavorare?

Dlaczego? Musisz pracować?

Mówimy „**tu devi**”.

No, devo pulire la casa. E tu cosa fai?

Nie, muszę posprzątać dom. A ty?

Mówimy „**io devo**”.

Czasownik "dovere"

Naucz się wyrażać obowiązek i konieczność za pomocą czasownika „dovere”

dovere

musieć, potrzebować

dovere

To znaczy „musieć, potrzebować”.

Czasownik „**dovere**” jest w czasie teraźniejszym czasownikiem nieregularnym. Na początek przyjrzyjmy się trzem formom **liczby pojedynczej**:

dovere

io **devo**

tu **devi**

lui, lei **deve**

Devo comprare del latte.

Muszę kupić mleko.

Mówimy „**io devo**”.

Devi lavorare?

To zdanie odnosi się do „tu”.

„Devi” jest terazniejszą formą czasownika „dovere” dla zaimka „tu”.

Paolo deve fare la spesa
Paolo musi zrobić zakupy
Mówimy „Paolo (lui) deve”.

Wskazówka!

Oto trzy formy czasownika „**dovere**” w **liczbie mnogiej** w czasie teraźniejszym:

dovere
noi **dobbiamo**
voi **dovete**
loro **devono**

noi dobbiamo, voi dovete, loro devono
my musimy, wy musicie, oni muszą
Mówimy „loro devono”.

Per fare la carbonara dobbiamo usare le uova.
Aby zrobić makaron carbonara, musimy użyć jajek.
Mówimy „noi dobbiamo”.

Non potete pagare qui, dovete andare alla cassa.
Nie możecie zapłacić tutaj, musicie iść do kasy.
Mówimy „voi dovete”.

Wskazówka!

Zauważ, że po „**dovere**” czasowniki zawsze występują w **formie bezokolicznikowej**, czyli kończą się na „are”, „ere” lub „ire”.

Noi **dobbiamo comprare** del latte.
(Musimy kupić mleko.)

Noi dobbiamo comprare del latte.
Musimy kupić mleko.

Po czasowniku „dovere” używamy **bezokolicznika**: „noi dobbiamo comprare”.

Dobbiamo partire da casa alle otto.
Musimy wyjść z domu o ósmej.

Po czasowniku „dovere” używamy **bezokolicznika**: „noi dobbiamo partire”.

Devo comprare del latte.
Muszę kupić mleko.
Mówimy „**io devo**”.

Paolo deve fare la spesa
Paolo musi zrobić zakupy
Mówimy „Paolo (lui) deve”.

Devi lavorare?

Czy ty musisz pracować?

Mówimy „tu devi”.

io devo
tu devi
lui, lei deve

Domani devo lavorare.
Jutro muszę pracować.

Po czasowniku „dovere” używamy **bezokolicznika**: „lo devo lavorare”.

Dobbiamo partire da casa alle otto.
Musimy wyjść z domu o ósmej. Mówimy „noi dobbiamo”.

Per fare la carbonara dobbiamo usare le uova.
Aby zrobić makaron carbonara, musimy użyć jajek.
Mówimy „noi dobbiamo”.

noi dobbiamo
voi dovete
loro devono

Non potete pagare qui, **dovete** andare alla cassa.
Nie możecie zapłacić tutaj, musicie iść do kasy.
Mówimy „voi dovete”.

Czasownik „stare”

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasownika „stare” (I. poj.)

Ciao, come stai? – Sto bene, grazie!
– Cześć! Jak się czujesz? – Dobrze, dziękuję! (Dosłownie: Czuję się dobrze, dziękuję!)
Mówimy: „Io sto bene.”

Wskazówka!

„**Stare**” jest czasownikiem łatwym do zastosowania. Tak naprawdę używamy go do **opisania, jak się czujemy** za pomocą wyrazów takich jak **bene** (dobrze), **così** **così** (tak sobie) czy **male** (źle).

Sto bene! □

(Czuję się dobrze!)

Sto così così! □

(Czuję się tak sobie!)

Sto male! □

(Czuję się źle!)

Ciao Paolo, come stai? – Non sto molto bene...
– Cześć, Paolo! Jak się czujesz? – Niezbyt dobrze... (Dosłownie: Nie czuję się zbyt dobrze...)
Mówimy „io sto” i „tu stai”.

Come sta Giorgia? – Sta bene!

Jak się czuje Giorgia? – Dobrze! (Dosłownie: Ona czuje się dobrze!)

Aby powiedzieć, **jak się czujemy**, nie używamy czasownika „essere”. Używamy czasownika „**stare**”.

Sto, stai, sta

Wskazówka!

Czasownik „**stare**” jest nieregularny. Przyjrzyjmy się niektórym z jego form w czasie teraźniejszym.

stare

io **sto**

tu **stai**

lui, lei **sta**

Così così

Ciro czuje się tak sobie.

Vincenzo sta male.

Vincenzo czuje się źle.

Aby powiedzieć, **jak się czujemy**, nie używamy czasownika „essere”. Używamy czasownika „**stare**”.

Eva, come stai?
Evo, jak się masz?

Io sto bene.
Tu stai così così.
Vincenzo sta male.

Odsłuchaj rozmowę.

Anna Ciao Mirko, qui!

Mirko Anna! Come oggi? Hai ancora l'influenza?

Anna Oggi molto bene. Per fortuna!

Mirko Sono contento. E tuo figlio come ?

Anna Lui purtroppo sta così così...

Mirko Mmh, mi dispiace...

Anna Lui però felice perché non deve andare a scuola!

Mirko Ahah, ha ragione! riposare!

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Hai **caldo**?

Milo ha molto caldo.
Milo jest bardzo gorąco.

Lei ha un po' freddo.
Jej jest trochę zimno.

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Sono vegano. Non mangio i latticini.

Mężczyzna mówi, że **jest weganinem**, więc nie je produktów mlecznych.

- zrobić zdjęcie

Oni chcą zrobić zdjęcie: „facciamo **una foto!**”.

Ho molta sete... hai un po' d'acqua?

Bardzo chce mi się pić... Czy masz wodę?

„**Ho sete**” mówimy, kiedy **chce nam się pić**, a „ho fame”, kiedy chce nam się jeść.

Tata mówi, że syna bardzo **boli brzuch**.

io ho fame

lui, lei ha sete.

Kiedy ktoś ma urodziny, mówimy „**Buon compleanno!**”.

Che cosa fai?

Co robisz?

Kiedy używamy „**che**”, możemy **później** dodać „**cosa**”.

Non ho molta fame. Prendo solo una zuppa.

Nie jestem bardzo głodna. Zjem tylko zupę.

Mówimy „**io prendo**”, „**tu prendi**”, „**lui / lei prende**”.

ragù e verdure

sos boloński i warzywa

Ona zamawia kurczaka i sałatkę, a **on zamawia sos boloński i grillowane warzywa**.

Oboje nie lubią ryb: on mówi „**a me no**”, a ona mówi „**neanche a me**”.

Lavoro qui da sei mesi.

Pracuję tu od sześciu miesięcy.

Aby powiedzieć, **jak długo coś robimy**, używamy przyimka „**da**”.

1 3 5 2 5 8 6 9

1 3 5 2 5 8 6 9

Numer telefonu, który słyszymy to **1 3 5 2 5 8 6 9**.

Da bere prendo una limonata senza ghiaccio.

Poproszę lemoniadę bez lodu.

W „**ghiaccio**” występuje litera **h**, ponieważ **dźwięk jest mocny**, jak np. w „**pagare**” czy „**fragola**”.

To jest rozmowa **formalna**. Kelner używa **form odpowiadających zaimkowi „Lei”**, jak „**può prendere**” czy „**Come, scusi?**”.

Salute

Wznosząc toast, mówimy „**Cin cin!**” lub „**Salute!**”

il dolce

o deserze

Kelnerka mówi o cieście czekoladowym, **deserze**.

Oggi ho un forte mal di testa. **Devo** prendere un'aspirina.

Bardzo boli mnie dziś głowa. Muszę wziąć aspirynę.

„**Dovere**” to **czasownik nieregularny**; dlatego mówimy „**io devo**”.

tu devi mangiare.

noi dobbiamo parlare.

voi dovete uscire.

Mówimy „**io devo**”, „**tu devi**”, „**lui / lei deve**”, „**noi dobbiamo**”, „**voi dovete**”, „**loro devono**”.

In questa pasticceria fanno tanti buoni **cornetti!**

W tej cukierni robią dużo dobrych rogalików!

Mówimy „**cornetti**”, ponieważ wyglądem przypominają **małe rogi** zwierzęcia.

Stefania ćwicz balet.

Stefania mówi, że **ma długie włosy, jest wegetarianką i ćwicz balet**.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

- Lei ha un po' freddo.
Jej jest trochę zimno.
- Dobbiamo partire da casa alle otto.
Musimy wyjść z domu o ósmej.
Po czasowniku „dovere” używamy **bezokolicznika**: „noi dobbiamo partire”.
- Così così
Ciro czuje się tak sobie.
- Vincenzo sta male.
Vincenzo czuje się źle.
Aby powiedzieć, **jak się czujemy**, nie używamy czasownika „essere”. Używamy czasownika „**stare**”.
- Ciao Paolo, come stai? – Non sto molto bene...
– Cześć, Paolo! Jak się czujesz? – Niezbyt dobrze... (Dosłownie: Nie czuję się zbyt dobrze...)
Mówimy „io sto” i „tu stai”.
- Eva, come stai?
Evo, jak się masz?
- Non potete pagare qui, **dovete** andare alla cassa.
Nie możecie zapłacić tutaj, musicie iść do kasy.
Mówimy „voi dovete”.
- Domani devo lavorare.
Jutro muszę pracować.
Po czasowniku „dovere” używamy **bezokolicznika**: „lo devo lavorare”.
- Per fare la carbonara dobbiamo usare le uova.
Aby zrobić makaron carbonara, musimy użyć jajek.
Mówimy „noi dobbiamo”.
- Salute
Wznosząc toast, mówimy „**Cin cin!**” lub „**Salute!**”
- ragù e verdure
sos boloński i warzywa
Ona zamawia kurczaka i sałatkę, a **on zamawia sos boloński i grillowane warzywa**.
To jest rozmowa **formalna**. Kelner używa **form odpowiadających zaimkowi „Lei”**, jak „**può** prendere” czy „Come, **scusi?**”.
- Stefania ćwicz balet.
Stefania mówi, że **ma długie włosy, jest wegetarianką i ćwicz balet**.
- Da bere prendo una limonata senza ghiaccio.
Poproszę lemoniadę bez lodu.
W „**ghiaccio**” występuje litera **h**, ponieważ **dźwięk jest mocny**, jak np. w „pagare” czy „**fragola**”.
Kiedy ktoś ma urodziny, mówimy „**Buon compleanno!**”.
- Oggi ho un forte mal di testa. **Devo** prendere un'aspirina.
Bardzo boli mnie dziś głowa. Muszę wziąć aspirynę.
„**Dovere**” to **czasownik nieregularny**; dlatego mówimy „io **devo**”.
- In questa pasticceria fanno tanti buoni **cornetti!**
W tej cukierni robią dużo dobrych rogalików!
Mówimy „**cornetti**”, ponieważ wyglądem przypominają **małe rogi** zwierzęcia.

- il dolce
o deserze
Kelnerka mówi o cieście czekoladowym, **deserze**.
- Hai sete? **Devi** bere!
Jesteś spragniony? Musisz się napić!
Mówimy „tu devi”.
- Antonio deve cucinare.
Antonio musi gotować.
Mówimy „Antonio (lui) deve”.

Rozdział 24: Moje sąsiedztwo

Poznanie swojej okolicy

Naucz się wyrazów takich jak „banca” i „biblioteca”

la banca
bank

PRZYKŁAD

La banca è vicina.

Bank jest w pobliżu.

La banca è vicina.

Bank jest w pobliżu.

l'ufficio postale
poczta

PRZYKŁAD

Ci sono molti uffici postali a Napoli.

W mieście jest wiele urzędów pocztowych.

Ci sono molti uffici postali a Napoli.

W mieście jest wiele urzędów pocztowych.

Po „ci sono” używamy **wyrazów w liczbie mnogiej**, np. „uffici postali”.

la biblioteca
biblioteka

PRZYKŁAD

Devo prendere un libro in biblioteca.

Muszę wziąć książkę z biblioteki.

Devo prendere un libro in biblioteca.

Muszę wziąć książkę z biblioteki.

I supermercato
supermarket

PRZYKŁAD

C'è un supermercato qui vicino?

Czy w pobliżu jest supermarket?

C'è un supermercato qui vicino?

Czy w pobliżu jest supermarket?

la chiesa

kościół

PRZYKŁAD

Ci sono molte chiese in Italia.

We Włoszech jest wiele kościołów.

Ci sono molte chiese in Italia.

We Włoszech jest wiele kościołów.

la stazione

stacja kolejowa

PRZYKŁAD

Devo andare in stazione.

Muszę pójść na stację kolejową.

Devo andare in stazione.

Muszę pójść na stację kolejową.

Nie ma takiego słowa jak „statione”; mówimy „stazione”.

il supermercato supermarket

la chiesa kościół

la stazione stacja kolejowa

Opisywanie swojej okolicy

Naucz się używać „c'è” i „ci sono” w celu opisanie swojej okolicy

una pasticceria

cukiernia

PRZYKŁAD

Ci sono molte pasticcerie in Italia.

We Włoszech jest wiele cukierni.

Ci sono molte pasticcerie in Italia.

We Włoszech jest wiele cukierni.

una salumeria

delikatesy (specjalistyczny sklep sprzedający różne rodzaje wędlin)

PRZYKŁAD

Questa salumeria ha molti salumi.

W tych delikatesach sprzedają wiele rodzajów wędlin.

Kobieta mówi, że w delikatesach można kupić szynkę.

Wskazówka!

We Włoszech jest wiele rodzajów **wędlin**: szynka, salami, mortadela, bresaola... Można je kupić w delikatesach! Są pyszne

Vorrei un panino al prosciutto. Vado in salumeria.

Mam ochotę na kanapkę z szynką. Pójdę do delikatesów.

W „salumeria” można kupić „salumi” (wędliny).

una macelleria

sklep mięsny

PRZYKŁAD

C'è una macelleria in questa strada.

Na tej ulicy jest sklep mięsny.

una pasticceria un dolce

una macelleria la carne

una panetteria

piekarnia

PRZYKŁAD

Compri il pane in una panetteria.

Chleb kupuje się w piekarni.

Compri il pane in una panetteria.

Chleb kupuje się w piekarni.

„Panettiere” to osoba, która pracuje w „panetteria”.

una farmacia

apteka

PRZYKŁAD

Devi comprare l'aspirina in farmacia.

Musisz kupić aspirynę w aptece.

Devi comprare l'aspirina in farmacia.

Musisz kupić aspirynę w aptece.

W języku włoskim nie ma wyrazów rozpoczynających się na „ph”. Mówimy „farmacia”.

pasticceria, salumeria, farmacia

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Nel mio quartiere ci sono una panetteria e una macelleria.

W mojej okolicy jest piekarnia i sklep mięsny.

Vorrei comprare il prosciutto in **salumeria**.

On mówi o delikatesach.

Vorrei comprare il prosciutto in salumeria.

Chciałbym kupić szynkę w delikatesach.

„Salumiere” to osoba, która pracuje w „salumeria”.

Nel mio quartiere ci sono due **panetterie** e una farmacia.

W mojej okolicy są dwie piekarnie i apteka.

Ci sono molte pasticcerie in Italia.

We Włoszech jest wiele cukierni.

Podawanie godziny

Naucz się podawać godzinę

Che ore sono?

Która jest godzina?

PRZYKŁAD

Scusa, che ore sono?

Przepraszam, która jest godzina?

Scusa, che ore sono?

Przepraszam, która jest godzina?

Pytając o godzinę, mówimy „Che ore sono?”.

Sono le 11 in punto.

Jest 11:00.

Wskazówka!

Aby podać godzinę, mówimy „**sono le...**” i wstawiamy liczbę (2, 3, 4...).

Jest tylko jeden wyjątek: „**è l'una**” (Jest 1:00.).

Sono le 2.

(Jest 2:00.)

Sono le 8.

(Jest 8:00.)

Sono le tre e un quarto.

Jest kwadrans po trzeciej.

Sono le tre e un quarto.

Jest kwadrans po trzeciej.

Mówimy „un quarto”.

Wskazówka!

Aby powiedzieć, że **jest kwadrans po** którejś godzinie, trzeba dodać „**e un quarto**” (i kwadrans).

Sono le otto **e un quarto.**

(Jest kwadrans po ósmej.)

È l'una e un quarto.

(Jest kwadrans po pierwszej.)

Sono le sei e mezzo.

Jest wpół do siódmej.

Sono le sei e mezzo.

Jest wpół do siódmej.

Mówimy „mezzo”.

Wskazówka!

Aby powiedzieć, że **jest wpół do** którejś godziny, trzeba dodać „**e mezzo**” (i pół).

Sono le undici **e mezzo.**

(Jest wpół do dwunastej.)

Sono le dieci **e mezzo.**

(Jest wpół do jedenastej.)

È l'una e un quarto.

Mężczyzna mówi, że jest kwadrans po pierwszej.

Sono le dieci meno un quarto.

Jest za kwadrans dziesiąta.

Sono le dieci meno un quarto.

Jest za kwadrans dziesiąta.

Jeśli jest 9:45, mówimy: „Sono le dieci **meno un quarto**”.

Wskazówka!

Aby powiedzieć, że **jest za kwadrans** którejś godziny, trzeba dodać „**meno un quarto**” (mniej o kwadrans).

Sono le quattro **meno un quarto**.

(Jest za kwadrans czwarta.)

Sono le nove **meno un quarto**.

(Jest za kwadrans dziewiąta.)

Sono le quattro meno un quarto.

Kobieta mówi, że jest 3:45. „Quattro” znaczy „cztery”, a „meno un quarto” znaczy „za kwadrans”.

mezzogiorno

południe

PRZYKŁAD

È mezzogiorno e un quarto.

Jest kwadrans po dwunastej.

Mężczyzna mówi, że jest 12:15. 12:30 to „è mezzogiorno e mezzo”.

mezzanotte

północ

PRZYKŁAD

È mezzanotte, devo tornare a casa.

Jest północ, muszę iść do domu.

È mezzanotte, devo andare a casa.

Jest północ, muszę iść do domu.

Mówimy „mezzanotte”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Sono le dieci in punto. 10:00

Sono le dieci e un quarto. 10:15

Sono le dieci meno un quarto. 9:45

Che ore sono? Sono le sette.

Która jest godzina? Jest 7:00.

Sono le tre e un quarto.

Jest kwadrans po trzeciej.

Sono le undici e **mezzo**.

Jest wpół do dwunastej.

È mezzogiorno meno un quarto.

Kobieta mówi, że jest 11:45 rano. „Mezzogiorno” znaczy „południe”, a „meno un quarto” znaczy „za kwadrans”.

Wskazówka!

We Włoszech używamy zegara 24-godzinnego, jednak wolimy podawać czas w następujący sposób:

„**sono le sette di mattina**” ☀️ (jest 7:00 rano) lub

„**sono le sette di sera**” (jest 7:00 wieczorem).

Jeśli z kontekstu jasno wynika, o jakiej porze dnia mówimy, możemy pominąć „**di mattina**” (rano) i „**di sera**” (po południu / wieczorem).

Sono le sette **di mattina**. (Jest 7:00 rano.)

Sono le sette **di sera**. (Jest 7:00 wieczorem.)

Sono le undici meno un quarto di mattina.

Jest 10:45.

Sono le otto e un quarto di sera.

Jest kwadrans po ósmej.

21:00

21:00

Czasowniki „aprire” i „chiudere”

Podaj godziny otwarcia i zamknięcia różnych miejsc

A che ora apre il teatro?

O której godzinie otwierają teatr?

A che ora apre il teatro?

O której godzinie otwierają teatr?

W języku włoskim nie ma wyrazów rozpoczynających się na „th”. Mówimy „teatro”.

Il cinema apre alle 19:00.

Kino otwierają o 19:00.

„Ch” tworzy dźwięk twardy jak w „chiesa”. W „cinema” występuje dźwięk miękki, jak w „arrivederci”.

Czasownik „aprire”

Aby zapytać o godzinę otwarcia, możemy powiedzieć „che ora apre...?”

(O której godzinie otwierają...?).

Aby udzielić odpowiedzi, używamy „apre alle+orario” (otwierają o + godzina).

:A che ora apre il cinema? (O której godzinie otwierają kino?)

Il cinema apre alle 19:00. (Kino otwierają o 19:00.)

A che ora apre il cinema?

(O której godzinie otwierają kino?)

Il cinema apre alle 19:00.

(Kino otwierają o 19:00.)

A che ora apre il cinema?

(O której godzinie otwierają kino?)

Mówimy „il cinema (lui) apre”.

l'ufficio

biuro

PRZYKŁAD

Il mio ufficio apre sempre alle 8:30.

Moje biuro zawsze otwierają o 8:30.

Il mio ufficio apre sempre alle 8:30.

Moje biuro zawsze otwierają o 8:30.

Aby powiedzieć, o której godzinie jest otwarty sklep lub biuro, używamy „apre alle” + godzina.

la palestra

siłownia

PRZYKŁAD

A che ora chiude la palestra?

(O której godzinie zamykają siłownię?)

A che ora chiude la palestra?
(O której godzinie zamykają siłownię?)
Miejsce, w którym się ćwiczy nosi nazwę „palestra”.

la scuola
szkoła

PRZYKŁAD

La scuola chiude alle 14:00.

Szkołę zamykają o 14:00.

La **scuola** chiude alle 14:00.

Mężczyzna mówi, że szkołę zamykają o 14:00.

Czasownik „chiudere”

Aby zapytać o godzinę zamknięcia, możemy powiedzieć „**a che ora chiude...?**” (O której godzinie zamykają...?). Aby udzielić odpowiedzi, używamy „**chiude alle+orario**” (zamykają o + godzina).

A che ora chiude la palestra?
(O której godzinie zamykają siłownię?)

Chiude alle 22:00.
(Zamykają o 22:00.)

A che ora chiude la palestra?
(O której godzinie zamykają siłownię?)
Mówimy „la palestra (lei) chiude”.

apre, chiude

Questa palestra apre alle 6:00.

Siłownię otwierają o 6:00.

Aby powiedzieć, o której godzinie jest otwarty sklep lub biuro, używamy „apre **alle**” + godzina.

L'ufficio **chiude** alle 17:00.

Mężczyzna mówi, że biuro zamykają o 17:00.

Emilia Ciao Antonio! Come va? Ti piace l'?

Antonio Ciao Emilia! Va tutto molto bene! Sì, l'università è perfetta e Bologna è stupenda.

Emilia Hai ragione. Senti, posso aiutarti? I primi giorni sono sempre un po' difficili.

Antonio Mh, sì... a che ora apre il ? Vorrei guardare un film stasera.

Emilia Il cinema? Sì, normalmente alle 17:00 e chiude mezzanotte.

Antonio Ho capito! E la ?

Emilia La palestra apre alle 6:00 e chiude alle 22:00.

Antonio Emilia, sei un angelo!

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

la palestra

il teatro
l'ufficio

- Il teatro normalmente apre alle 17:00 e chiude a mezzanotte.
Teatr zazwyczaj otwierają o 17:00, a zamykają o północy,
Z „mezzanotte” nie używamy „alle”, tylko „a”: „Chiude **a** mezzanotte”.

A che ora apre il cinema?

O której godzinie otwierają kino?

„**A che ora apre...?**” to utarte wyrażenie: nie możemy zmienić w nim kolejności wyrazów.
Kobieta mówi, że siłownię zamykają o 22:00.

Chiude alle 22:00.

Zamykają o 22:00.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Kobieta mówi, że siłownię zamykają o 22:00.

A che ora apre il cinema?

O której godzinie otwierają kino?

„**A che ora apre...?**” to utarte wyrażenie: nie możemy zmienić w nim kolejności wyrazów.

Chiude alle 22:00.

Zamykają o 22:00.

Devo andare in stazione.

Muszę pójść na stację kolejową.

Nie ma takiego słowa jak „statione”; mówimy „stazione”.

Mężczyzna mówi, że we Włoszech jest wiele kościołów.

Questa palestra apre alle 6:00.

Siłownię otwierają o 6:00.

Aby powiedzieć, o której godzinie jest otwarty sklep lub biuro, używamy „apre **alle**” + godzina.

apre, chiude

Mężczyzna mówi, że **szkołę** zamykają o 14:00.

A che ora chiude la palestra?

(O której godzinie zamykają siłownię?)

Miejsce, w którym się ćwiczy nosi nazwę „palestra”.

L'ufficio **chiude** alle 17:00.

Mężczyzna mówi, że biuro zamykają o 17:00.

È l'una e un quarto.

Mężczyzna mówi, że jest kwadrans po pierwszej.

Sono le quattro meno un quarto.

Kobieta mówi, że jest 3:45. „Quattro” znaczy „cztery”, a „meno un quarto” znaczy „za kwadrans”.

Mężczyzna mówi, że jest 12:15. 12:30 to „è mezzogiorno e mezzo”.

È mezzanotte, devo andare a casa.

Jest północ, muszę iść do domu.

Mówimy „mezzanotte”.

pasticcERIA, salumerIA, farmacia

Devi comprare l'aspirina in farmacia.

Musisz kupić aspirynę w aptece.

W języku włoskim nie ma wyrazów rozpoczynających się na „ph”. Mówimy „farmacia”.

21:00

Sono le otto e un quarto di sera.
Jest kwadrans po ósmej.

Ci sono molte pasticcerie in Italia.
We Włoszech jest wiele cukierni.

Nel mio quartiere ci sono due **panetterie** e una farmacia.
W mojej okolicy są dwie piekarnie i apteka.

Rozdział 25: Środki transportu

Czasownik „andare”

Naucz się tworzyć czas terażniejszy czasownika „andare”

andare

iść / udać się

PRZYKŁAD

Vorrei andare al cinema.

Chciałbym pójść do kina.

Vorrei andare al cinema.

Chciałbym pójść do kina.

Mówimy „andare”

Czasownik "andare"

„**Andare**” jest kolejnym czasownikiem nieregularnym,
więc wszystkich jego form musisz się po prostu nauczyć na pamięć.

Io **vado** in palestra.

(Idę na siłownię.)

Vado al supermercato.

(Idę do supermarketu.)

vado

Vado al supermercato.

Idę do supermarketu.

Wskazówka!

Formą „andare” dla zaimka „tu” jest „**vai**”.

Tu **vai** spesso a teatro.

(Często chodzisz do teatru.)

Vai in banca?

(Czy idziesz do banku?)

Vai in banca?

Czy idziesz do banku?

Mówimy „io vado” i „tu vai”.

Tu vai a teatro.

Io vado in banca.

Wskazówka!

Formą „andare” dla zaimków „lui” i „lei” jest „**va**”.

Lui **va** all'università.

On idzie na uniwersytet.)

Lei **va** in ufficio. (Ona idzie do biura.)

Lui va all'università.
On idzie na uniwersytet.
Mówimy „tu vai” i „lui / lei va”.

Maria **va in banca**.

Mężczyzna mówi, że kobieta idzie do banku.

Vado, Vai, va

Tu vai in palestra e lei va al cinema.
Ty idziesz na siłownię, a ona idzie do kina.
Mówimy „tu vaVa all'università.

Vai a scuola.

Vado in ufficio.” i „lui / lei va”.

Io vado a teatro.

Tu vai in ufficio.

Lui va al cinema.

Zwróć uwagę!

Czasownika „**andare**” używamy z wyrazami takimi jak „**a**” lub „**in**” oraz miejscem, do którego się udajemy.

Ogólnie rzecz biorąc, „**a**” używamy z wyrazami rodzaju męskiego, a „**in**” z wyrazami rodzaju żeńskiego.

andare **a** + **parole maschili**

andare **in**+ **parole femminili**

Vado al supermercato.
(Idę do supermarketu.)

Vado in banca.
(Idę do banku.)

Io vado in banca e tu vai al supermercato.

Ja idę do banku, a ty idziesz do supermarketu.

Zwykle mówimy „andare in” + rodzaj żeński (banca) i „andare a” + rodzaj męski (supermercato).

Wskazówka!

Istnieje kilka wyjątków w stosowaniu „a” i „in”, jak np...

Vado **a** scuola.

Vai **a** casa.

Va **in** ufficio.

Va all'università.

Vai a scuola.

Vado in ufficio.

Mi piace andare in palestra.

Lubię chodzić na siłownię.

Marco va sempre in ufficio.

Marco zawsze chodzi do biura.

„Ufficio” to **wyjątek**: mówimy „andare **in**”.

Oggi vado all'università e poi vado al supermercato.

Dzisiaj idę na uniwersytet, a następnie do supermarketu.

Lucia va **a** scuola.

Lucia idzie do szkoły.

„Scuola” to **wyjątek**: mówimy „andare **a**”.

Claudio
Ciao Sonia! Come va?

Sonia
Ciao Claudio, va molto bene. Oggi vado in ufficio e poi vado in palestra. E tu? Dove vai oggi?

Claudio
Bene, grazie. Oggi non ho piani. Forse vado al cinema ma la mia ragazza non vuole...

Sonia
Perché? Lei va sempre al cinema.

Claudio
Esatto, ma oggi vuole andare a teatro. Che noia!

Czasowniki „andare” i „venire”

Porozmawiaj o przemieszczaniu się z jednego miejsca do drugiego

io vado
tu vai
lui / lei va

Io vado in palestra ogni mattina.
Chodzę na siłownię codziennie rano.
Tu vai in vacanza martedì!
Jedziesz na wakacje we wtorek!

Wskazówka!

Oto różne formy czasownika „andare” w czasie teraźniejszym:

andare
io **vado**
tu **vai**
lui, lei **va**
noi **andiamo**
voi **andate**

noi andiamo
voi andate
loro vanno

Loro non vanno a lavorare di domenica.
Oni nie chodzą do pracy w niedziele.
Io e te andiamo a piedi, loro vengono in bicicletta.
Ja i ty idziemy na piechotę, oni jadą rowerem.
Giorgio va in macchina con Lucia, tu con chi vai?
Giorgio jedzie samochodem z Lucią. A ty z kim jedziesz?
Voi andate sempre al mare ad agosto?
Czy zawsze jeździecie nad morze w sierpniu?

venire
przyść / przyjechać / pójść

PRZYKŁAD

Vuoi venire al concerto sabato?

Czy chcesz pójść z nami w sobotę na koncert?

Io domani non vengo a ballare!

Nie przyjdę jutro tańczyć!

Io vengo dall'Italia e lui viene dal Pakistan.

Ja pochodzę z Włoch, a on pochodzi z Pakistanu.

io vengo

tu vieni

lui / lei viene

Wskazówka!

Teraz przyjrzyjmy się czasownikowi „**venire**”. W przeciwieństwie do „andare”, mówi o przemieszczaniu się w kierunku osoby, do której mówimy lub przemieszczeniu się kogoś w naszym kierunku.

Tu vieni a casa mia?

(Przyjdiesz do mnie?) – To zdanie oznacza, że będę w domu, kiedy przyjdiesz.

Tu vai a casa mia?

(Idziesz do mnie?) – To zdanie oznacza, że nie będzie mnie w domu, kiedy przyjdiesz.

Io vengo al cinema stasera.

(Pójdę dzisiaj wieczorem do kina.) – To zdanie oznacza, że idę z osobą, z którą rozmawiam.

Io vado al cinema stasera.

(Idę dzisiaj wieczorem do kina.) – To zdanie oznacza, że osoba, z którą rozmawiam, nie idzie ze mną.

Alice e Sandra vengono dal Portogallo.

Alice i Sandra pochodzą z Portugalii.

Venite al cinema stasera?

Czy przyjdziecie dzisiaj wieczorem do kina?

Wskazówka!

Oto pełna odmiana czasownika „venire”:

venire

io **vengo**

tu **vieni**

lui, lei **viene**

noi **veniamo**

voi **venite**

noi veniamo

voi venite

loro vengono

Noi non veniamo dall'Austria, siamo tedeschi!

My nie jesteśmy z Austrii, jesteśmy Niemcami.

Środki transportu

Naucz się wyrazów takich jak „macchina” i „bicicletta”

la macchina

samochód

PRZYKŁAD

Vado all'università in macchina.

Na uniwersytet jeżdżę samochodem.

Vado all'università in macchina.

Na uniwersytet jeżdżę samochodem.

„Ci” tworzy dźwięk miękki, jak w „farmacia”. W „**macchina**” występuje dźwięk twardy, jak w „**chiesa**”.

la bicicletta / la bici

rower

PRZYKŁAD

Marco, vai in bici oggi?

Marco, czy idziesz dzisiaj na rower?

Vai in bicicletta oggi?

Czy idziesz dzisiaj na rower?

„*Bici*” czy „*bicicletta*”? Oba słowa znaczą to samo!

la metropolitana

metro

PRZYKŁAD

Non mi piace andare in metropolitana.

Nie lubię jeździć metrem.

Non mi piace andare in **metropolitana**.

Mężczyzna mówi, że nie lubi jeździć metrem.

l'autobus

autobus

PRZYKŁAD

Vado in autobus ogni mattina.

Codziennie rano jeżdżę autobusem.

Vado in autobus ogni mattina.

Codziennie rano jeżdżę autobusem.

il treno

pociąg

PRZYKŁAD

Luigi va al lavoro in treno.

Luigi jeździ do pracy pociągiem.

Luigi va al lavoro in **treno**.

Kobieta mówi, że Luigi jeździ do pracy pociągiem.

l'autobus autobus

il treno pociąg

la macchina samochód

Zwróć uwagę!

Stosujemy następującą strukturę: „**andare**” z „**in**” + środek transportu.

Jest to powszechnie stosowana zasada, więc nie obawiaj się jej używać!

Non vado mai **in** metropolitana.

(Nigdy nie jeżdżę metrem.)
Vai **in** macchina o **in** autobus?
(Jeździsz samochodem czy autobusem?)
Lei va **in** treno tutti i giorni.
(Ona codziennie jeździ pociągiem.)

metropolitana, macchina, autobus, treno

i piedi
na piechotę

PRZYKŁAD

Non mi piace camminare a piedi.

Nie lubię chodzić na piechotę.

Non mi piace andare a piedi.

Nie lubię chodzić na piechotę.

Zwróć uwagę!

Kiedy idziesz na piechotę, nie używaj wyrazu „in”, który stosowany jest ze środkami transportu. Zawsze korzystaj z „a”! □

Lucia odia camminare **a** piedi.
(Lucia nienawidzi chodzić na piechotę.)

Oggi vado **a** piedi in ufficio.
(Dzisiaj idę do biura na piechotę.)

Non mi piace andare a piedi.

Nie lubię chodzić na piechotę.

Z wyrazem „piedi” używamy „a”: andare a piedi.

Alessia, vai **in treno** oggi?

Mężczyzna pyta, czy Alessia pojedzie pociągiem.

Luigi va al lavoro in treno.

Luigi jeździ do pracy pociągiem.

Ze środkami transportu używamy „andare in”.

Vado all'università in **macchina**.

Na uniwersytet jeżdżę samochodem.

Czasowniki „arrivare” i „partire”

Porozmawiaj o godzinach odjazdów i przyjazdów

arrivare

przyjechać / przylecieć / przyplłynąć

PRZYKŁAD

Il treno arriva a Parigi alle 17:00.

Pociąg przyjeżdża do Paryża o 17:00.

Il treno arriva a Parigi alle 17:00.

Pociąg przyjeżdża do Paryża o 17:00.

Mówimy „il treno (lui) arriva”.

Wszystko, co musisz wiedzieć na temat włoskich pociągów! □

We Włoszech jeździ wiele rodzajów pociągów różniących się szybkością i pokonywaną odległością.

Oto kilka z nich:

pociąg „**metropolitano**” lub

Jeździ między kilkoma miastami.

„suburbano”
pociąg „regionale”
pociąg „Frecciarossa”

Swoją trasą obejmuje cały region lub dwa regiony.
Szybki pociąg, dzięki któremu z wybrzeża Amalfi do
Mediolanu dotrzesz w mniej niż pięć godzin.

il binario

peron

PRZYKŁAD

A quale binario arriva il treno?

Na który peron przyjeżdża pociąg?

A quale binario arriva il treno?

Na który peron przyjeżdża pociąg?

Aby złapać pociąg, musimy udać się na „binario”.

partire

odjechać / wyjechać / wylecieć / wypłynąć

PRZYKŁAD

Il treno parte alle 10:00.

Pociąg odjeżdża o 10:00.

Zwróć uwagę!

„Partire” (wyjechać) jest czasownikiem zakończonym na „ire”.

Znamy już jego formy liczby pojedynczej w czasie teraźniejszym (ja wyjeżdżam, ty wyjeżdżasz itd.) Są one takie same jak formy liczby pojedynczej czasowników zakończonych na „ere”. Nie przejmuj się, jeśli ich nie pamiętasz.

Oto przypomnienie tych trzech form:

partire

io parto

tu parti

lui, lei parte

Parto alle 10:00.

Wyjeżdżam o 10:00.

Il treno **parte** alle 10:00.

Kobieta mówi, że pociąg odjeżdża o godzinie 10.

Wskazówka!

Formy liczby mnogiej czasowników kończących się na „ire” są takie jak czasowników kończących się na „ere” z jedną małą różnicą:

forma zaimka „voi” (wy) wymaga zastosowania „i”!

partire

noi partiamo

voi partite

loro partono

noi partiamo

voi partite

loro partono

Partiamo alle 11:30.

My wyjeżdżamy o 11:30.

Mówimy „noi partiamo” i „loro partono”.

Podróż pociągiem

Wysłuchaj dialogu między dwoma osobami

Daniele: Finalmente Parigi in treno a soli 30 euro! Paola, a che ora partiamo?

Paola: Emh... partiamo alle 6:25 dal binario 4.

Daniele: Bene, bene. E a che ora arriviamo?

Paola: Arriviamo all'13:12. Questo è il binario 4, vero?

Daniele: Sì, siamo sul binario giusto. Aspetta. Che cosa dice l'annuncio?

Annuncio: Il treno alta velocità Frecciarossa 9292 di Trenitalia per Paris Gare de Lyon parte alle 6:25 dal binario 3 e non dal binario 4.

Paola: Che cosa? No! Siamo sul binario sbagliato.

Daniele, fa' presto, sennò il treno partirà senza di noi.

Daniele: Wreszcie Paryż pociągiem za jedyne 30 euro! o której godzinie wyjeżdżamy?

Paola: Eee... wychodzimy o 6:25 z peronu 4.

Daniele: Dobrze, dobrze. O której godzinie przyjeżdżamy?

Paola: Przyjeżdżamy o 13:12. To jest peron 4, prawda?

Daniele: Tak, jesteśmy na dobrym peronie. Czekać. Co mówi reklama?

Ogłoszenie: Szybki pociąg Frecciarossa 9292 Trenitalii do Paryża Gare de Lyon odjeżdża o 6:25 z peronu 3, a nie z peronu 4.

Paola: Co? NIE! Jesteśmy na złym peronie

Daniele, pośpiesz się, bo inaczej pociąg odjedzie bez nas.

Finalmente Parigi in treno a soli 30 euro!

Wreszcie Paryż pociągiem za jedyne 30 euro!

Mh... partiamo alle 6:25 dal binario 4!

Hm... odjeżdżamy o 6:25 z peronu 4!

Arriviamo all'1:12.

Kobieta mówi, że pociąg przyjeżdża o 13:12.

Daniele i Paola muszą zmienić peron.

fa', presto pośpiesz się

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Maria va in banca.

Mężczyzna mówi, że kobieta idzie do banku.

Io vado in banca e tu vai al supermercato.

Ja idę do banku, a ty idziesz do supermarketu.

Zwykle mówimy „andare in” + rodzaj żeński (banca) i „andare a” + rodzaj męski (supermercato).

Io vengo dall'Italia e lui viene dal Pakistan.

Ja pochodzę z Włoch, a on pochodzi z Pakistanu.

Noi non veniamo dall'Austria, siamo tedeschi!
My nie jesteśmy z Austrii, jesteśmy Niemcami.

Venite al cinema stasera?
Czy przyjdziecie dzisiaj wieczorem do kina?

Non mi piace andare a piedi.
Nie lubię chodzić na piechotę.

Vado all'università in **macchina**.
Na uniwersytet jeżdżę samochodem.
Alessia, vai **in treno** oggi?
Mężczyzna pyta, czy Alessia pojedzie pociągiem.

Non mi piace andare a piedi.
Nie lubię chodzić na piechotę.
Z wyrazem „piedi” używamy „a”: andare a piedi.

Luigi va al lavoro in treno.
Luigi jeździ do pracy pociągiem.

Il treno **parte** alle 10:00.

Kobieta mówi, że pociąg odjeżdża o godzinie 10.

Partiamo alle 11:30.
My wyjeżdżamy o 11:30.
Mówimy „noi partiamo” i „loro partono”.

Daniele i Paola muszą zmienić peron.

fa', presto pośpiesz się

Marco va sempre in ufficio.
Marco zawsze chodzi do biura.

„Ufficio” to **wyjątek**: mówimy „andare **in**”.

Oggi vado all'università e poi vado al supermercato.
Dzisiaj idę na uniwersytet, a następnie do supermarketu.

Mi piace andare in palestra.
Lubię chodzić na siłownię.

Lucia va **a** scuola.
Lucia idzie do szkoły.

Giorgo va in macchina con Lucia, tu con chi vai?
Giorgio jedzie samochodem z Lucią. A ty z kim jedziesz?

Voi andate sempre al mare ad agosto?
Czy zawsze jeździcie nad morze w sierpniu?

Rozdział 26: Miasto

Przymyki miejsca

Naucz się wyrazów określających kierunek i położenie

Giacomo e Davide sono **di** Palermo.

Wyraz napisany **pogrubioną czcionką** jest przyimkiem.

Przyimki miejsca: di, da, a, In

Wskazówka!

Przyimka „**in**” używamy w połączeniu z kontynentami, krajami i regionami, zaś „**a**” zazwyczaj występuje przed nazwami miast i wysp. Zwróć jednak uwagę na dwie główne włoskie wyspy, Sycylię i Sycylię, z którymi używa się przyimka „**in**”.

Martino vive **in** Italia.

Lucia vive **in** Sardegna.

Voi andate in vacanza **a** Cuba?

Voi andate in vacanza a Cuba?

Czy na wakacje jedziecie na Kubę?

W odniesieniu do kontynentów, narodów i regionów używamy „**in**”, a w odniesieniu do nazw miast i wysp używamy „**a**”.

Martino vive in Italia.

Martino mieszka we Włoszech.

Mówimy „**vivere in**” i podajemy nazwę **kraju**.

Lucia vive **in** Sardegna.

To znaczy: „Lucia mieszka na Sardynii.”

Lucia vive in Sardegna.

Lucia mieszka na Sardynii.

Zwykle w przypadku wysp używamy „**a**”, ale Sycylia i Sardynia są wyjątkami: w ich przypadku używamy „**in**”.

Wskazówka!

Mówiąc o naszym domu, zazwyczaj używamy przyimka

„**a**”: „Ciao, vado a casa.” (Cześć, idę do domu.)

„**In casa**” używamy tylko w odniesieniu do rzeczy lub osoby znajdującej się wewnątrz domu.

Giacomo e Davide sono **a casa**. (Giacomo i Davide są w domu.)

Il gatto è **in casa** o in giardino? (Czy kot jest w domu czy w ogrodzie?)

Ciao, vado a casa.

Cześć, idę do domu.

Il gatto è in casa o in giardino?

Czy kot jest w domu czy w ogrodzie?

Jeśli coś lub ktoś znajduje się wewnątrz domu, mówimy „**in casa**”.

Wskazówka!

„**Di**” oraz „**da**” wskazują na pochodzenie czegoś lub kogoś, jednak stosuje się je w innych strukturach:

– **essere + DI + miasto**: Loro **sono di Londra**. (Oni są z Londynu.)

– **venire + DA (z rodzajnikiem) + kraj**: Vengono **dalla Francia**. (Oni pochodzą z Francji.)

– **venire + DA (bez rodzajnika) + miasto**: Noi veniamo **da Barcellona**. (My pochodzimy z Barcelony.)

Io sono di Barcellona.

Jestem z Barcelony.

Noi veniamo da Barcellona .

My pochodzimy z Barcelony.

Noi veniamo dalla Francia.
Pochodzimy z Francji.

Wskazówka!

Aby zapytać o czyjeś pochodzenie, używamy tej samej struktury:

Di dove **sei**? (Skąd jesteś?)

Da dove **vieni**? (Skąd pochodzisz?)

Da dove vieni?

Di dove sei?

Noi siamo italiani.

Maria viene dal Brasile.

Guido è di Napoli.

Pytanie o drogę i udzielanie informacji

Naucz się wyrażeń takich jak „attraversare la strada”

Dov'è...?

Gdzie jest...?

PRZYKŁAD

Dov'è il cinema?

Gdzie jest kino?

Attraversa la strada e vai dritto.

Przejdź przez ulicę i idź prosto przed siebie.

Attraversa la strada.

Znaczy "**przejsć przez ulicę**".

Io vivo vicino alla strada principale.

Mieszkam blisko głównej ulicy.

Proseguì dritto fino alla fine della strada.

Idź prosto przed siebie aż do końca ulicy.

Attraversa la strada.

Znaczy "**przejsć przez ulicę**".

Io vivo vicino alla strada principale.

Mieszkam blisko głównej ulicy.

È molto lontano da qui?

Czy to daleko stąd?

vicino a/lontano da

blisko / niedaleko / w pobliżu / daleko

lontano da

To znaczy „daleko stąd”.

qui

tutaj

PRZYKŁAD

Il bar è a 20 metri da qui.

Bar jest 20 metrów stąd.

lì
tam

PRZYKŁAD

La banca è lì.

Bank jest tam.

qui/lì

tutaj / tam

Gira alla prossima a destra.

Skręć w następną ulicę w prawo.

Gira la prima a sinistra.

Skręć w pierwszą w lewo.

All'angolo c'è un supermercato.

Supermarket jest na rogu.

all'angolo na rogu

gira a destra skrócić w prawo

gira a sinistra skrócić w lewo

Dov'è il cinema?

Gdzie jest kino?

Io vivo vicino alla strada principale.

Mieszkam blisko głównej ulicy.

gira a sinistra

Skręć w lewo.

Proseguì dritto fino alla fine della strada.

Idź prosto przed siebie aż do końca ulicy.

La banca è molto lontana da qui?

Czy bank jest daleko stąd?

Attraversa la strada e vai dritto.

Przejdź przez ulicę i idź prosto przed siebie.

Przymyki miejsca

Nauč się używać wyrazów określających kierunek i położenie

accanto a

Ten wyraz oznacza „obok”.

Wskazówka!

Jak można zauważyć, istnieją dwa sposoby, aby powiedzieć „obok”: „**accanto a**” oraz „**di fianco a**”.

Stosuje się je w identyczny sposób i można ich używać zamiennie.

La fermata della metro è **accanto al** museo. (Stacja metra jest obok muzeum.)

La fermata della metro è **di fianco al** museo. (Stacja metra jest obok muzeum.)

Il supermercato è vicino **alla** farmacia. „Preposizioni articolate” stanno per unione di preposizione e articolo.

Wskazówka!

Kiedy przyimek występuje bezpośrednio przed rzeczownikiem z rodzajnikiem określonym, staje się „**preposizione articolata**”, co oznacza, że przyimek i rodzajnik łączą się ze sobą, tworząc jeden wyraz. Spójrz na poniższe przykłady:

Il supermercato è vicino **alla** (**a** + **la**) farmacia.

(Supermarket jest blisko apteki.)

Il bar è molto lontano **dal** (**da** + **il**) teatro?

(Czy bar jest daleko od teatru?)

La fermata dell'autobus è di fronte **al** (**a** + **il**) cinema.

(Przystanek autobusowy jest przed kinem.)

alla, dal

Il bar è molto lontano dal teatro?

Czy bar jest daleko od teatru?

Wskazówka!

Poniżej możesz zobaczyć, jak utworzyć „preposizioni articolate” dla przyimków „da” oraz „a”.

+	DA	A
IL	dal	al
LO	dallo	allo
LA	dalla	alla
L'	dall'	all'
I	dai	ai
GLI	dagli	agli
LE	dalle	alle

La fermata dell'autobus è di fronte al cinema.

Przystanek autobusowy jest przed kinem.

da + la dalla

da + le dalle

La stazione ferroviaria è lontana da qui.

Stacja kolejowa jest daleko stąd.

Il supermercato è vicino alla farmacia.

Supermarket jest blisko apteki.

Io vivo vicino alla strada principale.

Mieszkam blisko głównej ulicy.

La banca è lontana dal supermercato.

Bank jest daleko od supermarketu.

La fermata dell'autobus è di fronte al cinema.

Przystanek autobusowy jest przed kinem.

La fermata della metro è di fianco all' ospedale.

Stacja metra znajduje się obok szpitala.

Pytanie o drogę

Poznaj wyrażenia kluczowe, dzięki którym znajdziesz drogę

Maria: Mi scusi, vive in questa città?

Giorgio: Sì, sono di qui.

Maria: La stazione ferroviaria è molto lontana da qui?

Giorgio: No, è vicina. Prosegui dritto fino alla fine della strada. Poi gira a destra e attraversa la strada. La stazione si trova all'angolo, davanti alla farmacia.

Maria: Perfetto, grazie. E dove trovo un supermercato?

Giorgio: Per andare al supermercato attraversa la strada e gira a sinistra. È tra la banca e il cinema.

Maria: Przepraszam, czy mieszkaś w tym mieście?

Giorgio: Tak, jestem stąd.

Maria: Czy dworzec kolejowy jest bardzo daleko stąd?

Giorgio: Nie, jest blisko. Jedź prosto aż do końca drogi. Następnie skręć w prawo i przejdź przez ulicę. Stacja znajduje się na rogu, przed apteką.

Maria: Idealnie, dziękuję. A gdzie mogę znaleźć supermarket?

Giorgio: Aby iść do supermarketu, przejdź przez ulicę i skręć w lewo. To jest pomiędzy bankiem a kinem.

Mężczyzna mówi, że stacja kolejowa znajduje się **niedaleko**.

La stazione ferroviaria è molto lontana da qui?

Czy stacja kolejowa jest daleko stąd?

Miejsce, z którego odjeżdżają pociągi, nazywa się „la **stazione** ferroviaria”.

Stacja kolejowa znajduje się przed **apteką**. Fałsz

Poi gira a destra e attraversa la strada. La stazione si trova all'angolo, davanti alla farmacia.

Następnie skręć w prawo i przejdź przez ulicę. Stacja jest na rogu, naprzeciwko apteki.

Mówimy „gira **a destra**” i „si trova **all'angolo**”

Deve attraversare la strada e girare a sinistra.

Musi przejść przez ulicę i skręcić w lewo.

Per andare al supermercato **attraversa** la strada e gira a sinistra. È tra la banca e il cinema.

Aby dojść do supermarketu, przejdź przez ulicę i skręć w lewo. Sklep znajduje się między bankiem a kinem.

Mówimy „**attraversare**”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

La banca è molto lontana da qui?

Czy bank jest daleko stąd?

Proseguì dritto fino alla fine della strada.
Idź prosto przed siebie aż do końca ulicy.

gira a sinistra
Skręć w lewo.

Attraversa la strada e vai dritto.
Przejdź przez ulicę i idź prosto przed siebie.

Noi veniamo dalla Francia.
Pochodzimy z Francji.

Io sono di Barcellona.
Jestem z Barcelony.

Noi veniamo da Barcellona .
My pochodzimy z Barcelony.

qui/li
tutaj / tam
lontano da
To znaczy „daleko stąd”.

Io vivo vicino alla strada principale.
Mieszkam blisko głównej ulicy.

La fermata dell'autobus è di fronte al cinema.
Przystanek autobusowy jest przed kinem.

La fermata della metro è di fianco all' ospedale.
Stacja metra znajduje się obok szpitala.

Il supermercato è vicino alla farmacia.
Supermarket jest blisko apteki.

Il bar è molto lontano dal teatro?
Czy bar jest daleko od teatru?

preposizioni articolate
alla, dal

Il supermercato è vicino **alla** farmacia.

„Preposizioni articolate” stanno połączony z przymiotnikiem i rodzajnikiem.

Rozdział 27: Nie ma jak w domu

Przymiotniki dzierżawcze

Porozmawiaj o rzeczach posiadanych przez innych

Mio padre si chiama Giovanni.
Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Wskazówka!

Wyrazy takie jak **mio** i **mia** noszą nazwę **przymiotników dzierżawczych**, ponieważ określają posiadanie („**la mia camera**” oznacza, że sypialnia należy do mnie).

Jeśli używasz ich z członkami rodziny, nie musisz stosować rodzajnika **il** lub **la**.
Jednak używanie ich z jakimikolwiek innymi słowami, wymaga zastosowania rodzajnika.

mio padre - il mio bagno

(mój ojciec – moja łazienka)

mia madre - **la mia** cucina

(moja matka – moja kuchnia)

il mio bagno
mio padre

la mia cucina
mia Madre

Wskazówka!

Przymiotnikami dzierżawczymi dla zaimka **tu** są **tuo** i **tua**.

tuo nonno - **il tuo** bagno

(twój dziadek – twoja łazienka)

tua madre - **la tua** camera

(twoja matka – twoja sypialnia)

Tuo nonno abita a Venezia.

Twój dziadek mieszka w Wenecji.

Il tuo bagno è molto pulito.

Twoja łazienka jest bardzo czysta.

Wskazówka!

Przymiotnikami dzierżawczymi dla zaimków **lui** i **lei** są **suo** i **sua**.

Zwróć uwagę! **Suo** lub **sua** używamy w oparciu o rodzaj gramatyczny posiadanej rzeczy, a nie osoby, posiadającej tę rzecz.

suo figlio - **il suo** armadio

(jego / jej syn – jego / jej szafa)

sua madre - **la sua** camera

(jego / jej matka – jego / jej sypialnia)

La sua cucina è grande.

Jego kuchnia jest duża.

il mio, la mia io
il tuo, la tua tu
il suo, la sua lui/lei

Wskazówka!

W tej lekcji przyjrzymy się przymiotnikom dzierżawczym dla następujących form zaimków osobowych: „noi” (my), „voi” (wy) oraz „loro” (oni/one). Znajdują się one w poniższej tabeli.

podmiot

przymiotniki dzierżawcze

noi

nostro, nostra, nostri, nostre (nasz, nasza, nasi, nasze)

voi

vostro, vostra, vostri, vostre (wasz, wasza, wasi, wasze)

loro

loro (ich)

loro, nostre, vostri

Le **vostre** sorelle sono bionde.

Wskazówka!

Z poprzedniej lekcji wiesz już, że przymiotniki dzierżawcze muszą się zgadzać pod względem rodzaju gramatycznego i liczby z posiadany rzeczownikiem. „**Loro**” (ich) ma

tylko jedną formę, ale rodzajnik występujący z „loro” musi zgadzać się pod względem rodzaju gramatycznego i liczby z posiadanym rzeczownikiem.

Hanno **una figlia**. **La loro** figlia ha otto anni.

(Oni mają córkę. Ich córka ma osiem lat.)

Loro hanno **due zii**. **I loro** zii sono giovani.

(Oni mają dwóch wujków. Ich wujkowie są młodzi.)

Il loro amico è indiano.

W języku włoskim jest tylko jedna forma przymiotnika dzierżawczego oznaczająca „ich”.

La loro figlia ha otto anni.

Ich córka ma osiem lat.

Wskazówka!

Czy pamiętasz, że gdy mówimy o członkach rodziny w liczbie pojedynczej, przymiotniki dzierżawcze nie wymagają użycia rodzajnika? Zasady tej nie stosujemy jednak z „loro”. „Loro” **zawsze** wymaga zastosowania rodzajnika. Spójrz na poniższe przykłady:

Mio zio è giovane. **Il loro** zio è anziano.

(Mój wujek jest młody. Ich wujek jest stary.)

Le nostre nipoti sono more. **Le loro** nipoti sono bionde.

(Nasze siostrzenice mają ciemne włosy. Ich siostrzenice mają blond włosy.)

Il loro nonno è tedesco.

Ich dziadek jest Niemcem.

Il loro ufficio è al primo piano.

Ich biuro jest na pierwszym piętrze.

Wskazówka!

Przymiotniki dzierżawcze dla rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej to „**nostro**” (nasz), „**vostro**” (wasz) oraz „**loro**” (ich), zaś dla rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie mnogiej to „**nostri**” (nasi), „**vostri**” (wasi) i „**loro**” (ich).

Nostro padre è inglese.

(Nasz ojciec jest Anglikiem.)

I vostri occhiali sono uguali.

(Wasze okulary są takie same.)

Il loro nonno è molto anziano.

(Ich dziadek jest bardzo stary.)

I vostri quattro bambini sono molto belli.

Przymiotnik dzierżawczy napisany **pogrubioną czcionką** jest rodzaju męskiego w liczbie mnogiej.

nostri, vostri

Wskazówka!

Przymiotniki dzierżawcze dla rzeczowników rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej to „**nostra**” (nasza), „**vostra**” (wasza) oraz „**loro**” (ich), zaś dla rzeczowników rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej to „**nostre**” (nasze), „**vostre**” (wasze) i „**loro**” (ich).

La **nostra** casa è grande.

(Nasz dom jest duży.)

Vostra zia è malata.

(Wasza ciocia jest chora.)

Le **loro** cugine vivono in Germania.

(Ich kuzynki mieszkają w Niemczech.)

nostra, vostre, vostra

Vostra zia è malata.

„Vostra” znaczy „wasza” i odnosi się do zaimka osobowego „voi”.

Vostra zia è malata.

Vostra zia è malata.

(Wasza ciocia jest chora.)

La nostra casa è grande.

Nasz dom jest duży.

Opisywanie swojego domu

Naucz się wyrazów takich jak „bagno” i „cucina”

la camera da letto

sypialnia

PRZYKŁAD

La camera da letto è molto bella.

Sypialnia jest bardzo ładna.

La camera da letto è molto bella.

Sypialnia jest bardzo ładna.

il letto

łóżko

PRZYKŁAD

Il letto è comodo.

Łóżko jest wygodne.

Il letto è comodo.

Łóżko jest wygodne.

Pijemy „latte”, a śpimy na „letto”.

l'armadio

szafa

PRZYKŁAD

L'armadio è grande.

Szafa jest duża.

la camera da letto sypialnia

il letto łóżko

l'armadio szafa

il bagno

łazienka

PRZYKŁAD

Il bagno è molto pulito.

Łazienka jest bardzo czysta.

Il bagno è molto pulito.

Łazienka jest bardzo czysta.

la doccia

prysznic

PRZYKŁAD

Mi piace cantare sotto la doccia.

Lubię śpiewać pod prysznicem.

Mi piace cantare sotto la doccia.

Lubię śpiewać pod prysznicem.

il bidet

bidet

PRZYKŁAD

In Italia c'è sempre il bidet nel bagno.

We Włoszech zawsze jest bidet.

Wskazówka!

Może Ci się to wydać dziwne, ale **bidet** jest we Włoszech święty! Można go znaleźć w niemal każdym domu obok toalety.

In Italia c'è sempre il bidet nel bagno.

We Włoszech zawsze jest bidet.

la cucina

kuchnia

PRZYKŁAD

La cucina è la mia stanza preferita.

Kuchnia jest moim ulubionym pomieszczeniem.

la cucina kuchnia

la camera da letto sypialnia

il bagno łazienka

camera, cucina, bagno

La **cucina** è la mia stanza preferita.

Mężczyzna mówi: Kuchnia jest moim ulubionym pomieszczeniem.

Luca Queste sono alcune foto della mia casa. Ti piace?

Mary Wow! È bellissima! Questa è la tua ?

Luca Sì! Questa è la mia camera da letto, è molto bella!

Mary Che bello il tuo ! Ma quello che cos'è?!

Luca È il ... in Italia è normale!

Mary Che strano! Questa è la , vero?

Luca Esatto! La cucina è la mia stanza preferita.

Opisywanie hotelu

Naucz się wyrazów takich jak „comodo” i „scomodo”

la chiave / le chiavi

klucz / klucze

PRZYKŁAD

Signore, questa è la sua chiave.

Proszę, to jest pański klucz.

Signore, questa è la sua chiave.
Proszę, to jest pański klucz.
Mówimy „una chiave” i „due chiavi”.

porco / sporca

brudny / brudna

PRZYKŁAD

La camera non è pulita. La camera è sporca.

Pokój nie jest czysty. Pokój jest brudny.

La camera non è pulita. La camera è sporca.

Pokój nie jest czysty. Pokój jest brudny.

Mówimy „**la camera è sporca**”.

comodo / comoda

wygodny / wygodna

PRZYKŁAD

Il letto è molto comodo.

Łóżko jest bardzo wygodne.

Il letto è molto comodo.

Łóżko jest bardzo wygodne.

Mówimy „**il letto è comodo**”.

scomodo / scomoda

niewygodny / niewygodna

PRZYKŁAD

Il letto è molto scomodo.

Łóżko jest bardzo niewygodne.

scomodo

comodo wygodny / wygodna

scomodo niewygodny / niewygodna

il wi-fi

połączenie Wi-Fi

PRZYKŁAD

Devo usare il wi-fi.

Muszę skorzystać z połączenia Wi-Fi.

Devo usare il wi-fi.

I receptionist / la receptionist

repcjonista / recepcjonistka

PRZYKŁAD

Il receptionist prenota la camera.

Repcjonista rezerwuje pokój.

Il receptionist prenota la camera per il cliente.

Repcjonista rezerwuje pokój dla klienta.

Wskazówka!

Zwróć uwagę na słowa takie jak **Wi-Fi** i **recepjonista**.

W języku włoskim występuje wiele angielskich wyrazów. Pamiętaj, aby wymawiać je z włoskim akcentem!

la chiave

le chiavi

La camera non è pulita. La camera è **sporca**.

Mężczyzna mówi, że pokój jest brudny.

La camera è molto sporca.

Il letto è molto scomodo.

I bagni sono molto puliti.

Signora, questa è la sua **chiave**.

Recepjonista podaje klucz klientce.

Signora, questa è la sua chiave.

Proszę pani, to jest pani klucz.

La camera è molto sporca.

Pokój jest bardzo brudny.

Signor Rossi Buongiorno. Vorrei prenotare una .

Receptionist Buongiorno, signore. Come si chiama?

Signor Rossi Sono il Signor Rossi. Le camere hanno il privato, vero?

Receptionist Sì, Signor Rossi. Tutte le hanno il bagno privato.

Signor Rossi Bene, vorrei anche un letto molto . Ah! Devo avere uno in camera.

Receptionist Va bene. La sua camera è la numero 23. Mi può contattare se ha un problema.

Signor Rossi Grazie. Arrivederci.

Receptionist Arrivederci.

Rodzajniki określone w liczbie mnogiej

Naucz się używać wyrazów takich jak „i”, „gli” i „le”

Il letto.

łóżko

La doccia.

prysznic

L' armadio

szafa

L'armadio
La camera
Il bagno

Wskazówka!

Dzisiaj poznamy formy **liczby mnogiej**. Zobaczysz, że są dużo łatwiejsze!

Rodzajniki określone:

rodzaj męski: lo i l' przekształcają się w **gli** (l'armadio, gli armadi = szafa, szafy)

rodzaj męski: il przekształca się w **i** (il divano, i divani = sofa, sofy)

rodzaj żeński: la i l' przekształcają się w **le** (la camera, le camere = pokój, pokoje)

il letto - i letti
łóżko – łóżka

lo specchio - gli specchi
lustro / lustra

la camera - le camere
sypialnia – sypialnie

il i
lo / l ' gli
la / l' le

il forno / i forni

piec, piekarnik / piece, piekarniki

PRZYKŁAD

La pizzeria ha il forno a legna.

W pizzerii jest piec opalany drewnem.

La pizzeria ha il forno a legna.

W pizzerii jest piec opalany drewnem.

la televisione / le televisioni

telewizor / telewizory

PRZYKŁAD

Ci sono tre televisioni a casa mia.

W moim domu są trzy telewizory.

Ci sono tre televisioni a casa mia.

W moim domu są trzy telewizory.

lo specchio / gli specchi

lustro / lustra

PRZYKŁAD

Gli specchi sono puliti.

Lustra są czyste.

Gli specchi sono puliti.

Lustra są czyste.

Wskazówka!

We Włoszech, podobnie jak w Polsce, istnieje przesąd, że zabicie lustra przynosi siedem lat nieszczęścia. *Mamma Mia!*

il divano / i divani

sofa / sofy

PRZYKŁAD

I divani sono molto belli.

Sofy są bardzo piękne.

la porta / le porte

drzwi / drzwi

PRZYKŁAD

Puoi chiudere la porta per favore?

Czy mógłbyś zamknąć drzwi, proszę?

lo specchio, gli specchi lustro / lustra

la porta, le porte drzwi / drzwi

il divano, i divani sofa / sofy

la finestra / le finestre

okno / okna

PRZYKŁAD

Ho freddo. Chiudi le finestre, per favore.

Jest mi zimno. Zamknij okna, proszę

Ho freddo. Chiudi le finestre, per favore.

Jest mi zimno. Zamknij okna, proszę

Ci sono il **bagno**, lo **specchio** e la **finestra**.

Mężczyzna mówi, że jest łazienka, lustro i okno.

Rozwijanie biegłości językowej

Opisz pomieszczenia w domu lub hotelu

A casa mia c'è un bagno molto grande.

Nell'hotel ci sono molte camere da letto.

W przypadku **wyrazów w liczbie pojedynczej** używamy „**c'è**”, a w przypadku **wyrazów w liczbie mnogiej** używamy „**ci sono**”.

Nella mia camera da letto c'è un armadio abbastanza piccolo.

W mojej sypialni jest raczej mała szafa.

Mówimy „la camera **da letto**”.

Nella mia camera da letto c'è un armadio abbastanza piccolo.

W mojej sypialni jest raczej mała szafa.

Mówimy „la camera **da letto**”.

La camera singola ha un solo **letto**.

W pokoju jednoosobowym znajduje się tylko jedno łóżko.

Wyraz „**letto**” zapisuje się z podwójną literą „**t**”.

A casa mia non c'è un bagno, ci sono due bagni.
W moim domu nie ma jednej łazienki; są dwie (łazienki).
Mówimy „c'è **un** bagno” i „ci **sono** due bagni”

Nella camera dell'hotel c'è un letto molto **scomodo**.
W pokoju hotelowym znajduje się bardzo niewygodne łóżko.
Na wygodnym (comodo) łóżku śpimy dobrze, a na niewygodnym (**scomodo**) łóżku śpimy źle.

Nella camera dell'hotel c'è un letto molto **scomodo**.
W pokoju hotelowym znajduje się bardzo niewygodne łóżko.
Na wygodnym (comodo) łóżku śpimy dobrze, a na niewygodnym (**scomodo**) łóżku śpimy źle.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Il **loro** amico è indiano.

W języku włoskim jest tylko jedna forma przymiotnika dzierżawczego oznaczająca „ich”.

Vostra zia è malata.
Vostra zia è malata.
(Wasza ciocia jest chora.)

La nostra casa è grande.
Nasz dom jest duży.
nostri, vostri

Vostra zia è malata.

Vostra” znaczy „wasza” i odnosi się do zaimka osobowego „voi”.

I **vostri** quattro bambini sono molto belli.

Przymiotnik dzierżawczy napisany **pogrubioną czcionką** jest rodzaju męskiego w liczbie mnogiej.

nostra, vostre, vostra

A casa mia non c'è un bagno, ci sono due bagni.
W moim domu nie ma jednej łazienki; są dwie (łazienki).
Mówimy „c'è **un** bagno” i „ci **sono** due bagni”.

Nella camera dell'hotel c'è un letto molto **scomodo**.
W pokoju hotelowym znajduje się bardzo niewygodne łóżko.
Na wygodnym (comodo) łóżku śpimy dobrze, a na niewygodnym (**scomodo**) łóżku śpimy źle.

il letto - i letti
łożko – łóżka

Il receptionist prenota la camera per il cliente.
Recepcjonista rezerwuje pokój dla klienta.

La camera non è pulita. La camera è **sporca**.

Mężczyzna mówi, że pokój jest brudny.

Mio padre si chiama Giovanni.
Mój ojciec ma na imię Giovanni.

Ci sono il **bagno**, lo **specchio** e la **finestra**.

Mężczyzna mówi, że jest łazienka, lustro i okno.

La **cucina** è la mia stanza preferita.

Mężczyzna mówi: Kuchnia jest moim ulubionym pomieszczeniem.

camera, cucina, bagno

La camera è molto sporca.

Pokój jest bardzo brudny.

Signora, questa è la sua chiave.

Proszę pani, to jest pani klucz.

Signora, questa è la sua **chiave**.

Recepcjonista podaje klucz klientce.

Rozdział 28: Hotel

Presente indicativo

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasowników zakończonych na „-ire”

dormire

spać

PRZYKŁAD

Mi piace dormire per almeno 8 ore.

Lubię spać przez przynajmniej 8 godzin.

Mówimy „dormire”.

Zwróć uwagę!

Wiemy już, że „dormire” jest czasownikiem zakończonym na „-ire”.

Wiemy również, że w języku włoskim występują dwa etapy tworzenia „**presente**” (tj. ja śpię, ty śpisz):

Etap 1: usuwamy trzy ostatnie litery („-ire”). Pozostała część wyrazu jest „tematem” i nie ulega zmianie.

czasownik

dormire

temat

dorm-

dorm-

dorm-

Aby poznać temat czasownika, musimy usunąć końcówkę „-are”, „-ere” lub „-ire”.

A następnie...

Etap 2. Do każdego podmiotu (osoby wykonującej daną czynność) dodajemy różne końcówki. W tym przypadku mamy szczęście, ponieważ formy liczby pojedynczej czasowników kończących się na „-ire” są takie same jak końcówki czasowników kończących się na „-ere”, które już znamy!

dormire

io dormo

tu dormi

lui, lei dorme

Non dormo bene su questo letto.
Nie śpię dobrze na tym łóżku.
Mówimy „io dormo” i „tu dormi”.

Tu dormi su questo letto.
Ty śpisz w tym łóżku.
Mówimy „tu dormi” i „lui / lei dorme”

Mia figlia dorme sempre sul divano.
Moja córka zawsze śpi na sofie.
Mówimy „mia figlia (lei) dorme”.

dormo, dormi, dorme

Porozumiewanie się w hotelu

Naucz się wyrażać takich jak „faccia presto”

Receptionist: Pronto?

Signor Rossi: Sono il Signor Rossi. Ho un problema con la mia camera.

Receptionist: Certo. La ascolto, Signor Rossi.

Signor Rossi: Vorrei cambiare camera. La televisione non funziona.

Receptionist: Va bene, Signor Rossi. Ci sono altri problemi?

Signor Rossi: Sì, il letto è scomodo e il bagno è molto sporco.

Receptionist: Adesso parlo con il mio manager.

Signor Rossi: Faccia presto, per favore.

- Ho un problema con la mia camera.
Mam problem z pokojem.
Chociaż rzeczownik „problema” kończy się na „-a”, jest wyrazem **rodzaju męskiego**: „**il problema**”.

Vorrei cambiare camera.

Chciałabym zmienić pokój.

Wyrazu „**vorrei**” używamy do wyrażania uprzejmych próśb.

La televisione **non funziona**.

Mężczyzna mówi, że nie działa telewizor.

Faccia presto, per favore!

Proszę się pośpieszyć!

La televisione non funziona.

Nie działa telewizor.

La televisione non funziona.

Nie działa telewizor.

Faccia presto, per favore!

Mężczyzna mówi: Proszę się pośpieszyć!

Ho un problema con la camera.

Faccia presto per favore.

Pronto? Sono la receptionist.

Ho un problema con la camera.

Mam problem z pokojem.

Il wi-fi non funziona.

Nie działa połączenie Wi-Fi.

Czytanie recenzji hotelu

Przeczytaj recenzje gości hotelowych

La recensione di Maria

Maria: "Le camere sono tutte **sporche** e lo staff è molto **antipatico**. Il wifi non funziona. L'hotel Busuu è **pessimo**! Non lo consiglio a nessuno."

Le camere sono **sporche** e il wi-fi non funziona.

Maria mówi, że pokoje w hotelu Busuu są **brudne** i nie działa Wi-Fi.

- L'Hotel Busuu è pessimo! Non lo consiglio a nessuno.
Hotel Busuu jest bardzo zły! Nikomu go nie polecam!

Wskazówka!

„Non lo consiglio a nessuno” (Dosłownie: *Nikomu go nie polecam*) jest popularnym wyrażeniem, którego używamy, aby powiedzieć swoim znajomym, że **hotel, film lub restauracja są bardzo złe**.

La recensione di Paolo

Paolo: "Mi piace questo hotel! Lo staff è **simpatico** e le camere sono ok. Il wifi a volte non funziona, ma è un hotel **economico**. L'Hotel Busuu **non è male**."

simpatico, economico

Mi piace questo hotel!

Lubię ten hotel!

Lo staff è simpatico e le camere sono ok.

Paolo mówi, że personel jest miły, a pokoje są w porządku.

Il wifi a volte non funziona, ma è un hotel economico.

Wi-Fi czasami nie działa, ale jest to niedrogi hotel.

La recensione di Gianni e Marco

Gianni e Marco: "A noi piace tantissimo questo hotel. Le camere sono **perfette**, i bagni sono molto **belli** e **puliti** e la colazione è molto **buona**. Il wifi funziona sempre e lo staff è molto **simpatico**. L'Hotel Busuu è **ottimo**! Lo consigliamo a tutti!"

Lo staff è simpatico.

Le camere sono perfette.

La colazione è molto buona.

L'Hotel Busuu è ottimo! Lo consigliamo a tutti!

Hotel Busuu jest świetny! Polecamy go wszystkim!

Wskazówka!

„Lo consiglio a tutti” (Dosłownie: *Polecam go wszystkim*) jest popularnym wyrażeniem, którego używamy, aby powiedzieć swoim znajomym, że **hotel, film lub restauracja są świetne**.

La recensione di Maria

Maria: "Le camere sono tutte **sporche** e lo staff è molto **antipatico**. Il wifi non funziona. L'hotel Busuu è **pessimo**! Non lo consiglio a nessuno."

Le camere sono **sporche** e il wi-fi non funziona.

L'Hotel Busuu è pessimo! Non lo consiglio a nessuno.

Hotel Busuu jest bardzo zły! Nikomu go nie polecam!

„Non lo consiglio a nessuno” (Dostłownie: *Nikomu go nie polecam*) jest popularnym wyrażeniem, którego używamy, aby powiedzieć swoim znajomym, że **hotel, film lub restauracja są bardzo złe**.

La recensione di Paolo

Paolo: "Mi piace questo hotel! Lo staff è **simpatico** e le camere sono ok. Il wifi a volte non funziona, ma è un hotel **economico**. L'Hotel Busuu **non è male**."

simpatico, economico

Mi piace questo hotel!

Lubię ten hotel!

Lo staff è simpatico e le camere sono ok.

Il wifi a volte non funziona, ma è un hotel economico.

La recensione di Gianni e Marco

Gianni e Marco: "A noi piace tantissimo questo hotel. Le camere sono **perfette**, i bagni sono molto **belli** e **puliti** e la colazione è molto **buona**. Il wifi funziona sempre e lo staff è molto **simpatico**. L'Hotel Busuu è **ottimo**! Lo consigliamo a tutti!"

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Nella mia borsa ci sono il cellulare, gli occhiali e le chiavi.

W torebce mam telefon komórkowy, okulary i klucze.

„**Ci sono**” używamy, aby opisać **obecność minimum dwóch rzeczowników ożywionych lub nieożywionych**.

ci sono cani

psy

Mężczyzna mówi, że w parku **jest dużo psów**, ale nie ma kotów czy ryb.

Questo letto è comodo.

Questa camera è sporca.

„**Il letto**” jest **rodzaju męskiego** i występuje z „comodo”; „**la camera**” jest **rodzaju żeńskiego** i występuje z „sporca”.

Zegarek mężczyzny jest **zepsuty**.

Vedi quella ragazza con i capelli lunghi? Lei ha un **gatto** che si chiama Birba.

Widzisz tę dziewczynę z długimi włosami? Ma kota, który nazywa się Birba.

Puoi cucinare il pesce nel forno.

Rybę można przyrządzić w piekarniku.

Raczej nie przyrządzamy ryby w lodówce; w tym celu używamy **piekarnika**.

mal, di, pancia ból brzucha

è molto piccola

Jest bardzo mały.

Student mówi, że dom jest ładny, ale jego pokój jest **mały**.

Impariamo l'italiano con Busuu, un'applicazione sul nostro **cellulare**.
Uczymy się włoskiego z Busuu, aplikacją na telefony komórkowe.

Ogni sera leggo il giornale.
Co wieczór czytam gazetę.

Kobieta chce zarezerwować pokój w **marcu**.

Anche a me!
Ja też!

Jeśli **ktoś lubi coś robić i my też to lubimy robić**, mówimy „**anche a me**”.

Non ho molta **fame**. Mangio solo uno yogurt.
Nie jestem bardzo głodna. Jem tylko jeden jogurt.

una cucina grande
dużą kuchnię

Mężczyzna chce mieć dom z **dużą kuchnią** i łazienką z bidetem.

Devi andare al bancomat.
Musisz iść do bankomatu.

Po czasowniku modalnym takim jak „**dovere**” używamy **podstawowej formy** czasownika (andare).

Non possiamo dormire su questo letto. È molto scomodo.
Nie możemy spać na tym łóżku. Jest bardzo niewygodne.

Po „**dovere**”, „**potere**” i „**volere**” używamy **podstawowej formy** czasownika (dormire).

io dormo sul letto.
tu dormi sul divano.

cane pulito gatto sporco
czysty pies brudny kot

Hasło do Wi-Fi to „czysty pies, brudny kot”.

Kobieta mówi, że **jest jej gorąco** i prosi o **otwarcie okna**.

ci sono cani
psy

Mężczyzna mówi, że w parku **jest dużo psów**, ale nie ma kotów czy ryb.

Vedi quella ragazza con i capelli lunghi? Lei ha un **gatto** che si chiama Birba.
Widzisz tę dziewczynę z długimi włosami? Ma kota, który nazywa się Birba.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Ho un problema con la camera.
Mam problem z pokojem.

Il wi-fi non funziona.
Nie działa połączenie Wi-Fi.

La televisione **non funziona**.

Mężczyzna mówi, że nie działa telewizor.

Vorrei cambiare camera.
Chciałabym zmienić pokój.

Wyrazu „**vorrei**” używamy do wyrażania uprzejmych próśb.

Devi andare al bancomat.
Musisz iść do bankomatu.

Po czasowniku modalnym takim jak „**dovere**” używamy **podstawowej formy** czasownika (andare).

Kobieta mówi, że **jest jej gorąco** i prosi o **otwarcie okna**.

Impariamo l'italiano con Busuu, un'applicazione sul nostro **cellulare**.

Uczymy się włoskiego z Busuu, aplikacją na telefony komórkowe

una cucina grande

dużą kuchnię

Mężczyzna chce mieć dom z **dużą kuchnią** i łazienką z bidetem.

Kobieta chce zarezerwować pokój w **marcu**.

Non possiamo dormire su questo letto. È molto scomodo.

Nie możemy spać na tym łóżku. Jest bardzo niewygodne.

Po „dovere”, „potere” i „volere” używamy **podstawowej formy** czasownika (dormire).

Non ho molta **fame**. Mangio solo uno yogurt.

Nie jestem bardzo głodna. Jem tylko jeden jogurt.

Anche a me!

Ja też!

Jeśli **ktoś lubi coś robić i my też to lubimy robić**, mówimy „**anche a me**”.

cane pulito gatto sporco

czysty pies brudny kot

Hasło do Wi-Fi to „czysty pies, brudny kot”.

dormo, dormi, dorme

Tu dormi su questo letto.

Ty śpisz w tym łóżku.

Mówimy „tu dormi” i „lui / lei dorme”.

Mia figlia dorme sempre sul divano.

Moja córka zawsze śpi na sofie.

Mówimy „mia figlia (lei) dorme”

Rozdział 29: Czynności codzienne

Czasowniki regularne w „indicativo presente”

Powtórzenie czasu teraźniejszego

io guardo

tu guardi

lui, lei guarda

noi guardiamo

voi guardate

loro guardano

Noi ascoltiamo la musica.

Słuchamy muzyki.

Tu cucini e lei ascolta la musica.

Ty gotujesz, a ona słucha muzyki.

I miei genitori **guardano** la televisione in salotto.

Moi rodzice oglądają telewizję w pokoju gościnnym.

Noi **cuciniamo** il pesce al forno.

Przyrządzamy rybę w piekarniku.

io vedo
tu vedi
lui, lei vede
noi vediamo
voi vedete
loro Verono

Voi leggete molti libri.
Czytacie dużo książek.

Io vivo a Torino e lei vive a Roma.
Ja mieszkam w Turynie, a ona mieszka w Rzymie.

Voi **vivete** in Tailandia.
Wy mieszkacie w Tajlandii.

io dormo
tu dormi
lui, lei dorme
noi dormiamo
voi dormite
loro dormono

Tu dormi sul divano e noi dormiamo sul letto.
Ty śpisz na sofie, a my śpimy na łóżku.

Tu e tuo fratello **dormite** sempre fino a tardi.
Ty i twój brat zawsze do późna śpicie.

io pulisco
tu pulisci
lui, lei pulisce
noi puliamo
voi pulite
loro puliscono

Tu pulisci la cucina e noi puliamo il salotto.
Ty sprzątasz kuchnię, a my sprzątamy salon.

Le mie amiche non **capiscono** l'italiano.
Moje przyjaciółki nie rozumieją włoskiego.

Mio fratello **pulisce** la sua stanza ogni settimana.
Mój brat sprząta swój pokój co tydzień.

Tu cucini e lei ascolta la musica.
Ty gotujesz, a ona słucha muzyki.

Io vivo a Torino e lei vive a Roma.
Ja mieszkam w Turynie, a ona mieszka w Rzymie.

Rozmawianie o różnych czynnościach

Porozmawiaj o czynnościach wykonywanych w domu

leggere un libro
czytać książkę

PRZYKŁAD

Quando piove, preferisci andare a fare una passeggiata o leggere un libro?

guardare la TV
oglądać telewizję

PRZYKŁAD

Di domenica pomeriggio mi piace sempre guardare la TV.

leggere un libro
To znaczy „**czytać książkę**”.

ascoltare la musica
słuchać muzyki

PRZYKŁAD

Anche a te piace ascoltare la musica di mattina?

pulire la casa
sprzątać dom

PRZYKŁAD

Non pulisco mai la casa di sabato e neanche mio marito.

Nigdy nie sprzątam domu w soboty, mój mąż też nie.

pulire la casa

To znaczy „**sprzątać dom**”.

cucinare
gotować / przyrządzać

PRZYKŁAD

Mia sorella ama cucinare e anch'io.

giocare ai videogiochi
grać w gry wideo

PRZYKŁAD

I nostri figli amano giocare ai videogiochi, ma noi no.

fare un pisolino
zdrzemnąć się / uciąć sobie drzemkę

PRZYKŁAD

Il fine settimana facciamo sempre un pisolino.

Mia sorella ama cucinare e anch'io.

Moja siostra uwielbia gotować, ja też.

ascoltare, la, musica

Il fine settimana facciamo sempre un pisolino.

W weekendy zawsze ucinamy sobie drzemkę.

leggere, un, libro

Verbi riflessivi

Opisz codziennie wykonywane czynności za pomocą czasowników zwrotnych

svegliarsi

obudzić się

PRZYKŁAD

Mi sveglio alle 7:00.

Mi sveglio alle 7:00.

Budzę się o 7:00

Wskazówka!

„Svegliarsi” (obudzić się) jest czasownikiem zwrotnym, ponieważ przedstawiana czynność dotyczy osoby, która ją wykonuje. W języku włoskim wiele czasowników można przekształcić w zwrotne, jednak wtedy zmieniają swoje znaczenie.

Czasownik jest zwrotny, jeśli jego forma podstawowa kończy się na „**si**”.

svegliarsi

Mi sveglio alle 7:00.

(Budzę się o 7:00)

vestirsi

Mi vesto velocemente.

(Szybko się ubrałem.)

svegliarsi

svegliarsi

„Svegliarsi” to czasownik zwrotny, ponieważ kończy się „-si”.

farsi la doccia

brać prysznic / myć się

PRZYKŁAD

Mi faccio la doccia tutte le mattine.

Mi faccio la doccia tutte le mattine.

Kobieta mówi, że codziennie rano bierze prysznic i nie podaje konkretnej godziny.

vestirsi

ubrać się

PRZYKŁAD

Mi vesto velocemente!

svegliarsi obudzić się

farsi la doccia brać prysznic / myć się

vestirsi ubrać się

Wskazówka!

Czasowniki zwrotne są wyjątkowe, ponieważ każdemu zaimkowi osobowemu odpowiada inny zaimek zwrotny.

Gdy na przykład powiesz „io”, musisz użyć zwrotnego zaimka „mi”.

I jeszcze jedna zasada: zaimki zwrotne umieszczamy przed czasownikiem.

Przyjrzyjmy się trzem formom w liczbie pojedynczej:

io **mi** sveglio.

(Ja się budzę.)

tu **ti** fai la doccia.

(Ty bierzesz prysznic.)

lui / lei **si** veste.

mi, ti, si

„Mi”, „ti” i „si” to zaimki zwrotne.

Marco si sveglia alle 8:00. Marco budzi się o 8:00.

Zaimki zwrotne takie jak „si” zazwyczaj występują przed czasownikiem.

Tu ti fai la doccia la sera.
Ty myjesz się wieczorem.
Mówimy „tu ti fai”.

io mi vesto
tu ti vesti
lui/lei si verte

Wskazówka!

Zaimki zwrotne występują również w liczbie mnogiej. Przyjrzyj się tej tabeli:

Noi **ci** svegliamo.
(My się budzimy.)
Voi **vi** vestite.
(Wy się ubieracie.)
Loro **si** fanno la doccia.
(Oni się myją.)

Io e Giovanna ci svegliamo sempre tardi.
Giovanna i ja zawsze budzimy się późno.
Mówimy „noi ci svegliamo”.
Noi ci facciamo la doccia.
Voi vi svegliate.
Loro si svegliano.

Czytanie o codziennym życiu

Przećwicz czytanie o codziennym życiu i naucz się je opisywać

Ciao! Mi chiamo Laura e sono una cantante italiana. Oggi vi racconto come è la mia routine: **mi sveglio** alle 7:00 e **mi faccio** la doccia alle 7:15. Poi **mi vesto** velocemente e faccio colazione con caffè, latte e cereali. Dopo colazione, vado a lavorare: devo scrivere molti testi e registrare canzoni nuove! La sera ritorno a casa, guardo la TV con mio marito e mia figlia e infine vado a dormire alle 22:30. E tu? Com'è la tua routine?

Ciao! Mi chiamo Laura.
Mam na imię Laura.

Co Laura robi o 7:00?

si sveglia
ona się budzi

Mi sveglio alle 7:00 .
Budzę się o 7:00.

Io **mi faccio** la doccia alle 7:15.
Myję się o 7:15.

Si veste.
Szybko się ubiera.

Umawianie wizyty

Naucz się wyrażać przydatnych podczas umawiania wizyty

lunedì, martedì, mercoledì
poniedziałek, wtorek, środa

Oggi è lunedì.
Dzisiaj jest poniedziałek.

giovedì, venerdì
czwartek, piątek

Domani è venerdì.
Jutro jest piątek.

sabato, domenica
sobota, niedziela

Il mio giorno preferito è la domenica.
Moim ulubionym dniem jest niedziela.

Wskazówka!

Dni tygodnia w języku włoskim zawsze zapisuje się małą literą i wszystkie są rodzaju męskiego (**il** lunedì, **il** martedì...). Jedynie „*domenica*” (niedziela) jest rodzaju żeńskiego: **la** domenica.

domenica

Oggi è martedì.
Dzisiaj jest wtorek.

Domani è **sabato**.

martedì Wtorek

mercoledì Środa

venerdì Piątek

lunedì Poniedziałek

giovedì Czwartek

sabato Sobota

vedersi

widzieć się / zobaczyć się

PRZYKŁAD

Ci vediamo lunedì?

Ci vediamo lunedì?

Mężczyzna chce umówić się spotkanie w poniedziałek.

Wskazówka!

„*Vedersi*” (widzieć się / zobaczyć się) jest czasownikiem zwrotnym, którego w języku włoskim używamy do umawiania spotkań. Jego zastosowanie jest bardzo łatwe, ponieważ występuje w ustalonym wyrażeniu □ :

„**Ci vediamo**” + dzień tygodnia.

Ci vediamo lunedì?

No, **ci vediamo** mercoledì!

ci, vediamo

Ciao, Paola! Ci vediamo domenica?

Mężczyzna prosi Paolę o spotkanie w niedzielę.

Ci vediamo giovedì?

Widzimy się w czwartek?

lunedì martedì mercoledì giovedì venerdì.

poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek

Ciao Mauro, ci **vediamo** domenica.
Cześć, Mauro! Do zobaczenia w niedzielę!
Se oggi è venerdì, domani è **sabato**.
Jeśli dzisiaj jest piątek, to jutro jest sobota.

Czasownik "volere"

Poznaj czasownik „volere”

Voglio andare al cinema questa domenica.

W tę niedzielę chcę iść do kina.

Voglio andare al cinema questa domenica.

W tę niedzielę chcę iść do kina.

Vuoi venire con me a teatro?

Czy chcesz iść ze mną do teatru?

Vuoi venire con me a teatro?

Czy chcesz iść ze mną do teatru?

Mówimy „io voglio” i „tu vuoi”.

Gianna vuole andare in spiaggia il prossimo weekend.

W następny weekend Gianna chce iść na plażę.

io voglio

tu vuoi

lui, lei vuole

wróć uwagę!

„**Volere**” zawsze towarzyszy bezokolicznikowa forma innego czasownika. Dzieje się tak dlatego, ponieważ „volere” jest **czasownikiem modalnym** i zachowuje się w następujący sposób:

Io **voglio** mangiare.

(Chcę jeść.)

Tu **vuoi** leggere.

(Ty chcesz czytać.)

Lui / Lei **vuole** dormire.

(On / Ona chce spać.)

voglio, vuoi, vuole

Io voglio andare al cinema.

Po czasowniku „volere” używamy bezokolicznika: „io voglio andare”.

Vuoi guardare un film con me?

Chcesz obejrzeć ze mną film?

Mówimy „io voglio” i „tu vuoi”

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

io voglio prendere la carbonara.

tu vuoi cambiare camera.

lui/lei partire domani.

Io voglio partire oggi ma lui vuole partire domani.
Ja chcę wyjechać dzisiaj, a on chce wyjechać jutro.

Stefano, vuoi cambiare camera?
Stefanie, czy chcesz zmienić pokój?

Che cosa prendi? - Voglio prendere gli spaghetti alla puttanesca.
– Co zamawiasz? – Chcę zjeść spaghetti puttanesca.

Il bambino **vuole** mangiare un gelato.
Chłopiec chce zjeść lody.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Il bambino **vuole** mangiare un gelato.
Chłopiec chce zjeść lody.

Che cosa prendi? - Voglio prendere gli spaghetti alla puttanesca.
– Co zamawiasz? – Chcę zjeść spaghetti puttanesca.

ci, vediamo

Ci vediamo lunedì?

Mężczyzna chce umówić się spotkanie w poniedziałek.

svegliarsi
svegliarsi

„Svegliarsi” to czasownik zwrotny, ponieważ kończy się „-si”.

Io e Giovanna ci svegliamo sempre tardi.
Giovanna i ja zawsze budzimy się późno.
Mówimy „noi ci svegliamo”.

mi, ti, si

Il fine settimana facciamo sempre un pisolino.
W weekendy zawsze ucinamy sobie drzemkę.

Voi leggete molti libri.
Czytacie dużo książek.

Tu dormi sul divano e noi dormiamo sul letto.
Ty śpisz na sofie, a my śpimy na łóżku.

Tu pulisci la cucina e noi puliamo il salotto.
Ty sprzątasz kuchnię, a my sprzątamy salon.

Mio fratello **pulisce** la sua stanza ogni settimana.
Mój brat sprząta swój pokój co tydzień

Le mie amiche non **capiscono** l'italiano.
Moje przyjaciółki nie rozumieją włoskiego.

Tu e tuo fratello **dormite** sempre fino a tardi.
Ty i twój brat zawsze do późna śpicie.

pulire la casa

To znaczy „**sprzątać dom**”.

Se oggi è venerdì, domani è **sabato**.
Jeśli dzisiaj jest piątek, to jutro jest sobota.

Ciao Mauro, ci **vediamo** domenica.
Cześć, Mauro! Do zobaczenia w niedzielę!

Io voglio andare al cinema.

Po czasowniku „volere” używamy bezokolicznika: „io voglio andare”.

Vuoi guardare un film con me?

Chcesz obejrzeć ze mną film?

Mówimy „io voglio” i „tu vuoi”.

Ciao! Mi chiamo Laura.

Mam na imię Laura.

Rozdział 30: Tydzień

Czasownik "volere"

Naucz się używać czasownika „volere” w stosunku do pragnień i zamiarów

Vuoi bere un caffè?

Czy chcesz wypić espresso?

Wskazówka!

Czasownik „**volere**” (chcieć) jest w czasie teraźniejszym czasownikiem nieregularnym. Na początek przyjrzyjmy się trzem formom **liczby pojedynczej**:

volere

io **voglio**

tu **vuoi**

lui, lei **vuole**

Vuoi andare al cinema?

Czy chcesz pójść do kina?

Mia figlia vuole studiare medicina.

Moja córka chce studiować medycynę.

skazówka!

Oto trzy formy czasownika „**volere**” w **liczbie mnogiej** w czasie teraźniejszym:

volere

noi **vogliamo**

voi **volete**

loro **vogliono**

noi vogliamo, voi volete, loro vogliono

my chcemy, wy chcecie, oni chcą

Quest'anno vogliamo andare in vacanza a settembre.

W tym roku chcemy jechać na wakacje we wrześniu.

Cosa **volete** mangiare?

To zdanie odnosi się do „**voi**” (wy).

„Volete” jest teraźniejszą formą czasownika „volere” dla zaimka „voi”.

Vogliono bere la birra o il vino?

Czy oni chcą pić piwo czy wino?

Vuoi andare al cinema?

Czy chcesz pójść do kina?

Voglio una pizza!

To zdanie wyraża chęć.

Czasownik „**volere**” wyraża chęć i zamiar.

Vuoi bere un caffè?
Czy chcesz wypić espresso?
Io voglio un gelato.
Chcę lody.

io voglio
tu vuoi
lui, lei vuole

Mia figlia **vuole** studiare medicina.
Moja córka chce studiować medycynę.

Quest'anno **vogliamo** andare in vacanza a settembre.

To zdanie odnosi się do „**noi**”.

To zdanie znaczy „W tym roku chcemy jechać na wakacje we wrześniu.”

Cosa volete mangiare?
Co chcecie zjeść?

Vogliono bere la birra o il vino?
Czy oni chcą pić piwo czy wino?

Vogliamo prenotare un taxi.
Chcemy zamówić taksówkę.

noi vogliamo
voi volete
loro vogliono

Dni tygodnia z rodzajnikami

Naucz się używać dni tygodnia z rodzajnikami określonymi

sabato, domenica

Nowa zasada!

Jeśli z dniami tygodnia **nie używasz** rodzajników, to znaczy, że mówisz o **jednym, konkretnym dniu!**

Jeśli z dniami tygodnia **używasz** rodzajników, to znaczy, że robisz coś **powtarzalnie!**

Np.:

Non lavoro lunedì, ma il prossimo sì!
(Nie pracuję w ten poniedziałek, ale w następny tak!)

Domenica vado in palestra, ma la prossima no!
(Idę na siłownię w tę niedzielę, ale nie w następną!)

Non lavoro **il** lunedì.
(Nie pracuję w poniedziałki.)

La domenica vado in palestra.
(W niedziele chodzę na siłownię.)

Il lunedì vado in palestra.

W poniedziałki chodzę na siłownię.

Wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem „la domenica” są rodzaju męskiego („il lunedì”, „il martedì” itd).

La domenica mangio pizza.

W niedziele jem pizzę.

W niedziele mężczyzna je pizzę („la domenica” = w każdą niedzielę).

Il mercoledì e la domenica ho il corso di yoga.

W środy i niedziele mam zajęcia jogi.

W środy i niedziele mężczyzna ma zajęcia jogi („il mercoledì”, „la domenica”).

Non voglio andare al cinema sabato. Nie chcę iść do kina w następną sobotę.

Non voglio andare al cinema il sabato. Nie chcę chodzić do kina w soboty.

Sabato il bar è chiuso.

Kobieta mówi, że bar jest zamknięty w następną sobotę. Nie używa „il sabato”, ale „sabato”.

Il sabato e la domenica non lavoro.

W soboty i niedziele nie pracuję.

Wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem „la domenica” są rodzaju męskiego („il lunedì”, „il martedì” itd).

Stefania non lavora il sabato.

Stefania nie pracuje w soboty.

La banca è aperta il lunedì.

Bank jest otwarty w poniedziałki.

Wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem „la domenica” są rodzaju męskiego („il lunedì”, „il martedì” itd).

Voglio mangiare un gelato **venerdì**.

Kobieta mówi, że w ten piątek chce zjeść lody. Używa „venerdì”, a nie „il venerdì”.

Anna mangia pesce **il giovedì**.

W czwartki Anna je ryby.

Gianna Ehi Franco! Come stai? Dove lavori adesso?

Franco Ciao Gianna! Sto bene. Lavoro in una banca.

Gianna Oh, sembra interessante. Racconta!

Franco Dipende... per esempio, mercoledì ci sono sempre tanti documenti da leggere. Che noia! Però il e domenica è sempre chiusa!

Gianna Ottimo! Allora il prossimo weekend? andare al cinema. C'è un nuovo film di Sorrentino!

Przymyki czasu

Porozmawiaj o teraźniejszości i przyszłości

Wskazówka!

Świetnie! Znasz już dni tygodnia, miesiące i liczby...

W tej lekcji przyjrzymy się niektórym z „przymków czasu”, czyli wyrazom umożliwiającym rozmawianie o teraźniejszości i najbliższej przyszłości.

Studio italiano **da** quattro anni. (Uczę się włoskiego od 4 lat.)

Inizio a lavorare **alle** due. (Pracę zaczynam o drugiej.)

La scuola è aperta **dal** lunedì **al** venerdì. (Szkoła otwarta jest od poniedziałku do piątku.)

Vado in Croazia **per** tre settimane. (Jadę do Chorwacji na trzy

Da lunedì sono a dieta!

W tym zdaniu występuje przyimek czasu.

Wskazówka!

„**Da**” wskazuje na czynność, która rozpoczęła się w przeszłości i trwa nadal bądź rozpocznie się w przyszłości i nie ma określonego końca.

Studio italiano **da** quattro anni. (Uczę się włoskiego od 4 lat.)

Da lunedì sono a dieta! (Od poniedziałku będę na diecie!)

Studio italiano **da** quattro anni.

To znaczy, że nadal uczę się włoskiego.

Wskazówka!

„**A**” używamy, aby określić dokładny czas wystąpienia danej czynności. „**A**” używamy wyłącznie z godzinami i miesiącami.

Luca parte domani **alle** sei. (Luca wyjeżdża jutro o szóstej.)

Io vado in vacanza **a** giugno. (W czerwcu jadę na wakacje.)

Vado in vacanza **a** giugno.

W czerwcu jadę na wakacje.

Luca parte domani **alle** sei.

Luca wyjeżdża jutro o szóstej.

Wskazówka!

„**Da ... a**” lub „**da... fino a**” używamy, aby powiedzieć o czynnościach, które rozpoczynają się i kończą w danym czasie.

Le vacanze estive durano **da** giugno **a** settembre. (Letnie wakacje trwają od czerwca do września.)

Giulio lavora **dalle** 9 **alle** 17. (Giulio pracuje od 9:00 do 17:00.)

Giulio lavora dalle 9 alle 17.

Giulio pracuje od 9:00 do 17:00.

Zwróć uwagę!

Jak zapewne pamiętasz, w języku włoskim przyimki „da” i „a” zazwyczaj **łączą się z rodzajnikiem, aby utworzyć jedno słowo** (da+la: dalla; a+la: alla itd.). Jeśli musisz przypomnieć sobie to zagadnienie, wróć do rozdziału gramatycznego znajdującego się w lekcji „Moje miasto” z poziomu A1.

Używamy:

da ... a z miesiącami (np. „**da** marzo **a** luglio”)

dalle ... alle z godzinami (np. „**dalle** 9 **alle** 17”)

dal ... al z datami (np. „**dal** 17 marzo **al** 10 aprile”)

dal ... al z dniami tygodnia (np. „**dal** lunedì **al** venerdì”)

Tu vai in vacanza dal 5 al 10 maggio.

Ty wyjeżdżasz na wakacje między 5 a 10 maja.

Inizio a lavorare alle due.

Pracę zaczynam o drugiej.

Wskazówka!

„**Per**” używamy, aby określić długość trwającej czynności.

Alice va in Cina **per** tre settimane. (Alice jedzie do Chin na trzy tygodnie.)

Studio **per** tre ore prima di uscire. (Będę uczyła się przez trzy godziny, zanim wyjdę.)

Alice va in Cina per tre settimane.

Alicja jedzie do Chin na trzy tygodnie.

Wskazówka!

„**Tra / fra**” używamy, aby określić czas pomiędzy terażniejszością a rozpoczęciem czynności mającej miejsce w przyszłości.

Usciamo **tra** venti minuti? (Wyjdziemy za dwadzieścia minut?)

Vado in palestra **tra** due ore. (Za dwie godziny idę na siłownię)

Vado in Cina **tra** una settimana.

To znaczy, że za tydzień jadę do Chin.

Studio italiano **da** quattro anni.

To znaczy, że nadal uczę się włoskiego.

Wyjazd na wycieczkę

Wysłuchaj dialogu między dwójgim przyjaciół

Wow, che bello!

Łał! Ale super.

Vai in vacanza in Grecia? Wow, che bello!

Wybierasz się na wakacje do Grecji? Łał, ale super!

Za pomocą „ahia” wyrażamy ból; za pomocą „**wow**” wyrażamy **zaskoczenie**.

Non ce la faccio più!

Nie mogę już tego znieść!

Non ce la faccio più. Voglio andare in vacanza.

Dłużej już nie dam rady. Chcę się wybrać na wakacje.

Wyrażenie „**Non ce la faccio più!**” oznacza zmęczenie; występuje w nim czasownik „**fare**”.

Wow, che bello! Jestem bardzo zaskoczona!

Non ce la faccio più! Jestem bardzo zmęczona!

Oh no!

Och, nie!

Oh no, il treno parte tra un minuto e noi siamo in ritardo!

O, nie! Pociąg odjeżdża za minutę, a my jesteśmy spóźnieni!

Zwrotu „**Oh no!**” używamy, aby wyrazić uczucia **negatywne**.

staccare la spina

zrobić sobie przerwę (dosłownie: wyjąć wtyczkę z kontaktu)

PRZYKŁAD

Sono molto stanco. Ho bisogno di staccare la spina.

Non vedo l'ora di andare in vacanza: voglio staccare la spina.

Nie mogę się doczekać wakacji: chcę zrobić sobie przerwę.

Wyrażenia „**staccare la spina**” używamy, kiedy chcemy odpocząć od pracy lub nauki.

Alice: Quando vai in vacanza?

Giovanni: Sono libero da martedì, però parto sabato. Sono a Vienna per una settimana.

Alice: Wow, che bello! Io invece non vado in vacanza da un anno, e lavoro dal lunedì al sabato. Non ce la faccio più!

Giovanni: Oh no! Non puoi partire neanche a settembre?

Alice: Sì, ma settembre è fra tre mesi. Voglio staccare la spina prima!

Giovanni: Od wtorku jestem wolny, ale wyjeżdżam w sobotę. Jestem w Wiedniu od tygodnia.

Alicja: Wow, jakie piękne! Ja natomiast od roku nie jestem na urlopie i pracuję od poniedziałku do soboty. Nie mogę tego już dłużej znieść!

Jan: O nie! Nie możesz wyjechać nawet we wrześniu?

Alice: Tak, ale wrzesień już za trzy miesiące. Najpierw chcę odłączyć

I due amici parlano di vacanze.

Dwoje przyjaciół rozmawia o wakacjach.

Za kilka dni on wyjeżdża do Wiednia, a ona musi pracować do września.

Sono libero da martedì, però parto sabato.

Mężczyzna jest wolny od wtorku i w sobotę wyjeżdża do Wiednia.

Sono a Vienna **per** una settimana.

Będę w Wiedniu przez tydzień.

Za pomocą „**per**” + „**un'ora / un giorno / una settimana**” wyrażamy **czas trwania**.

Wow, che bello! Io invece non vado in vacanza **da** un anno.

Łał! Ale super. Ja nie byłam na wakacjach od roku.

Za pomocą „**da**” + „**un giorno / un mese / un anno**” wyrażamy **ciągłość trwania**.

Lei lavora dal lunedì al sabato.

Ona pracuje od poniedziałku do soboty.

Zwrotu „**dal ... al ...**” używamy z **dniami tygodnia** w celu wyrażenia **rozpoczęcia i zakończenia** czynności.

Non ce la faccio più!

Nie mogę już tego znieść!

Wyrażenie „**Non ce la faccio più!**” oznacza zmęczenie; występuje w nim czasownik „**fare**”.

Oh no! Non puoi partire neanche **a|in** settembre?

O, nie! Nawet we wrześniu nie możesz jechać?

in

Mówiąc o **konkretnym miesiącu**, możemy użyć „**a**” lub „**in**”: „parto **a / in** settembre”.

Sì, ma settembre è **fra|tra** tre mesi. Voglio staccare la spina prima!

Tak, ale wrzesień jest dopiero za trzy miesiące. Chcę wcześniej zrobić sobie przerwę!
tra

Używając „**fra / tra**” + „**un mese / un anno**”, wyrażamy **konkretny moment w przyszłości**.

Sono molto stanco. Ho bisogno di staccare la spina.

Jestem bardzo zmęczony. Muszę zrobić sobie przerwę.

Wyrażenia „**staccare la spina**” używamy, kiedy chcemy odpocząć od pracy lub nauki.

Czasownik „finire”

Naucz się tworzyć czas terażniejszy czasownika „finire”

Io finisco di lavorare alle 17:00.

Kończę pracować o 17:00.

Io finisco di lavorare alle 17:00. Kończę pracować o 17:00.
Zaimek „io” wymaga wstawienia do „finire” sylaby „-isc-”: „io finisco”.

Zwróć uwagę!

„Finire” jest **czasownikiem specjalnym**, ponieważ pomiędzy jego temat a końcówkę czasu teraźniejszego należy wstawić „-isc-”.

finire

fin + **isc** + o ➔ io finisco

fin + **isc** + i ➔ tu finisci

fin + **isc** + e ➔ lui, lei finisce

Quando finisci di studiare?

Kiedy kończysz się uczyć?

Zaimek „tu” wymaga wstawienia do „finire” sylaby „-isc-”: „tu finisci”.

Quando finisci di studiare?

Kiedy kończysz się uczyć?

Gianni finisce di lavorare tardi.

Gianni kończy pracować późno.

io finisco

tu finisci

lui, lei finisce

Zaimki „io, tu, lui / lei” wymagają wstawienia do „finire” sylaby „-isc-”: „io finisco, tu finisci, lui / lei finisce”.

Wskazówka!

Jak dotąd poznaliśmy zastosowanie czasownika „finire” (kończyć) w czasie teraźniejszym (ja kończę, ty kończysz), ale czy wiesz, że po nim zawsze występuje „**di + bezokolicznik**”? Zgadza się, jest to stała konstrukcja, którą zawsze należy stosować w ten sposób!

Finisco **di mangiare** la carne.

(Kończę jeść mięso.)

Eva finisce **di fare** yoga alle 8:00.

(Eva kończy uprawiać jogę o 20:00.)

finisce, finisci

Zaimki „io, tu, lui / lei” wymagają wstawienia do „finire” sylaby „-isc-”: „io finisco, tu finisci, lui / lei finisce”.

Io finisco di mangiare la carne.

Kończę jeść mięso.

Po czasowniku „finire” używamy „di”: „io finisco di mangiare”.

Wskazówka!

Formy liczby mnogiej czasownika „finire” (kończyć) są proste, ponieważ tylko w „loro” występuje sylaba „-isc-”. „Noi” i „voi” są zawsze regularne.

finire

noi fin + **iamo** ➔ □ finiamo (my kończymy)

voi fin + **ite** ➔ □ finite (wy kończycie)

loro fin + **isc** + ono ➔ □ finiscono (oni kończą)

Io finisco di mangiare e loro finiscono di lavare.

Ja kończę jeść, a oni kończą zmywać.

Mówimy „io finisco” i „loro finiscono”.

Quando finite di studiare?

Io finisco di mangiare e loro finiscono di lavare.

Ja kończę jeść, a oni kończą zmywać.

Mówimy „io finisco” i „loro finiscono”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

io finisco

lei finisce

voi finite

Mówimy „io finisco”, „lei finisce” i „voi finite”.

Antonio e Mario finiscono di mangiare sempre tardi.

Antonio i Mario zawsze kończą jeść późno.

Po czasowniku „finire” używamy „di”: Antonio e Mario (loro) finiscono di mangiare.

Tommaso, finisci di fare i compiti!

Tommasie, skończ odrabiać zadanie domowe!

Io **finisco** di lavorare sempre alle 18:00.

Zawsze kończę pracować o 18:00.

Zaimek „io” wymaga wstawienia do „finire” sylaby „-isc-”: „io finisco”.

Zaimki wskazujące

Stosowanie wyrazów typu „questo” i „quello”

Wskazówka!

W tej lekcji dowiesz się, co to są **zaimki rzeczowe wskazujące**.

Poznane już przez nas zaimki przymiotne wskazujące zawsze występują przed rzeczownikiem,

natomiast zaimki rzeczowe wskazujące zastępują ten rzeczownik.

Spójrz na poniższe przykłady:

Questo giornale è di ieri. **Quello** è di oggi. (Ta gazeta jest wczorajsza. Ta jest dzisiejsza.)

Quell'accendino è mio. **Questo** è tuo. (Tamta zapalniczka jest moja. Ta jest twoja.)

Quelle borse sono verdi. **Questa** è grigia. (Tamte torby są zielone. Ta jest szara.)

Questo giornale è di ieri.

W tym przykładzie po „questo” występuje rzeczownik („giornale”), więc jest to zaimek przymiotny wskazujący.

- Questa, Questo

Wskazówka!

Zaimki rzeczowe wskazujące muszą zgadzać się pod względem rodzaju gramatycznego i liczby z rzeczownikiem, który zastępują. „**Questo**” i „**quello**”

używamy z rzeczownikami rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej, zaś „**questa**” i „**quella**” z rzeczownikami rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej.

Questo libro è corto. Quello è lungo.
Ta książka jest krótka. Tamta jest długa.

Quella è mia.

W tym zdaniu występuje zaimek rzeczowy wskazujący rodzaju żeńskiego.

Wskazówka!

„**Questi**” i „**quelli**” używamy z rzeczownikami rodzaju męskiego w liczbie mnogiej, zaś „**queste**” i „**quelle**” z rzeczownikami rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej.

Questi occhiali sono miei. Quelli sono tuoi.
Te okulary są moje. Tamte są twoje.

Queste sono grigie.

„Queste” jest zaimkiem rzeczowym wskazującym w liczbie mnogiej.

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że zaimki rzeczowe wskazujące są niemal takie same, jak zaimki przymiotne wskazujące. Jedyne różnice to:

– zaimki rzeczowe wskazujące **nie posiadają form skróconych** z apostrofem, takich jak „**quest'**” czy „**quell'**”;

– mówiąc o czymś położonym daleko, używamy tylko jednego zaimka rzeczowego wskazującego dla rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej: „**quello**” (nie używamy „**quel**”) i jednego dla rzeczowników rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej: „**quelli**” (nie „**quei**” czy „**quegli**”).

questo, quella, quelli

Questi orologi sono neri. Quelli sono blu.
Te zegarki są czarne. Tamte są niebieskie.

Questa, Questo

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Wysłuchaj nagrania i przeczytaj poniższy tekst.

Play

Giulia: Scusa, è tuo quel portafoglio verde sul tavolo?

Davide: Ah! Sì, è mio, grazie!

Giulia: Prego. Ma sei Davide? Io sono un'amica di tuo fratello Paolo. Mi chiamo Giulia.

Davide: Sì, sono io. Piacere di conoscerti, Giulia. Come va?

Giulia: Sono un po' stanca! E tu come stai?

Davide: Bene, grazie. Perché sei stanca?

Giulia: Sono un'infermiera, lavoro in una clinica e torno a casa molto tardi. Tu che lavoro fai?

Davide: Io sono un dottore; lavoro in un ospedale.

Giulia: Ah sì? Quello in via Garibaldi?

Davide: Sì, anche tu?

Giulia: No, io lavoro nella clinica all'angolo.

Davide: Ah, c'è una scuola di lingue vicino alla clinica. Io studio l'inglese lì.

Giulia: Parli inglese? È la mia seconda lingua; mio padre viene dall'Inghilterra!

Davide: Sì, mi piacciono le lingue. Vado a lezione due volte a settimana: il martedì e il giovedì. E sto imparando anche il tedesco!

Giulia: Wow! Parli tante lingue. A me invece piace fare sport. So giocare a tennis e a basket!

Davide: Che bello! Oh, sono le 11:30! Scusa, devo prendere la metropolitana per tornare all'ospedale! Vuoi bere un caffè più tardi?

Giulia: Oggi non posso, vado a teatro con un'amica, ma venerdì sono libera! Mi dai il tuo numero?

Davide: Certo! 3454378124.

Giulia: Grazie, ciao!

Wysłuchaj nagrania i przeczytaj pogłębiony tekst.

Giulia: Przepraszam, czy ten zielony portfel na stole jest twój?

Dawid: Ach! Tak, jest mój, dzięki!

Giulia: Nie ma za co. Czy jesteś Davidem? Jestem przyjacielem twojego brata Paolo. Nazywam się Giulia.

Davide: Tak, to ja. Miło mi cię poznać, Giulio. Jak leci?

Giulia: Jestem trochę zmęczona! I jak się masz?

Davide: Dobrze, dzięki. Dlaczego jesteś zmęczony?

Giulia: Jestem pielęgniarką, pracuję w klinice i bardzo późno wracam do domu. Jaka jest twoja praca?

Davide: Jestem lekarzem; Pracuję w szpitalu.

Giulia: O tak? Ten przy via Garibaldi?

Davide: Tak, ty też?

Giulia: Nie, pracuję w klinice na rogu.

Davide: Aha, niedaleko kliniki jest szkoła językowa. Uczę się tam angielskiego.

Giulia: Czy mówisz po angielsku? To mój drugi język; mój ojciec jest z Anglii!

Davide: Tak, lubię języki. Chodzę na zajęcia dwa razy w tygodniu: wtorek i czwartek. A ja też uczę się niemieckiego!

Giulia: Wow! Mówisz wieloma językami. Ja natomiast lubię uprawiać sport.

Umiem grać w tenisa i koszykówkę!

Davide: Jakie piękne! Och, jest 11:30! Przepraszam, muszę jechać metrem do szpitala!

Chcesz później napić się kawy?

Giulia: Dziś nie mogę, idę z koleżanką do teatru, ale w piątek mam wolne! Możesz dać mi swój numer?

Dawid: Oczywiście! 3454378124.

Giulia: Dziękuję, do widzenia!

Scusa, è tuo quel portafoglio verde sul tavolo?

Przepraszam, czy ten zielony portfel na stole jest twój?

„**Verde**” nie zmienia się w **liczbie pojedynczej**: mówimy „un portafoglio verde” lub „una penna verde”.

Ciao Giulia, piacere di conoscerti. Come va?

Cześć, Giulio. Miło cię poznać. Jak się masz?

Poznając kogoś, mówimy „**Piacere di conoscerti.**”

Sono un po' stanca!

Jestem trochę zmęczona.

Z wyrazami takimi jak „**stanco**” lub „**felice**” używamy czasownika „**essere**” („**sono stanca**”, „**sono felice**”).

Gdzie pracuje Giulia?

In una clinica.

W klinice.

No, io lavoro nella clinica all'angolo.

Nie, pracuję w klinice za rogiem.

„**Angolo**” zaczyna się na **samogłoskę**, dlatego używamy przyimka ściągniętego „**all**” (a + l' = all').

Che lavoro fai?

Jaką pracę wykonujesz?

un', una, un, un

„**Un**”, „**uno**”, „**una**” i „**un**” to cztery rodzajniki nieokreślone w języku włoskim.

Sì, mi piacciono **le** lingue.

Tak, lubię języki.

W liczbie pojedynczej mówimy „la lingua”, a w liczbie mnogiej – „**le** lingue”.

È inglese.

Jest Anglikiem.

Giulia **jest później zajęta**, ale ma czas na kawę w przyszły piątek.

Jaki jest numer telefonu Davide? 3454378124

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Ho un problema con la camera.

Mam problem z pokojem.

Il wi-fi non funziona.

Nie działa połączenie Wi-Fi.

La televisione **non funziona**.

Mężczyzna mówi, że nie działa telewizor.

Vorrei cambiare camera.
Chciałabym zmienić pokój.

Wyrazu „**vorrei**” używamy do wyrażania uprzejmych prośb.

Devi andare al bancomat.
Musisz iść do bankomatu.

Po czasowniku modalnym takim jak „**dovere**” używamy **podstawowej formy** czasownika (andare).

Kobieta prosi o otwarcie okna, ponieważ jest gorąco.

Impariamo l'italiano con Busuu, un'applicazione sul nostro **cellulare**.
Uczymy się włoskiego z Busuu, aplikacją na telefony komórkowe.

una cucina grande
dużą kuchnię

Mężczyzna chce mieć dom z **dużą kuchnią** i łazienką z bidetem.

Kobieta chce zarezerwować pokój w **marcu**.

Non possiamo dormire su questo letto. È molto scomodo.

Nie możemy spać na tym łóżku. Jest bardzo niewygodne.

Po „**dovere**”, „**potere**” i „**volere**” używamy **podstawowej formy** czasownika (dormire).

Non ho molta **fame**. Mangio solo uno yogurt.

Nie jestem bardzo głodna. Jem tylko jeden jogurt.

Anche a me!

Ja też!

Jeśli **ktoś lubi coś robić** i **my też to lubimy robić**, mówimy „**anche a me**”.

cane pulito gatto sporco

czysty pies brudny kot

Hasło do Wi-Fi to „czysty pies, brudny kot”

dormo, dormi, dorme

Tu dormi su questo letto.

Ty śpisz w tym łóżku.

Mówimy „tu dormi” i „lui / lei dorme”.

Mia figlia dorme sempre sul divano.

Moja córka zawsze śpi na sofie.

Mówimy „mia figlia (lei) dorme”.

Vogliono bere la birra o il vino?

Czy oni chcą pić piwo czy wino?

Anna mangia pesce **il** giovedì.

W czwartki Anna je ryby.

Voglio mangiare un gelato venerdì.

Kobieta mówi, że w piątki chce jeść lody. **Falsz**

Kobieta mówi, że w ten piątek chce zjeść lody. Używa „venerdì”, a nie „il venerdì”.

La banca è aperta il lunedì.

Bank jest otwarty w poniedziałki.

Wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem „la domenica” są rodzaju męskiego („il lunedì”, „il martedì” itd).

questo, quella, quelli

- **Queste** sono grigie.

W tym zdaniu występuje zaimek rzeczowy wskazujący w liczbie pojedynczej. „Queste” jest zaimkiem rzeczowym wskazującym w liczbie mnogiej.

Questi orologi sono neri. Quelli sono blu.
Te zegarki są czarne. Tamte są niebieskie.

Quando finite di studiare? **Falsz**

Kobieta używa formy liczby mnogiej: mówi „voi finite”.

Giulia **jest później zajęta**, ale ma czas na kawę w przyszły piątek.

3454378124

Che lavoro fai?

Jaką pracę wykonujesz?

Il sabato e la domenica non lavoro.

W soboty i niedziele nie pracuję.

Wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem „la domenica” są rodzaju męskiego („il lunedì”, „il martedì” itd).

Non vedo l'ora di andare in vacanza: voglio staccare la spina.

Nie mogę się doczekać wakacji: chcę zrobić sobie przerwę.

Wyrażenia „**staccare la spina**” używamy, kiedy chcemy odpocząć od pracy lub nauki.

Inizio a lavorare alle due.

Pracę zaczynam o drugiej.

Vado in Cina **tra** una settimana.

To znaczy, że za tydzień jadę do Chin.

Tu vai in vacanza dal 5 al 10 maggio.

Ty wyjeżdżasz na wakacje między 5 a 10 maja.

Vado in vacanza a giugno.

W czerwcu jadę na wakacje.

Io **finisco** di lavorare sempre alle 18:00.

Zawsze kończę pracować o 18:00.

Zaimek „io” wymaga wstawienia do „finire” sylaby „-isc-”: „io finisco”.

Tommaso, finisci di fare i compiti!

Tommasie, skończ odrabiać zadanie domowe!

Cosa **volete** mangiare?

Co chcecie zjeść?

Vogliono bere la birra o il vino?

Czy oni chcą pić piwo czy wino?

Anna mangia pesce **il** giovedì.

W czwartki Anna je ryby.

Voglio mangiare un gelato **venerdì**.

Kobieta mówi, że w ten piątek chce zjeść lody. Używa „venerdì”, a nie „il venerdì”.

La banca è aperta il lunedì.

Bank jest otwarty w poniedziałki.

Wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem „la domenica” są rodzaju męskiego („il lunedì”, „il martedì” itd).

Kliknij zaimki rzeczowe wskazujące.

questo, quella, quelli

Queste sono grigie.

„Queste” jest zaimkiem rzeczowym wskazującym w liczbie mnogiej.

Questi orologi sono neri. Quelli sono blu.

Te zegarki są czarne. Tamte są niebieskie.

Quando finite di studiare?

Kobieta używa formy liczby mnogiej: mówi „voi finite”.

Giulia i Davide pójną później na kawę.

Giulia **jest później zajęta**, ale ma czas na kawę w przyszły piątek.

3454378124

Che lavoro fai?

Jaką pracę wykonujesz?

Il sabato e la domenica non lavoro.

W soboty i niedziele nie pracuję.

Wszystkie dni tygodnia z wyjątkiem „la domenica” są rodzaju męskiego („il lunedì”, „il martedì” itd).

Non vedo l'ora di andare in vacanza: voglio staccare la spina.

Nie mogę się doczekać wakacji: chcę zrobić sobie przerwę.

Wyrażenia „**staccare la spina**” używamy, kiedy chcemy odpocząć od pracy lub nauki.

Inizio a lavorare alle due.

Pracę zacznę o drugiej.

Vado in Cina **tra** una settimana.

To znaczy, że za tydzień jadę do Chin.

Tu vai in vacanza dal 5 al 10 maggio.

Ty wyjeżdżasz na wakacje między 5 a 10 maja.

Vado in vacanza a giugno.

W czerwcu jadę na wakacje.

Io **finisco** di lavorare sempre alle 18:00.

Zawsze kończę pracować o 18:00.

Zaimek „io” wymaga wstawienia do „finire” sylaby „-isc-”: „io finisco”.

Tommaso, finisci di fare i compiti!

Tommasie, skończ odrabiać zadanie domowe!

Cosa **volete** mangiare?

Co chcecie zjeść?

Rozdział 31: Wyjście na miasto

Przysłówki częstotliwości

Naucz się wyrazów takich jak „sempre” i „mai”

sempre

zawsze

PRZYKŁAD

Lei va sempre in palestra prima di andare al lavoro.

mai

nigdy

PRZYKŁAD

Non ci alziamo mai presto il fine settimana.

Wskazówka!

„Mai” zawsze występuje po partykule przeczącej „non” i czasowniku. Oto cała struktura: „non” + czasownik + „mai”.

Non ci alziamo mai presto il fine settimana. (W weekend nigdy nie wstajemy wcześniej.)

Non vado mai dal dottore. (Nigdy nie chodzę do lekarza.)

Mai

Jest to przeciwieństwo wyrazu „sempre”.

Wskazówka!

Jeśli chcemy powiedzieć, że coś zdarza się **prawie** zawsze lub **prawie** nigdy, przed „sempre” i „mai” wstawiamy po prostu „quasi”.

Io faccio i compiti **quasi** sempre. (Prawie zawsze odrabiam zadania domowe.)

Non esco **quasi** mai il fine settimana. (Prawie nigdy nie wychodzę w weekendy.)

Non esco quasi mai il fine settimana.

Ja prawie nigdy nie wyjeżdżam w weekendy.

spesso

często

PRZYKŁAD

Vado spesso in biblioteca.

di solito

zazwyczaj

PRZYKŁAD

Di solito pranziamo all'una e mezza.

di solito

Tego wyrazu używamy w stosunku do czynności, które zdarzają się często.

a volte

czasami

PRZYKŁAD

A volte lavori da casa.

ogni tanto
od czasu do czasu

PRZYKŁAD

Ogni tanto vado a correre. Ogni tanto vado a correre.
Chodzę biegać od czasu do czasu.

Wskazówka!

Wyraz „ogni” znaczy „każdy / co” i możemy użyć go z większością określników czasu. Występuje po nim słowo w liczbie **pojedynczej**, np. „**ogni giorno**” (każdego dnia). Możemy również użyć określeń „**tutti**” lub „**tutte**”, lecz należy pamiętać, że występują po nich rodzajniki w liczbie mnogiej („le”, „gli” lub „i”) i słowa w liczbie **mnogiej**, np. „**tutti i giorni**” (każdego dnia). Oto kilka przykładów (obie wersje znaczą to samo):

ogni sera / tutte le sere (każdego wieczoru / co wieczór)

ogni anno / tutti gli anni (każdego roku / co roku)

Vado a cena con i miei amici ogni settimana.
Co tydzień wychodzę na kolację z moimi przyjaciółmi.

Ogni, tanto, A, volte, ogni, settimana

sempre zawsze

ogni tanto od czasu do czasu

a volte czasami

spesso często

mai nigdy

di solito zazwyczaj

Wskazówka!

Przyjrzyjmy się teraz położeniu w zdaniu przysłówków i wyrażen częstotliwości. Niektóre z nich występują **po czasowniku** i są to np. „sempre”, „quasi sempre”, „mai” czy „quasi mai”.

Lei va (**quasi**) **sempre** in palestra prima di andare a lavoro.

Non andiamo (**quasi**) **mai** a cena fuori.

Lui esce sempre con gli amici.

On zawsze wychodzi ze swoimi przyjaciółmi.

Non andiamo quasi mai in discoteca.

Prawie nigdy nie chodzimy na dyskoteki.

Wskazówka!

„Di solito”, „a volte” i „ogni tanto” umieszczamy **przed czasownikiem** lub **na początku bądź na końcu zdania**.

Di solito pranziamo all'una e mezza.

A volte lavori da casa.

Vado a correre **ogni tanto**.

Di solito ceniamo alle 8 di sera.

Zazwyczaj kolację jemy o 20:00.

A volte lavori da casa.

Ty czasami pracujesz z domu.

Wskazówka!

Natomiast „spesso” może wystąpić zarówno przed czasownikiem jak i po nim, a także na początku i na końcu zdania.

Vado **spesso** a correre. / **Spesso** vado a correre. / Vado a correre **spesso**.

spesso

Vado sempre in palestra.

Di solito facciamo colazione alle 7.

Lei va a correre ogni tanto.

Rozmawianie o czynnościach wykonywanych na świeżym powietrzu

Naucz się wyrażen takich jak „andare in bicicletta”

andare in bicicletta

jeździć na rowerze

PRZYKŁAD

La domenica vado in bicicletta in campagna.

fare sport

uprawiać sport

PRZYKŁAD

Noi il sabato mattina facciamo sport.

andare in bicicletta

To znaczy „**jeździć na rowerze**”.

fare una passeggiata nel parco

spacerować po parku

PRZYKŁAD

Il fine settimana ci piace fare una passeggiata nel parco.

andare al cinema

iść / chodzić do kina

PRZYKŁAD

Andiamo al cinema a vedere l'ultimo film di Sorrentino?

fare una passeggiata nel parco

To znaczy „**spacerować po parku**”.

incontrarsi con gli amici

spotykać się z przyjaciółmi

PRZYKŁAD

Ti incontri spesso con gli amici?

uscire

wychodzić

PRZYKŁAD

A me piace uscire il sabato sera, ma alla mia ragazza non piace.

Lubię wychodzić w sobotnie wieczory, ale moja dziewczyna nie.

andare a fare shopping

iść / chodzić na zakupy

PRZYKŁAD

Mia figlia ama andare a fare shopping, e anche la sua amica.

Moja córka uwielbia chodzić na zakupy i jej przyjaciółka też.

fare le foto

robić zdjęcia

PRZYKŁAD

Pilar fa delle foto bellissime con la sua nuova macchina fotografica.

Pilar robi bardzo dobre zdjęcia swoim nowym aparatem.

Mia figlia ama andare a fare shopping, e anche la sua amica.

Moja córka uwielbia chodzić na zakupy i jej przyjaciółka też.

Pilar fa delle foto bellissime con la sua nuova macchina fotografica.

Pilar robi bardzo dobre zdjęcia swoim nowym aparatem.

A me piace uscire il sabato sera, ma alla mia ragazza non piace.

Lubię wychodzić w sobotnie wieczory, ale moja dziewczyna nie.

Il fine settimana ci piace fare una passeggiata nel parco.

W weekendy lubimy spacerować po parku.

Czasownik "uscire"

Naucz się tworzyć czas teraźniejszy czasownika „uscire”

Io esco con i miei amici e lei esce con le sue amiche.

Ja wychodzę ze swoimi przyjaciółmi, a ona wychodzi ze swoimi przyjaciółkami.

Wskazówka!

Na początek spójrzmy na pełną odmianę czasownika „uscire” (wychodzić):

uscire

io **esco**

tu **esci**

lui / lei **esce**

noi **usciamo**

Io esco

tu esci

lei esce

In Spagna la gente esce a fare festa fino all'alba.

W Hiszpanii ludzie wychodzą się bawić do wczesnych godzin porannych.

noi usciamo

voi uscite

loro escono

Marco e Giulia escono stasera.

Marco i Giulia wychodzą dzisiaj wieczorem.

Ceniamo alle dieci e poi usciamo intorno a mezzanotte.

Kolację jemy o dziesiątej i wychodzimy koło północy.

Umawianie wizyty

Umów się na spotkanie z przyjaciółmi

incontrarsi

spotkać

PRZYKŁAD

Dove ci incontriamo e a che ora?

andare a fare una passeggiata

pójść na spacer

PRZYKŁAD

Andiamo a fare una passeggiata?

Incontrarsi

Znaczy "**Spotkać**"

andare a una mostra

pójść na wystawę

PRZYKŁAD

Venerdì vado a una mostra.

andare a bere qualcosa

pójść na drinka

PRZYKŁAD

Andiamo a bere qualcosa dopo lavoro.

andare a un concerto

pójść na koncert

PRZYKŁAD

Il prossimo fine settimana vado a un concerto.

vedere uno spettacolo teatrale

zobaczyć sztukę teatralną

PRZYKŁAD

Questo pomeriggio andiamo a vedere uno spettacolo teatrale.

vedere un film

obejrzeć film

PRZYKŁAD

Andiamo a vedere un film domani?

wedere uno spettacolo teatrale

cenare fuori

jeść w restauracji

PRZYKŁAD

Ti va di cenare fuori?

rimanere a casa

zostać w domu

PRZYKŁAD

E se rimaniamo a casa?

passare a prendere

odebrać (kogoś)

PRZYKŁAD

Ti passiamo a prendere alle otto.

andare a bere qualcosa pójść na drinka

andare a fare una passeggiata pójść na spacer

incontrarsi spotkać

pójść na spacer

E se rimaniamo a casa?

A może zostaniemy w domu?

Venerdì vado a una mostra.

W piątek idę na wystawę.

andare a bere qualcosa

pójść na drinka

obejrzeć film

Il prossimo fine settimana vado a un concerto.

W następnym weekend idę na koncert.

Andiamo a vedere un film domani?

Pójdziemy jutro obejrzeć film?

Czasowniki „potere” i „sapere”

Naucz się tworzyć czas terażniejszy czasowników „potere” i „sapere”

Non posso guidare, ho dimenticato gli occhiali.

To znaczy, że osoba mówiąca może prowadzić, ale ze względu na zewnętrzne okoliczności nie w tej chwili.

Wskazówka!

W tej lekcji przyjrzymy się kolejnym dwóm czasownikom nieregularnym:

„**Potere**” (móc / być w stanie coś zrobić) – tego czasownika używamy, aby powiedzieć o możliwości zrobienia czegoś, co uzależnione jest od okoliczności zewnętrznych.

„**Sapere**” (wiedzieć / znać / umieć / potrafić) – tego czasownika używamy, aby powiedzieć o umiejętnościach, które nabyliśmy, o czymś, co nauczyliśmy się robić lub o naszej znajomości czegoś.

Wskazówka!

Czasownikom tym często towarzyszą czasowniki w bezokoliczniku. Spójrz na poniższe przykłady.

„Potere”: Non **posso** guidare, ho dimenticato gli occhiali! (Nie mogę prowadzić, zapomniałem okularów!)

„Sapere”: Io non **so** guidare, e tu? (Nie umiem prowadzić. A ty?)

potere

móc / być w stanie coś zrobić

PRZYKŁAD

Stasera non posso andare a teatro perché lavoro.

Wskazówka!

Oto formy czasownika „potere”:

potere
io **posso**
tu **puoi**
lui, lei **può**
noi **possiamo**
voi **potete**
loro **possono**

io posso
tu puoi
lui / lei può
noi possiamo
voi potete
loro possono

Wskazówka!

Czasownika „**potere**” używamy również, aby poprosić o **pozwolenie na zrobienie czegoś**, jak również **udzielić i odmówić takiego pozwolenia** lub **poprosić kogoś o zrobienie czegoś**.

Posso andare in bagno? (Czy mogę iść do łazienki?)

Puoi chiudere la finestra, per favore? (Czy możesz zamknąć okno, proszę?)

Tu non puoi venire, devi studiare.
Nie możesz przyjść, musisz się uczyć.
Mówimy „tu **puoi**”.

Posso chiudere la porta?
Czy mogę zamknąć drzwi?

Armando e Carla possono aiutarti.
Armando i Carla mogą ci pomóc.

Puoi chiudere la finestra, per favore?

Osoba mówiąca prosi kogoś o zrobienie czegoś.

Alessandra può venire, ma noi non possiamo
Alessandra może przyjść, ale my nie możemy.

Wskazówka!

Przejdźmy teraz do czasownika „**sapere**” (wiedzieć / znać / umieć / potrafić), które mówią o nabytej umiejętności lub naszej wiedzy na temat czegoś.

Umiejętność: Io non **so** nuotare. (Nie umiem pływać.)

Umiejętność: Armando **sa** suonare il violino. (Armando potrafi grać na skrzypcach.)

Wiedza: Tu **sai** quanti anni ha Matteo? (Czy wiesz, ile lat ma Matteo?)

sapere
wiedzieć / znać / umieć / potrafić

PRZYKŁAD

Armando sa suonare il violino.

Wskazówka!

Oto formy czasownika „sapere”.

sapere
io **so**

tu **sai**
lui, lei **sa**
noi **sappiamo**
voi **sapete**
loro **sanno**

Tu sai suonare il pianoforte.

W tym zdaniu „sapere” odnosi się do umiejętności.

io so
tu sai
lui / lei sa

Tu sai quanti anni ha Matteo?
Czy wiesz, ile lat ma Matteo?

Alice non sa l'inglese.

To zdanie znaczy „Alice nie potrafi mówić po angielsku.” / „Alice nie zna angielskiego.”

noi sappiamo
voi sapete
loro sanno

Voi sapete andare in bicicletta.
Wiecie, jak jeździć na rowerze.
Mówimy „voi **sapete**”.

Armando sa suonare il violino.
Armando potrafi grać na skrzypcach.

Mówienie o umiejętnościach

Naucz się używać „essere capace di” i „riuscire a”

essere capace di...
potrafić...

PRZYKŁAD

Tu sei capace di giocare a tennis?
Czy potrafisz grać w tenisa?

Wskazówka!

Aby móc powiedzieć o tym, co potrafimy lub co możemy zrobić, poznaliśmy czasowniki „sapere” i „potere”.

Jednak w języku włoskim istnieją również inne sposoby mówienia o naszych umiejętnościach i możliwościach. W tej lekcji dowiemy się, jak i kiedy używać wyrażen takich jak „riuscire a” czy „essere capace di”.

Tu **sei capace di** giocare a tennis? (Czy potrafisz grać w tenisa?)

Io **non riesco a** ballare con queste scarpe, mi fanno male. (Nie jestem w stanie tańczyć w tych butach, uciskają mnie.)

potere, sapere, riuscire a, essere capace di...

Wszystkich tych wyrażen używamy, aby powiedzieć o możliwości zrobienia czegoś.

Wskazówka!

„Essere capace di...”

To wyrażenie zawsze występuje z przyimkiem „di”, po którym występuje czasownik w bezokoliczniku. Podobnie jak czasownik „sapere”, mówi o **zdobytej przez nas umiejętności**. W przeczeniu oznacza, że nie potrafimy czegoś zrobić, ponieważ nigdy się nie tego nie nauczyliśmy.

W liczbie pojedynczej zarówno w rodzaju męskim, jak i żeńskim używamy „capace”, zaś w liczbie mnogiej używamy „capaci”.

Io sono capace di giocare a tennis. (Ja potrafię grać w tenisa.)

Voi non siete capaci di giocare a tennis. (Wy nie potraficie grać w tenisa.)

Tu sei capace di giocare a tennis?

To znaczy to samo co „Tu sai giocare a tennis?”.

Wyrażenie „Essere capace di...” i czasownik „sapere” mogą być synonimami.

Voi non siete capaci di giocare a tennis.

Wy nie potraficie grać w tenisa

riuscire a...

móc / być w stanie coś zrobić

PRZYKŁAD

Io non riesco a ballare con queste scarpe, mi fanno male.

Wskazówka!

„Riuscire a...”

Czasownik „riuscire” zawsze występuje z przyimkiem „a”, po którym występuje **czasownik w bezokoliczniku**. Oznacza **fizyczną lub umysłową możliwość** wykonania czegoś. (Zwróć uwagę, że ten czasownik jest nieregularny. Za chwilę przyjrzymy się jego odmianie!)

Io non riesco a ballare con queste scarpe, mi fanno male. (Nie jestem w stanie tańczyć w tych butach, uciskają mnie.)

Io non riesco a ballare con queste scarpe, mi fanno male.

To znaczy, że fizycznie nie jestem w stanie tańczyć.

Marta non riesce a cantare, ha mal di gola.

Marta nie może śpiewać; boli ją gardło.

Wskazówka!

Oto odmiana czasownika „riuscire”:

riuscire

io **riesco**

tu **riesci**

lui, lei **riesce**

noi **riusciamo**

voi **riuscite**

loro **riescono**

io riesco
tu riesci
lui, lei riesce

noi riusciamo
voi riuscite
loro riescono

Wybierz zdanie oznaczające to samo, co „Claudia non sa guidare.”
Claudia non è capace di guidare.
Claudia nie potrafi prowadzić.

Voi non siete capaci di giocare a tennis.
Wy nie potraficie grać w tenisa.

Wybierz zdanie oznaczające, że nigdy nie uczyliśmy się grać w tenisa.
Non siamo capaci di giocare a tennis.
Nie potrafimy grać w tenisa.

Riesci a camminare con quelle scarpe?
Czy umiesz chodzić w tych butach?
sai, guidare, sono, capace, di, giocare

Non posso guidare oggi, ho dimenticato la patente.
Rozmówca nie może dzisiaj prowadzić, ponieważ zapomniał prawa jazdy.

Non riesco a ballare.
Nie umiem tańczyć.

Riesci a camminare con quelle scarpe?
Czy umiesz chodzić w tych butach?

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Venerdì vado a una mostra.
W piątek idę na wystawę.

Andiamo a bere qualcosa dopo lavoro.
Po pracy idziemy na drinka.

Ti passiamo a **prendere** alle otto.
Odbierzemy Cię o ósmej.

Questo pomeriggio andiamo a vedere uno spettacolo teatrale .
Tego popołudnia zobaczymy sztukę teatralną.

Andiamo a vedere un film domani?
Pójdziemy jutro obejrzeć film?

Ti va di **cenare** fuori?
Masz ochotę na obiad w restauracji?

E se rimaniamo a casa?
A może zostaniemy w domu?

Dove **ci** incontriamo e a che ora?
Gdzie się spotkamy i o której godzinie?

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Ta osoba **zaprasza Cię do zrobienia czegoś** z nią.

Wyrażenia „**andiamo a + bezokolicznika**” używamy, żeby **zaprosić kogoś do zrobienia czegoś**.

Di solito mi lavo alle 7 di mattina.
Zwykle myję się o 7:00.

„**Mi lavo**” to forma „io” **czasownika zwrotnego** „lavarsi”.

Ti, vesti

„**Ti vesti**” to forma „ti” **czasownika zwrotnego** „vestirsi”.

Tego zdania używamy, chcąc dowiedzieć się, **kiedy odjedzie pociąg**.

Ascolto molta musica quando vado in palestra.
Kiedy chodzę na siłownię, słucham dużo muzyki.

„**Andare**” to **czasownik nieregularny**: poprawna forma „io” to „**vado**”.

o 18:00

Mężczyzna idzie do pracy o 9:00, a kończy pracę o 18:00 (**6 di sera**).

Ti porto il tuo regalo domani mattina.
Jutro rano przyniosę ci prezent.

Z **przymiotnikami dzierżawczymi** (mio, tuo, suo, etc.) używamy **rodzajnika**: il mio, la tua, i suoi itd.

Ci piace leggere un libro quando abbiamo un po' di tempo libero.
Gdy mamy trochę wolnego czasu, lubimy czytać książki.

Po czasowniku „**piacere**” używamy **bezokolicznika** czasownika: „**leggere**”.

Kobieta jedzie na uczelnię **pociągiem**.

Kobieta jedzie na uczelnię **pociągiem**.

Voglio andare in spiaggia giovedì, vuoi venire con me?

W czwartek chcę iść na plażę. Chcesz iść ze mną?

Ona **nie chodzi** na plażę **w każdy czwartek** (il giovedì), więc **nie potrzebujemy rodzajnika (il)**.

Mi piace cucinare, soprattutto quando ho ospiti a cena.
Uwielbiam gotować, zwłaszcza gdy mam gości na kolacji.

Po czasowniku „**piacere**” używamy **bezokolicznika** czasownika: „**cucinare**”.

si sveglia
Budzi się.

girare a sinistra
skręcić w lewo

Przechodzień mów, że musisz **skręcić w lewo**.

A volte preferisco rimanere a casa e guardare un film invece di uscire.
Czasami wolę zostać w domu i obejrzeć film niż gdzieś wyjść.

„**Preferire**” to czasownik kończący się na „-ire”, w którym występuje **sylaba -isc-**: „preferisco”.

Non gioco **spesso** ai videogiochi, ma quando lo faccio mi diverto molto.
Nie gram często w gry wideo, ale kiedy już to robię, świetnie się bawię.
W słowie „**spesso**” występuje podwójne „s”.

- Ti piace andare in bicicletta?

Lubisz jeździć na rowerze?

W przypadku **środków transportu** takich jak rower, autobus lub samochód mówimy „**andare in**”.

Per comprare il prosciutto vai in **salumeria**.

Aby kupić szynkę prosciutto, idziesz do delikatesów.

Wyrazy zakończone na **-ia**, takie jak „**salumeria**”, „**pasticceria**” lub „**Maria**”, zwykle akcentuje się na „**i**”.

torna a casa

Wraca do domu.

Po lekcji tenisa ona idzie do domu.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Puoi chiedere la finestra, per favore?

Osoba mówiąca prosi kogoś o zrobienie czegoś.

torna a casa

Wraca do domu.

Po lekcji tenisa ona idzie do domu.

A volte preferisco rimanere a casa e guardare un film invece di uscire.

Czasami wolę zostać w domu i obejrzeć film niż gdzieś wyjść.

„**Preferire**” to czasownik kończący się na „-ire”, w którym występuje **sylaba -isc-**: „preferisco”.

Non gioco **spesso** ai videogiochi, ma quando lo faccio mi diverto molto.

Nie gram często w gry wideo, ale kiedy już to robię, świetnie się bawię.

W słowie „**spesso**” występuje podwójne „s”.

Per comprare il prosciutto vai in **salumeria**.

Aby kupić szynkę prosciutto, idziesz do delikatesów.

Wyrazy zakończone na **-ia**, takie jak „**salumeria**”, „**pasticceria**” lub „**Maria**”, zwykle akcentuje się na „**i**”.

E se rimaniamo a casa?

A może zostaniemy w domu?

Questo pomeriggio andiamo a vedere uno spettacolo teatrale .

Tego popołudnia zobaczymy sztukę teatralną.

Dove **ci** incontriamo e a che ora?

Gdzie się spotkamy i o której godzinie?

zostać w domu

Ceniamo alle dieci e poi usciamo intorno a mezzanotte.

Kolację jemy o dziesiątej i wychodzimy koło północy.

Io non riesco a ballare con queste scarpe, mi fanno male.

To znaczy, że fizycznie nie jestem w stanie tańczyć.

fare una passeggiata nel parco

To znaczy „**spacerować po parku**”

Il fine settimana ci piace fare una passeggiata nel parco.

W weekendy lubimy spacerować po parku.

A me piace uscire il sabato sera, ma alla mia ragazza non piace.
Lubię wychodzić w sobotnie wieczory, ale moja dziewczyna nie.

Armando sa suonare il violino.
Armando potrafi grać na skrzypcach.

Vado a cena con i miei amici ogni settimana.
Co tydzień wychodzę na kolację z moimi przyjaciółmi.
spesso

Il prossimo fine settimana vado a un concerto.
W następny weekend idę na koncert.

Non riesco a ballare.
Nie umiem tańczyć.

Riesci a camminare con quelle scarpe?
Czy umiesz chodzić w tych butach?

Rozdział 32: Rodzaje ubrań

Ubrania

Naucz się wyrazów takich jak „maglietta” i „gonna”

la maglietta
podkoszulek

PRZYKŁAD

Questa maglietta è molto stretta!
Questa maglietta è molto stretta!
Ten podkoszulek jest obcisły.

Maglia, maglietta, maglione... □

Włosi są bardzo wybredni, jeśli chodzi o ubrania. Kiedy idziesz na zakupy, uważaj na te trzy podobne do siebie słowa – **nie** znaczą tego samego!

una maglia bluzka z dżerseju
una maglietta podkoszulek
un maglione sweter

la gonna
spódnica

PRZYKŁAD

La gonna è un po' larga.
La gonna è un po' larga.
Spódnica jest nieco szeroka.

i pantaloni
spodnie

PRZYKŁAD

Questi pantaloni sono corti.
Questi **pantaloni** sono corti.
Mężczyzna mówi, że spodnie są krótkie.

il vestito
sukienka / garnitur

PRZYKŁAD

Questo vestito è molto costoso!

Questo vestito è molto costoso!

Ta sukienka jest bardzo droga!

Zwróć uwagę!

„**Vestito**” jest dla mężczyzn czy kobiet? W języku włoskim „vestito” może oznaczać **eleganckie** ubranie **zarówno dla mężczyzn jak i kobiet**. Jeśli nie chcesz popełnić błędu, możesz powiedzieć:

un vestito da uomo (garnitur)

un vestito da donna (sukienka)

I pantaloni sono un po' corti.

Te spodnie są nieco krótkie.

Questo **vestito** è molto costoso.

Kobieta mówi, że sukienka jest bardzo droga.

La maglietta è stretta.

Podkoszulek jest obcisły.

La maglietta è stretta.

Il vestito è costoso.

Mówimy „**la** maglietta è stretta” i „**il** vestito è costoso”.

I pantaloni sono un po' corti.

Te spodnie są nieco krótkie.

Il vestito è molto stretto.

Garnitur jest bardzo obcisły.

Z „il” możemy użyć tylko wyrazów rodzaju męskiego, takich jak „vestito” i „costoso”.

I pantaloni sono un po' corti.

Spodnie są nieco krótkie.

Mi piace la maglietta!

Podoba mi się ten podkoszulek!

Wprowadzenie kolorów

Poznaj nazwy kolorów

rosso / rossa

czerwony, czerwona

PRZYKŁAD

Mi piace questa maglietta rossa!

Mi piace questa maglietta rossa!

Podoba mi się ten czerwony podkoszulek!

Uważaj na podwójne spółgłoski! „**Rossa**” i „**rosa**” to dwa różne kolory.

giallo / gialla

żółty, żółta

PRZYKŁAD

Ti piace questa gonna gialla?

Ti piace questa gonna gialla?

Mężczyzna pyta Pinę, czy podoba jej się żółta spódnica.

azzurro / azzurra

jasnoniebieski, jasnoniebieska

PRZYKŁAD

Questo vestito è azzurro.

Questo vestito è azzurro.

Ta sukienka jest jasnoniebieska.

Mówimy „**il vestito azzurro**”.

Wskazówka!

„**Rosso**” , „**giallo**” i „**azzurro**” to trzy kolory, które zmieniają się, kiedy używamy ich jako przymiotników.

Questo vestito è rosso / giallo /
azzurro.

Questi vestiti sono rossi / gialli / azzurri.

Questa gonna è rossa / gialla /
azzurra.

Queste gonne sono rosse / gialle /
azzurre.

Uzupełnij zdanie: Queste magliette sono...

rosse

Te podkoszulki są czerwone.

Mówimy „i pantaloni gialli”, „la gonna azzurra” i „le magliette rosse”.

verde

zielony / zielona / zielone

PRZYKŁAD

Come sono questi pantaloni verdi?

Come sono questi pantaloni verdi?

Podobają ci się te zielone spodnie?

Mówimy „la maglietta verde” i „i pantaloni verdi”

arancione

pomarańczowy, pomarańczowa

PRZYKŁAD

Preferisco i pantaloni arancioni.

Preferisco i pantaloni arancioni.

Mężczyzna mówi, że woli pomarańczowe spodnie.

Wskazówka!

„**Verde**” i „**arancione**” to dwa kolory, które również zmieniają się, kiedy używane są jako przymiotniki, ale **tylko** wtedy, kiedy opisują coś w liczbie pojedynczej lub mnogiej.

Questo vestito è verde/arancione.

Questi vestiti sono verdi/arancioni.

Questa gonna è verde/arancione.

Queste gonne sono verdi/arancioni.

blu

niebieski, niebieska

PRZYKŁAD

Prendo la maglietta blu!

Wezmę niebieski podkoszulek!

Prendo la maglietta blu!

Wezmę niebieski podkoszulek!

Ten kolor po włosku to „blu”.

Wskazówka!

„**Blu**” □ jest najłatwiejszym w zastosowaniu kolorem, ponieważ zawsze zapisuje się go tak samo!

Questo vestito è **blu**.

Questi vestiti sono **blu**.

Questa gonna è **blu**.

Queste gonne sono **blu**.

blu

Wyraz „blu” nie ulega zmianie: jest taki sam w rodzaju męskim i żeńskim, w liczbie pojedynczej i mnogiej.

Ti piace questa gonna gialla?

Mężczyzna pyta Pinę, czy podoba jej się żółta spódnica.

Prendo questa maglietta rossa e questi pantaloni verdi.

Wezmę ten czerwony podkoszulek i te zielone spodnie.

Mówimy „la maglietta rossa” i „i pantaloni verdi”.

Mi piace questa maglietta rossa!

Podoba mi się ten czerwony podkoszulek!

Prendo il vestito rosso.

Questa gonna è azzurra.

Preferisco i pantaloni verdi.

Mówimy „il vestito rosso”, „la gonna azzurra” i „i pantaloni verdi”.

Questi pantaloni sono **rossi**.

Te spodnie są czerwone.

Czasownik „preferire”

Naucz się tworzyć czas terażniejszy czasownika „preferire”

Preferisco la maglietta rossa.

Kobieta powiedziała, że woli czerwony podkoszulek.

Preferisco la maglietta verde.

Wolę zielony podkoszulek.

Zaimek „io” wymaga wstawienia do „preferire” sylaby „-isc-”: „io preferisco.”.

Zwróć uwagę!

„**Preferire**” jest czasownikiem nieregularnym z sylabą „-isc-”. Zachowuje się jak czasownik „finire”, który już znamy! Jeśli nie pamiętasz jego odmiany, poniżej znajduje się przypomnienie form liczby pojedynczej.

preferire

io preferisco

tu preferisci

lui, lei preferisce

preferisco la gonna rossa.

Wolę czerwoną spódnicę.

Zaimek „io” wymaga wstawienia do „preferire” sylaby „-isc-”: „io preferisco.”.

Ti piace questa maglietta gialla o preferisci questa rossa?

Podoba ci się ten żółty podkoszulek, czy wolisz ten czerwony?

Zaimek „tu” wymaga wstawienia do „preferire” sylaby „-isc-”: „tu preferisci.”.

Io preferisco la maglietta gialla. Tu preferisci la maglietta rossa.

Mówimy „io preferisco” i „tu preferisci”.

Marco preferisce i pantaloni arancioni.
Marco woli pomarańczowe spodnie.
Mówimy „Marco (lui) preferisce”.

Włoski dress code ☐

Wielu Włochów lubi nosić kolorowe ubrania, ale musisz wiedzieć, że niektóre połączenia uważa się za **niepoprawne!** Np. nie noś białych skarpetek (wyjątkiem jest uprawianie sportu) ani nie ubieraj się w fiolet, idąc do teatru.

Włoski dress code ☐

Wielu Włochów lubi nosić kolorowe ubrania, ale musisz wiedzieć, że niektóre połączenia uważa się za **niepoprawne!** Np. nie noś białych skarpetek (wyjątkiem jest uprawianie sportu) ani nie ubieraj się w fiolet, idąc do teatru.

Io preferisco la maglietta rossa.
Tu preferisci questo vestito blu.
Luisa preferisce i pantaloni verdi.

Mara preferisce questo vestito azzurro.
Mara woli tę jasnoniebieską sukienkę.

Marco preferisce questo vestito azzurro.
Marco woli tę jasnoniebieską sukienkę.

Pamiętaj, że w języku włoskim „azzurro” i „blu” to dwa różne kolory!

Papà Diana! Fa' presto! Devo andare in ufficio...

Diana Sì, papà. Ti piace questo vestito giallo o questo blu?

Papà Mh... il vestito blu.

Diana No! Io preferisco giallo.

Papà Va bene. Io vado, ciao!

Diana No, aspetta! Ho un'altra domanda: ti piace maglietta? Io preferisco la rossa...

Obuwie

Naucz się wyrazów takich jak „scarpe” i „stivali”

le scarpe

buty

PRZYKŁAD

Queste scarpe sono comode.

Queste scarpe sono comode.

Te buty są wygodne

Wskazówka!

W języku włoskim „scarpe” odnosi się do **różnego rodzaju** butów. Jeśli chcesz powiedzieć o konkretnym modelu, możesz zastosować następujące połączenia:

le scarpe **da ginnastica** ☐
(buty sportowe)

le scarpe **eleganti** ☐
(buty eleganckie)

le scarpe **con il tacco** ☐
(buty na obcasach).

le scarpe da ginnastica buty sportowe

gli stivali

botki / kozaki

PRZYKŁAD

Voglio comprare questi stivali.

Voglio comprare questi stivali.

Mężczyzna mówi, że chce kupić te botki.

le pantofole

kapcie / pantofle

PRZYKŁAD

Mario, metti le pantofole!

Mario, metti le pantofole!

Mario, załóż kapcie!

i sandali

sandały

PRZYKŁAD

Non usare i calzini bianchi con i sandali in Italia!

Non usare i calzini bianchi con i sandali in Italia!

Mężczyzna mówi, aby nie zakładać białych skarpetek do sandałów.

Włoski dress code

Białe skarpety zazwyczaj nosi się, uprawiając sport. Natomiast połączenie białych skarpetek z sandałami jest profanacją!

Nie rób tego, jeśli nie chcesz, aby Włosi źle o Tobie mówili!

camminare scalzo

chodzić boso

PRZYKŁAD

Mi piace camminare scalzo.

Mi piace camminare scalzo.

Lubię chodzić boso.

stivali, scarpe

pantofole, scarpe

Questi sandali sono rossi.

Te sandały są czerwone.

Mi piace camminare scalza.

Lubię chodzić boso.

Gli stivali sono molto comodi!

Botki są bardzo wygodne!

Woli nosić sandały.

Luigi, dove sono le mie **pantofole**?!

Luigi, gdzie są moje kapcie?

Queste sono le mie **scarpe**.

To są moje buty.

Przymiotniki wskazujące

Naucz się wyrazów określających konkretne osoby i rzeczy

Wskazówka!

W języku włoskim **zaimków przymiotnych wskazujących** używamy do wskazania konkretnej osoby lub rzeczy. Zaimki te zawsze muszą się zgadzać pod względem rodzaju gramatycznego i liczby z rzeczownikiem, do którego się odnoszą.

Questo portafoglio è mio.

(Ten portfel jest mój.)

Quegli orologi sono neri.

(Tamte zegarki są czarne.)

Mi **piace questa** maglietta.

(Podoba mi się ta koszulka.)

Mi piace **questa** maglietta.

Wyraz napisany **pogrubioną czcionką** jest zaimkiem przymiotnym wskazującym.

Przymiotniki wskazujące

W języku włoskim są dwa rodzaje zaimków przymiotnych wskazujących: „**questo**” (ten, ta, to) oraz „**quello**” (tamten, tamta, tamto).

„**Questo**” (i wszystkich jego form) używamy, mówiąc o przedmiotach lub osobach znajdujących się blisko nas, zaś „**quello**” (i wszystkich jego form) używamy, mówiąc o przedmiotach i osobach znajdujących się dalek od nas.

Przedmiot znajduje się blisko osoby mówiącej:

Questa borsa è tua?
(Czy ta torba jest twoja?)

Przedmiot znajduje się daleko od osoby mówiącej:

Quella borsa è tua?
(Czy tamta torba jest twoja?)

Questo portafoglio è mio.

Wyraz napisany **pogrubioną czcionką** wskazuje przedmiot, który znajduje się **blisko** osoby mówiącej.

Mi piace questa maglietta.

Uwielbiam ten podkoszulek!

Wskazówka!

„**Questo**” używamy z rzeczownikami rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej, „**questi**” z rzeczownikami rodzaju męskiego w liczbie mnogiej, „**questa**” z rzeczownikami rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej, zaś „**queste**” z rzeczownikami rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej.

Kiedy rzeczowniki liczby pojedynczej zaczynają się na samogłoskę, „questo” i „questa” zmienia się na „quest' ”.

Questo portafoglio è mio. (Ten portfel jest mój.)

Cosa ne pensi di **questi** occhiali? (Co myślisz o tych okularach?)

Queste chiavi non sono nostre. (Te klucze nie są nasze.)

È tuo **quest'**orologio? (Czy ten zegarek jest twój?)

Questi computer sono lenti!

„Questi” jest zaimkiem przymiotnym wskazującym w liczbie mnogiej.

Jakiego zaimka przymiotnego wskazującego użyjesz z wyrazem „libro”?

questo Ta książka.

Kliknij zaimki przymiotne wskazujące rodzaju żeńskiego.

queste, questa

È tuo **quell'**orologio?

Wyraz napisany **pogrubioną czcionką** może zostać użyty z rzeczownikami w liczbie pojedynczej rodzaju męskiego i żeńskiego, które rozpoczynają się na samogłoskę.

Wskazówka!

Formy „quello” mogą wydawać się trochę bardziej skomplikowane, ale nie przejmuj się! Podlegają one takim samym zasadom, jak „questo”, które znasz z poprzedniej lekcji. Spójrz na poniższą tabelkę, w której przedstawiono rodzajniki i odpowiadające im zaimki przymiotne dzierżawcze.

rodzaj gramatyczny i liczba	rodzajnik	zaimek przymiotny wskazujący
rodzaj męski, liczba pojedyncza	il	quel
rodzaj męski, liczba pojedyncza	lo	quello
rodzaj męski, liczba mnoga	i	quei
rodzaj męski, liczba mnoga	gli	quegli
rodzaj żeński, liczba pojedyncza	la	quella
rodzaj żeński, liczba mnoga	le	quelle
rodzaj męski lub żeński, liczba pojedyncza + samogłoska	l'	quell'

Wskazówka!

Istnieją dwa różne zaimki przymiotne wskazujące dla rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej („**quel**” oraz „**quello**”) i dwa dla rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie mnogiej („**quei**” oraz „**quegli**”).

To, którego z nich użyjemy, zależy od pierwszej litery występującego po nim rzeczownika. „**Quel**” (l. poj.) i „**quei**” (l. mn.) używamy, kiedy rzeczownik zaczyna się na spółgłoskę (**quel** portafoglio – **quei** portafogli). Natomiast „**quello**” (l. poj.) i „**quegli**” (l. mn.) używamy, kiedy rzeczownik zaczyna się na:

- **s + spółgłoskę**: **quello** studente – **quegli** studenti (tamten student – tamci studenci)
- **z**: **quello** zaino – **quegli** zaini (tamten plecak – tamte plecaki)
- **ps**: **quello** psicologo – **quegli** psicologi (tamten psycholog – tamci psycholodzy)
- **y**: **quello** yogurt – **quegli** yogurt (tamten jogurt – tamte jogurty)

Wybierz zaimki przymiotne wskazujące rodzaju męskiego.

quel, quello, quegli

Quel libro è molto bello.

W tym zdaniu występuje zaimek przymiotny wskazujący w liczbie pojedynczej. Quelle chiavi sono vostre?

„Quelle” jest zaimkiem przymiotnym wskazującym rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej.

Quel computer è mio.

Tamten komputer jest mój.

Zastosowanie „mi piacciono”

Naucz się używać „mi piacciono” w celu wyrażenia preferencji

Mi piacciono queste scarpe!
Podobają mi się te buty!
W przypadku minimum dwóch rzeczy używamy „mi piacciono”.

Mi piacciono queste scarpe!
Podobają mi się te buty!
W przypadku minimum dwóch rzeczy używamy „mi piacciono”.

Occhio! (Uwaga!)

Istnieją **dwa sposoby** wyrażenia, co Ci się podoba, w zależności od tego, czy podoba Ci się **jedna rzecz** czy **dwie lub więcej rzeczy**.

mi piace + jedna rzecz
Mi piace il vestito giallo.
(Podoba mi się żółta sukienka.)

mi piacciono + dwie lub trzy rzeczy
Mi piacciono i vestiti gialli.
(Podobają mi się żółte sukienki.)

Mi piace questa gonna verde.
Mi piacciono questi pantaloni stretti.

W przypadku jednej rzeczy mówimy „mi piace”, w przypadku dwóch i więcej rzeczy mówimy „mi piacciono”.

Mi, piacciono
W przypadku minimum dwóch rzeczy używamy „mi piacciono”.

Zwróć uwagę!

Kiedy używasz „**mi piace**” lub „**mi piacciono**”, formy „**questo**” również się zmieniają.

mi piace + questo/questa
Mi piace questo vestito.
(Podoba mi się ten garnitur.)

mi piacciono + questi/queste
Mi piacciono questi vestiti.
(Podobają mi się te garnitury.)

Mi piacciono queste scarpe!
Podobają mi się te buty!

Mi piacciono questi pantaloni.
Mi piacciono queste gonne.
Mi piace l'arancione.

W przypadku jednej rzeczy mówimy „mi piace”, w przypadku dwóch i więcej rzeczy mówimy „mi piacciono”

Non mi piacciono questi colori.
Nie podobają mi się te kolory.
Jeśli czegoś nie lubimy, mówimy „non mi piace / piacciono”.

Wskazówka!

Aby powiedzieć, że coś **nam się nie podoba**, przed „mi piace/mi piacciono” wstawiamy „**non**” .

Mi piacciono questi colori! □ (Podobają mi się te kolory!)

Non mi piacciono questi colori! □ (Nie podobają mi się te kolory!)

Non mi piacciono queste magliette.
Nie podobają mi się te podkoszulki.

Jeśli czegoś nie lubimy, mówimy „non mi piace / piacciono”.

Non mi piacciono queste magliette.

Mężczyzna mówi, że podkoszulki mu się nie podobają.

Mi piacciono queste scarpe!

Podobają mi się te buty!

W przypadku minimum dwóch rzeczy używamy „mi piacciono”.

Mi, piacciono

W przypadku minimum dwóch rzeczy używamy „mi piacciono”.

Zaimki w formie dopełnienia bliższego

Naucz się używać „lo”, „la”, „li” i „le”

Mi piace questo vestito. Lo prendo!

Bardzo podoba mi się ta sukienka. Wezmę ją!

Aby nie powtarzać nazwy jednej rzeczy rodzaju męskiego, używamy „lo”.

Wskazówka!

„Lo” to „pronomine diretto” (zaimek w formie dopełnienia bliższego) i odnosi się do czegoś, co zostało nazwane wcześniej. Używa się go, aby być bardziej **bezpośrednim!** Spójrz na ten przykład:

Che bello questo vestito. Prendo questo vestito!

Che bello questo vestito. Lo prendo!

Mi piace questa maglietta. **La** prendo!

Mężczyzna mówi, że podoba mu się podkoszulek, więc go weźmie.

Mi piace questo vestito. Lo prendo!

Mi piace questa maglietta. **La** prendo!

Aby nie powtarzać nazwy rzeczy rodzaju męskiego, używamy „lo”; w stosunku do rzeczy rodzaju żeńskiego używamy „la”.

Wskazówka!

Jak widać, zaimki w formie dopełnienia bliższego zmieniają swoją formę.

Mówiąc o **jednym przedmiocie rodzaju męskiego**, używamy „lo”. Mówiąc o **jednym przedmiocie rodzaju żeńskiego**, używamy „la”.

Mi piace questo vestito. Lo prendo!
(Podoba mi się ten garnitur. Wezmę go!)

Mi piace questa gonna. La prendo!
(Podoba mi się ta spódnica. Wezmę ją!)

Mi piacciono questi pantaloni. Li provo!

Podobają mi się te spodnie. Przymierzę je!

Aby nie powtarzać nazwy dwóch lub więcej rzeczy rodzaju męskiego, używamy „li”.

Queste scarpe sono bellissime. **Le** provo!

Kobieta chce przymierzyć buty.

Wskazówka!

Zaimki w formie dopełnienia bliższego zmieniają swoją formę również w stosunku do dwóch lub więcej rzeczy rodzaju męskiego lub dwóch lub więcej rzeczy rodzaju żeńskiego.

Mówiąc o **przedmiotach rodzaju męskiego**, używamy „li”. Mówiąc o **przedmiotach rodzaju żeńskiego**, używamy „le”.

Mi piacciono questi sandali. Li provo!
(Podobają mi się te sandały. Przymierzę je!)
Non mi piacciono queste pantofole. Non le prendo!
(Nie podobają mi się te klapki. Nie wezmę ich!)

Le

Podobają mi się te buty. Chcę je przymierzyć!

Aby nie powtarzać nazwy dwóch lub więcej rzeczy rodzaju żeńskiego, używamy „le”.

Mi piace questo vestito. Lo prendo!

Che bella questa gonna! La prendo!

Mi piacciono questi sandali. Li provo!

Non mi piace questo vestito. Non lo prendo.

Nie podoba mi się ta sukienka. Nie wezmę jej.

Mi piace questa gonna. La provo.

Kobieta mówi o rzeczy rodzaju żeńskiego, ponieważ stosuje „LA provo”.

Uzupełnij zdanie: „Questa maglietta gialla è orribile...”

Non la prendo.

Ten żółty podkoszulek jest okropny. Nie wezmę go.

Aby nie powtarzać nazwy jednej rzeczy rodzaju żeńskiego, używamy „la”.

Ti piace questa gonna verde? Sì, la prendo!

Ti piace questo vestito arancione? Sì, lo prendo!

Ti piacciono questi sandali blu? Sì, li provo!

Questi stivali rossi sono stupendi. **Li** provo!

Te czerwone buty są niesamowite. Przymierzę je!

Aby nie powtarzać nazwy dwóch lub więcej rzeczy rodzaju męskiego, używamy „li”.

Mi piacciono queste scarpe con il tacco. **Le** prendo!

Podobają mi się te buty na obcasie. Wezmę je!

Aby nie powtarzać nazwy dwóch lub więcej rzeczy rodzaju żeńskiego, używamy „le”.

Questi stivali rossi sono stupendi. **Li** provo!

Te czerwone buty są niesamowite. Przymierzę je!

Aby nie powtarzać nazwy dwóch lub więcej rzeczy rodzaju męskiego, używamy „li”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Mi, piace

Non mi piacciono questi pantaloni.

Nie podobają mi się te spodnie.

Ti piacciono queste scarpe?

Czy podobają ci się te buty?

W przypadku minimum dwóch rzeczy używamy „ti piacciono”

Mi piace questa maglietta ma non mi piacciono gli stivali.

Podoba mi się ten podkoszulek, ale nie podobają mi się te botki.

W przypadku jednej rzeczy mówimy „mi piace”, w przypadku dwóch i więcej rzeczy mówimy „mi piacciono”.

Mi piace questa maglietta ma **non mi piacciono** i sandali.

Kobieta mówi, że nie podobają jej się sandały.

Mi piacciono questi pantaloni!

Podobają mi się te spodnie!

Wow! **Mi piacciono** questi stivali!

Ła! Podobają mi się te niebieskie botki.

W przypadku minimum dwóch rzeczy używamy „mi piacciono”.

No, **non** mi piace il giallo.

Nie, nie podoba mi się żółty.

Jeśli czegoś nie lubimy, mówimy „non mi piace / piacciono”

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

stivali, scarpe

Come sono questi pantaloni verdi?

Podobają ci się te zielone spodnie?

Mówimy „la maglietta verde” i „i pantaloni verdi”.

blu

Wyraz „blu” nie ulega zmianie: jest taki sam w rodzaju męskim i żeńskim, w liczbie pojedynczej i mnogiej.

Non mi piacciono queste magliette.

Non mi piace questo vestito. Non lo prendo.

Nie podoba mi się ta sukienka. Nie wezmę jej.

Uzupełnij zdanie: „Che belle queste scarpe. __ voglio provare!”

Le

Podobają mi się te buty. Chcę je przymierzyć!

Aby nie powtarzać nazwy dwóch lub więcej rzeczy rodzaju żeńskiego, używamy „le”.

Marco preferisce questo vestito azzurro.

Marco woli tę jasnoniebieską sukienkę.

Pamiętaj, że w języku włoskim „azzurro” i „blu” to dwa różne kolory!

Marco preferisce i pantaloni arancioni.

Marco woli pomarańczowe spodnie.

Mówimy „Marco (lui) preferisce”.

Preferisco la maglietta verde.

Wolę zielony podkoszulek.

Zaimek „io” wymaga wstawienia do „preferire” sylaby „-isc-”: „io preferisco.”.

No, **non** mi piace il giallo.

Nie, nie podoba mi się żółty.

Jeśli czegoś nie lubimy, mówimy „non mi piace / piacciono”.

Questi stivali rossi sono stupendi. **Li** provo!

Te czerwone buty są niesamowite. Przymierzę je!

Aby nie powtarzać nazwy dwóch lub więcej rzeczy rodzaju męskiego, używamy „li”.

Questi pantaloni sono rossi.

Te spodnie są czerwone.

Questo **vestito** è molto costoso.

e!

Queste sono le mie **scarpe**.

Luigi, dove sono le mie **pantofole**?!

Luigi, gdzie są moje klapki?

quel, quello, quegli

Quel computer è mio.

Tamten komputer jest mój.

Quelle chiavi sono vostre?

„Quelle” jest zaimkiem przymiotnym wskazującym rodzaju żeńskiego w liczbie mnogiej.

Il vestito è molto stretto.

Garnitur jest bardzo obcisły.

Z „il” możemy użyć tylko wyrazów rodzaju męskiego, takich jak „vestito” i „costoso”.

Mi piace la maglietta!

Podoba mi się ten podkoszulek!

Rozdział 33: Sklep odzieżowy

Zaimki w formie dopełnienia bliższego

Naucz się więcej na temat zaimków w formie dopełnienia bliższego

Wskazówka!

Oto zaimki dopełnienia bliższego w liczbie pojedynczej:

mi: Tu **mi** vedi. (Ty widzisz **mnie**.)

ti: Io **ti** vedo. (Ja widzę **ciebie**.)

lo (rodzaj męski): Voi **lo** vedete. (Wy **go / to** widzicie.)

la (rodzaj żeński): Voi **la** vedete. (Wy **ją / to** widzicie.)

mi, ti, lo

Io vedo il mio amico. Io lo vedo.

Io vedo la mia amica. Io la vedo

Io la vedo ma lei non mi vede.

Ja ją widzę, ale ona mnie nie widzi.

Wskazówka!

Oto zaimki dopełnienia bliższego w liczbie mnogiej:

ci: Loro **ci** vedono. (Oni widzą **nas**.)

vi: Noi **vi** vediamo. (My widzimy **was**.)

li (rodzaj męski): Io **li** vedo. (Ja widzę **ich**.)

le (rodzaj żeński): Tu **le** vedi. (Ty widzisz **je**.)

Loro ci ascoltano quando noi parliamo.

Oni nas słuchają, kiedy my mówimy.

Dove siete? Non vi vedo.

Gdzie jesteście? Nie widzę was.

Anna legge i libri. Anna li legge.

Anna legge le storie. Anna le legge.

Loro ci ascoltano attentamente.
Oni słuchają nas z uwagą.
Tu leggi un libro. - Tu lo leggi.
Ty czytasz książkę. – Ty ją czytasz.
Noi vediamo le nostre amiche. - Noi le vediamo.
My widzimy naszych przyjaciół. – My ich widzimy.
Tu la vedi
Ty ją widzisz.
Noi siamo qua. Ci vedete?
Jesteśmy tutaj. Widzicie nas?
Tu mi vedi.
Widzisz mnie.
Io vedo il tuo amico. Io lo vedo.
Io vedo la tua amica. Io la vedo.

Porozumiewanie się w sklepie

Naucz się wyrażen takich jak „lo posso provare?”

Commesso: Buongiorno signorina. La posso aiutare?

Diana: Ciao! Sì... Devo andare a una festa e vorrei comprare un vestito nuovo.

Commesso: Certo. Che cosa pensa di questo rosso?

Diana: Wow! È bellissimo! Però preferisco quello blu... Lo posso provare?

Commesso: Sì, certo! Vuole provare anche queste scarpe con il tacco?

Diana: Mi piacciono tantissimo queste scarpe! Le provo. Grazie!

Commesso: Ecco a Lei, signorina.

Sprzedawca: Dzień dobry panienko. Czy mogę ci pomóc?

Diana: Cześć! Tak... Muszę iść na imprezę i chcę kupić nową sukienkę.

Sprzedawca: Jasne. Co sądzicie o tej czerwieni?

Diana: Wow! To jest piękne! Ale wolę ten niebieski... Mogę spróbować?

Sprzedawca: Tak, oczywiście! Czy Ty też chcesz wypróbować te szpilki?

Diana: Bardzo podobają mi się te buty! Próbuję ich. Dziękuję!

Sprzedawca: Proszę, proszę pani.

Buongiorno signorina. La posso aiutare?

Dzień dobry pani. W czym mogę pomóc?

Certo. Che cosa pensa di questo rosso?

Oczywiście. Co pani myśli o tej sukience?

Che bella questa gonna rossa! La posso provare?

Che bello questo vestito azzurro! Lo posso provare?

Che belli questi pantaloni verdi! Li posso provare?

Sì, certo! Vuole provare anche queste scarpe con il tacco?

Tak, oczywiście! Czy chciałaby pani przymierzyć również te buty na wysokim obcasie?

Ecco a lei, signorina.

Proszę.

Vuole provare anche questa gonna?

Ecco a Lei. Grazie!
Che belli questi stivali. Li posso provare?

Czasownik „stare”

Naucz się tworzyć czas terażniejszy czasownika „stare” (l. mn.)

Noi stiamo bene!

My czujemy się dobrze!

Noi stiamo bene!

My czujemy się dobrze!

Mówimy „noi stiamo”.

Noi stiamo bene. Voi come state?

My czujemy się dobrze. Jak wy się czujecie?

Ciao ragazzi, sto bene! E voi come state?

Cześć wam! Ja czuję się dobrze. A jak wy się czujecie?

Mówimy „io sto” i „voi state”.

Zaznacz wszystkie formy czasownika „stare”.

stai, sto, state

Mówimy „io sto”, „tu stai” i „voi state”.

Come stanno i tuoi genitori?

Jak się czują twoi rodzice?

Uzupełnij zdanie: Ciao Claudio, sto così così. I miei genitori ... bene.

stanno

stanno

Mówimy „i miei genitori (loro) stanno”.

Wskazówka!

Chociaż czasownik „stare” jest czasownikiem nieregularnym, nie trudno zapamiętać jego formy. Oto **wszystkie z nich** w czasie terażniejszym!

stare

io **sto**

tu **stai**

lui, lei **sta**

noi **stiamo**

voi **state**

loro **stanno**

noi stiamo bene.

voi state male.

Paolo e Marta stanno così così.

Mówimy „noi stiamo”, „voi state” i „Paolo e Marta (loro) stanno”.

I miei genitori **stanno così così**. Mia sorella Anna **sta molto bene**.

Mężczyzna mówi, że Anna czuje się dobrze.

I miei genitori stanno così così. Mia sorella Anna sta bene.

Moi rodzice czują się tak sobie. Moja siostra Anna czuje się dobrze.

Wskazówka!

Wiemy już, jak używać czasownika „**stare**” w celu opisania **swojego samopoczucia**.
Czasami czasownika „**stare**” używamy, aby zapytać, **czy pasują Ci ubrania i akcesoria!**

Come mi sta questa gonna? – Ti **sta** molto bene!

(– Czy ta spódnica mi pasuje? – Bardzo ci pasuje!)

Ti piacciono questi stivali? – Sì, ma non ti **stanno** bene!

(– Czy podobają ci się te botki? – Tak, ale nie pasują ci!)

Come mi sta questa maglietta rossa?

Czy ten czerwony podkoszulek mi pasuje?

Mówimy „la maglietta sta bene a me” lub w skrócie „mi sta bene”.

Noi stiamo bene!

My czujemy się dobrze!

Mówimy „noi stiamo”.

Questi sandali **mi stanno bene**. Li compro!

Mężczyzna mówi, że sandały mu pasują.

Inne kolory

Poznaj więcej nazw kolorów

rosa

różowy

PRZYKŁAD

Mi piace questa maglietta rosa.

arancione, rosa, azzurri

Wskazówka!

„**Rosa**” to bardzo łatwy kolor, ponieważ, podobnie jak „**blu**”, nigdy nie zmienia swojej formy.

Questo vestito è **rosa**.

Questa gonna è **rosa**.

Questi vestiti sono **rosa**.

Queste gonne sono **rosa**.

bianco / bianca

biały

PRZYKŁAD

La neve è bianca.

nero / nera

czarny / czarna / czarne

PRZYKŁAD

Il mio amico ha un gatto nero.

grigio / grigia

szary, siwy / szara, siwa / szare, siwe

PRZYKŁAD

Mia nonna ha i capelli grigi.

Moja babcia ma siwe włosy.

nero / nera

Znaczy "**czarny / czarna / czarne**".

bianco/bianca biały / biała / białe
nero/nera czarny / czarna / czarne

Wskazówka!

„**Nero**” □ „**bianco**” „**grigio**” to trzy kolory, które zmieniają się, kiedy używamy ich jako przymiotników.

Questo vestito è nero / bianco /
grigio.

Questi vestiti sono neri / bianchi / grigi.

Questa gonna è nera / bianca / grigia.

Queste gonne sono nere / bianche /
grigie.

marrone

brązowy / brązowa / brązowe

PRZYKŁAD

È tuo questo portafoglio marrone?

marrone, grigi, verde

marrone

brązowy / brązowa / brązowe

Wskazówka!

„**Marrone**” jest kolorem, który również ulega zmianom, kiedy używa się go jako przymiotnika, ale **TYLKO** wtedy, kiedy opisuje coś w liczbie pojedynczej lub mnogiej.

Questo vestito è marrone.

Questi vestiti sono marroni.

Questa gonna è marrone.

Queste gonne sono marroni.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Quegli occhiali neri sono belli.

Te czarne okulary są piękne

Mówimy „gli occhiali neri”.

Mi piace la tua felpa verde.

Lubię Twój zielony sweter.

Mówimy „la felpa verde”

L'**arancione** è il mio colore preferito.

Pomarańczowy to mój ulubiony kolor.

Kobieta mówi, że jej ulubionym kolorem jest „arancione”.

La neve è bianca.

Śnieg jest biały.

Mówimy „la neve bianca”

È tuo questo portafoglio marrone?

Czy ten brązowy portfel jest twój?

Mówimy „il portafoglio marrone”.

Mi piace questa maglietta **rosa**.

Podoba mi się ten różowy podkoszulek.

Uważaj na podwójne spółgłoski! „**Rossa**” i „**rosa**” to dwa różne kolory

Laura ha gli occhi **azzurri**.

Laura ma niebieskie oczy.

Mówimy „gli occhi azzurri”.

Non mi piace questa borsa rossa.
Nie podoba mi się ta czerwona torebka.
Mówimy „la borsa rossa”

Spójniki

Naucz się używać wyrazów takich jak „anche” i „neanche”

invece

natomiast / a

PRZYKŁAD

A me invece sì.

A me **invece** sì.

Wysłuchaj nagrania. Oznacza ono, że Andrea lubi jeździć metrem.

Wskazówka!

Jeśli chcemy wyrazić **opinię przeciwstawną** na temat tego, co zostało właśnie powiedziane, używamy wyrazu „**invece**” (natomiast... / a...).

Giada: A me non piace prendere la metro. (Nie lubię jeździć metrem.)

Andrea: A me **invece** sì. (Natomiast ja lubię. / A ja lubię.)

Matteo: Io vado sempre a letto presto. (Zawsze chodzę wcześniej spać.)

Cristina: Io **invece** sto sempre sveglia fino a tardi! (Natomiast ja zawsze siedzę do późna! / A ja zawsze siedzę do późna!)

- Neanche, Anche

Io sono francese. Anch'io!

Io non sono vegetariano. Neanch'io!

A me piacciono i film italiani. Anche a me!

Wybierz właściwą reakcję na: „A me non piace la pizza.”

Neanche a me.

Ja też nie.

però

ale / jednak

PRZYKŁAD

Carla è francese però non vive in Francia.

Mi piace la pizza, ma preferisco la pasta.

„Ma” i „però” mają to samo znaczenie.

Wskazówka!

Aby wyrazić przeciwieństwo, możemy użyć również „**però**” (jednak), które stanowi częściej używany synonim „**ma**”.

Mi piace la pizza, **ma** preferisco la pasta. (Lubię pizzę, ale wolę makaron.)

Carla è francese, **però** non vive in Francia. (Carla jest Francuzką, jednak nie mieszka we Francji.)

Carla è francese, però non vive in Francia.

Carla jest Francuzką, jednak nie mieszka we Francji.

oppure

albo / czy / lub

PRZYKŁAD

Vuoi prendere la metro oppure l'autobus?

Tu sei francese oppure italiana?

Jesteś Francuzką czy Włoszką?

o... o / o... oppure

albo..., albo...

PRZYKŁAD

O prendiamo la metro o andiamo a piedi.

Wskazówka!

Czy wiesz, że „**oppure**” (albo / czy / lub) możemy użyć jako synonimu „**o**”? Zwrot ten jest nieco bardziej wyrazisty.

Uważaj jednak na wyrażenie „**o... o**” (albo..., albo), gdyż „oppure” możemy użyć tylko w drugiej części zdania; w pierwszej zawsze musi wystąpić „o”.

Vuoi prendere la metro **o** l'autobus? (Chcesz pojechać metrem czy autobusem?)

Vuoi prendere la metro **oppure** l'autobus? (Chcesz pojechać metrem czy autobusem?)

O prendiamo la metro **o** / **oppure** andiamo a piedi. (Albo pojedziemy metrem, albo pójdziemy na piechotę.)

O andiamo in metro oppure andiamo a piedi.

Albo pojedziemy metrem, albo pójdziemy na piechotę.

Sia i cani che i gatti sono animali domestici.

Zarówno psy, jak i koty są zwierzętami domowymi.

Obie są Włoszkami.

Non capisco né l'inglese né il francese.

Nie rozumiem ani angielskiego, ani francuskiego.

Non capisco né l'inglese né il francese.

Anna nie rozumie ani angielskiego, ani francuskiego.

Wybierz właściwą reakcję na: „A me non piace la pizza.”

Neanche a me.

Ja też nie.

Mi piace la pizza, ma preferisco la pasta.

„Ma” i „però” mają to samo znaczenie.

Giulia Come vai al lavoro di solito?

Ernesto Mi piace camminare, quindi spesso vado a piedi...

Giulia Ah, a me piace camminare, però l'ufficio è troppo lontano da casa mia.

Ernesto Quindi vai in metro in autobus?

Giulia Vado in metro, non mi piace!

Ernesto No, hai ragione, a me!

Okoliczniki czasu

Porozmawiaj o teraźniejszości i przyszłości

oggi
dzisiaj

PRZYKŁAD

Che giorno è oggi?

Jaki jest dzisiaj dzień?

adesso / ora
teraz

PRZYKŁAD

Vuoi cenare adesso?

dopo
później

PRZYKŁAD

Vuoi andare a bere qualcosa dopo?

Vuoi cenare adesso?

Czy chcesz zjeść teraz kolację?

domani
jutro

PRZYKŁAD

Ci vediamo domani!

dopodomani
pojutrze

PRZYKŁAD

Andiamo a bere qualcosa dopodomani?

la prossima settimana
przyszły tydzień

PRZYKŁAD

Andiamo a una mostra la prossima settimana?

Giulia e Marco si sposano il prossimo anno.

Giulia i Marco pobierają się w przyszłym roku.

stamattina
dzisiaj rano

PRZYKŁAD

Stamattina andiamo a una mostra.

stasera
dzisiaj wieczorem

PRZYKŁAD

Stasera vado a un concerto con un'amica.

Dzisiaj wieczorem idę z moją przyjaciółką na koncert.

Wskazówka!

„**Stamattina**” i „**stasera**” to skrócone formy „questa mattina” (dzisiaj rano) i „questa sera” (dzisiaj wieczorem), które są nieco bardziej formalne i mniej popularne.

oggi pomeriggio
dzisiaj po południu

PRZYKŁAD

A che ora ci incontriamo oggi pomeriggio?

O której godzinie spotykamy się dzisiaj po południu?

Oggi pomeriggio andiamo a una mostra.

To zdanie odnosi się do dzisiejszego popołudnia.

stamattina dzisiaj rano

oggi pomeriggio dzisiaj po południu

stasera dzisiaj wieczorem

Ci vediamo domani!

Do zobaczenia jutro!

Wybierz wyraz oznaczający to samo co „adesso”.

ora

Andiamo a una mostra la prossima settimana?

Pójdziemy w przyszłym tygodniu na wystawę?

Andiamo a bere qualcosa dopodomani?

Czy pójdziemy pojutrze na drinka?

Oggi è lunedì, domani è martedì.

Dzisiaj jest poniedziałek, jutro jest wtorek.

oggi dzisiaj

dopo później

adesso teraz

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

I miei genitori stanno così così. Mia sorella Anna sta bene.

Moi rodzice czują się tak sobie. Moja siostra Anna czuje się dobrze.

Oggi è lunedì, domani è martedì.

Dzisiaj jest poniedziałek, jutro jest wtorek.

Ecco a lei, signorina.

Proszę.

Mi piace questa maglietta **rosa**.

Podoba mi się ten różowy podkoszulek.

Uważaj na podwójne spółgłoski! „**Rossa**” i „**rosa**” to dwa różne kolory.

Non mi piace questa borsa rossa.

Nie podoba mi się ta czerwona torebka.

Mówimy „la borsa rossa”.

Laura ha gli occhi **azzurri**.

Laura ma niebieskie oczy.

Mówimy „gli occhi azzurri”.

Oggi pomeriggio andiamo a una mostra.

To zdanie odnosi się do dzisiejszego popołudnia.

Dove siete? Non vi vedo.

Gdzie jesteście? Nie widzę was.

Wybierz właściwą reakcję na: „A me non piace la pizza.”

Neanche a me.

Ja też nie.

Non capisco né l'inglese né il francese.

Anna nie rozumie ani angielskiego, ani francuskiego

O andiamo in metro oppure andiamo a piedi.

Albo pojedziemy metrem, albo pójdziemy na piechotę.

Obie są Włoszkami.

Questi sandali **mi stanno bene**. Li compro!

Mężczyzna mówi, że sandały mu pasują.

marrone, grigi, verde

marrone

brązowy / brązowa / brązowe

nero / nera

Znaczy "**czarny / czarna / czarne**".

Noi vediamo le nostre amiche. - Noi le vediamo.

My widzimy naszych przyjaciół. – My ich widzimy.

Tu mi vedi.

Widzisz mnie.

Loro ci ascoltano attentamente.

Oni słuchają nas z uwagą.

Noi siamo qua. Ci vedete?

Jesteśmy tutaj. Widzicie nas?

Rozdział 34: Przeszłość

Rozmawianie na temat różnych miejsc w mieście

Rozmawianie na temat różnych miejsc w mieście

il paese

wioska

PRZYKŁAD

Roberta vive in un paese vicino a Napoli.

Wskazówka!

W języku włoskim słowo „**paese**” może oznaczać *wioskę*, *małą miejscowość* oraz *kraj*.

Właściwe znaczenie rozpoznasz po kontekście zdania!

Roberta vive in un paese vicino a Napoli. (Roberta mieszka w wiosce niedaleko Neapolu.)

L'Italia è un paese molto bello. (Włochy to bardzo piękny kraj.)

la via

ulica

PRZYKŁAD

Questa via è molto carina.

la piazza

plac, rynek

PRZYKŁAD

Ci vediamo in piazza alle 8?

Ci vediamo in piazza alle 8?

Spotkamy się na rynku o 20:00?

Na ulicy Garibaldi.

il parco

park

PRZYKŁAD

Domani io e Lucio andiamo al parco.

il mercato

targ

PRZYKŁAD

Venerdì vado al mercato in piazza.

Il venerdì c'è sempre il mercato in piazza.

W piątki na placu zawsze odbywa się targ.

il mercato targ

il parco park

la piazza plac, rynek

il lungomare / il lungolago

brzeg morza / brzeg jeziora

PRZYKŁAD

Andiamo a fare l'aperitivo sul lungomare?

Czy na aperitif pójdziemy na bulwar nadmorski?

Wskazówka!

Odwiedzając miejscowość leżącą nad morzem lub jeziorem (co jest bardzo możliwe we Włoszech!), z całą pewnością musisz znać słowa takie jak „**lungomare**” (bulwar nadmorski) i „**lungolago**” (bulwar nadjeziorny). Są to drogi lub promenady biegnące wzdłuż brzegu morza lub jeziora, będące zazwyczaj popularną częścią miejscowości, pełną przyjemnych restauracji i barów.

Andiamo a fare l'aperitivo sul lungomare?

Czy na aperitif pójdziemy na bulwar nadmorski?

Roberta vive in un paese vicino a Napoli.

Roberta mieszka w wiosce niedaleko Neapolu.

Venerdì vado al mercato in piazza.

W piątek idę na targ w rynku.

Vanno al parco.

Oni idą do parku.

Questa via è molto carina.
Ta ulica jest bardzo ładna.
il paese
wioska

Passato prossimo

Naucz się form „passato prossimo” czasowników takich jak „mangiare”

Ieri ho mangiato una pizza buonissima!

Wczoraj zjadłam pyszną pizzę!

Wczoraj zjadłam pyszną pizzę!
Mówimy „io ho mangiato”.

Wskazówka!

Aby utworzyć „passato prossimo”:

1 musisz użyć czasu teraźniejszego czasownika „avere”.

avere
io **ho**
tu **hai**
lui, lei **ha**
noi **abbiamo**
voi **avete**
loro **hanno**

Oggi non hai lavorato.

Dzisiaj nie pracowałaś.

Oggi non hai lavorato.
Dzisiaj nie pracowałaś.
Mówimy „tu hai lavorato”.

Wskazówka!

Aby utworzyć „passato prossimo”:

2 musisz użyć imiesłowu biernego. Jak to zrobić?

Do tematu czasowników zakończonych na „-are” musisz dodać „-ato”.

mangiare
lavorare

mangiato
lavorato

lavorato
lavorato

Aby utworzyć imiesłów czasu przeszłego czasowników zakończonych na „-are”, używamy „-ato”.

Sara ha studiato tutto il pomeriggio.

Sara uczyła się całe popołudnie.

Sara **ha studiato** tutto il pomeriggio.

Mężczyzna nie użył czasu teraźniejszego. Użył „passato prossimo”: „ha studiato”.

Sara ha studiato tutto il pomeriggio.

Sara uczyła się całe popołudnie.

Mówimy „Sara (lei) ha studiato”.

lavorare lavorato

mangiare mangiato

studiare studiato

Aby utworzyć imiesłów czasu przeszłego czasowników zakończonych na „-are”, używamy „-ato”.

Ho mangiato un panino.

Zjadłam kanapkę.

Oggi ho lavorato molto.

Dzisiaj dużo pracowałam.

Ho, lavorato

Aby odnieść się do minionej czynności, używamy „ho lavorato”; do terażniejszej czynności używamy „mangio”.

Ieri ho mangiato le lasagne.

Wczoraj zjadłam lasanię.

Ieri ho mangiato le lasagne.

Wczoraj zjadłam lasanię.

Mario, oggi hai **lavorato**?

Mario, pracowałeś dzisiaj?

Mówimy „tu hai lavorato”.

Odkrywanie włoskich atrakcji turystycznych

Naucz się słownictwa dotyczącego znanych włoskich miejsc

il ponte

most

PRZYKŁAD

Il Ponte di Rialto è a Venezia.

la torre

wieża

PRZYKŁAD

Hai visto la Torre di Pisa?

Il Ponte di Rialto è a Venezia.

Most Rialto znajduje się w Wenecji.

Mówimy „il **ponte** di Rialto”.

Zwróć uwagę! □

Wyrazy takie jak **ponte** (most) czy **torre** (wieża) zapisujemy dużą literą, kiedy mówimy o konkretnym zabytku.

Hai visto il **Ponte** di Rialto?

(Czy widziałeś most Rialto?)

Abbiamo visitato la **Torre** di Pisa.

(Zwiedziliśmy Krzywą Wieżę w Pizie.)

il Colosseo

Koloseum

PRZYKŁAD

Il Colosseo ha quasi duemila anni.

il centro storico
centrum historyczne

PRZYKŁAD

Il centro storico di Verona è Patrimonio mondiale UNESCO.

I Colosseo ha quasi duemila anni.
Koloseum ma prawie dwa tysiące lat.

Mówimy „il Colosseo”.

Il centro storico di Verona è Patrimonio mondiale UNESCO.
„Il centro storico” significa „centrum historyczne”.

la piazza
plac, rynek

PRZYKŁAD

Abbiamo fatto tante foto in Piazza San Marco.
Zrobiliśmy dużo zdjęć na placu świętego Marka.

la fontana
fontanna

PRZYKŁAD

Il mio monumento preferito a Roma è la Fontana di Trevi.

plac świętego Marka

Mężczyzna mówi o Placu Świętego Marka.

Czy wiesz, że...?

Według legendy, jeśli do fontanny di Trevi wrzucisz jedną monetę, wrócisz do Rzymu; jeśli wrzucisz dwie, wrócisz i się zakochasz; a jeśli wrzucisz trzy, wrócisz, znajdziesz miłość i weźmiesz ślub.

Il mio monumento preferito a Roma è la Fontana di Trevi.
Moim ulubionym zabytkiem w Rzymie jest fontanna di Trevi.
Mówimy „la Fontana di Trevi”.

Dalej

Opowiadanie o podróży

Nauč się opisywać swoje dotychczasowe wyjazdy

Andrea: Ehi, Claudia. Com'è andata la vacanza in Italia?

Claudia: Benissimo! In due settimane abbiamo visitato Firenze, Roma, Pisa e Venezia.

Andrea: Wow! Due settimane? Che fortuna!

Claudia: Sì, ma a Pisa siamo stati solo un giorno per vedere la Torre, poi siamo andati a Venezia.

Andrea: Oh, Venezia... La mia città italiana preferita!

Claudia: Sì, il Ponte di Rialto e Piazza San Marco sono bellissimi.

Andrea: L'Italia è un paese pieno di storia e di cultura. Sai che il Colosseo ha quasi duemila anni?

Claudia: Veramente? Guarda... Tutto il centro storico di Roma è bello, ma il mio monumento preferito è la Fontana di Trevi.

Andrea: Hej, Claudia. Jak minęły Ci wakacje we Włoszech?

Klaudia: Bardzo dobrze! W ciągu dwóch tygodni odwiedziliśmy Florencję, Rzym, Pizę i Wenecję.

Andrea: Wow! Dwa tygodnie? Szczęściarz!

Claudia: Tak, ale w Pizie zatrzymaliśmy się tylko na jeden dzień, żeby zobaczyć Wieżę, a potem pojechaliśmy do Wenecji.

Andrea: Och, Wenecja... Moje ulubione włoskie miasto!

Claudia: Tak, most Rialto i plac św. Marka są piękne.

Andrea: Włochy to kraj pełen historii i kultury. Czy wiesz, że Koloseum ma prawie dwa tysiące lat?

Klaudia: Naprawdę? Spójrz... Całe historyczne centrum Rzymu jest piękne, ale moim ulubionym zabytkiem jest Fontanna di Trevi.

Kobieta spędziła we Włoszech dwa tygodnie. Mężczyzna mówi nawet:
„**Due settimane? Che fortuna!**”.

Benissimo! In due settimane abbiamo visitato Firenze, Roma, Pisa e Venezia.

Bardzo dobrze! W dwa tygodnie zwiedziliśmy Florencję, Rzym, Pizę i Wenecję.

Aby utworzyć „**passato prossimo**”: musisz użyć czasu teraźniejszego czasownika „**avere**”.

Kobieta wybrała się do Pizy, żeby zobaczyć **Krzywą Wieżę** („la torre pendente”).

un ponte e una piazza

most i plac

W Wenecji kobieta zobaczyła **Most Rialto i Plac Świętego Marka**.

Mężczyzna mówi, że **Koloseum** ma prawie 2000 lat. Fontanna di Trevi ma prawie 300 lat.

Tutto il centro storico di Roma è bello, ma il mio monumento preferito è la Fontana di Trevi.

Całe centrum Rzymu jest piękne, ale moim ulubionym zabytkiem jest fontanna di Trevi.

Mówiąc o **zabytku**, używamy „la fontana”.

Passato prossimo

Naucz się używać czasowników w „passato prossimo” w celu opisanie wyjazdu

Abbiamo comprato un biglietto aereo.

Kupiliśmy bilet lotniczy.

Abbiamo comprato un biglietto aereo.

Kupiliśmy bilet lotniczy.

Mówimy „noi abbiamo comprato”.

Abbiamo chiamato un taxi.

Wezwaliśmy taksówkę.

Abbiamo chiamato un taxi.

Wezwaliśmy taksówkę.

Mówimy „noi abbiamo chiamato”.

Abbiamo prenotato una camera in un hotel.

Zarezerwowaliśmy pokój w hotelu.

Abbiamo prenotato una camera in un hotel.

Zarezerwowaliśmy pokój w hotelu.

Mówimy „noi abbiamo prenotato”.

Ho prenotato un tavolo al ristorante.

Ho chiamato un taxi.

Abbiamo prenotato un tavolo al ristorante.

Nie! Mężczyzna mówi, że zarezerwowali stolik w restauracji.

visitare ho visitato

prenotare abbiamo prenotato

chiamare hai chiamato

comprato, chiamato

Amy Ciao Mark! Come stai?

Mark Sto alla grande! Io e mia moglie abbiamo Roma. L'Italia è bellissima!

Amy Ah sì? Dai, racconta!

Mark Il primo giorno visitato il Colosseo e abbiamo un tavolo in un ristorante molto famoso.

Amy Wow! Dove avete dormito?

Mark Abbiamo prenotato una camera in un hotel vicino alla Fontana di Trevi e abbiamo una cacio e pepe buonissima!

Amy Che invidia! Volete ritornare in Italia?

Mark Certo! Infatti abbiamo già un biglietto aereo per Napoli!

Czytanie kartki pocztowej

Przeczytaj pocztówkę z zastosowaniem czasowników w „passato prossimo”

Caro Matteo,

io e Mark **abbiamo visitato** Roma. È una città stupenda! Mark dice che l'Italia è un po' caotica, ma io la amo.

Prima di partire, **ho comprato** un volo per me e per lui e **ho prenotato** una camera in un hotel vicino alla Fontana di Trevi (guarda la foto della cartolina!).

Mark adesso **ha cambiato** idea, soprattutto quando **ha mangiato** un piatto di pasta tipico di Roma.

Infatti ha ordinato due volte una cacio e pepe!

Il Colosseo poi... è meraviglioso! La prossima volta andiamo a Napoli. **Abbiamo comprato** già i biglietti

aerei.

Tu come stai? **Hai visitato** Roma in passato?

Un abbraccio,
Luisa.

Drogi Matteo,

Mark i ja odwiedziliśmy Rzym. To wspaniałe miasto! Mark mówi, że we Włoszech jest trochę chaotycznie, ale podoba mi się to.

Przed wyjazdem kupiłem dla siebie i dla niego lot oraz zarezerwowałem pokój w hotelu niedaleko Fontanny di Trevi (patrz zdjęcie na pocztówce!).

Marek zmienił teraz zdanie, zwłaszcza gdy zjadł typowe rzymskie danie z makaronem. W rzeczywistości zamówił cacio e pepe dwa razy!

Zatem Koloseum... jest cudowne! Następnym razem pojedziemy do Neapolu. Kupiliśmy już bilety lotnicze.

Jak się masz? Czy byłeś w przeszłości w Rzymie?

Uścisk,

On wie.

visitato

Co zrobiła Luisa przed wyjazdem?

Kupiła bilet lotniczy.

lo ho prenotato una camera.
Mark ha mangiato un piatto di pasta.

Luisa pisze, że Mark nie jadł typowego rzymskiego dania z makaronu.
Mark jadł dwa razy „cacio e pepe” – typowe rzymskie danie!

Luisa pisze, że...

kupiła już bilet lotniczy do Neapolu.

Okoliczniki czasu

Opowiedz o przeszłości

ieri
wczoraj

PRZYKŁAD

Ieri ho conosciuto i miei nuovi coinquilini.

l'altro ieri
przedwczoraj

PRZYKŁAD

L'altro ieri ho incontrato la mia compagna di classe.

L'altro ieri ho incontrato la mia compagna di classe.

Przedwczoraj wpadłam na mojego kolegę / koleżankę z klasy.

la settimana scorsa
ubiegły tydzień

PRZYKŁAD

Giovanni è andato a Mosca la settimana scorsa.

Maria è arrivata il mese scorso.

Maria przybyła w zeszłym miesiącu.

Wskazówka!

Kiedy chcemy powiedzieć, co wydarzyło się godzinę temu, tydzień temu itp., po okoliczniku czasu wstawiamy „fa”.

un'ora fa

una settimana fa

due mesi fa

un anno fa

una settimana fa
tydzień temu

PRZYKŁAD

Una settimana fa siamo andati a un concerto.

tre, giorni, fa

Ci siamo conosciuti un anno fa.

To zdanie znaczy „Poznaliśmy się rok temu.”

già
już

PRZYKŁAD

Ho già portato fuori la spazzatura.

Wyniosłem już śmieci.

appena
właśnie

PRZYKŁAD

Ho appena visto Mauro.

Ho già portato fuori la spazzatura. Wyniosłem już śmieci.

Ho appena portato fuori la spazzatura. Właśnie wyniosłem śmieci

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Ci siamo conosciuti un anno fa.

To zdanie znaczy „Poznaliśmy się rok temu.”

Maria è arrivata il mese scorso.

Maria przybyła w zeszłym miesiącu.

Mark jadł dwa razy „cacio e pepe” – typowe rzymskie danie!

Ieri ho mangiato le lasagne.

Wczoraj zjadłam lasanię.

Mario, oggi hai **lavorato**?

Mario, pracowałeś dzisiaj?

Mówimy „tu hai lavorato”.

Ieri ho mangiato le lasagne.

Wczoraj zjadłam lasanię.

Sara **ha studiato** tutto il pomeriggio.

Mężczyzna nie użył czasu teraźniejszego. Użył „passato prossimo”: „ha studiato”.

Oggi ho lavorato molto.

Dzisiaj dużo pracowałem.

Dalej

il paese

wioska

Dalej

Questa via è molto carina.

Ta ulica jest bardzo ładna.

Roberta vive in un paese vicino a Napoli.

Roberta mieszka w wiosce niedaleko Neapolu.

Dalej

Venerdì vado al mercato in piazza.

W piątek idę na targ w rynku.

Il venerdì c'è sempre il mercato in piazza.

W piątki na placu zawsze odbywa się targ.

Na ulicy Garibaldi.

Il mio monumento preferito a Roma è la Fontana di Trevi.

Moim ulubionym zabytkiem w Rzymie jest fontanna di Trevi.

Mówimy „la Fontana di Trevi”.

plac świętego Marka

Mężczyzna mówi o Placu Świętego Marka.

Abbiamo prenotato un tavolo al ristorante.

Nie! Mężczyzna mówi, że zarezerwowali stół w restauracji.

comprato, chiamato

Rozdział 35: Wakacje

Passato prossimo

Naucz się form „passato prossimo” czasowników takich jak „vendere” i „dormire”

Abbiamo venduto la nostra casa.
Sprzedaliśmy nasz dom.
Mówimy „noi abbiamo venduto”.

Wskazówka!

Jak już wiesz, aby użyć „passato prossimo”, potrzebujesz czasownika posiłkowego oraz imiesłowu biernego.

Aby utworzyć imiesłów bierny **czasowników zakończonych na „-ere”**, do tematu musisz dodać „-uto”:

vendere
avere

venduto
avuto

avere avuto
vendere venduto

Mark ha avuto un'idea.
Mark miał pomysł.
Mówimy „Mark (lui) ha avuto

Hai dormito bene?
Czy dobrze spałaś?

Mówimy „tu hai dormito

Wskazówka!

Na koniec, aby utworzyć imiesłów bierny **czasowników zakończonych na „-ire”**, do tematu musisz dodać „-ito”:

dormire
capire

dormito
Capito

comprato, avuto, dormito
preferito

Luisa ha venduto la sua casa.

Hai **venduto** la tua casa.

Mężczyzna mówi, że kobieta sprzedała swój dom. Czasownik „kupować” to „comprare”.

Tu hai lavorato molto.

Voi avete visitato l'Italia.

Loro hanno venduto la loro casa.

Oggi ho parlato con un italiano e ho capito tutto!

Dzisiaj rozmawiałam z Włochem i wszystko rozumiałam!

Mówimy „io ho parlato” i „io ho capito”.

Kupiła bilet lotniczy do Florencji.

Michele ha venduto il suo cellulare.

Michele sprzedał jego telefon komórkowy.

Voi avete **chiamato** il ristorante.

Wy zadzwoniliście do restauracji.

Nieregularne formy imiesłowów czasu przeszłego

Naucz się form czasowników o nieregularnych imiesłowach czasu przeszłego

Ho letto un libro bellissimo!
Przeczytałam piękną książkę!

„**Leggere**” ma **nieregularną formę imiesłowu czasu przeszłego**: „**letto**”.

Wskazówka!

Imiesłowem biernym czasownika „leggere” jest „letto” i **musisz się go nauczyć na pamięć!**

Łatwym sposobem na jego zapamiętanie jest powiedzenie „*Ho letto a letto!*” (Czytałam w łóżku!).

Poznajmy inne nieregularne imiesłowy bierne!

A colazione ho **bevuto** solo un caffè.

Mężczyzna mówi, że na śniadanie wypił tylko kawę. „Bevuto” jest imiesłowem biernym czasownika „bere”.

Giovanna ha fatto un viaggio in Italia.

Giovanna wybrała się na wycieczkę do Włoch. (Dosłownie: Giovanna zrobiła wycieczkę do Włoch.)

„Fare” ma **nieregularną formę imiesłowu czasu przeszłego: „fatto”**.

bere Hai bevuto spumante.

fare Ho fatto una torta.

leggere Ha letto il giornale.

Ieri abbiamo visto un film horror.

Wczoraj obejrzałyśmy horror.

„Vedere” ma **nieregularną formę imiesłowu czasu przeszłego: „visto”**.

Avete scritto l'email per il capo?

Czy napisaliście e-mail do szefa?

„Scrivere” ma **nieregularną formę imiesłowu czasu przeszłego: „scritto”**.

fare Loro hanno fatto una torta.

scrivere Voi avete scritto una lettera.

vedere Noi abbiamo visto un film.

Uzupełnij zdanie: „Hanno ... vino bianco.” Bevuto

Ieri ho **visto** un film romantico.

Kobieta powiedziała, że wczoraj obejrzała romantyczny film. Mówi „ho visto”, nie „vedo”

My upiekliśmy ciasto czekoladowe.

Mężczyzna mówi „abbiamo **fatto**”

Passato prossimo

Naucz się form „passato prossimo” czasowników takich jak „andare”

Sono andato in piazza.

Poszedłem na plac.

Sono andato in piazza.

Poszedłem na plac.

Mówimy „io sono andato”.

Wskazówka!

Być może udało Ci się zauważyć, że w języku włoskim „passato prossimo” nie tworzy się tylko za pomocą „avere”.

Można użyć również „essere”!

Aby utworzyć „passato prossimo” z „essere” należy wykonać dwa kroki:

1 czas teraźniejszy „essere”:

essere
io sono
tu sei

Ieri sei uscito con i tuoi amici.

Wczoraj wyszedłeś z przyjaciółmi.

Ieri sei uscito con i tuoi amici.

Wczoraj wyszedłeś z przyjaciółmi.

Mówimy „tu sei uscito”.

Wskazówka!

Aby utworzyć „**passato prossimo**” z „**essere**”:

2 Musisz zastosować imiesłów bierny.

Pamiętaj, że do tematu czasowników zakończonych na „-are”, „-ere” lub „-ire” należy dodać „-ato”, „-uto” lub „-ito”.

andare	<u>andato</u>
cadere	<u>caduto</u>
uscire	<u>uscito</u>

Ieri **sono uscita** con i miei amici.

Kobieta mówi, że wczoraj wyszła z przyjaciółmi.

Ieri sei uscita con i tuoi amici?

Czy wyszłaś gdzieś wczoraj z przyjaciółkami?

Wskazówka!

Kiedy używasz „essere”, **imiesłów bierny zmienia się w zależności od tego, czy osoba jest mężczyzną czy kobietą / mężczyznami czy kobietami.**

Mario è **uscito**.
(Mario wyszedł.)

Anna è **uscita**.
(Anna wyszła.)

Mario e Luigi **sono usciti**.
(Mario i Luigi wyszli.)

Anna e Claudia **sono uscite**.
(Anna i Claudia wyszły.)

Luigi è andato a casa.

Anna è uscita oggi.

Siamo arrivati in Italia!

Przybyliśmy do Włoch!

Siamo arrivati in Italia!

Przybyliśmy do Włoch!

Mówimy „noi siamo arrivati”.

Wskazówka!

Możesz zastanawiać się, dlaczego „passato prossimo” czasowników „andare”, „uscire”, „partire” i „arrivare” tworzymy za pomocą „essere”, a nie „avere”.

Odpowiedź jest prosta: **wszystkie te czasowniki oznaczają przemieszczanie się z jednego miejsca w inne!**

andare: Sono andato al bar.
(Poszedłem do baru. [dom bar])

arrivare: Siamo arrivati in Italia!
(Przybyliśmy do Włoch! [USA Włochy])

Ieri Matteo e Giulio sono andati a teatro.

Wczoraj Matteo i Giulio poszli do teatru.

Mówimy „Matteo e Giulio (loro) sono andati”

Ieri siamo andati al cinema e abbiamo visto un film bellissimo!

Wczoraj poszliśmy do kina i obejrzyliśmy piękny film!

Mówimy „noi siamo andati” i „noi abbiamo visto”.

Io sono arrivato.

Lei è partita.

Tu hai mangiato.

Voi avete visitato Napoli e siete andati sul Vesuvio.

Zwiedziliście Neapol i wybraliście się na Wezuwiusza.

Voi **siete andati** a Napoli.

Wybraliście się do Neapolu.

Ieri io **sono** andato al cinema.

Wczoraj poszedłem do kina.

Ieri siamo andati al cinema e abbiamo visto un film bellissimo!

Wczoraj poszliśmy do kina i obejrzyliśmy piękny film!

Mówimy „noi siamo andati” i „noi abbiamo visto”

Cofnięcie się do przeszłości

Naucz się opisywać swoje dotychczasowe wyjazdy

Giulio: Ciao Maria! Finalmente sei arrivata a Napoli!

Maria: Ciao Giulio! Sono felicissima. Napoli è una città magica!

Giulio: Che cosa hai fatto in questi giorni?

Maria: Ho fatto tantissime cose. Ho visitato la città, sono uscita con i miei amici... Sono andata al Parco Nazionale del Vesuvio!

Giulio: Hai altri piani per la settimana?

Maria: Sì! Ho letto che il Parco Archeologico di Pompei è molto vicino. Una volta ho visto un documentario e lo vorrei visitare.

Giulio: Hai ragione! Lo devi visitare!

Giulio: Cześć, Maria! W końcu dotarłeś do Neapolu!

Maria: Cześć, Giulio! Jestem taka szczęśliwa. Neapol to magiczne miasto!

Giulio: Co robiłeś ostatnio?

Maria: Zrobiłam tak wiele rzeczy. Odwiedziłam miasto, wyszedłam z przyjaciółmi...

Pojechałam do Parku Narodowego Wezuwiusz!

Giulio: Czy masz jakieś inne plany na tydzień?

Maryja: Tak! Czytałem, że Park Archeologiczny w Pompejach jest bardzo blisko.

Widziałem kiedyś film dokumentalny i chciałbym go zobaczyć.

Giulio: Masz rację! Musisz to odwiedzić!

Kobieta zobaczyła we Włoszech **park narodowy**.

Kobieta zobaczyła **Park Narodowy Wezuwiusza**.

Ho visitato la città, sono uscita con i miei amici... Sono andata al Parco Nazionale del Vesuvio!

Zwiedziłam miasto, wyszłam z przyjaciółmi... Wybrałam się do Parku Narodowego Wezuwiusza!

Tylko **nieliczne czasowniki** (z których większość opisuje **ruch**) tworzą „passato prossimo” z „essere”.

Kobieta chce zobaczyć inny park, tym razem **archeologiczny** („il **Parco Archeologico** di Pompei”).

Ho **letto** che il Parco Archeologico di Pompei è molto vicino.

Czytałam, że Park Archeologiczny Pompejów jest bardzo blisko.

„Leggere” ma **nieregularną formę imiesłowu czasu przeszłego: „letto”**.

Una volta ho visto un documentario e lo vorrei visitare.

Widziałam kiedyś film dokumentalny (na temat tego parku) i chciałabym go zobaczyć.

„Vedere” ma **nieregularną formę imiesłowu czasu przeszłego: „visto”**.

Czytanie listu

Przeczytaj list z zastosowaniem czasowników w „passato prossimo”

Cara Paola,

io e Luisa **siamo arrivati** in Italia un mese fa e **abbiamo comprato** una nuova casa. Adesso viviamo a San Gimignano, una piccola città in Toscana.

Qui la vita è molto tranquilla.

La prima settimana **abbiamo dormito** in un ostello.

Luisa poi **ha visto** un annuncio di una casa bellissima e **abbiamo capito** che era perfetta...

Droga Paolo,

Luisa i ja przyjechaliśmy do Włoch miesiąc temu i kupiliśmy nowy dom.

Obecnie mieszkamy w San Gimignano, małym miasteczku w Toskanii.

Życie tutaj jest bardzo spokojne.

Pierwszy tydzień spaliśmy w hostelu.

Następnie Luisa zobaczyła ogłoszenie o pięknym domu i zdaliśmy sobie sprawę, że jest idealny...

Mężczyzna mówi, że on i Luisa kupili już nowy dom.

In Toscana

w Toskanii

„Manhattan średniowiecza”

Nowy dom Marka i Luisy położony jest w San Gimignano, w Toskanii.

Jest to **średniowieczne miasteczko** znane jako „Manhattan średniowiecza”.

Dlaczego?

Ponieważ w San Gimignano znajdowało się mnóstwo wież, z których do dnia dzisiejszego zostało jeszcze 15!

Mężczyzna mówi, że on i Luisa pierwszy tydzień spali w schronisku młodzieżowym.

...Adesso che ci siamo sistemati, **abbiamo avuto** l'idea di visitare la Toscana!
La settimana scorsa **siamo andati** a Firenze.
Abbiamo visitato la Galleria degli Uffizi.
Ho letto che la Galleria è uno dei musei più importanti in Italia!
Dopo Firenze, **siamo andati** a Lucca.
Purtroppo non **abbiamo** ancora **visitato** Siena.

Quando vieni a trovarci? Non vedo l'ora di vederti!
Saluti dalla Toscana!

Mark.

...Teraz, kiedy już się osiedliliśmy, wpadliśmy na pomysł odwiedzenia Toskanii!
W zeszłym tygodniu pojechaliśmy do Florencji.
Odwiedziliśmy Galerię Uffizi.
Czytałam, że Galeria to jedno z najważniejszych muzeów we Włoszech!
Po Florencji udaliśmy się do Lukki.
Niestety nie odwiedziliśmy jeszcze Sieny.

Kiedy nas odwiedzisz? Nie mogę się doczekać aby Cię zobaczyć!
Pozdrowienia z Toskanii!

Ocena.

Mężczyzna mówi, że on i Luisa zwiedzili Toskanię.

A Firenze
do Florencji
Galleria Uffizi to włoskie muzeum sztuki; ogród Boboli to zabytkowy park.

Dokąd Mark i Luisa udali się po Florencji?

do Lukki
Aby powiedzieć komuś, że **nie możemy się doczekać, aż go zobaczymy**, używamy „**Non vedo l'ora di vederti**”.

Rozwijanie biegłości językowej

Przećwicz umiejętności mówienia

Zaznacz trzy czasowniki o nieregularnym imiesłowie biernym.

bevuto, letto, scritto

mangiato, visto, dormito

Oggi ho letto un libro e ho chiamato un'amica.
Ciro e Maria hanno fatto un viaggio a Firenze.
Ciro i Maria scelsero di andare in gita a Firenze.

Ciro e Maria **hanno fatto** un viaggio a Firenze.
Ciro i Maria scelsero di andare in gita a Firenze.

Abbiamo mangiato carne e abbiamo bevuto vino rosso.
Zjedliśmy mięso i wypiliśmy czerwone wino

Powtórzenie gramatyki i słownictwa

Powtórz zdobytą wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa

Cerchiamo di fare sport tre volte alla settimana per stare in forma.
Aby utrzymać dobrą formę, staramy się uprawiać sport co najmniej trzy razy w tygodniu.
Oni uprawiają sport **trzy razy w tygodniu** (tre volte), nie czasami (qualche volta).

Mężczyzna mówi, że **teraz** źle się czuje: używa czasowników w **czasie terażniejszym** (sto,

rower

Mimmo chce kupić „**rower**”.

Wybierz jedno słowo, które wyraża, że buty powodują dyskomfort stóp.

scomodi

Come mi sta questa giacca?

Tego zdania używamy, żeby poznać czyjąś opinię.

Aby zapytać o **opinię** na temat swojego ubioru, używamy „**Come mi sta ...?**”.

Sto così così oggi.

Dziś czuję się tak sobie.

Wyrażenia „**così così**” używamy, gdy **nie czujemy się bardzo dobrze**.

Kiedy dwie rzeczy podobają nam się w **równym stopniu**, używamy „**mi piace sia... che...**”.

Questa gonna è troppo costosa per il mio budget.

Ta spódnica jest zbyt droga jak na mój budżet.

Z „**questa**” używamy **wyrazu rodzaju żeńskiego**, np. „**gonna**”.

Vanno in montagna invece di andare al mare quest'anno.

W tym roku oni wybierają się w góry zamiast nad morze.

Przyminka „**in**” używamy zwykle po czasowniku „andare” i przed słowem rodzaju żeńskiego.

la settimana scorsa

w zeszłym tygodniu

Mężczyzna używa słów **wyrażających przeszłość** takich jak „**l'altro ieri**” i „**ho fatto**”.

Abbiamo, fatto

Z **czasownika „avere”** i **imiesłowu czasu przeszłego** możemy utworzyć „**passato prossimo**”.

Vorrei fare un corso di pittura.

Chciałbym wziąć udział w kursie malarstwa.

Po czasownikach „**dovere**”, „**volere**”, „**potere**” używamy **bezokolicznika** (fare).

Ho venduto il mio vecchio cellulare ad un amico.

„**Venduto**” to imiesłów czasu przeszłego czasownika zakończonego na „**-ere**”.

Imiesłów czasu przeszłego czasowników **zakończonych na „-ere”** (czasowniki regularne)

tworzymy za pomocą „**-uto**”.

Clara è andata in montagna con gli amici lo scorso fine settimana.

W zeszły weekend Klara wybrała się z przyjaciółkami w góry.

Clara jest **kobietą**, więc **imiesłów czasu przeszłego** musi być w **formie żeńskiej** (andata).

Uzupełnij zdanie za pomocą czasownika zwrotnego: „Guardare la TV è un modo per”.

rilassarsi

Oglądanie telewizji jest sposobem na zrelaksowanie się.

Jedyną poprawną odpowiedzią jest „**rilassarsi**”: **wszystkie** czasowniki zwrotne kończą się na „**-si**”.

Devono partire presto domani mattina per arrivare in tempo all'aeroporto.

Jutro muszą wyjechać wcześniej rano, żeby zdążyć na lotnisko.

Mówimy „voi dovete” i „**loro devono**”.

Kobieta mówi, że **są** (ci sono) piekarnie, więc jest więcej niż jedna.

Non riesco a trovare le chiavi di casa. Ora non posso **entrare**... Cosa faccio?

Nie mogę znaleźć kluczy do domu. Teraz nie mogę wejść... Co mam zrobić?

Po czasownikach „**dovere**”, „**volere**”, „**potere**” używamy **bezokolicznika** (entrare).

Florencja jest czystym miastem.